

PIVOVARNA LAŠKO

LETNO POROČILO

2010

KAZALO

1. UVOD	5
1.1 Nagovor predsednika uprave	5
1.2 Poročilo nadzornega sveta za leto 2010	7
1.3 Pomembnejši poslovni dosežki Skupine Pivovarna Laško	11
1.4 Pomembnejši poslovni dosežki Pivovarne Laško, d. d.	14
1.5 Vizija, poslanstvo, vrednote in strateški cilji	17
1.6 Predstavitev Skupine Pivovarna Laško	18
1.7 Predstavitev obvladujoče družbe Pivovarne Laško, d. d.	20
1.8 Pregled pomembnejših dogodkov v letu 2010	22
2. POSLOVNO POROČILO	28
2.1 Upravljanje družbe	28
2.2 Izjava o upravljanju družbe oz. spoštovanju kodeksa	39
2.3 Poročilo uprave o odvisnosti po 545. čl. ZGD-1	43
2.4 Delničarji in vpliv gosodarskih in drugih gibanj na poslovanje	45
2.5 Prodaja	54
2.6 Nabavni tokovi	60
2.7 Proizvodnja	61
2.8 Vlaganja in naložbe	67
2.9 Analiza uspešnosti poslovanja	73
2.10 Upravljanje tveganj	92
2.11 Trženjske aktivnosti	99
2.12 Načrti za leto 2011 in razvojna strategija	104
2.13 Dogodki po preteku poslovnega leta	107
2.14 Dogodki pred poslovnim letom 2010	109
3. TRAJNOSTNI RAZVOJ	112
3.1 Skrb in odgovoren odnos do zaposlenih	112
3.2 Komuniciranje	120
3.3 Odgovoren odnos do družbenega okolja	121
3.4 Varovanje okolja	122
4. RAČUNOVODSKO POROČILO	128
4.1 Revidirani računovodski izkazi družbe Pivovarna Laško, d. d.	128
4.1.1 Izkaz finančnega položaja	128
4.1.2 Izkaz poslovnega izida	130
4.1.3 Izkaz drugega vseobsegajočega donosa	131
4.1.4 Izkaz sprememb lastniškega kapitala za leto 2010	132
4.1.5 Izkaz sprememb lastniškega kapitala za leto 2009	133
4.1.6 Izkaz denarnih tokov	134

4.1.7	Pokrivanje izgube poslovnega leta	135
4.1.8	Usmeritve in pojasnika k računovodskim izkazom	136
4.1.9	Izjava poslovodstva	189
4.1.10	Revizorjevo poročilo	190
4.2	Revidirani konsolidirani računovodski izkazi Skupine Pivovarna Laško	192
4.2.1	Konsolidiran izkaz finančnega položaja	192
4.2.2	Konsolidiran izkaz poslovnega izida	194
4.2.3	Konsolidiran izkaz drugega vseobsegajočega donosa	195
4.2.4	Konsolidiran izkaz sprememb lastniškega kapitala za leto 2010	196
4.2.5	Konsolidiran izkaz sprememb lastniškega kapitala za leto 2009	197
4.2.6	Konsolidirani izkaz denarnih tokov	198
4.2.7	Usmeritve in pojasnika h konsolidiranim računovodskim izkazom	199
4.2.8	Izjava poslovodstva	263
4.2.9	Revizorjevo poročilo	264

1. UVOD

1.1 Nagovor predsednika uprave

Spoštovani delničarji, cenjeni poslovni partnerji in sodelavci!

Za nami je še eno zelo zahtevno leto. Na redni skupščini delničarjev je uprava predstavila novo poslovno strategijo Skupine in zaradi lažje realizacije lastnikom predlagala tudi oblikovanje pogodbenega koncerna. Lastniki so sicer večinsko novo strategijo podprli, vendar ni bilo zadostne večinske podpore za oblikovanje pogodbenega koncerna. Najpomembnejše naloge uprave Pivovarne Laško so bile zato dogovarjanje z bankami glede reprograma finančnih obveznosti ter v skladu z odločitvami nadzornega sveta izvedba procesov odprodaje naložb, ki ne zajemajo osnovne dejavnosti Skupine.

Visoka zadolženost Skupine ter dejstvo, da dogovora o reprogramu dolgov z bankami upnicami nismo uspeli doseči, neposredno vplivajo na poslovne rezultate družbe, hkrati pa pomenijo izjemno zahteven izziv upravi pri odpravljanju likvidnostnih težav. Zato je še toliko pomembneje, da začete procese odprodaje naložb, ki ne predstavljajo osnovne dejavnosti zaključimo učinkovito in v najboljšem interesu družbe in njenih delničarjev.

POSLOVANJE V LETU 2010 V ZNAMENJU RACIONALIZACIJE IN FINANČNE STABILIZACIJE DRUŽBE

Matična družba Pivovarna Laško je ustvarila 91 mio EUR čistih prihodkov od prodaje, 11 mio EUR dobička iz poslovanja in 6 mio EUR čiste izgube. Pivovarna Laško je v tem letu prodala 938.000 hektolitrov pijač.

Skupina Pivovarna Laško je v leta 2010 prodala 4,2 mio hektolitrov pijač in ustvarila 306,4 mio EUR čistih prihodkov iz prodaje, kar je sicer 6,3 odstotkov manj kot leta 2009, vendar smo v enakem obdobju uspeli tudi za 6,4 odstotka znižati odhodke iz poslovanja, ki so znašali 320,1 mio EUR. Izguba iz poslovanja Skupine je zato v letu 2010 znašala 9,9 mio EUR in je predvsem posledica slabitev blagovnih znamk družbe Delo, d. d., in družbe Fructal, d. d., v višini 24,4 mio EUR. Brez omenjene slabitve je skupina poslovala pozitivno in je ustvarila 14,5 mio dobička iz poslovanja.

Skupina Pivovarna Laško ustvari na domačem trgu 77,8 odstotkov čistih prihodkov iz prodaje proizvodov in storitev, na tujem trgu pa 22,2 odstotka. Največji delež v strukturi prodaje predstavlja prodaje piva, ki ga je 43 odstotkov, sledijo mineralne in izvirske vode s skoraj 25 odstotki. Brezalkoholne pijače predstavljajo 21 odstotkov celotne prodaje, sokovi 8 odstotkov in ostale pijače 3 odstotke.

POVEČAL SE JE DELEŽ PRODAJE NA TUJIH TRGIH

Velik delež iz prodaje na domačem trgu pomeni za poslovanje Skupine Pivovarna Laško precejšnje tveganje in odvisnost celo od vremenskih razmer, ki prodaji pijač v letu 2010 niso bile najbolj naklonjene. Prav zato je bila prodaja pijač nekaj nižja od načrtovane. Skupina Pivovarna Laško je v skladu z novo poslovno strategijo zato bistveno večjo pozornost namenjala povečevanju prodaje na tujih trgih. Tako na trgih v regiji, na katerih je prisotna že dlje časa, kot tudi prodoru na nove trge, kot je Kitajska.

Visok finančni dolg skupine je bistveno vplival na rezultate poslovanja, saj je v letu 2010 Skupina Pivovarna Laško plačala bankam za več kot 21 mio EUR obresti. Finančni dolg Skupine Pivovarna Laško je torej na dan 31.12.2010 znašal 397,5 mio EUR, od tega znašajo posojila pri bankah 388,8 mio EUR in ostale finančne obveznosti 88 mio EUR. Krediti pri bankah so v celoti zavarovani z vrednostnimi papirji, hipotekami ter zastavo premoženja in terjatev.

V LETU 2011 Z NOVIMI IZDELKI IN Z OSREDOTOČENOSTJO NA TUJE TRGE

V letu 2011 bo Skupina Pivovarna Laško prodala 4,5 mio hektolitrov pijač, ustvarila 391 mio EUR čistih prihodkov iz poslovanja, 28 mio EUR čistega dobička in 62 mio EUR neto denarnega toka iz poslovanja (EBITDA). Te rezultate bo skupina dosegla tudi z razvojem novih izdelkov in z intenzivnejšim nastopom na tujih trgih.

Poslovni rezultati Skupine Pivovarna Laško v letu 2010 so dodaten argument za čim hitrejšo uveljavljanje nove, drznejše poslovne strategije, vključno z reorganizacijo družb za doseganje čim večjih notranjih sinergij ter odprodajo naložb, ki ne zajemajo osnovne dejavnosti Skupine. Skupina Pivovarna Laško lahko s tovrstnimi ukrepi ključno zmanjša zadolženost, bistveno hitreje stabilizira poslovanje in ponovno doseže dobre poslovne rezultate, ki so v interesu tako delničarjem, kot upnikom in zaposlenim.

mag. Dušan Zorko
predsednik uprave Pivovarne Laško, d. d.

PIVOVARNA LAŠKO, d.d.
Nadzorni svet

Poročilo nadzornega sveta

Delovanje nadzornega sveta

Poslovanje družbe Pivovarne Laško, d.d. je v letu 2010 v skladu z zakonskimi predpisi in statutom družbe nadziral nadzorni svet, ki se je sestel na 10 rednih sejah in dveh izrednih sejah.

Nadzorni svet je do 18. seje, ki je bila 23.4.2010 vodil predsednik Anton Turnšek, ki je odstopil kot predsednik in član nadzornega sveta, od 20. seje dalje pa ga vodi Marjan Mačkošek. Nadzorni svet so sestavljali člani: Bojan Košak, Andrej Kebe, Vladimir Malenković, Aleksander Svetelšek, ki je odstopil 1.9.2010 in Peter Groznik, ki je član od 16.7.2010 dalje.

Seje nadzornega sveta so potekale 18.2.2010, 30.3.2010, 23.4.2010, 10.6.2010, 30.8.2010, 6.9.2010, 27.9.2010, 21.10.2010, 22.11.2010 in 20.12.2010. Korespondenčni seji pa sta potekali 14.9.2010 in 6.10.2010.

Na navedenih sejah je nadzorni svet obravnaval predvsem tekoče poslovne dosežke, premoženjsko stanje družbe, medletna in letno poročilo o poslovanju, delo uprave, finančno stanje, letni gospodarski načrt in preoblikovanje skupine Pivovarna Laško.

Pomembnejši sklepi nadzornega sveta

Nadzorni svet je zaradi odstopa predsednika nadzornega sveta g. Antona Turnška in tudi kot člana izvolil novega predsednika g. Marjana Mačkoška. Skupščina je dne 16.7.2010 izvolila novega člana g. Petra Groznika.

Od 1.9.2010 je nadzorni svet deloval kot petčlanski, ker je kot član odstopil g. Aleksander Svetelšek. Po spremembi statuta, ki ga je potrdila skupščina, je bil na 20. seji dne 30.8.2010 za predsednika uprave imenovan g. Dušan Zorko, na 21. seji dne 6.9.2010 pa sta bila za člana uprave imenovana g. Robert Šega in g. Gorazd Lukman.

Obravnavali smo revidirani računovodski izkaz za leto 2009 in Poslovni sistem Pivovarne Laško d.d. ter se seznanili s poslovnimi rezultati družbe.

PIVOVARNA LAŠKO, d.d., TRUBARJEVA 28, 3270 LAŠKO, SLOVENIJA. TELEFON: (03) 734 80 00, TELEFAX: (03) 573 18 17, E-MAIL: INFO@PIVO-LASKO.SI, WWW.PIVO-LASKO.SI
FIRMA REGISTRIRANA PRI OKROŽNEM SODIŠČU V CELJU, ŠT. VL.: 1-00171-00, OSNOVNI KAPITAL: 36.503.304,96 EUR, PREDSEDNIK NADZORNEGA SVETA: MARJAN MAČKOŠEK
TRANSAKCIJSKI RAČUN: BANKA CELJE, Š156 0600 0000 1199 122. DAVČNA ŠTEVILKA: 90355580, MATIČNA ŠTEVILKA: 5049318

Sprejeli smo Strategijo Pivovarne Laško do leta 2014.

Skozi celotno obdobje leta 2010 smo tekoče spremljali likvidnostno situacijo Pivovarne Laško d.d. in družb Skupine Pivovarna Laško in doseganje poslovnih rezultatov.

Poleg navedenega je nadzorni svet obravnaval ostale tekoče zadeve ter sprejel pomembnejše sklepe:

- Nadzorni svet da na svoji 16. seji dne 18.2.2010 soglasje upravi za prodajo nestrategijskih naložb.
- Nadzorni svet se na svoji 17. seji dne 30.3.2010 seznani z nerevidiranimi rezultati za leto 2009. Seznani se s Poročilom o ugotovitvah posebne revizije vodenja posameznih poslov Skupine Pivovarna Laško d.d., ki ga je pripravila BDO Revizija d.o.o. in s projektom Prestrukturiranje Skupine Pivovarna Laško.
- Nadzorni svet na svoji 18. seji dne 23.4.2010 potrdi izhodišča novega poslovnega modela in reorganizacije Skupine Pivovarna Laško (pogodbeni koncern in organizacijski model) in izhodišča za rast sistema do leta 2014. Sprejme se revidirano Letno poročilo Pivovarne Laško, d.d. in Skupine Pivovarna Laško za leto 2009 in poročilo nadzornega sveta za leto 2009.
- Nadzorni svet na svoji 19. seji dne 30.6.2010 sprejme gradivo za skupščino Pivovarne Laško d.d., ki je bila 16.7.2010.
- Nadzorni svet na svoji 20. seji dne 30.8.2010 izvoli novega predsednika nadzornega sveta in podeli mandat predsedniku uprave g. Dušanu Zorko. Seznani se s Poročilom posebne revizije BDO Revizija d.o.o. in zahteva, zaradi zahtev in pričakovanj bank upnic, od uprave pričetek prodaje Mercatorja d.d. in nadaljevanje prodaje Dela d.d. in Večera d.d.
- Nadzorni svet na svoji 21. seji dne 6.9.2010 imenuje za člana uprave družbe Pivovarna Laško d.d. g. Roberta Šego, ki je odgovoren za področje financ in g. Gorazda Lukmana, ki je odgovoren za področje prodaje oziroma komercialne in sprejme poslovnik o delu uprave. Nadzorni svet se seznani z odstopno izjavo svojega člana g. Aleksandra Svetelška.
- Nadzorni svet na svoji 22. seji dne 27.9.2010 sprejme Strategijo Pivovarne Laško do leta 2014 in jo posreduje vsem bankam upnicam. Pri prodaji Mercatorja d.d. se upošteva prodajni postopek, ki ga vodi NLB d.d. pri prodaji svojega deleža Mercator d.d.
- Nadzorni svet na svoji 23. seji dne 21.10.2010 dovoli zastavo blagovnih znamk za podaljšanje kredita pri Hypo Alpe – Adria bank d.d.
- Nadzorni svet na svoji 24. seji dne 22.11.2010 sprejme osnutek plana za leto 2011. Za predsednika revizijske komisije imenuje g. Petra Groznika. V smislu

poenotenja upravljanja družb v skupini se upravo zadolži, da pripravi za naslednje skupščine odvisnih družb spremembe statutov.

- Nadzorni svet na svoji 25. seji dne 20.12.2010 obravnava težko likvidnostno situacijo v Pivovarni Laško d.d. in zadolži upravo, da intenzivira prodajo celotnega paketa 23,34% delnic Mercatorja d.d. Potrdi se Poslovni načrt za leto 2011 in okvirni program sej nadzornega sveta za leto 2011.
- Na korespondenčnih sejah nadzornega sveta dne 14.9.2010 in 6.10.2010 je dano soglasje k podpisu pogodbe s podaljšanjem kredita Hypo Alpe – Adria bank d.d.

Delovanje revizijske komisije

Revizijska komisija se je v letu 2010 sestala trikrat. Seje revizijske komisije so potekale dne 29.3.2010 in dne 21.4.2010 v sestavi Marjan Mačkošek – predsednik (od 30.3.2010 do 22.11.2010) ter člana Bojan Košak in Marko Koleča, in dne in dne 9.12.2010 v sestavi dr. Peter Groznik – predsednik (od 22.11.2010 dalje) ter člana Bojan Košak in Marko Koleča.

Komisija se je na seji dne 29.3.2010 seznanila z nerevidiranimi, nekonsolidiranimi in konsolidiranimi računovodskimi izkazi za leto 2009 in poročilom posebne revizije. Revizijska komisija je nadzornemu svetu predlagala, da priporoči upravi pregled posameznih poslov, ki so bili vsebinsko povezani z obravnavnimi iz poročila posebne revizije in jih le-ta ni pregledala. Na seji dne 21.4.2010 se je revizijska komisija seznanila s celotnim gradivom revidiranega letnega poročila matične družbe in Skupine Pivovarna Laško za leto 2009, ga proučila ter se seznanila še z dodatnimi pojasnili pooblaščenega revizorja. Na podlagi teh podatkov je revizijska komisija ugotovila, da družbi grozi insolventnost, zato je predlagala nadzornemu svetu sprejem ustreznih sklepov, s katerimi bo naložil upravi sprejem ustreznih ukrepov za sanacijo nastale finančne situacije družbe. Na seji dne 9.12.2010 se je revizijska komisija sestala prvič pod vodstvom dr. Petra Groznika. Na tej seji je revizijska komisija določila smernice dela komisije za naprej ter sklenila, da se bo na prvi naslednji seji sestala z zunanjim revizorjem družbe in se seznanila s sistemom notranjih kontrol in revidiranja v družbi.

Polletno in letno poročilo za leto 2010

Z nerevidiranim polletnim poročilom družbe Pivovarna Laško d.d. in Skupine Pivovarna Laško za obdobje I – VI 2010 se je nadzorni svet seznanil na svoji 20. redni seji 30.8.2010. Povzetek nerevidiranega polletnega poročila je družba objavila v skladu z zakonskimi določbami in Pravili Ljubljanske borze vrednostnih papirjev, d.d.

Na redni seji dne 31.3.2011 je nadzorni svet obravnaval revidirano letno poročilo Pivovarne Laško, d.d. in Skupine Pivovarna Laško za leto 2010, ki je bilo revidirano s strani revizijske družbe Deloitte Revizija d.o.o., Ljubljana. Revizijska družba je dne

28.3.2011 k letnemu poročilu izdalo pozitivno mnenje. Nadzorni svet na poročilo revizorja ni imel pripomb in je z njim soglašal.

Nadzorni svet na predloženo revidirano Letno poročilo družbe Pivovarna Laško, d.d. in Skupine Pivovarna Laško za leto 2010 ni imel pripomb in ga je soglasno potrdil na svoji seji dne 31.3.2011.

Pokrivanje čiste izgube

Hkrati s potrditvijo revidiranega letnega poročila Pivovarne Laško, d.d. in Skupine Pivovarna Laško za leto 2010 je nadzorni svet potrdil tudi predlog uprave za pokrivanje čiste izgube, ki ga bosta skupščini delničarjev predlagala v potrditev uprava in nadzorni svet.

Na dan 31.12.2010 znaša čista izguba poslovnega leta 2010 6.292.260 EUR. Nadzorni svet soglaša s predlogom uprave, da se čista izguba poslovnega leta 2010 v višini 6.292.260 EUR pokrije iz rezerv iz dobička in kapitalskih rezerv.

Nadzorni svet ocenjuje, da je bilo poslovanje Pivovarne Laško, d.d. in Skupine Pivovarna Laško, ter delo uprave, v letu 2010 v skladu s pričakovanji glede na splošno poslabšanje gospodarskih razmer in spremenjene pogoje financiranja.

Nadzorni svet je to poročilo sestavil za skupščino delničarjev družbe v skladu z 282. členom Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1).

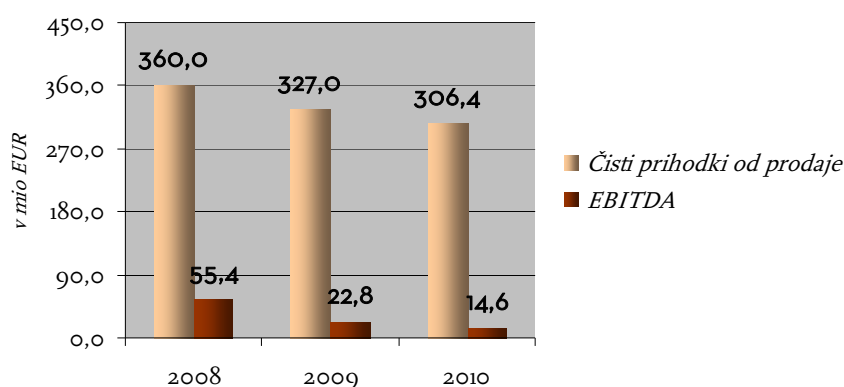
Laško, dne 31.3.2011

Marjan Mačkošek
predsednik nadzornega sveta

1.3 Pomembnejši poslovni dosežki Skupine Pivovarna Laško

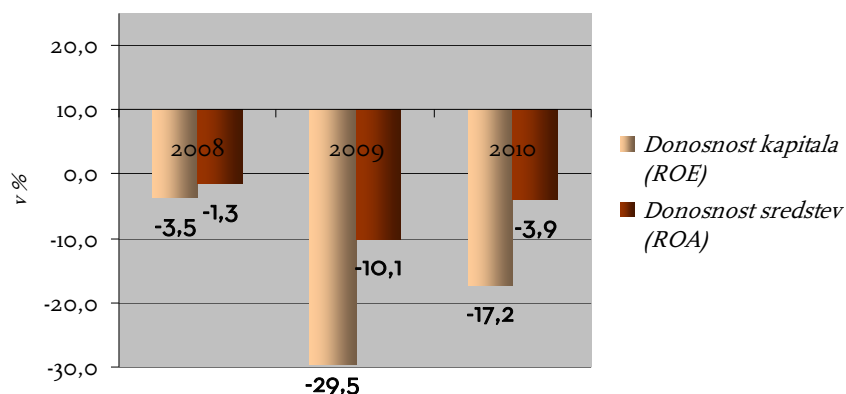
V Skupini Pivovarna Laško smo uspeli zmanjšati število zaposlenih za 3,3 %, kar je v skladu z večletno restriktivno zaposlovalno politiko skupine. Optimistično zastavljen načrt prodaje pijač za leto 2011 je pogojen z večjo prodajo na tuje trge. Delež izvoza v skupni prodaji pijač smo povečali za 1 odstotno točko.

Prihodki od prodaje in dobiček
iz poslovanja z amortizacijo (EBITDA)

V letu 2010 so se prihodki od prodaje zmanjšali za 6,3 %, dobiček iz poslovanja z amortizacijo (EBITDA) se je zmanjšal za 36,1 %.

Donosnost sredstev (ROA)
in lastniškega kapitala (ROE)

Pomembnejši podatki o poslovanju
Skupine Pivovarna Laško

(v EUR)	2008	2009	2010
Čisti prihodki od prodaje	360.028.307	327.026.846	306.418.155
Čisti dobiček oz. izguba	3.855.582	-162.099.646	-25.818.805
Čisti denarni tok ¹	33.572.006	-134.099.464	-1.377.348
EBIT	25.700.173	-5.229.918	-9.886.015
EBITDA	55.416.597	22.770.264	14.555.442
Dolgoročna sredstva	624.040.291	564.998.357	265.643.825
Kratkoročna sredstva	187.235.021	116.797.789	371.207.876
Kapital	295.977.383	162.594.380	131.889.003
Dolgoročne obveznosti	248.182.776	136.988.946	89.069.856
Kratkoročne obveznosti	267.115.153	382.212.820	415.892.842

¹ Čisti dobiček z amortizacijo

Kazalniki

	2008	2009	2010
Čisti dobiček oz. izguba v prihodkih od prodaje	1,1 %	-49,6 %	-8,4 %
Delež EBIT v prihodkih od prodaje	7,1 %	-1,6 %	-3,2 %
Delež EBITDA v prihodkih od prodaje	15,4 %	7,0 %	4,8 %
Donosnost kapitala (ROE) ²	-3,5 %	-29,5 %	-17,2 %
Donosnost sredstev (ROA) ³	-1,3 %	-10,1 %	-3,9 %
Obveznosti / kapital	1,741	3,193	3,829

² Čisti dobiček / povprečno stanje lastniškega kapitala v obdobju

³ Čisti dobiček / povprečno stanje sredstev v obdobju

Število zaposlenih

(na dan 31.12.)	2008	2009	2010
V skupini, brez Dela, d. d., Ljubljana	1.620	1.462	1.422
V Delu, d. d., Ljubljana	470	469	445
Skupaj	2.090	1.931	1.867

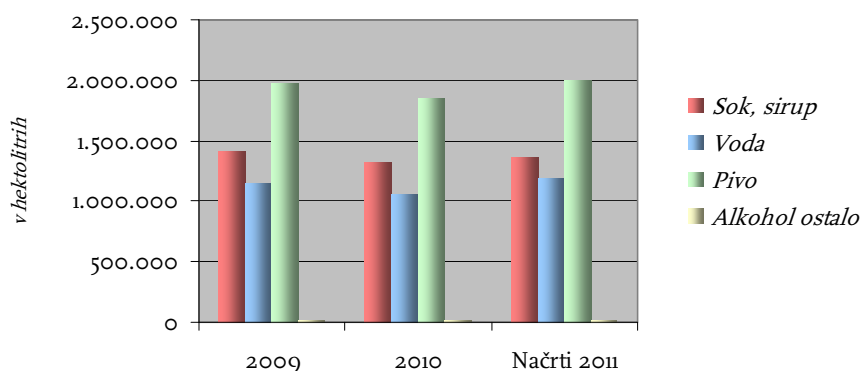
Zaposleni v družbi Delo, d. d., Ljubljana so prikazani posebej, ker Delo, d. d., ne sodi v enako dejavnost kot ostale družbe, povezane v Skupino Pivovarna Laško.

Delež izvoza v skupni prodaji pijač
Skupine Pivovarna Laško

(v hl)	2008	2009	2010
Prodaja vseh pijač	5.017.664	4.552.891	4.225.503
Izvoz	1.111.450	983.381	938.089
Delež (v %)	22,2	21,6	22,2

Načrti za leto 2011

Celotna prodaja piva, vode,
brezalkoholnih in ostalih alkoholnih pijač
ter načrti za prihodnje leto

(v hl)	2009	2010	Načrti 2011
Sok, sirup	1.421.936	1.317.025	1.368.444
Voda	1.146.434	1.054.352	1.187.481
Pivo	1.975.579	1.845.989	1.996.695
Alkohol ostalo	8.942	8.137	18.349
Skupaj	4.552.891	4.225.503	4.570.969

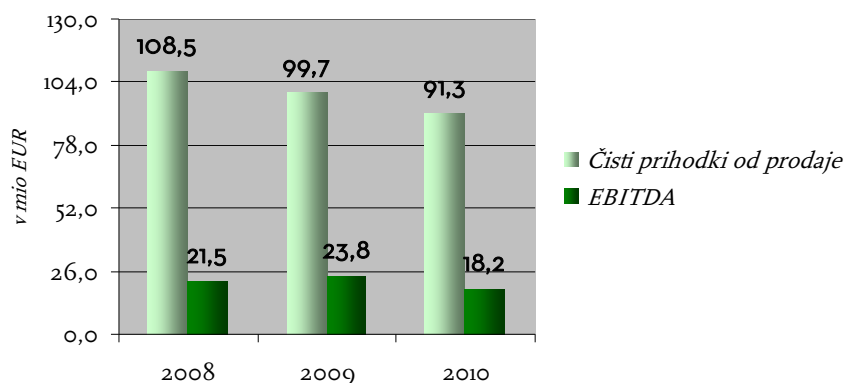
(v %)	2009	2010	Načrti 2011
Sok, sirup	31,2	31,2	29,9
Voda	25,2	24,9	26,0
Pivo	43,4	43,7	43,7
Alkohol ostalo	0,2	0,2	0,4
Skupaj	100,0	100,0	100,0

Skupina Pivovarna Laško v poslovnem letu 2011 načrtuje prodajo 4,571 milijonov hektolitrov vseh vrst pijač, kar je za 8,2 % več od prodaje v letu 2010. Načrt smo zastavili optimistično, saj načrtujemo večjo prodajo na tuja tržišča.

1.4 Pomembnejši poslovni dosežki Pivovarne Laško, d. d.

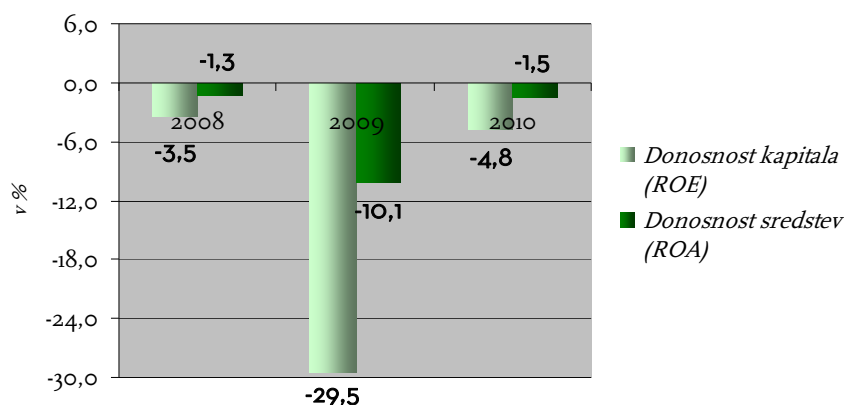
V Pivovarni Laško, d. d., smo uspeli zmanjšati število zaposlenih za 0,9 %, kar je v skladu z večletno restriktivno zaposlovalno politiko družbe. Delež izvoza v skupni prodaji piva smo povečali za 5 odstotnih točk.

Prihodki od prodaje in dobiček
iz poslovanja z amortizacijo (EBITDA)

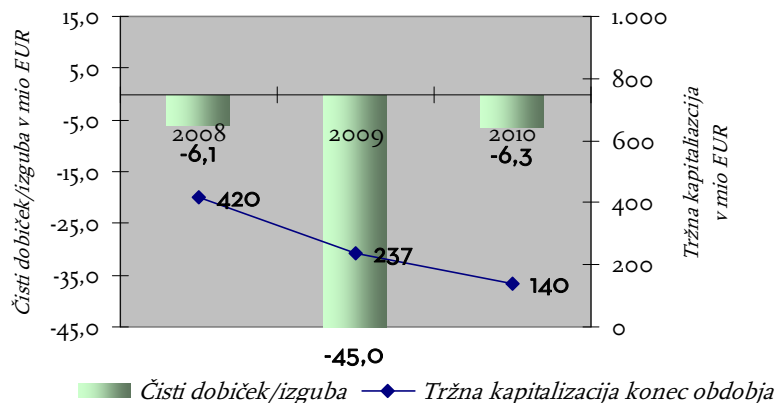

V letu 2010 so se prihodki od prodaje v primerjavi z lanskim letom zmanjšali za 8,4 %, dobiček iz poslovanja z amortizacijo (EBITDA) pa se je zmanjšal za 23,5 %.

Donosnost sredstev (ROA)
in lastniškega kapitala (ROE)

Čisti dobiček in tržna kapitalizacija

Pomembnejši podatki o poslovanju Pivovarne Laško, d. d.

(v EUR)	2008	2009	2010
Čisti prihodki od prodaje	108.463.850	99.662.537	91.287.653
Čisti dobiček oz. izguba	-6.094.056	-44.973.818	-6.292.260
Čisti denarni tok ¹	2.532.032	-38.065.247	703.814
EBIT	12.867.447	16.898.111	11.223.795
EBITDA	21.493.535	23.806.682	18.219.869
Dolgoročna sredstva	433.172.048	398.843.120	294.360.182
Kratkoročna sredstva	29.510.000	27.948.962	121.497.098
Kapital	175.571.742	129.302.643	124.168.015
Dolgoročne obveznosti	161.706.940	58.652.057	48.572.620
Kratkoročne obveznosti	125.403.366	238.837.382	243.116.645

¹ Čisti dobiček z amortizacijo

Kazalniki

	2008	2009	2010
Čisti dobiček oz. izguba v prihodkih od prodaje	-5,6 %	-45,1 %	-6,9 %
Delež EBIT v prihodkih od prodaje	11,9 %	17,0 %	12,3 %
Delež EBITDA v prihodkih od prodaje	19,8 %	23,9 %	20,0 %
Donosnost kapitala (ROE) ²	-3,5 %	-29,5 %	-4,8 %
Donosnost sredstev (ROA) ³	-1,3 %	-10,1 %	-1,5 %
Obveznosti / kapital	1,635	2,301	2,349

² Čisti dobiček / povprečno stanje lastniškega kapitala v obdobju

³ Čisti dobiček / povprečno stanje sredstev v obdobju

Število zaposlenih

	2008	2009	2010
Zaposleni na dan 31.12.	324	321	318
Povprečno število zaposlenih	328	324	324

Delež izvoza v skupni prodaji piva Pivovarne Laško, d. d.

(v hl)	2008	2009	2010
Prodaja piva	1.046.292	978.833	938.640
Izvoz	172.935	213.198	250.311
Delež (v %)	16,5	21,8	26,7

Tržni delež prodaje piva na slovenskem tržišču

(v %)	2008	2009	2010
Pivovarna Laško	48,3	45,1	42,3
Pivovarna Union, blagovne znamke	32,5	34,2	35,9
Pivovarna Union, trgovske BZ	5,0	5,5	6,4
Pivo iz uvoza	14,2	15,2	15,4
Skupaj	100,0	100,0	100,0

Podatki o delnici PILR

	2008	2009	2010
Skupno število izdanih delnic	8.747.652	8.747.652	8.747.652
Čisti dobiček oz. izguba na delnico v EUR	-0,70	-5,14	-0,72
Izplačana dividenda na delnico v EUR	/	/	/
Tržna vrednost delnice 31.12. v EUR	47,98	27,15	15,99
TV delnice / čisti dobiček oz. izguba na delnico	-68,54	-5,28	-22,21
Knjigovodska vrednost delnice 31.12. v EUR ⁴	20,07	14,78	14,19
TV delnice / KV delnice	2,39	1,84	1,13
Tržna kapitalizacija v EUR (31.12.)	419.712.343	237.498.752	139.874.955

⁴ Kapital na dan 31.12. / skupno število delnic

1.5 Vizija, poslanstvo, vrednote in strateški cilji

Z ustvarjanjem blagovnih znamk z dodano vrednostjo za naše kupce in delničarje ter odgovornim in okolju prijaznim poslovanjem, s katerim stremimo k doseganju vrhunskih rezultatov, uresničujemo svoje poslanstvo.

Vizija Postati vodilni na področju proizvodnje in prodaje pijač. Utrjevati ugled in prepoznavnost posameznih priznanih blagovnih znamk tako na domačem kot na tujih trgih ter povečati tržne deleže na posameznih tržiščih.

Poslanstvo Ustvarjamo blagovne znamke z dodano vrednostjo za naše kupce in delničarje. Z odgovornim in okolju prijaznim poslovanjem strmimo k doseganju vrhunskih rezultatov v boljšem svetu.

Vrednote Znanje, podjetnost, partnerstvo, odgovornost in spoštovanje. Na osnovi teh vrednot udeležimo svoje usmeritve s premišljenimi strategijami na področjih trženja in razvoja ponudbe, organizacije in upravljanja s kadri, tehnološkega razvoja, upravljanja s finančnimi sredstvi in pozitivnim odnosom do širše družbe.

Strateški cilji Proizvodnja in prodaja inovativnih trendovskih izdelkov, ohranjanje tržnih pozicij lastnih blagovnih znamk na domačem trgu, ponovna pridobitev in razširitev v preteklosti že doseženih pozicij na tujih trgih. Načrtovano stroškovno učinkovitost bomo dosegali s strokovno usposobljenimi sodelavci, ki bodo delovali timsko in skladno z usmeritvami Skupine Pivovarna Laško.

SKUPINA PIVOVARNA LAŠKO

PIVOVARNA LAŠKO, d. d.

Predstavitev Proizvodnja piva, mineralnih, izvirskih in naravnih vod, brezalkoholnih pijač in sirupov za proizvodnjo pijač, ostalih alkoholnih pijač, časopisna in založniška dejavnost storitve trgovine na drobno in veliko ter storitve drugih poštnih in kurirskih dejavnosti.

Proizvodnja piva in naravnih vod.

Sestava **Pivovarna Laško, d. d.**
Radenska, d. d., Radenci z odvisno družbo
Pivovarna Union, d. d., Ljubljana z odvisnimi družbami
Jadranska pivovara – Split, d. d.
Vital Mestinje, d. o. o.
Delo, d. d., Ljubljana z odvisnima družbama
RA&LA, d. o. o. Sarajevo
Firma Del, d. o. o. Laško
Laško Grupa, d. o. o., Zagreb

Pivovarna Laško, d. d.

Zaradi nepomembnih vrednosti družbe RA&LA, Firma Del in Laško Grupa, ki je bila ustanovljena šele v decembru 2010, z minimalnim ustanovitevenim kapitalom, v nadaljevanju niso posebej razkrite.

1.6 Predstavitev Skupine Pivovarna Laško

Skupina Pivovarna Laško združuje proizvajalce piva, mineralnih, izvirskih in naravnih vod, brezalkoholnih pijač, žganih in ostalih alkoholnih pijač, sirupov za proizvodnjo pijač, časopisno iz založniško dejavnost, opravlja pa tudi storitve trgovine na drobno in veliko ter storitve drugih poštnih in kurirskih dejavnosti.

OBVLADUJOČA DRUŽBA

- ✧ PIVOVARNA LAŠKO, d. d., Slovenija

ODVISNE DRUŽBE

- ✧ RADENSKA, d. d., Radenci, Slovenija
93,81 % lastništvo
- ✧ PIVOVARNA UNION, d. d., Ljubljana, Slovenija
97,892 % lastništvo
- ✧ JADRANSKA PIVOVARA – Split, d. d., Hrvaška
99,106 % lastništvo
- ✧ VITAL MESTINJE, d. o. o., Slovenija
96,92 % poslovni delež
- ✧ DELO, d. d., Ljubljana, Slovenija
100 % lastništvo - od tega Pivovarna Laško 80,834 % in Radenska 19,166 %
- ✧ RA&LA, d. o. o., Sarajevo, Bosna in Hercegovina
100 % poslovni delež - od tega Pivovarna Laško 69,23 %, Radenska 1,97 %, Pivovarna Union 11,48 % in Fructal 17,32 %
- ✧ FIRMA DEL, d. o. o., Laško, Slovenija
100 % poslovni delež
- ✧ LAŠKO GRUPA, d. o. o., Zagreb, Hrvaška
100 % poslovni delež

Zaradi nepomembnih vrednosti družbe RA&LA, d. o. o., Sarajevo, Firma Del, d. o. o., Laško in Laško Grupa, d. o. o., Zagreb v nadaljevanju niso posebej razkrite.

PRIDRUŽENE DRUŽBE

- ✧ BIRRA PEJA, Sh. a., Peć, Kosovo
39,55 % lastništvo
- ✧ POSLOVNI SISTEM MERCATOR, d. d., Ljubljana, Slovenija
23,34 % lastništvo
- ✧ THERMANA, d. d., Laško, Slovenija
20,63 % lastništvo
- ✧ SLOPAK, d. o. o., Ljubljana, Slovenija
38,96 % lastništvo

Organigram
Skupine
Pivovarna
Laško
na dan
31.12.2010

SKUPINA PIVOVARNA LAŠKO

na dan 31.12.2010

Obvladujoča družba

PIVOVARNA LAŠKO, d. d.

Odvisna družba	Odvisna družba	Odvisna družba	Odvisna družba	Odvisna družba	Odvisna družba	Odvisna družba	Odvisna družba
RADENSKA, d.d. Radenci Lastništvo: 93,81 %	PIVOVARNA UNION, d.d. Ljubljana Lastništvo: 97,892 %	JADRANSKA PIVOVARA, d.d. Split Lastništvo: 99,106 %	VITAL, d.o.o. Mestinje Posl. delež: 96,92 %	DELO, d.d. Ljubljana Lastništvo: 100 %	RA&LA, d.o.o. Sarajevo Posl. delež: 100 %	FIRMA DEL, d.o.o. Laško Posl. delež: 100 %	LAŠKO GRUPA, d.o.o. Zagreb Posl. delež: 100 %
RADENSKA MIRAL, d.o.o. Radenci Posl. delež: 100 %	FRUCTAL, d.d. Ajdovščina Lastništvo: 93,02 %			Pivovarna Laško Lastništvo v Delu 80,834 %	Pivovarna Laško Posl. delež v RA&LA 69,23 %		
	FRUCTAL ZAGREB, d.o.o. Zagreb Posl. delež: 100 %			Radenska Lastništvo v Delu 19,166 %	Radenska Posl. delež v RA&LA 1,97 %		
	EUROFRUIT SARAJEVO, d.o.o. Sarajevo Posl. delež: 100 %			Odvisna družba od Dela: IZBERI, d.o.o. Ljubljana Posl. delež: 100 %	Pivovarna Union Posl. delež v RA&LA 11,48 %		
	FRUKTAL MAK, a.d. Skopje Lastništvo: 89,39 %			Odvisna družba od Dela: VEČER, d.d. Maribor Lastništvo: 79,25 %	Fructal Posl. delež v RA&LA 17,32 %		

1.7 Predstavitev obvladujoče družbe Pivovarne Laško, d. d.

Zgodovinski začetki Pivovarne Laško segajo v leto 1825, ko je medicinar in lektor Franz Geyer v nekdanjem Valvazorjevem špitalu uredil obrtno pivovarno, katere poslopje stoji še danes – današnji Hotel Savinja. Od takrat je minilo že 185 let, Pivovarna Laško pa je prerasla iz lokalne pivovarne v vodilno proizvajalko piva in z ostalimi podjetji v skupini v vodilno proizvajalko mineralnih in naravnih vod ter brezalkoholnih in drugih pijač na slovenskem trgu.

1.7.1 OSEBNA IZKAZNICA

PIVOVARNA LAŠKO, d. d., Trubarjeva 28, 3270 Laško, je vpisana v sodni register pod št. registerskega vložka 1/00171/00, pri Okrožnem sodišču v Celju, pod št. sklepa SRG 95/00673, z datumom – september 1995.

Skrajšano ime družbe: PIVOVARNA LAŠKO, d. d.

Organizacijska oblika: delniška družba

Osnovni kapital: 36.503.305 EUR

Število izdanih delnic: 8.747.652 kosovnih delnic

Kotacija delnice: Ljubljanska borza, d. d., borzna kotacija rednih delnic

Oznaka delnice: PILR

Matična šifra: 5049318

Davčna številka: SI90355580

Šifra dejavnosti: 11.050

Narava poslovanja in najpomembnejše dejavnosti:

PROIZVODNJA PIVA

Tričlanska uprava: mag. Dušan Zorko, predsednik uprave
Gorazd Lukman, član uprave
Robert Šega, član uprave (trenutno v odstopu)

Predsednik nadzornega sveta: Marjan Mačkošek

Transakcijski računi:

☞ Raiffeisen Krekova banka, d. d.	IBAN SI56 2430 0900 0054 863
☞ Nova Kreditna banka Maribor, d. d.	IBAN SI56 0451 5000 0909 883
☞ Nova Ljubljanska banka, d. d., Ljubljana	IBAN SI56 0223 2002 0104 463

☞ Abanka Vipava, d. d.	IBAN SI56 0510 0801 2922 332
☞ Unicredit banka Slovenije, d. d.	IBAN SI56 2900 0000 1820 159
☞ Hypo Alpe-Adria-bank, d. d.	IBAN SI56 3300 0000 2722 975
☞ Banka Sparkasse, d. d.	IBAN SI56 3400 0100 1922 773
☞ Banka Celje, d. d., Bančna skupina Celje	IBAN SI56 0600 0000 1199 122
☞ Probanka, d. d.	IBAN SI56 2510 0970 0565 280

Telefon: +386 3 734 80 00
Telefaks: +386 3 573 18 17

Elektronski naslov: info@pivo-lasko.si
Spletna stran: <http://www.pivo-lasko.si>

1.8 Pregled pomembnejših dogodkov v letu 2010

Nov poslovni model predvideva preoblikovanje Skupine Pivovarne Laško v pogodbeni koncern in nato v enotno podjetje, glavna cilja strategije rasti pa sta neto prihodki od prodaje v višini 355 mio EUR ter 60 mio EUR EBIT do leta 2014.

1.8.1 POMEMBNEJŠI POSLOVNI DOGODKI V PIVOVARNI LAŠKO, d. d.

Izvršba na delnice z oznako RARG, katerih imetnik je Pivovarna Laško, d. d.

Pivovarna Laško, d. d., je dne 9.4.2010 prejela sklep o izvršbi Okrajnega sodišča v Ljubljani, s katerim je sodišče na predlog upnika Nova kreditna banka Maribor, d. d., (NKBM) na podlagi verodostojne listine oz. pogodbe o zastavi nematerializiranih vrednostnih papirjev, sklenjene dne 25.3.2009, med družbami NKBM kot upnikom, Center Naložbe, d. d., Maribor kot dolžnikom in Pivovarno Laško, d. d., kot zastaviteljem (pogodbo je v imenu Pivovarne Laško, d. d., podpisal prejšnji direktor Boško Šrot), dovolilo izvršbo zaradi izterjave 6.570.542,25 EUR s pp zoper dolžnika Pivovarna Laško, d. d., na 345.304 delnic družbe Radenska, d. d., Radenci z oznako RARG, katerih imetnik je Pivovarna Laško, d. d. Navedene delnice je Pivovarna Laško, d. d., zastavila družbi NKBM za zavarovanje kredita, ki ga je družba Center naložbe, d. d., Maribor pridobila pri NKBM. Pivovarna Laško, d. d., je zoper sklep o izvršbi dne 15.4.2010 vložila ugovor, saj meni, da obstajajo razlogi, ki preprečujejo izvršbo. Na podlagi ugovora Pivovarne Laško, d. d., je sodišče dne 16.2.2011 odločilo, da se sklep o izvršbi razveljavi v delu, v katerem je dovoljena izvršba, ter da bo o zahtevku in stroških v pravnem postopku odločalo Okrožno sodišče v Mariboru.

Poslovna strategija in načrt preoblikovanja Skupine Pivovarna Laško

Nadzorni svet družbe je na 18. redni seji dne 23.4.2010 potrdil izhodišča novega poslovnega modela in reorganizacije Skupine Pivovarna Laško, ki ga je pripravila in predložila uprava družbe ter potrdil izhodišča strategije rasti Skupine Pivovarna Laško do leta 2014 na segmentu pijač. Nov poslovni model predvideva preoblikovanje Skupine Pivovarne Laško v pogodbeni koncern in nato v enotno podjetje, glavna cilja strategije rasti pa sta neto prihodki od prodaje v višini 355 mio EUR ter 60 mio EUR EBIT do leta 2014. Predstavitev strategije in novega poslovnega modela Skupine je dostopna na SEOnet-u in na spletni strani družbe. Nadzorni svet družbe je na 22. redni seji dne 27.9.2010 potrdil tudi s strani uprave družbe dopolnjeno Strategijo Skupine Pivovarna Laško do leta 2014. Glavne točke dopolnjene Strategije so objavljene oz. dostopne na SEOnet-u in na spletni strani družbe.

Izvedba 16. redne skupščine delničarjev Pivovarne Laško, d. d.

Pivovarna Laško, d. d., je dne 16.7.2010 izvedla 16. redno skupščino delničarjev Pivovarne Laško, d. d. Sprejeti sklepi 16. redne skupščine delničarjev in ostale informacije so dostopne na spletnem portalu Ljubljanske borze, d. d., Ljubljana, Seonet in na spletnih straneh družbe.

Skupščina družbe ni sprejela s strani uprave in nadzornega sveta predlaganega sklepa, da skupščina daje soglasje k pogodbam o obvladovanju, sklenjenih med obvladujočo družbo Pivovarno Laško, d. d., in njenimi odvisnimi družbami Pivovarna Union, d. d., Radenska, d. d., Radenci in Fructal, d. d., kar bi pomenilo preoblikovanje Skupine Pivovarna Laško oz. navedenih družb iz obstoječega dejanskega koncerna v pogodbeni koncern. Za potrditev sklepa je bila potrebna tričetrtinska večina pri sklepanju zastopanega osnovnega kapitala, za predlagani sklep pa je glasovalo 64,9 % kapitala. Pred glasovanjem skupščine o omenjenem predlogu sklepa je trenutno največji delničar družbe Nova Ljubljanska banka, d. d., skupščino seznanila s tem, da sicer podpira predlagano oblikovanje pogodbenega koncerna, vendar še niso izpolnjeni pogoji za njegovo potrditev in predlagala, da se odločanje o tej točki preloži, ko bo s strani uprave Pivovarne Laško predstavljen dokončen in potrjen plan poslovne in finančne reorganizacije Skupine.

Začetek stečajnega postopka nad družbo Center naložbe, d. d.

Okrožno sodišče v Mariboru je s sklepom dne 13.08.2010 sklenilo, da se postopek prisilne poravnave nad dolžnikom Center naložbe, d. d., ustavi in se nad dolžnikom začne stečajni postopek, saj prisilna poravnava s strani upnikov ni bila sprejeta. Gre za začetek stečajnega postopka, katerega so oktobra lani zoper dolžnika Center naložbe, d. d., predlagale družbe upnice Pivovarna Laško, d. d., Pivovarna Union, d. d., Radenska, d. d., Radenci, Delo, d. d., in Fructal, d. d., vendar je bil postopek odločanja o predlogu družb upnic s sklepom Okrožnega sodišča v Mariboru z dne 18.01.2010 prekinjen do končanja postopka prisilne poravnave nad omenjenim dolžnikom.

Spremembe v sestavi uprave Pivovarne Laško, d.d.

Na 16. redni skupščini delničarjev Pivovarne Laško, d. d., dne 16.7.2010, je skupščina družbe sprejela spremembo statuta, po kateri lahko ima uprava Pivovarne Laško, d. d., največ tri člane, od katerih se en član imenuje za predsednika uprave. Nadzorni svet družbe je na svoji 20. redni seji dne 30.8.2010 za predsednika uprave imenoval mag. Dušana Zorka, ter nadalje na svoji 21. redni seji dne 6.9.2010, na predlog predsednika uprave, za člana uprave imenoval Roberta Šego, odgovornega za finance in Gorazda Lukmana, odgovornega za prodajo oz. komercialo. Družbo zastopata in predstavljata skupaj predsednik uprave in eden od članov uprave.

Spremembe v nadzornem svetu Pivovarne Laško, d. d.

Pivovarna Laško, d. d. je z dnem 30.4.2010 prejela odstopno izjavo predsednika nadzornega sveta Antona Turnška, da s tem dnem odstopa kot predsednik nadzornega sveta Pivovarne Laško, d. d., in, da bo funkcijo člana nadzornega sveta opravljal do izvolitve novega člana nadzornega sveta na prvi naslednji skupščini družbe oz. da odstopa kot član nadzornega sveta z dnem izvolitve novega člana nadzornega sveta. Za novega člana nadzornega sveta – predstavnika kapitala, je bil na 16. redni skupščini dne 16.7.2010 izvoljen dr. Peter Groznik, z mandatno dobo do 31.8.2013.

Nadzorni svet je na seji dne 30.8.2010 za predsednika nadzornega sveta družbe z dnem 30.8.2010 izvolil Marjana Mačkoška.

Aleksander Svetelšek je z dnem 1.9.2010 odstopil s funkcije člana nadzornega sveta Pivovarne Laško, d. d.

Sestava nadzornega sveta Pivovarne Laško, d. d., na dan 31.12.2010: Marjan Mačkošek, predsednik, dr. Peter Groznik, član, dr. Vladimir Malenković, član – vsi trije predstavniki kapitala ter Andrej Kebe, namestnik predsednika, in Bojan Košak, član – predstavnika zaposlenih.

Spremembe v revizijski komisiji nadzornega sveta Pivovarne Laško, d. d.

Nadzorni svet je na 24. redni seji dne 22.11.2010 ugotovil, da je bil Marjan Mačkošek izvoljen za predsednika nadzornega sveta družbe dne 30.8.2010 in ga je glede na to z dnem 22.11.2010 razrešil oz. odpoklical kot predsednika in člana revizijske komisije nadzornega sveta. Za člana in predsednika revizijske komisije je nadzorni svet na isti seji z dnem 22.11.2010 imenoval dr. Petra Groznika.

Sestava revizijske komisije nadzornega sveta Pivovarne Laško, d. d., na dan 31.12.2010: dr. Peter Groznik, predsednik ter člana Marko Koleča in Bojan Košak.

Odločba Agencije za trg vrednostnih papirjev

Pivovarna Laško, d. d., je dne 24.9.2010 prejela odločbo Agencije za trg vrednostnih papirjev (ATVP), s katero je ATVP ugotovila, da na dan izdaje odločbe 21.9.2010 družbi Banka Celje, d. d., in Nova Ljubljanska banka, d. d., delujeta usklajeno ter skupaj s 26,40 % deležem dosegata in presegata prevzemni prag v ciljni družbi Pivovarna Laško, d. d. ATVP je z dnem dokončnosti odločbe navedenima bankama prepovedala uresničevati glasovalne pravice v ciljni družbi Pivovarna Laško, le-tej pa uresničitev njunih glasovalnih pravic, dokler skupaj ali ena izmed njiju v imenu in za račun obeh ne dasta prevzemne ponudbe za delnice ciljne družbe Pivovarna Laško (PILR) ali ne odtujita delnic PILR oz. zmanjšata deleža tako, da prevzemnega praga skupaj ne bosta več dosegali. Hkrati je ATVP s sklepom ustavila postopek ugotavljanja doseganja prevzemnega praga oz. prepovedi uresničevanja glasovalnih pravic zoper družbe Abanka Vipava, d. d., Gorenjska banka, d. d., Banka Koper, d. d., Probanka, d. d., in Nova kreditna banka Maribor, d. d.

Ničnost sklepov t. i. spontane oz. stopniščne skupščine

Pivovarna Laško, d. d., je dne 23.12.2010 prejela sodbo Višjega sodišča v Celju, s katero je višje sodišče kot neutemeljeno zavrnilo pritožbo Vseslovenskega združenja malih delničarjev (VZMD) in družbe Electa, d. o. o., zoper sodbo Okrožnega sodišča v Celju z dne 6.11.2009, s katero je okrožno sodišče odločilo, da so sklepi, sprejeti na t. i. spontani (stopniščni) skupščini dne 29.05.2009 v Laškem, nični, ter potrdilo izpodbijano sodbo okrožnega sodišča. Sodba višjega sodišča pomeni, da je izpodbijana sodba Okrožnega sodišča v Celju postala pravnomočna in so sklepi t. i. spontane (stopniščne) skupščine nični oz. brez pravnega učinka.

1.8.2 POMEMBNEJŠI POSLOVNI DOGODKI V SKUPINI PIVOVARNA LAŠKO

Denacionalizacijski zahtevki v Radenski, d. d., Radenci

Denacionalizacijski upravičenec Rudolf Höhn-Šarič, Baltimor ZDA je v letu 1993 vložil zahtevek za denacionalizacijo podržavljenih nepremičnin. Vložen zahtevek se nanaša na vrnitev lastninskega deleža v takratnem podjetju ter podrejeno vrnitev v last in posest nepremičnin ter plačilo odškodnine. V naravi to predstavlja večino zemljišč ter objektov znotraj zdraviliškega kompleksa v Radencih in del zemljišč ter objektov na lokaciji sedanje polnilnice v Boračevi. Postopek, ki se vodi pred upravno enoto, je šele na začetku. Doslej so bile v postopku vložene pripravljalne vloge, ki se nanašajo na procesne predpostavke.

Denacionalizacijska upravičenca Michael Wiesler in Barbara Purre-Wiesler (vnuka dr. Antona Šariča) sta dne 20.12.2010 v sodnem nepravdnem postopku na podlagi Zakona o izvrševanju kazenskih sankcij vložila zahtevek za vrnitev zaplenjenega premoženja, ki je bilo podržavljeno Antonu Šariču s sodbo Sodišča slovenske narodne časti. Upravičenca sta ovrednotila premoženje na 14, 5 mio EUR. Dodatno uveljavljata vrnitev 12 blagovnih znamk Radenske, d. d., Radenci in plačilo odškodnine za pravico do mineralne vode oz. zemljišč, na katerih se nahajajo vrelci mineralne vode. Dne 23.12.2010 sta upravičenca po ZIKS opravila vpis v zemljiški knjigi v obliki plombe kot zaznambo spora na vseh zemljiščih, ki so predmet denacionalizacijskega postopka. Vpis zaznambe spora je bil opravljen tudi pri omenjenih blagovnih znamkah Radenske, d. d., Radenci.

Odprodaja naložb

V letu 2010 so se zaradi težke likvidnostne situacije začele aktivnosti dezinvestiranja v smislu odprodaje vseh finančnih naložb, ki ne predstavljajo primarne dejavnosti proizvodnje pijač in odprodaje vseh, za poslovanje nepotrebnih nepremičnin. Potekajo postopki prodaje deležev v ČZP Večer, d. d., Delu, d. d., Mercatorju, d. d., Fructalu, d. d., Jadranski pivovari – Split, d. d., Thermani, d. d., Probanki, d. d. Poteka prodaja vseh neborznih vrednostnih papirjev in deležev ostalih podjetij ter prodaja hotelov Hum in Savinja v Laškem, dela športne dvorane Tri Lilije in skladišča v Ljubljani.

V postopku prodaje družbe Jadranska pivovara – Split, d. d., potekajo aktivnosti za pridobivanje nezavezujočih ponudb za nakup 99,11 % kapitalskega deleža omenjene pivovarne v lasti Pivovarne Laško, d. d. Doslej sta bili pridobljeni dve nezavezujoči ponudbi. Predviden je ogled Jadranske pivovare s strani zainteresiranih kupcev.

V postopku prodaje 100 % kapitalskega deleža odvisne družbe Delo, d. d., v lasti Pivovarne Laško, d. d., je bilo pridobljenih več nezavezujočih ponudb. Ponujene cene so nižje od pričakovanih. S ponudniki bodo opravljeni razgovori glede možnosti zvišanja nezavezujočih ponudb in bodo nato sprejete odločitve o nadaljnjih postopkih.

V postopku prodaje 79,25 % kapitalskega deleža družbe Večer, d. d., v lasti družbe Delo, d. d., je bila v letu 2010 podpisana pogodba s kupcem 3Lan, d. o. o. Kupec je plačal aro v višini 10 % celotne kupnine. Urad za varstvo konkurence (UVK) je prodajalcu Delo, d. d., konec februarja 2011 izdal soglasje za prodajo 75 % kapitalskega deleža družbe Večer, d. d.

d., družbi 3Lan, d. o. o., v nadaljevanju pa je za realizacijo navedene pogodbe potrebno še soglasje Ministrstva za kulturo ter odločba UVK, da s prodajo ni nastala nedovoljena koncentracija podjetij.

V postopku prodaje 93,73 % kapitalskega deleža družbe Fructal, d. d., v lasti Pivovarne Union, d. d., je v teku pridobivanje nezavezujočih ponudb, katerih rok za oddajo poteče 15.4.2011.

V postopku prodaje 23,34 % kapitalskega deleža družbe Mercator, d. d., v lasti Pivovarne Laško, d. d. (8,43 %), Pivovarne Union, d. d. (12,33 %) in Radenske, d. d., Radenci (2,57 %), so bile na podlagi javnega poziva pridobljene tri ponudbe, in sicer družb Agrokor, Mid Europa in Warburg Pincus. Odločitev o morebitni prodaji še ni bila sprejeta.

V postopku prodaje 6,27 % kapitalskega deleža družbe Probanka, d. d. in 20,63 % kapitalskega deleža družbe Thermana, d. d., v lasti Pivovarne Laško, d. d., so v teku aktivnosti za organizacijo prodaje navedenih kapitalskih deležev.

V postopku prodaje neborznih finančnih naložb BCER, EGKG, CEMG, EMAG, RLVG in ZVTG so bile v decembru 2010 odprodane delnice z oznako BCER, last Pivovarne Laško, d. d., ter februarja 2011 delnice ZVTG, last Pivovarne Union, d. d., in Radenske, d. d., Radenci. V decembru 2010 so bile pridobljene ponudbe za nakup delnic z oznako EGKG in EMAG, za ostale ponujene delnice pa ni bilo ponudb za nakup.

V postopku prodaje za poslovanje nepotrebnih nepremičnin potekajo aktivnosti za prodajo hotelov Hum in Savinjo, dvorane Tri lilije in skladišča v Ljubljani v skupni vrednosti 6,4 mio EUR. V mesecu marcu 2011 je bila izvedena javna objava prodaje omenjenih nepremičnin. V teku je pridobivanje ponudb.

Spremembe v upravah odvisnih družb

Z dnem 28.2.2010 je sporazumno prenehal mandat dosedanjemu direktorju odvisne družbe RA&LA, d. o. o., Sarajevo, Marku Božičku. Za novega direktorja družbe je bil imenovan Šerif Krajišnik za 4 letno mandatno dobo, s pričetkom mandata s 1.3.2010.

Predsednik uprave družbe Fructal, d. d. Ajdovščina, Anton Balažič, je z dnem 31.3.2010 podal odstopno izjavo in je z dnem 1.4.2010 nadzorni svet za novega predsednika uprave imenoval Draga Kavška za mandatno dobo 5-ih let.

Skupščina družbe Vital Mestinje, d. o. o., ki je bila dne 26.11.2010, je razrešila direktorja družbe Vital Mestinje, d. o. o., Zvonka Murglja z dnem 30.11.2010. Skupščina je za novega direktorja družbe z dnem 1.12.2010 imenovala Miro Močnik za mandatno obdobje 5 let.

Spremembe v nadzornih svetih odvisnih družb

Z dnem 15.7.2010 so članom nadzornega sveta Jadranske pivovare – Split, d. d., Antonu Turnšku in Janku Remicu na podlagi njunih predhodnih odstopnih izjav, Bošku Šrotu pa na podlagi odpoklica s strani skupščine, prenehali mandati v nadzornem svetu družbe.

Skladno s spremembo statuta, ki je bila sprejeta na redni skupščini družbe dne 15.7.2010 in po kateri dva člana nadzornega sveta imenuje skupščina, enega člana pa svet delavcev, je skupščina družbe za nova člana nadzornega sveta Jadranske pivovare za štiriletno mandatno dobo imenovala Gorazda Lukmana in Pavla Terška, svet delavcev družbe pa je za člana nadzornega sveta imenoval Gorana Domljanovića. Za predsednika nadzornega sveta je nadzorni svet izvolil Gorazda Lukmana.

Ustanovitev družbe Laško Grupa, d. o. o., na Hrvaškem

Pivovarna Laško, d. d., je v novembru 2010 ustanovila odvisno družbo Laško Grupa, d. o. o., s sedežem v Zagrebu. Glavna dejavnost družbe je pospeševanje prodaje proizvodov Skupine Pivovarna Laško na hrvaškem trgu. Za direktorja družbe je bil imenovan Boris Matijaščić.

2. POSLOVNO POROČILO

2.1 Upravljanje družbe

Upravljanje deluje po dvotirnem sistemu, po katerem družbo vodi uprava, njeno delovanje pa nadzoruje nadzorni svet.

Načela upravljanja Pivovarne Laško, d. d., izhajajo iz veljavnih pravnih norm v Republiki Sloveniji, internih aktov družbe ter ustaljene dobre prakse. Upravljanje deluje po dvotirnem sistemu, po katerem družbo vodi uprava, njeno delovanje pa nadzoruje nadzorni svet.

Organi družbe, ki jih določa Statut Pivovarne Laško, d. d., so skupščina delničarjev, nadzorni svet in uprava družbe.

2.1.1 SKUPŠČINA DELNIČARJEV

V skladu z določbami Zakona o gospodarskih družbah je skupščina delničarjev najvišji organ družbe. Na njej se neposredno udejanja volja delničarjev družbe ter sprejemajo temeljne in statutarne odločitve. Ena delnica predstavlja na skupščini en glas. Pivovarna Laško, d. d., nima delnic z omejenimi glasovalnimi pravicami. Lastne delnice ne omogočajo glasovalnih pravic na skupščini.

Udeležba na skupščini

Pravico do udeležbe in glasovanja na skupščini imajo delničarji, ki so kot imetniki delnic vpisani v centralnem registru nematerializiranih vrednostnih papirjev konec četrtega dne pred zasedanjem skupščine (presečni dan) in ki so osebno, po zastopniku ali pooblaščenцу pisno prijavili svojo udeležbo upravi družbe najkasneje konec četrtega dne pred zasedanjem skupščine.

Člani uprave in nadzornega sveta se lahko udeležijo skupščine tudi, če niso delničarji. Skupščini lahko prisostvujejo predstavniki sredstev javnega obveščanja, če svojo prisotnost pisno najavijo upravi družbe najkasneje tri dni pred zasedanjem skupščine.

Sklic in izvedba skupščine delničarjev

Skupščina se skliče kadar je to v korist družbe ali kadar je to potrebno v skladu z zakonom in statutom družbe. V Pivovarni Laško, d. d., se redna skupščina sklicuje enkrat letno, v letu 2010 je bila sklicana 11.6.2010 in izvedena 16.7.2010.

Sklepi skupščine

Na 16. redni skupščini so bili sprejeti naslednji pomembni sklepi, in sicer pod točko:

- 2.1. Skupščina se seznani s Poročilom nadzornega sveta družbe o preveritvi in sprejemu revidiranega Letnega poročila za poslovno leto 2009 in Poročilom nadzornega sveta o preveritvi poročila o odnosih s povezanimi družbami.

2.2. Skupščina se seznani, da na dan 31.12.2009 znaša čista izguba poslovnega leta 2009 44.973.818 EUR in da jo je uprava v soglasju z nadzornim svetom pokrila iz drugih rezerv iz dobička v višini 6.201.081 EUR, zakonskih rezerv v višini 21.956.463 EUR ter kapitalskih rezerv v višini 16.816.274 EUR.

2.4.1. Skupščina ne podeljuje razrešnice bivši upravi – direktorju družbe Bošku Šrotu za obdobje od 1.1.2009 do 23.7.2009.

2.4.2. Skupščina podeljuje razrešnico upravi – direktorju družbe Dušanu Zorku za obdobje od 24.7.2009 do 31.12.2009.

2.4.3. Skupščina podeljuje razrešnico članom nadzornega sveta družbe za poslovno leto 2009.

3.1. Skupščina družbe se seznani s Poročilom o ugotovitvah posebne revizije vodenja posameznih poslov skupine Pivovarna Laško, d. d., z dne 27.2.2010 revizijske družbe BDO Revizija, d. o. o., Cesta v Mestni log 1, Ljubljana.

3.2. Skladno s 327. členom ZGD-1 in na podlagi ugotovitev iz Poročila o ugotovitvah posebne revizije vodenja posameznih poslov skupine Pivovarna Laško, d. d., z dne 27.2.2010 mora uprava družbe vložiti ustrezno odškodninsko tožbo najkasneje v roku šestih mesecev od dneva skupščine.

4. Skupščina delničarjev sprejme spremembo in dopolnitve Statuta družbe zaradi uskladitve Statuta z določbami ZGD-1C in druge spremembe Statuta po nasprotnem predlogu NLB, d. d., v predloženem besedilu.

7. Skupščina izvoli dr. Petra Groznika za člana nadzornega sveta – predstavnika kapitala za mandatno dobo, ki prične teči z dnem izvolitve in se izteče z dnem 31.8.2013.

Skupščina je sprejela tudi naslednje sklepe:

- ☞ se seznani s prejemi uprave in članov nadzornega sveta v poslovnem letu 2009 (str. 182 in 183),
- ☞ imenovala revizorja (str. 41) za revidiranje poslovnih izkazov za leto 2010.

Skupščino skliče uprava družbe na lastno pobudo, na zahtevo nadzornega sveta ali na pisno zahtevo delničarjev družbe, ki imajo vsaj 5 % osnovnega kapitala družbe. Delničarji lahko pravice iz delnic uresničujejo neposredno na skupščini ali prek pooblaščenecv.

Skupščina odloča z večino oddanih glasov, če zakon ali statut ne določata drugače. S tričetrtinsko večino odloča skupščina predvsem o naslednjih zadevah:

- ☞ sprememba statuta,
- ☞ zmanjšanje osnovnega kapitala (vključno pogojno povečanje),
- ☞ odobreno povečanje osnovnega kapitala,
- ☞ statusnih spremembah in prenehanju družbe,
- ☞ izključitvi prednostne pravice delničarjev pri izdaji novih delnic,
- ☞ izvolitvi in predčasnem odpoklicu članov nadzornega sveta,

☞ drugih primerih, če to določa zakon ali statut.

Skupščina odloča o podelitvi razrešnice upravi in nadzornemu svetu družbe hkrati z odločanjem o uporabi bilančnega dobička. S podelitvijo razrešnice skupščina potrdi in odobri delo uprave in nadzornega sveta v poslovnem letu. Razprava o podelitvi razrešnice se poveže z razpravo o uporabi bilančnega dobička. Če skupščina ne podeli razrešnice, se s tem ne šteje, da je bila upravi izrečena nezaupnica.

Kadar skupščina odloči, da se bilančni dobiček uporabi za dividende, pripada dividenda delničarjem, ki so kot imetniki delnic družbe vpisani v centralni register vrednostnih papirjev pri KDD – Centralno klirinški depotni družbi, d. d., Ljubljana na presečni datum, ki je vsakokrat določen v sklepu o uporabi bilančnega dobička.

Delničar je dolžan po pozivu obvestiti družbo o možni obliki nakazila dividende (podatki o transakcijskem računu) ter o matični in davčni številki. Če delničar tega ne stori, se mu dividenda, v skladu z določili statuta družbe, ne izplača.

2.1.2 NADZORNI SVET

Glavna naloga nadzornega sveta je nadzor nad vodenjem poslov družbe. Nadzorni svet imenuje člana uprave in predsednika uprave.

Sestava nadzornega sveta je določena s Statutom družbe. Nadzorni svet Pivovarne Laško, d. d., šteje šest članov, vsi člani imajo enake pravice in dolžnosti, če ni s Statutom določeno drugače. Štirje člani nadzornega sveta, ki jih izvoli skupščina delničarjev, so predstavniki kapitala, dva člana nadzornega sveta pa sta predstavnika delavcev družbe in jih izvoli svet delavcev.

Nadzorni svet imenuje skupščina delničarjev z navadno večino glasov navzočih delničarjev, razen članov nadzornega sveta, ki jih izvoli svet delavcev. Člani nadzornega sveta so izvoljeni za štiri leta in so po preteku lahko ponovno izvoljeni. Nadzorni svet med svojimi člani izvoli predsednika in namestnika.

Predsednik sklicuje in vodi seje nadzornega sveta ter je pooblaščen izjavljati voljo in objavljati odločitve nadzornega sveta. Predsednik nadzornega sveta zastopa družbo proti članom uprave in nadzorni svet nasproti organom družbe in tretjim osebam, če v vsakem konkretnem primeru ni določeno drugače. Predsednik nadzornega sveta je vedno predstavnik delničarjev. Sejo nadzornega sveta sklicuje predsednik na lastno pobudo, na pobudo katerega koli člana sveta ali na pobudo uprave. Nadzorni svet odloča na sejah.

Nadzorni svet mora v enem mesecu od predložitve letnega poročila preveriti letno poročilo in predlog za uporabo bilančnega dobička ter sestaviti pisno poročilo za skupščino in ga izročiti upravi. Če nadzorni svet potrdi letno poročilo, je letno poročilo sprejeto.

Sestava nadzornega sveta
na dan 31.12.2010

Predstavniki kapitala:

Marjan Mačkošek, predsednik
dr. Peter Groznik
dr. Vladimir Malenković

Predstavniki zaposlenih:

Andrej Kebe, namestnik predsednika
Bojan Košak

Sestava nadzornega sveta
na dan 31.12.2009

Predstavniki kapitala:

Anton Turnšek, predsednik
Aleksander Svetelšek
Marjan Mačkošek
dr. Vladimir Malenković

Predstavniki zaposlenih:

Andrej Kebe, namestnik predsednika
Bojan Košak

1. Marjan Mačkošek

je predsednik nadzornega sveta Pivovarne Laško, d. d., od 30.8.2010 dalje.

Rojen leta 1954, v Celju.

Najvišja dokončana izobrazba: univerzitetna diploma
II. stopnje strojništva Univerza v Mariboru, leta 1983.

Zaposlen v Štore Steel, d. o. o., kot glavni direktor, od
leta 1998 dalje (takrat Jeklo Štore – proizvodnja jekla,

2. dr. Peter Groznik

je član nadzornega sveta Pivovarne Laško, d. d., od 16.7.2010 dalje.

Rojen leta 1973.

Najvišja dokončana izobrazba: doktor znanosti –
finance, Kelley School of Business, Indiana University
Bloomington (Združene države Amerike), leta 2003.

Zaposlen: Univerza v Ljubljani, Ekonomska fakulteta.

3. dr. Vladimir Malenković

je član nadzornega sveta Pivovarne Laško, d. d., od 31.8.2009 dalje.

Rojen leta 1966.

Najvišja dokončana izobrazba: doktor znanosti – področje strateškega managementa, Ekonomska fakulteta v Ljubljani, leta 2005.

Zaposlen v Holdingu Slovenske elektrarne kot svetovalec posloводства.

4. Andrej Kebe

je član nadzornega sveta Pivovarne Laško, d. d., od oktobra 2003 dalje.

Rojen leta 1959.

Najvišja dokončana izobrazba: univerzitetni diplomirani inženir elektrotehnike, Univerza v Ljubljani, Fakulteta za elektrotehniko v Ljubljani, leta 1984.

Zaposlen v Pivovarni Laško, d. d., od 9.10.1989 dalje.

5. Bojan Košak

je član nadzornega sveta Pivovarne Laško, d. d., od septembra 1995 dalje.

Rojen leta 1951.

Najvišja dokončana izobrazba: ekonomist, Univerza v mariboru, VEKŠ Maribor, leta 1974.

Zaposlen v Pivovarni Laško, d. d., od 1.4.1976 dalje.

Spremembe v nadzornem svetu Pivovarne Laško, d. d.

Pivovarna Laško, d. d., je dne 30.4.2010 prejela odstopno izjavo predsednika nadzornega sveta Antona Turnška, da s tem dnem odstopa kot predsednik nadzornega sveta Pivovarne Laško, d. d., in da bo funkcijo člana nadzornega sveta opravljal do izvolitve novega člana nadzornega sveta na prvi naslednji skupščini družbe, oz. da odstopa kot član nadzornega sveta z dnem izvolitve novega člana nadzornega sveta. Za novega člana nadzornega sveta – predstavnika kapitala, je bil na 16. redni skupščini dne 16.7.2010 izvoljen dr. Peter Groznik.

Nadzorni svet je na seji dne 30.8.2010 za predsednika nadzornega sveta družbe z dnem 30.8.2010 izvolil Marjana Mačkoška.

Z dnem 1.9.2010 je Aleksander Svetelšek odstopil s funkcije člana nadzornega sveta Pivovarne Laško, d. d.

Revizijska komisija nadzornega sveta Pivovarne Laško, d. d.

Naloge revizijske komisije določa 280. člen ZGD-1, med glavnimi pa so:

- ☞ spremljanje postopka računovodskega poročanja, obvezne revizije letnih in konsolidiranih računovodskih izkazov,
- ☞ pregledovanje in spremljanje neodvisnosti revizorja za letno poročilo družbe,
- ☞ predlog nadzornemu svetu za imenovanje kandidata za revizorja letnega poročila,
- ☞ nadzorovanje neoporečnosti finančnih informacij, ki jih daje družba,
- ☞ ocenjevanje sestavljenega letnega poročila, vključno z oblikovanjem predloga za nadzorni svet.

Sestava revizijske komisije na dan 31.12.2010

dr. Peter Groznik – predsednik
od 22.11.2010 dalje
Bojan Košak
Marko Koleča

Sestava revizijske komisije na dan 31.12.2009

Marjan Mačkošek – predsednik
od 30.3.2010 dalje
Bojan Košak
Marko Koleča

Spremembe v revizijski komisiji Pivovarne Laško, d. d.

Nadzorni svet je na 24. redni seji dne 22.11.2010 ugotovil, da je bil Marjan Mačkošek izvoljen za predsednika nadzornega sveta družbe dne 30.8.2010 in ga je glede na to z dnem 22.11.2010 razrešil (odpoklical) kot predsednika in člana revizijske komisije nadzornega sveta. Za člana in predsednika revizijske komisije je nadzorni svet na isti seji z dnem 22.11.2010 imenoval dr. Petra Groznika.

Spremembe v nadzornih svetih odvisnih družb

1. Jadranska pivovara – Split, d. d.

Z dnem 15.7.2010 so članom nadzornega sveta Jadranske pivovare – Split, d. d., Antonu Turnšku in Janku Remicu, na podlagi njunih predhodnih odstopnih izjav, Bošku Šrotu pa na podlagi odpoklica s strani skupščine, prenehali mandati v nadzornem svetu družbe. Skladno s spremembo statuta, ki je bila sprejeta na redni skupščini družbe dne 15.7.2010 in po kateri dva člana nadzornega sveta imenuje skupščina, enega člana pa svet delavcev, je skupščina družbe za nova člana nadzornega sveta Jadranske pivovare – Split, d. d., za štiriletno mandatno dobo imenovala Gorazda Lukmana in Pavla Terška, svet delavcev družbe pa je za člana nadzornega sveta imenoval Gorana Domljanovića.

2.1.3 UPRAVA

Uprava vodi družbo in sprejema poslovne odločitve samostojno in na lastno odgovornost ter zastopa in predstavlja družbo nasproti tretjim osebam neomejeno, sprejema strategijo razvoja družbe, zagotavlja ustrezno ravnanje s tveganji in obvladovanje tveganj, ravna v dobro družbe s skrbnostjo vestnega in poštenega gospodastvenika ter varuje poslovne skrivnosti družbe.

Uprava družbe ima tri člane, in sicer: mag. Dušan Zorko – predsednik uprave, Gorazd Lukman – član uprave, odgovoren za prodajo oz. komercialo ter Robert Šega – član uprave, odgovoren za finance.

Predsednika uprave in člana uprave imenuje in odpokliče nadzorni svet, pri čemer se člana uprave imenujeta na predlog predsednika uprave. Mandat predsednika in članov uprave traja 5 let. Družbo zastopata in predstavljata skupaj predsednik uprave in eden od članov uprave. Uprava lahko podeli prokuro.

Spremembe v upravi Pivovarne Laško, d. d.

Na 16. redni skupščini delničarjev Pivovarne Laško, d. d., dne 16.7.2010, je skupščina družbe sprejela spremembo statuta, po kateri lahko ima uprava Pivovarne Laško, d. d., do največ tri člane, od katerih se en član imenuje za predsednika uprave. Nadzorni svet družbe je na 20. redni seji dne 30.8.2010 za predsednika uprave imenoval mag. Dušana Zorka. Na 21. redni seji dne 6.9.2010 je nadzorni svet na predlog predsednika uprave za člana uprave imenoval Roberta Šego, odgovornega za finance, in Gorazda Lukmana, odgovornega za prodajo oz. komercialo.

Sestava tričlanska uprave
na dan 31.12.2010

mag. Dušan Zorko – predsednik
Robert Šega
Gorazd Lukman

Sestava enočlanske uprave
na dan 31.12.2009

mag. Dušan Zorko

*Gorazd Lukman,
Dušan Zorko in Robert Šega.*

1. Dušan Zorko

je predsednik uprave Pivovarne Laško, d. d., od 24.7.2009 dalje, kjer je na položaju direktorja zamenjal Boška Šrota.

Rojen: leta 1956, v Celju.
Najvišja dokončana izobrazba: magisterij ekonomskih znanosti s področja mednarodne menjave, VEKŠ Maribor, leta 1988.
Zaposlen: v Pivovarni Laško, d. d., od 24.7.2009 dalje.

2. Robert Šega

je član uprave Pivovarne Laško, d. d., od 6.9.2010 dalje, odgovoren za finance.

Rojen: leta 1963.
Najvišja dokončana izobrazba: magisterij na področju digitalnih komunikacij in večprocesorskih sistemov, Fakulteta za elektrotehniko v Ljubljani, leta 1990.
Zaposlen: v Pivovarni Laško, d. d., od 1.6.2010 dalje.

3. Gorazd Lukman

je član uprave Pivovarne Laško, d. d., od 6.9.2010 dalje, odgovoren za prodajo oz. komercialo.

Rojen: leta 1959, v Celju.
Najvišja dokončana izobrazba: višja poslovno komercialna šola Celje, leta 2004.
Zaposlen: v Pivovarni Laško, d. d., od 1.11.2009 dalje.

Sprememba v upravi Pivovarne Laško, d. d., po preteku poslovnega leta

Pivovarna Laško, d. d., je dne 14.3.2011 prejela odstopno izjavo člana uprave, odgovornega za finance, Roberta Šege, da odstopa z mesta člana uprave Pivovarne Laško, d. d. Nadzorni svet družbe bo odstop člana uprave obravnaval na prvi naslednji seji nadzornega sveta.

Spremembe v upravah odvisnih družb

1. RA&LA, d. o. o., Sarajevo

Z dnem 28.2.2010 je sporazumno prenehal mandat dosedanjemu direktorju odvisne družbe RA&LA, d. o. o., Sarajevo, Marku Božičku. Za novega direktorja družbe je bil imenovan Šerif Krajišnik za 4 letno mandatno dobo, s pričetkom mandata s 1.3.2010.

2. Fructal, d. d. Ajdovščina

Predsednik uprave družbe Fructal, d. d., Ajdovščina, Anton Balažič, je z dnem 31.3.2010 podal odstopno izjavo in je z dnem 1.4.2010 nadzorni svet za novega predsednika uprave imenoval Draga Kavška.

2.1.4 UPRAVLJANJE V SKUPINI

Skupino Pivovarna Laško sestavljajo obvladujoča družba Pivovarna Laško, d. d., pet odvisnih družb v Sloveniji in tri odvisne družbe v tujini. Vse odvisne družbe so v večinski lasti obvladujoče družbe (podrobneje na straneh 18 in 19 tega poročila).

Člani vodenja in upravljanja odvisnih družb na dan 31.12.2010:

RADENSKA, d. d., Radenci

Uprava	Zvonko Murgelj	
Nadzorni svet	Predstavniki kapitala:	Predstavniki zaposlenih:
	mag. Dragica Čepin – predsednica	Franko Lipičar – namest. preds.
	Marjeta Zevnik	Dominik Omar
	Mirjam Hočevar	

RADENSKA MIRAL Radenci, d. o. o.

(odvisna družba Radenske, d. d., Radenci)

Uprava	Zvonko Murgelj
Nadzorni svet	Nima nadzornega sveta.

PIVOVARNA UNION, d. d., Ljubljana

Uprava Dušan Zorko

Nadzorni svet **Predstavniki kapitala:**
Anton Turnšek – predsednik
Franc Rojnik
Janko Remic

Predstavniki zaposlenih:
Marjeta Zevnik – namest. preds.
Terezija Peterka

FRUCTAL, d. d., Ajdovščina

(odvisna družba Pivovarne Union, d. d., Ljubljana)

Uprava Drago Kavšek

Nadzorni svet **Predstavniki kapitala:**
Terezija Peterka – predsednica
Mirjam Hočevar – namest. preds.

Predstavniki zaposlenih:
Anton Medvešek

JADRANSKA PIVOVARA - Split, d. d.

Uprava Nenad Buljan, do 31.1.2011
Zlatko Bebić, od 1.2.2011 dalje

Nadzorni svet **Predstavniki kapitala:**
Gorazd Lukman – predsednik
Pavel Teršek – namest. preds.

Predstavniki zaposlenih:
Goran Domljanović

VITAL Mestinje, d. o. o.

Uprava Mira Močnik

Nadzorni svet Nima nadzornega sveta.

DELO, d. d., Ljubljana

Uprava Jurij Giacomelli

Nadzorni svet **Predstavniki kapitala:**
Marjeta Zevnik – predsednica
Robert Šega – namest. preds.
mag. Dragica Čepin

Predstavniki zaposlenih:
Branimir Piano
Jure Flerin

IZBERI, d. o. o., Ljubljana

(odvisna družba Dela, d. d., Ljubljana)

Uprava Samo Čok

Nadzorni svet **Predstavnik kapitala:**
Jurij Giacomelli – predsednik
mag. Dragica Čepin
Mojca Međedović

Predstavniki zaposlenih:
Nima predstavnikov.

VEČER, d. d., Maribor

(odvisna družba Dela, d. d., Ljubljana)

Uprava Uroš Skuhala

Nadzorni svet **Predstavnik kapitala:**
Dušan Mohorko – predsednik
Anton Balažič
Zvonko Murgelj

Predstavniki zaposlenih:
Borko de Corti – namest. preds.
Petrina Šebart Žižek

RA&LA, d. o. o., Sarajevo

Uprava Šerif Krajišnik

Nadzorni svet Nima nadzornega sveta.

FIRMA DEL, d. o. o., Laško

Uprava mag. Dušan Zorko

Nadzorni svet Nima nadzornega sveta.

LAŠKO GRUPA, d. o. o., Zagreb

Uprava Boris Matijaščić

Nadzorni svet Nima nadzornega sveta.

2.2 Izjava o upravljanju družbe oziroma spoštovanju kodeksa

Uprava in nadzorni svet družbe Pivovarna Laško, d. d., izjavljata, da družba spoštuje določbe Kodeksa upravljanja javnih delniških družb z dne 8.12.2009, ki se je začel uporabljati s 1.1.2010, z nekaterimi odstopanji, ki ne posegajo v dobro prakso upravljanja in ki so pojasnjena v tej izjavi.

2.2.1 SKLADNOST UPRAVLJANJA DRUŽBE Z DOLOČBAMI KODEKSA UPRAVLJANJA JAVNIH DELNIŠKIH DRUŽB

Uprava in nadzorni svet družbe Pivovarna Laško, d. d., izjavljata, da družba spoštuje določbe Kodeksa upravljanja javnih delniških družb z dne 8.12.2009, ki se je začel uporabljati s 1.1.2010 (v nadaljevanju: Kodeks), z nekaterimi odstopanji, ki ne posegajo v dobro prakso upravljanja in ki so pojasnjena v tej izjavi. Izjava je sestavni del letnega poročila za leto 2010 in je dostopna tudi na spletnih straneh družbe www.pivo-lasko.si.

Izjava se nanaša na obdobje poslovnega leta 2010, t. j. od 1.1.2010 do 31.12.2010. Od zaključka obračunskega obdobja do objave izjave ni prišlo do sprememb na področju upravljanja družbe. V letu 2010 je družba dne 23.4.2010 objavila izjavo o skladnosti s kodeksom, nanašala pa se je na poslovno leto 2009.

Kodeks je objavljen na spletni strani Ljubljanske borze, d. d., www.ljse.si.

Uprava in nadzorni svet družbe v nadaljevanju podajata pojasnila k odstopanjem od posameznih določb Kodeksa:

- ☞ določba 1; družba deluje v skladu z osnovnim ciljem, to je maksimiranjem vrednosti družbe, in drugimi cilji, kot sta dolgoročno ustvarjanje vrednosti za delničarje in upoštevanje socialnih in okoljskih vidikov poslovanja z namenom zagotavljanja trajnostnega razvoja družbe, čeprav družba tega nima zapisanega v Statutu,
- ☞ določba 2; upravljanje družbe je usmerjeno v izpolnjevanje ciljev strategije rasti Skupine Pivovarna Laško do leta 2014 in v vzpostavitev novega poslovnega modela Skupine Pivovarna Laško; izhodišča strategije rasti in novega poslovnega modela je potrdil nadzorni svet družbe na svoji seji dne 23.4.2010; predstavitev strategije in novega poslovnega modela Skupine je bila objavljena na spletni strani Ljubljanske borze – SEOnet-u dne 14.5.2010; posebna dokumenta Politika upravljanja družbe uprava skupaj z nadzornim svetom ni sprejela,
- ☞ določba 8 (drugi odstavek) in 17.2; člani nadzornega sveta še niso podpisali posebne izjave, s katero bi se opredelili do izpolnjevanja kriterijev neodvisnosti, navedenih v točki C.3 priloge C Kodeksa; glede na družbi znana dejstva so pri članih nadzornega sveta izpolnjeni vsi kriteriji neodvisnosti iz točke C.3 priloge C Kodeksa; posebne izjave bodo podpisane v letu 2011,
- ☞ določba 8.7; poslovnik nadzornega sveta nima določb o komuniciranju z javnostjo glede odločitev, sprejetih na seji; za komuniciranje z javnostjo je na podlagi sklepa nadzornega sveta pooblaščen predsednik nadzornega sveta; pomembnejši

sklepi nadzornega sveta se objavijo na spletni strani Ljubljanske borze – SEOnet-u in spletnih straneh družbe.

- ❧ določba 11; nadzorni svet nima sekretarja nadzornega sveta; naloge sekretarja nadzornega sveta opravlja direktor Splošnega sektorja oz. njegov namestnik,
- ❧ določba 13; nadzorni svet je v mesecu marcu 2009 imenoval tričlansko revizijsko komisijo; drugih posebnih komisij nadzorni svet ni imenoval oz. ustanovil; po potrebi so na sejah poročale pristojne strokovne službe,
- ❧ določba 16.1; prejemki članov uprave so fiksni; ob sprejetju letnega poročila lahko nadzorni svet po lastni presoji, na podlagi kriterijev, ki so določeni z individualno pogodbo, članu uprave za preteklo poslovno leto določi nagrado, ki se lahko izplača v gotovini ali delnicah družbe (variabilni del),
- ❧ določba 20; družba nima opredeljene strategije komuniciranja družbe kot sestavnega dela Politike upravljanja; za komuniciranje družbe oz. transparentnost poslovanja družbe skrbijo strokovne službe na način, da so spoštovana določila Kodeksa,
- ❧ določba 21.3; družba ne objavlja sporočil v tujem jeziku, ki se običajno uporablja v mednarodnih finančnih krogih.

2.2.2 GLAVNE ZNAČILNOSTI SISTEMOV NOTRANJIH KONTROL IN UPRAVLJANJA TVEGANJ V POVEZAVI S POSTOPKOM RAČUNOVODSKEGA POROČANJA

Družba Pivovarna Laško, d. d., upravlja s tveganji in izvaja postopke notranjih kontrol na vseh ravneh. Namen notranjih kontrol je zagotavljanje točnosti, zanesljivosti, transparentnosti in preglednosti vseh procesov ter obvladovanje tveganj, ki so povezana z računovodskim poročanjem. Obenem sistem notranjih kontrol vzpostavlja mehanizme, ki preprečuje neracionalno rabo premoženja in stroškovno učinkovitost.

Sistem notranjih kontrol vključuje postopke, ki zagotavljajo, da:

- ❧ so poslovni dogodki evidentirani na osnovi verodostojnih knjigovodskih listin, na osnovi katerih so poslovni dogodki evidentirani točno in pošteno ter dajejo jamstvo, da družba pošteno razpolaga s svojim premoženjem,
- ❧ so poslovni dogodki evidentirani in računovodski izkazi izdelani v skladu z veljavno zakonodajo,
- ❧ se prepreči oziroma pravočasno zazna morebitna nepooblaščen pridobitev, uporaba in razpolaganje s premoženjem družbe, ki bi imela pomemben vpliv na računovodske izkaze.

Notranjo kontrolo v družbi izvaja sektor financ, računovodstva in kontrolinga, ki je odgovoren za vodenje poslovnih knjig ter izdelavo računovodskih izkazov v skladu z veljavnimi računovodskimi, davčnimi in drugimi predpisi. Ustreznost delovanja notranjih kontrol v okviru informacijskega sistema letno preverjajo pooblaščen zunanji izvajalci.

2.2.3 ZUNANJA REVIZIJA

Redna zunanja revizija

Skupščine Pivovarne Laško, d. d., Pivovarne Union, d. d., Ljubljana, Radenske, d. d., Radenci, Fructala, d. d., Ajdovščina in Dela, d. d. Ljubljana so zaradi konsolidacije in poenotenja v Skupini Pivovarna Laško za pooblaščenega revizorja imenovale revizijsko družbo Deloitte Revizija, d. o. o., Ljubljana, ki v okviru revizije računovodskih izkazov o svojih ugotovitvah poroča upravi, nadzornemu svetu in revizijski komisiji nadzornega sveta.

Poročilo o ugotovitvah posebne revizije

Pivovarna Laško, d. d., je dne 9.3.2010 prejela "Poročilo o ugotovitvah posebne revizije vodenja posameznih poslov Skupine Pivovarna Laško (v nadaljevanju: Poročilo)", ki ga je na osnovi skupščinskega sklepa z dne 31.8.2009 o imenovanju posebnega revizorja za preveritev vodenja posameznih poslov Skupine Pivovarna Laško, izdelala družba BDO Revizija, d. o. o., družba za revidiranje, Ljubljana. Skladno z določilom 320. člena ZGD-1 je uprava družbe poslala Poročilo vsem članom nadzornega sveta.

Nadzorni svet je Poročilo obravnaval in se z njim seznanil na 17. redni seji dne 30.3.2010. Na podlagi ugotovitev uprave, da so bili opravljeni še drugi posli, ki so bili vsebinsko povezani z obravnavanimi in jih posebna revizija ni zajela v Poročilu, je nadzorni svet priporočil upravi, da se izvede pregled teh posameznih poslov.

Uprava in nadzorni svet sta s Poročilom seznanila skupščino na 16. rednem zasedanju skupščine dne 17.6.2010. Na podlagi seznanitve skupščine s Poročilom je skupščina sprejela sklep, da mora uprava skladno s 327. členom ZGD-1 in na podlagi ugotovitev iz Poročila vložiti ustrezno odškodninsko tožbo najkasneje v roku šestih mesecev od dneva skupščine.

Odškodninska tožba je bila vložena dne 12.1.2011 zoper družbo Atka-Prima, d. o. o., in Boška Šrota. Pivovarna Laško, d. d., od toženih strank zahteva plačilo odškodnine v višini 13.336.488,76 EUR s pp iz naslova oškodovanja Pivovarne Laško, d. d., zaradi poslov v letih 2008 in 2009. Obstaja možnost, da bo Pivovarna Laško, d. d., iz naslova oškodovanja v prihodnosti vložila še dodatne odškodninske tožbe, saj celoten obseg škode, ki jo je utrpela, tudi zaradi še nedokončanih sodnih postopkov, še ni znan.

2.2.4 PODATKI PO 6. ODSTAVKU 70. ČLENA ZGD-1

3. Podatki o pomembnem neposrednem imetništvu vrednostnih papirjev družbe so prikazani na strani 47 tega letnega poročila. Neposredno lastništvo uprave je razkrito na strani 50 istega poročila.

4. Statut družbe ne vsebuje določb, ki bi imetnikom vrednostnih papirjev zagotavljale posebne kontrolne pravice.

6. Statut družbe ne vsebuje omejitev glasovalnih pravic na določen delež ali določeno število glasov. Statut družbe določa, da se morajo delničarji, ki se nameravajo udeležiti

zasedanja skupščine, prijaviti na sedežu družbe najkasneje konec četrtega dne pred skupščino, sicer se ne morejo udeležiti skupščine in s tem tudi ne izvrševati glasovalne pravice.

8. Skladno s statutom družbe ima uprava družbe največ tri člane, od katerih se en član imenuje za predsednika uprave. Predsednika uprave in člana uprave imenuje in odpokliče nadzorni svet, pri čemer se člana uprave imenujeta na predlog predsednika uprave. Nadzorni svet lahko predčasno odpokliče predsednika uprave ali posameznega člana uprave v skladu z zakonom. Skladno s statutom družbe šteje nadzorni svet šest članov. Nadzorni svet imenuje skupščina delničarjev z navadno večino glasov delničarjev, razen dveh članov nadzornega sveta, ki sta predstavnika delavcev družbe, katera izvoli svet delavcev družbe. Za predčasen odpoklic članov nadzornega sveta je potrebna 3/4 večina oddanih glasov. Statut družbe določa, da o spremembah statuta odloča skupščina s 3/4 večino oddanih glasov.

9. Posebnega sklepa za nakup lastnih delnic skupščina ni sprejela. Nakup lastnih delnic se izvaja skladno z določili 247. člena ZGD-1.

2.2.5 PODATKI O DELOVANJU SKUPŠČINE

Podatki o delovanju skupščine, ključnih pristojnostih ter opis pravic delničarjev in načinu njihovega izjavljanja so vključeni v poglavju Upravljanje, na straneh od 28 do 30 tega letnega poročila.

2.2.6 PODATKI O UPRAVI IN NADZORNEM SVETU

Podatki o sestavi in delovanju organov vodenja in nadzora ter njihovih komisij so vključeni v poglavju Upravljanje, na straneh od 30 do 36 tega letnega poročila.

Laško, 28. marec 2011

mag. Dušan Zorko
direktor družbe

Robert Šega
član uprave

Gorazd Lukman
član uprave

Marjan Mačkošek
predsednik nadzornega sveta

2.3 Poročilo uprave Pivovarne Laško, d. d., o odvisnosti po 545. čl. ZGD-1

Družba Pivovarna Laško, d. d., je v poslovnih letih 2008 in 2009 kot odvisna družba v okviru večstopenjskega dejanskega koncerna sklenila pravne posle, ki so se izkazali za škodljive. S tem poročilom Pivovarna Laško, d. d., navaja ukrepe za povrnitev škode iz škodljivih pravnih poslov, ki jih je sklenila bivša uprava družbe.

Posojila, dana družbama Center naložbe, d. d., in Infond Holding, d. d., skupaj z obrestmi niso bila poplačana. Nakup delnic družbe Thermana, d. d., – Zdravilišče Laško, od družbe Infond Holding, d. d., je bil izveden po nakupni ceni, ki je bila višja od ocenjene takratne tržne vrednosti delnic družbe Thermana, d. d. Družbi so nastali tudi dodatni stroški zaradi uveljavljanja terjatve do družbe Center Naložbe, d. d.

Koncernska krovna družba v večstopenjskem dejanskem koncernu Atka-Prima, d. o. o., prikrajšanja družbi Pivovarna Laško, d. d., ni nadomestila ne v istem poslovnem letu ne kasneje.

Družba Pivovarna Laško, d. d., je kot skrben gospodar in odvisna družba v nekdanjem večstopenjskem dejanskem koncernu ukrenila vse potrebne postopke, ki jih je bila dolžna ukreniti:

- ☞ Pivovarna Laško, d. d., je dne 29.3.2010 prijavila terjatev v stečajni postopek zoper Infond Holding finančna družba, d. d., v stečaju in podala zahtevo za oblikovanje upniškega odbora,
- ☞ dne 17.3.2010 je Pivovarna Laško, d. d., prijavila terjatev v postopek prisilne poravnave zoper družbo Center Naložbe, d. d. Na podlagi sklepa Okrožnega sodišča z dne 13.08.2010 je bil nad družbo Center naložbe, d. d., začel stečajni postopek. Družba je podala zahtevo za oblikovanje upniškega odbora ter dne 10.11.2010 prijavo dopolnila še na ločitveno pravico in zakonske zamudne obresti,
- ☞ dne 12.1.2011 je družba na podlagi skupščinskega sklepa, sprejetega na redni skupščini delničarjev družbe dne 31.8.2009, vložila odškodninsko tožbo zoper toženi stranki, nekdanjo koncernsko krovno družbo Atka Prima, d. o. o., in Boška Šrota, kot njenega solastnika in zakonitega zastopnika ter direktorja družbe Pivovarna Laško, d. d., za plačilo 13,3 mio EUR.

Obstaja možnost, da bo Pivovarna Laško, d. d., iz naslova oškodovanja, v prihodnosti vložila še dodatne odškodninske tožbe, saj celoten obseg škode, ki jo je utrpela, še ni znan. Po trenutno znanih dejstvih obstajata dve potencialni oškodovanji:

- ☞ zastava 345.304 delnic Radenske, d. d., katerih imetnik je Pivovarna Laško, d. d., za zavarovanje posojila družbi Center Naložbe, d. d., v vrednosti 6.250.000 EUR, ki ga je le-ta najel pri NKBM, d. d., na podlagi pogodbe o kratkoročnem okvirnem kreditu z dne 12.3.2009; Pivovarna Laško, d. d., v tem poslu nastopa kot zastavitelj na podlagi pogodbe o zastavi nematerializiranih vrednostnih papirjev z dne 5.6.2009. Knjigovodska vrednost zastavljenih delnic na dan 31.12.2010 znaša 3.634.671 EUR. Posojila Center naložbe, d. d., NKBM, d. d., ni vrnil, zato je

NKBM, d. d., zoper Pivovarno Laško, d. d., začela izvršbo na zastavljene delnice zaradi plačila 6.570.542,25 EUR s pp. Na podlagi ugovora Pivovarne Laško, d. d., zoper sklep o izvršbi, je bil sklep o izvršbi 16.2.2011 razveljavljen in bo o zahtevku NKBM, d. d., odločilo sodišče v pravnem postopku. V primeru, da NKBM, d. d., z zahtevkom uspe in pride do poplačila iz vrednosti zastavljenih delnic, bo nastopilo prikrajšanje oz. oškodovanje za Pivovarno Laško, d. d.,

- ✎ patronatska izjava z dne 31.12.2008 oz. z dne 10.1.2009; Pivovarna Laško, d. d., je 23.11.2009 prejela dopis Perutnine Ptuj, d. d., v katerem navaja, da je na osnovi kreditnih pogodb z družbama Infond Holding, d. d., in Center naložbe, d. d., in patronatske izjave z dne 31.12.2008, ki jo je podpisal bivši direktor Pivovarne Laško, d. d., Boško Šrot, v imenu Pivovarne Laško, d. d., plačevala obveznosti. Ker sta družbi prenehali vračati posojila, je Perutnina Ptuj, d. d., na osnovi patronatske izjave zahtevala plačilo od Pivovarne Laško, d. d., v višini približno 11 mio EUR. Pivovarna Laško, d. d., zahtevka ni pripoznala, saj z obstojem patronatske izjave z dne 31.12.2008 ni bila seznanjena in ji tudi niso znane okoliščine ter poslovna razmerja med pravnimi osebami. Perutnina Ptuj, d. d., je zaradi uveljavitve prej navedenega zahtevka vložila tožbo, ki jo je Pivovarna Laško, d. d., prejela dne 15.2.2011, s katero od tožene stranke Pivovarne Laško, d. d., zahteva plačilo 10.116.488,71 EUR s pp. Tožeča stranka Perutnina Ptuj, d. d., v tožbi navaja, da ji je nastala škoda, ker tožena stranka ni v celoti izpolnila obveznosti iz patronatske izjave z dne 10.1.2009. Pivovarna Laško, d. d., je na tožbo vložila odgovor, v katerem tožbenemu zahtevku v celoti nasprotuje, saj meni, da zahtevke tožeče stranke ni utemeljen. Prvostopenjsko sodišče o zahtevku še ni odločilo. V primeru, da Perutnina Ptuj, d. d. s tožbo uspe, bo nastopilo prikrajšanje oz. oškodovanje za Pivovarno Laško, d. d.

2.4 Delničarji in vpliv gospodarskih in drugih gibanj na poslovanje

Danes Pivovarna Laško, delniška družba, v lasti skoraj 8.000 domačih in tujih delničarjev, stopa po poti razvoja s temeljno poslovno usmeritvijo: ponuditi uporabnikom najkakovostnejše pivo ob odlični oskrbi tržišča.

Pivovarna Laško je od leta 1995 dalje organizirana kot delniška družba. Ob koncu poslovnega leta 2010 je štela 7.940 delničarjev, kar je za 328 delničarjev manj oz. za 4,0 % manj kot konec leta 2009.

V letu 2008 je 2.488 delničarjev Pivovarne Laško, d. d. sprejelo prevzemno ponudbo.

Število delničarjev

	2008	2009	2010
Delničarji na dan 31.12.	8.420	8.268	7.940
Verižni indeks	/	98,2	96,0

2.4.1 VPLIV GOSPODARSKIH IN DRUGIH GIBANJ NA POSLOVANJE

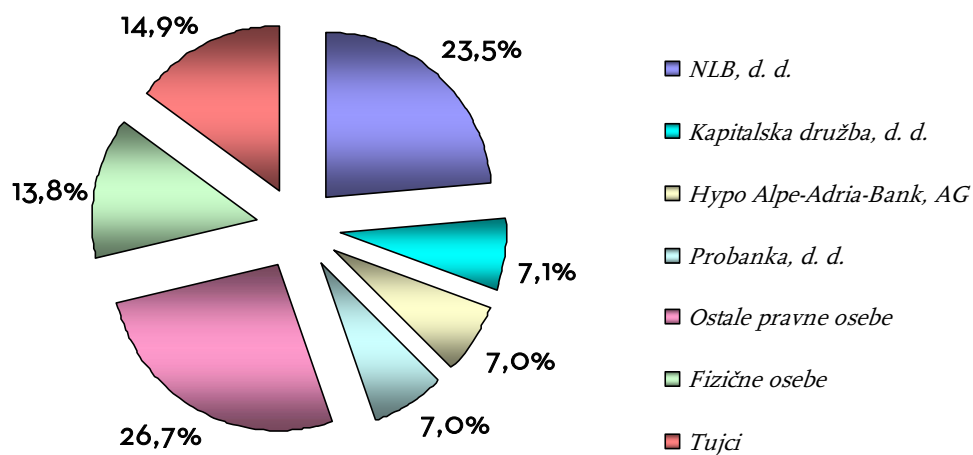
Na potrošnjo piva v Sloveniji je enako kot v letu 2009 tudi v letu 2010 vplivala visoka fiskalna obremenitev (trošarina) proizvoda. V danih zaostrenih gospodarskih razmerah in posledično slabšemu standardu prebivalstva vse to vpliva na slabo konkurenčnost piva v primerjavi z ostalimi primerjalnimi pijačami, predvsem z vinom, katerega trošarina na alkoholne pijače ne obremenjuje.

2.4.2 LASTNIŠKA SESTAVA KAPITALA

Osnovni kapital družbe na dan 31.12.2010 znaša 36.503.305 EUR in je razdeljen na 8.747.652 kosovnih delnic brez nominalne vrednosti, od katerih so vse v celoti plačane. Vse delnice so navadne, imenske in so izdane v nematerializirani obliki, z oznakama PILR in PILH. Na dan 31.12.2010 je bilo v centralnem registru KDD (Centralna klirinško depotna družba, d. d., Ljubljana) vpisanih 8.611.481 delnic z oznako PILR in 136.171 delnic z oznako PILH.

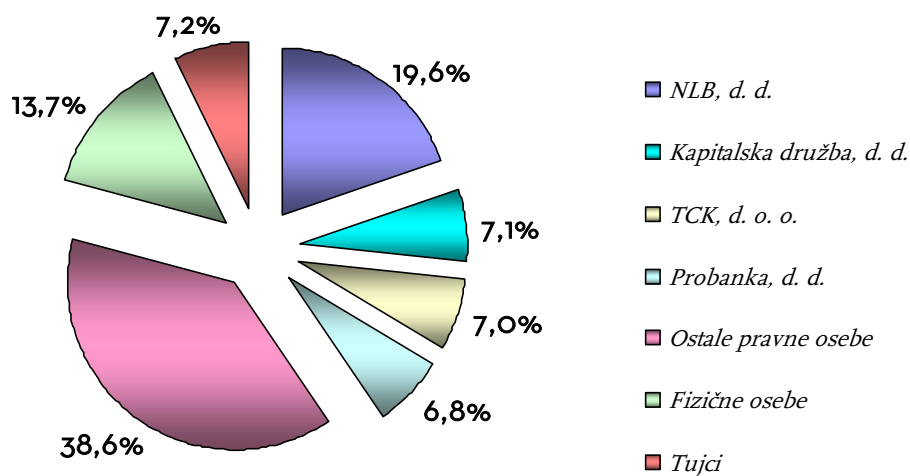
Lastniška sestava kapitala

Pivovarne Laško, d. d. na dan 31.12.2010

Lastniška sestava kapitala

Pivovarne Laško, d. d. na dan 31.12.2009

(v %)	2008	2009	2010
Pravne osebe	79,2	79,1	71,4
Fizične osebe	13,5	13,7	13,7
Tujci	7,3	7,2	14,9
Skupaj	100,0	100,0	100,0

Največji delničarji

Deset največjih delničarjev je imelo na dan 31.12.2010 skupaj 6.161.285 delnic ali 70,4 % celotnega osnovnega kapitala, kar je za 4,3 % več kot na dan 31.12.2009.

Deset največjih delničarjev

Pivovarne Laško, d. d. konec leta

(31.12.2010)	št. delnic	v %	mesto
NLB, d. d.	2.056.738	23,512	1.
Kapitalska družba, d. d.	617.488	7,059	2.
Hypo Alpe-Adria-Bank, AG	615.515	7,036	3.
Probanka, d. d.	614.911	7,029	4.
GB, d. d. Kranj	542.448	6,201	5.
Skagen Kon-tiki Verdipapirfond	499.286	5,708	6.
NFD1 delniški investicijski sklad, d. d.	446.465	5,104	7.
Abanka, d. d.	285.463	3,263	8.
Banka Celje, d. d.	252.500	2,886	9.
Banka Koper, d. d., dvojezična firma: Banka	230.471	2,635	10.
Skupaj - 10 največjih delničarjev	6.161.285	70,434	
Ostali mali delničarji	2.586.367	29,566	
Skupaj - vsi delničarji	8.747.652	100,000	

(31.12.2009)	št. delnic	v %	mesto
NLB, d. d.	1.713.685	19,590	1.
Kapitalska družba, d. d.	617.488	7,059	2.
TCK, d. d.	613.300	7,011	3.
Probanka, d. d.	594.628	6,798	4.
GB, d. d. Kranj	542.448	6,201	5.
Skagen Kon-tiki Verdipapirfond	499.286	5,708	6.
NFD1 delniški investicijski sklad, d. d.	446.465	5,104	7.
Publikum Fin, d. o. o.	343.053	3,922	8.
Abanka, d. d.	285.463	3,263	9.
Banka Celje, d. d.	252.500	2,886	10.
Skupaj - 10 največjih delničarjev	5.908.316	67,542	
Ostali mali delničarji	2.839.336	32,458	
Skupaj - vsi delničarji	8.747.652	100,000	

Lastniška struktura kapitala družbe se v letu 2010 ni bistveno spremenila, saj kot lastniki, enako kot v letu 2009, prevladujejo banke. Na prvem ostaja NLB, d. d., kot največja lastnica, ki je svoj delež 19,59 % iz leta 2009 povečala na 23,51 %-ni delež Pivovarne Laško, d. d. Sledi Kapitalska družba, d. d., ki ima v lasti 7,06 % delnic in ostaja z enakim deležem kot konec leta 2009 na drugem mestu ter Hypo Alpe-Adria-Bank, AG, ki ima v lasti 7,04 % delnic in je konec lanskega leta ni bilo med desetimi največjimi delničarji.

Med večjimi delničarji so še Probanka, d. d., ki je svoj delež iz leta 2009, ko je ta znašal 6,80 %, povečala na 7,03 % v letu 2009, sledijo GB, d. d. Kranj, Skagen Kon-tiki Verdipapirfond in NFD 1 delniški investicijski sklad, ki imajo konec leta 2010 enak delež

lastništva kot konec leta lani. Ostale družbe imajo na dan 31.12.2010 v lasti manj kot 4 % delnic Pivovarne Laško, d. d., z oznako PILR.

Lastniška sestava kapitala odvisnih družb

Največji delničarji Radenske, d. d. Radenci

(31.12.2010)	št. delnic	v %	mesto
Pivovarna Laško, d. d.	4.748.515	93,810	1.
Slovenijales, d. d.	22.062	0,436	2.
Radenska, d. d., Radenci	13.194	0,261	3.
Kozelj Bojan	6.042	0,119	4.
GBD, d. d.	4.666	0,092	5.
Počivavšek Tadej	2.063	0,041	6.
Vrankar Anton	1.500	0,030	7.
Potočnik Marko	1.451	0,029	8.
4 F, d. o. o.	1.260	0,025	9.
Camlek Marija	1.164	0,023	10.
Skupaj - 10 največjih delničarjev	4.801.917	94,865	
Ostali mali delničarji	259.939	5,135	
Skupaj - vsi delničarji	5.061.856	100,000	

(31.12.2009)	št. delnic	v %	mesto
Pivovarna Laško, d. d.	4.748.053	93,801	1.
Lesnina LGM, d. o. o. Ljubljana	22.062	0,436	2.
Radenska, d. d. Radenci	13.194	0,261	3.
Kozelj Bojan	6.042	0,119	4.
GBD, d. d.	4.077	0,081	5.
Vrankar Anton	1.500	0,030	6.
4 F, d. o. o.	1.260	0,025	7.
Camlek Marija	1.164	0,023	8.
Petrič Stane	900	0,018	9.
Lesnina, d. d.	890	0,018	10.
Skupaj - 10 največjih delničarjev	4.799.142	94,810	
Ostali mali delničarji	262.714	5,190	
Skupaj - vsi delničarji	5.061.856	100,000	

Lastniški delež obvladujoče družbe Pivovarne Laško, d. d., se je iz 93,801 % konec leta 2009 povečal na 93,810 % na dan 31.12.2010.

Največji delničarji Pivovarne Union, d. d. Ljubljana

(31.12.2010)	št. delnic	v %	mesto
Pivovarna Laško, d. d.	441.606	97,892	1.
May Alexander	3.652	0,810	2.
Skandij, d. o. o	384	0,085	3.
GBD, d. d.	120	0,027	4.
Potočnik Marko	118	0,026	5.
Energoplan, d. d.	100	0,022	6.
Pintar Nina	100	0,022	7.
Srakar Drago	86	0,019	8.
Pivovarna Union, d. d.	69	0,015	9.
Laknar Frančiška	40	0,009	10.
Skupaj - 10 največjih delničarjev	446.275	98,927	
Ostali mali delničarji	4.839	1,073	
Skupaj - vsi delničarji	451.114	100,000	

(31.12.2009)	št. delnic	v %	mesto
Pivovarna Laško, d. d.	441.589	97,889	1.
May Alexander	3.652	0,810	2.
Skandij, d. o. o	384	0,085	3.
GBD, d. d.	109	0,024	4.
Energoplan, d. d.	100	0,022	5.
Pintar Nina	100	0,022	6.
Srakar Drago	86	0,019	7.
Pivovarna Union, d. d.	69	0,015	8.
Laknar Frančiška	40	0,009	9.
Skvarča Frančišek	40	0,009	10.
Skupaj - 10 največjih delničarjev	446.169	98,904	
Ostali mali delničarji	4.945	1,096	
Skupaj - vsi delničarji	451.114	100,000	

Lastniški delež obvladujoče družbe Pivovarne Laško, d. d., se je iz 97,889 % konec leta 2009 povečal na 97,892 % na dan 31.12.2010.

Lastniški deleži v Jadranski pivovari - Split, d. d.

(31.12.2010)	št. delnic	v %	
Pivovarna Laško, d. d.	3.255.152	99,106	
Ostali mali delničarji	29.365	0,894	
Skupaj - vsi delničarji	3.284.517	100,000	

Lastniški delež obvladujoče družbe Pivovarne Laško, d. d., in ostalih malih delničarjev v Jadranski pivovari - Split, d. d., na dan 31.12.2010 ostaja enak kot konec leta 2009. Vseh delničarjev je 81.

Poslovni deleži v družbi Vital Mestinje, d. o. o.

(31.12.2010)	v %	
Pivovarna Laško, d. d.	96,920	
Ostali družbeniki	3,080	
Skupaj - vsi družbeniki	100,000	

Poslovni delež obvladujoče družbe Pivovarne Laško, d. d., in ostalih družbenikov v družbi Vital Mestinje, d. o. o., na dan 31.12.2010 ostaja v primerjavi z lanskim letom nespremenjen.

Lastniški deleži v družbi Delo, d. d. Ljubljana

(31.12.2010)	št. delnic	v %	
Pivovarna Laško, d. d.	539.536	80,834	
Radenska, d. d., Radenci	127.928	19,166	
Skupaj - vsi delničarji	667.464	100,000	

(31.12.2009)	št. delnic	v %	
Pivovarna Laško, d. d.	539.516	80,831	
Radenska, d. d., Radenci	127.928	19,166	
Firma Del, d. o. o., Laško	20	0,003	
Skupaj - vsi delničarji	667.464	100,000	

Lastniški delež obvladujoče družbe Pivovarne Laško, d. d., se je na dan 31.12.2010 v primerjavi z 31.12.2009 povečal za 0,003 %.

Stanje delnic ter delež članov uprave in članov nadzornega sveta Pivovarne Laško, d. d., v osnovnem kapitalu družbe na dan 31.12.2010

(delničar)	Članstvo	Št. delnic	Udeležba v %
Dušan Zorko	Uprava	450	0,0051
Andrej Kebe	Nadzorni svet	9.393	0,1074
Bojan Košak	Nadzorni svet	17.785	0,2033
Skupaj		27.628	0,3158

Pri vseh članih uprave in nadzornega sveta Pivovarne Laško, d. d., ostaja število delnic nespremenjeno in enako kot pred letom dni, ostali člani uprave in nadzornega sveta pa na ta dan niso bili imetniki delnic Pivovarne Laško, d. d.

Odobreni in pogojni kapital

Skupščina družbe v letu 2010 ni sklepala o pogojnem povečanju osnovnega kapitala ali o odobrenem kapitalu.

Pooblastilo upravi za pridobivanje lastnih delnic

Skupščina delničarjev je dne 31.8.2009 pooblastila upravo družbe Pivovarna Laško, d. d. za nakup lastnih delnic za odkupno ceno, ki ne sme biti višja od cene delnic, ki velja na organiziranem trgu vrednostnih papirjev, z namenom maksimalizacije notranje vrednosti delnic družbe.

Skupni delež delnic, pridobljenih za namen iz prejšnjega odstavka, ne sme skupaj z drugimi lastnimi delnicami družbe preseči 10 % osnovnega kapitala družbe. Pooblastilo uprave za nakup lastnih delnic velja 36 mesecev od sprejema tega sklepa, to je od 31.8.2009 dalje.

Uprava ne sme pridobivati lastnih delnic izključno zaradi trgovanja. Če uprava družbe ugotovi, da za navedeni namen pridobljenih delnic ne potrebuje več, jih lahko odsvoji v soglasju z nadzornim svetom družbe.

2.4.3 DELNICE

Delnice Pivovarne Laško, d. d., z oznako PILR kotirajo na organiziranem trgu vrednostnih papirjev Ljubljanske borze, d. d., Ljubljana od 1.2.2000 dalje kot redne delnice. Osnovni kapital družbe na dan 31.12.2010 znaša 36.503.305 EUR in je razdeljen na 8.747.652 kosovnih delnic brez nominalne vrednosti. Na dan 31.12.2010 je bilo v centralnem registru KDD vpisanih 8.611.481 rednih kosovnih delnic z oznako PILR in 136.171 delnic z oznako PILH.

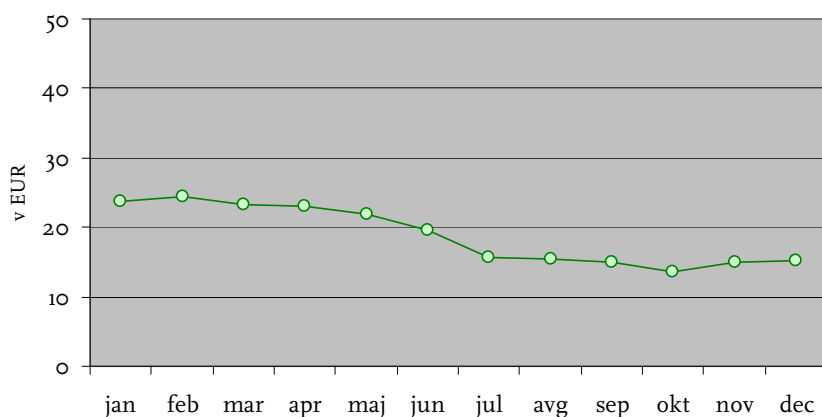
Še iz postopka lastninskega preoblikovanja ima družba delnice z oznako PILH, te so rezervirane za denacionalizacijske upravičence. Če je izdana odločba v korist denacionalizacijskega upravičenca, se delnica spremeni iz oznake PILH v PILR in prične kotirati na organiziranem trgu vrednostnih papirjev.

V letu 2010 Pivovarna Laško, d. d., ni pridobila lastnih delnic. Družba ima na dan 31.12.2010 v svojem portfelju 755 lotov odkupljenih lastnih delnic, kar znaša 0,0086 % vseh delnic, povezane družbe pa imajo v lasti naslednje število delnic: Radenska, d. d., 21.195 lotov (0,2423 %), Pivovarna Union, d. d., 6.287 lotov (0,0719 %) in je v letu 2010 odtujila 3.297 lotov PILR v višini 52.587 EUR, ki jih je prodala svojim zaposlenim ter Fructal, d. d., 13.087 lotov (0,1496 %) delnic PILR.

Revidirana knjigovodska vrednost delnice PILR na dan 31.12.2010 po MSRP znaša 14,19 EUR. Tržna vrednost delnice je konec leta 2010 znašala 15,99 EUR, kar presega knjigovodsko vrednost za 12,7 %. Vsaka delnica daje lastniku pravico glasovanja na letni skupščini delničarjev in do udeležbe v dobičku.

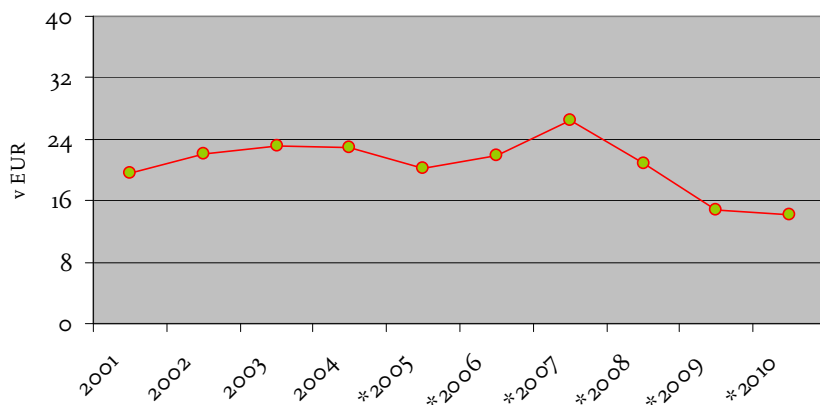
Družba je v preteklih letih preko dividende izplačevala skoraj polovico letnega čistega dobička, preostali del dobička pa je namenjala za investicije in rezerve. Uprava družbe podpira dolgoročno začrtano politiko dividend tudi v prihodnjih letih, vendar pa je odvisna od sanacije finančne situacije oz. od finančnega prestrukturiranja družbe.

Povprečna tržna vrednost delnice PILR v letu 2010

(v EUR)	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	avg	sep	okt	nov	dec
Povprečna tržna vrednost delnice	23,66	24,33	23,22	23,04	21,79	19,60	15,64	15,50	15,09	13,70	14,98	15,15

Knjigovodska vrednost delnice PILR na dan 31.12. za obdobje v letih od 2001 - 2010

(v EUR)	2001	2002	2003	2004	*2005	*2006	*2007	*2008	*2009	*2010
Knjigovod. vrednost delnice	19,68	22,12	23,07	22,82	20,11	21,93	26,45	20,90	14,78	14,19

* po MSRP; za vsa leta od 2001 do vključno 2006 preračun iz SIT, 1 EUR = 239,640 SIT

V letu 2005 se je knjigovodska vrednost delnice spremenila iz 24,44 EUR na 20,11 EUR, zaradi prehoda na MSRP.

2.4.4 FINANČNI KOLEDAR ZA LETO 2011

Skupščina

Predvidoma v juniju 2011.

Upravičenost do dividende

V primeru, da skupščina odloči o izplačilu dividende, so do nje upravičeni imetniki delnic, ki so vpisani v delniško knjigo tretji delovni dan po skupščini.

Izplačilo dividend

Najkasneje 60 dni po sprejetem sklepu o izplačilu.

LETNO POROČILO

Družba mora objaviti letno poročilo najpozneje v štirih mesecih po koncu poslovnega leta oziroma do 30. aprila.

POLLETNO POROČILO

Družba mora objaviti polletno poročilo za prvih šest mesecev poslovnega leta takoj, ko je to mogoče, in ne pozneje kot v dveh mesecih po koncu tega obdobja oziroma do 31. avgusta.

ČETRTLETNO POROČANJE

Družba bo poročala o poslovanju tudi za prve 3 oziroma prvih 9 mesecev poslovnega leta (četrtno poročanje). Družba mora objaviti četrtno poročilo takoj, ko je to mogoče oziroma dva meseca po preteku trimesečnega obračunskega obdobja (31. maj oz. 30. september).

OSTALO MEDLETNO POROČANJE

Pivovarna Laško, d. d., je 1. marca 2011 objavila nerevidirane nekonsolidirane računovodske izkaze za leto 2010 s pojasnili. Pivovarna Laško, d. d., nerevidiranih konsolidiranih računovodskih izkazov za leto 2010 ne bo objavila, saj bo v predvidenem obdobju objavila revidirano letno poročilo za leto 2010. Objava nerevidiranih nekonsolidiranih in konsolidiranih letnih izkazov ni zakonsko predpisana, oz. obvezna.

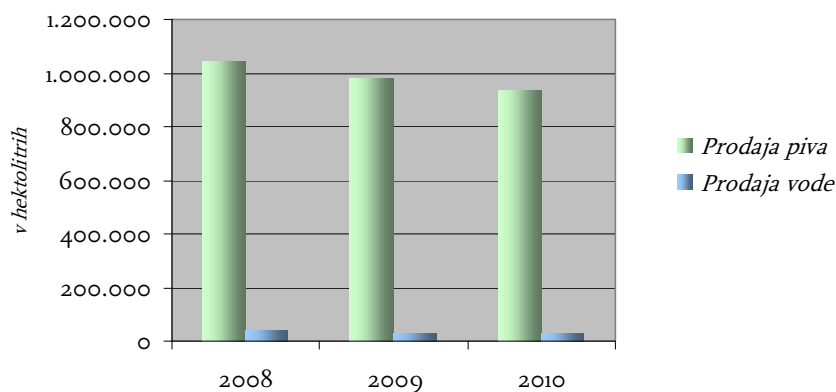
2.5 Prodaja

Prodaja se je zmanjšala predvsem na domačem trgu, na tujih trgih pa ponovno beležimo rast. Povečevanje prodaje na tujih trgih je dolgoročno izredno pomembno za razvoj Pivovarne Laško.

Skupna količinska prodaja Pivovarne Laško, d. d., v letu 2010 znaša 968.697 hl in je za 4,2 % manjša kot v letu 2009. Pri vodi beležimo padec za 8,1 % in pri pivu za 4,2 %.

Prodaja se je zmanjšala predvsem na domačem trgu, na tujih trgih pa ponovno beležimo rast, kar je dolgoročno izredno pomembno za razvoj Pivovarne Laško.

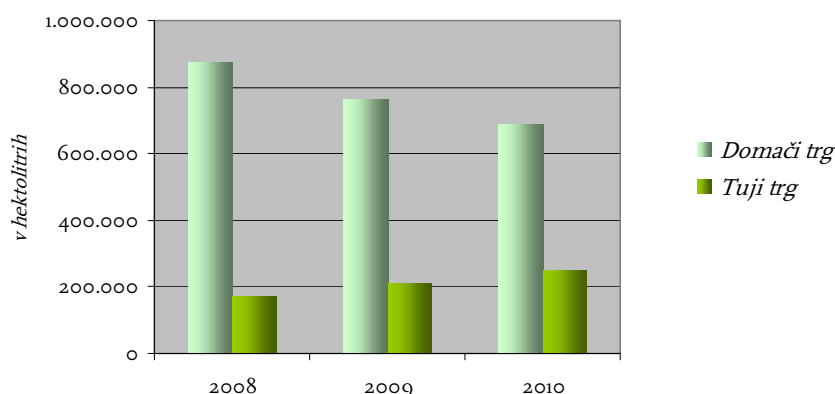
Prodaja piva in vode

(v %)	2008	2009	2010
Prodaja piva	95,9	96,8	96,9
Prodaja vode	4,1	3,2	3,1
Skupaj	100,0	100,0	100,0

Razmerje med prodajo piva in vode v letu 2010 ostaja približno enako kot v prejšnjih letih.

Prodaja piva na domačem in tujem trgu

(v %)	2008	2009	2010
Domači trg	83,5	78,2	73,3
Tuji trg	16,5	21,8	26,7
Skupaj	100,0	100,0	100,0

2.5.1 SLOVENSKI TRG

Prodaja piva

Prodaja piva v Sloveniji se je v letu 2010 zmanjšal za 10,1 % in je odraz zmanjšane kupne moči in tudi porasta diskontnih prodajaln, kjer se trenutno prodajajo le tuje blagovne znamke piva. Slovenski potrošnik v horeci ostaja zvest domačim proizvajalcem piva, v trgovini pa deloma posega tudi po cenovno ugodnejših tujih pivih. Uvoz piva se je v letu 2010 zmanjšal za 3 % (prodaja v diskontih) in ima tržni delež 15,6 %. Manjšo kupno moč potrjuje tudi podatek, da se je delež nakupov v času cenovnih akcij močno povečal.

Količinski tržni delež za pivo Pivovarne Laško v letu 2010 znaša 41,8 %, Pivovarne Union (skupaj s svojimi trgovskimi blagovnimi znamkami) 42,6 % in uvoženo pivo 15,6 %.

Kljub povečani plačilni nedisciplini na domačem trgu, smo tudi leta 2010 dobro obvladovali plačilno politiko, saj imamo večino plačil zavarovanih z bančnimi garancijami ter ostalimi oblikami zavarovanja.

Največ sprememb je bilo v letu 2010 narejenih na področju gostinstva oziroma v prodajni ekipi horece:

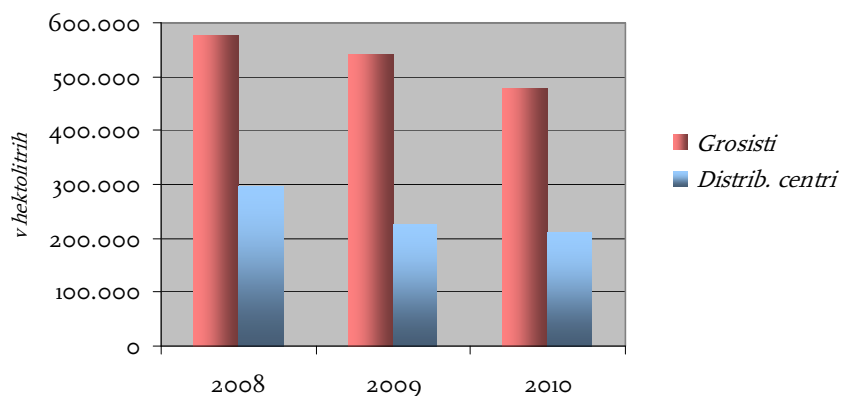
- ☞ sprememba prodajnih pogojev v smislu konkurenčnosti na trgu,
- ☞ reorganizacija in okrepitev prodajne ekipe,
- ☞ nadgradnja sistema TEPOS (terensko pospeševanje), preko katerega je sedaj omogočeno natančnejše spremljanje prodajnih aktivnosti na terenu in možnost neposrednega naročanja,
- ☞ uvedba enotnega načina poročanja,

- ☞ uvedba merljivih mesečnih ciljev za predstavnike na terenu,
- ☞ uvedba paketne prodaje izdelkov Skupine Pivovarna Laško,
- ☞ spremenjeni prireditveni pogoji v smeri širitve asortimana Skupine Pivovarna Laško,
- ☞ povečana frekvenca obiskov prodajnih mest,
- ☞ dostava bolj prilagojena željam in potrebam kupcev,
- ☞ postavitve standardov za pozicioniranje reklamnih materialov v različnih tipih gostinskih lokalov,
- ☞ uvedba direktne linije za reševanje reklamacij.

Spremenjen način dela se je v drugi polovici leta pozitivno odrazil v povečanju števila kupcev, ki jih direktno oskrbujemo preko naših distribucijskih centrov, kot tudi tržnega deleža direktne prodaje v segmentu horece.

Porast zadovoljstva naših kupcev je jasno izražen tudi v raziskavi agencije Aragon, ki izvaja anketo med ključnimi dobavitelji na trgu na področju horece. Povečali smo tudi aktivnosti v premium segmentu, s fokusom na blagovni znamki Laško Club, kjer smo dosegli povečanje prodaje.

Prodaja na slovenskem trgu, preko grosistov in preko distribucijskih centrov

(v %)	2008	2009	2010
Grosisti	65,9	70,5	69,3
Distribucijski centri	34,1	29,5	30,7
Skupaj	100,0	100,0	100,0

Prodaja vode

Prodaja vode Oda je bila v letu 2010 glede na leto 2009 nižja za 8,1 % in je znašala 30.057 hektolitrov. Oda se prodaja pretežno na domačem trgu. Na trgu vod je konkurenca zelo velika, tako med slovenskimi kot tudi tujimi proizvajalci. V trgovini so najnižje cene v diskontnih prodajalnah, v Horeci pa agresivno cenovno politiko še naprej izvajata Dana in Costella.

2.5.2 TUJI TRGI

Hrvaška

V letu 2010 je prodaja Laških piv na Hrvaškem znašala 59.467 hl piva, kar predstavlja zmanjšanje prodaje glede na leto 2009 za 2 %. Hrvaški trg piva je v upadanju, skupna prodaja piva vseh pivovar na hrvaškem trgu je v letu 2010 znašala 3.068.544 hl in je na indeksu 92 v primerjavi z letom 2009 (vir: Hrvaška gospodarska zbornica).

Ekskluzivni uvoznik za hrvaški trg je v mesecu aprilu postalo podjetje Orbico, d. o. o., Zagreb. Do takrat je vršilo distribucijo njegovo hčerinsko podjetje Orvas Plus, d. o. o., Zagreb.

Jadranska Pivovara-Split, d. d., je v juniju 2010 prenehala s proizvodnjo piva Kaltenberg Pils. Proizvodnjo smo prenesli v Pivovarno Laško in proizvedli 19.113 hl Kaltenberga. Jadranska Pivovara je ostala uvoznik za pivo Kaltenberg Pils za Hrvaški trg.

Pivovarna Laško je v začetku decembra 2010 na hrvaškem ustanovila lastno podjetje, Laško Grupa, d. o. o., s sedežem v Zagrebu. Glavna naloga podjetja je pospeševanje prodaje v kanalu Horece in trgovine, s ciljem povečanja prodaje proizvodov Pivovarne Laško in celotne Skupine Pivovarna Laško. S koncentracijo aktivnosti na novem podjetju bo celotna Skupina Pivovarna Laško dosegala sinergijske učinke pri pospeševanju prodaje, v sodelovanju in nadgradnji poslovanja uvoznikov posameznih članic in pri marketinških vlaganjih na hrvaški trg.

Vse tri največje pivovarne na hrvaškem: Zagreb (Inbev), Karlovac (Heineken), Koprivnica (Carlsberg) so v letu 2010 še posebej agresivno nastopale na trgu, predvsem s cenovnimi akcijami in zakupi gostinskih lokalov.

Bosna in Hercegovina (BiH)

Na tržišču Bosne in Hercegovine smo v letu 2010 prodali 21.483 hl piva, kar je v primerjavi z letom 2009 na indeksu 73, od tega je bilo 6.532 hl točenega piva Zlatorog, ki je v primerjavi z letom 2009 na indeksu 92. V segmentu točenega piva smo uspeli ostati konkurenčni in tu še vidimo dodatni prodajni potencial.

V letu 2010 je vse pivo v povratni embalaži prihajalo izključno iz Pivovarne Laško in ne več iz Jadranske pivovare, kar je na trgu povzročilo precejšen dvig cen naših proizvodov v povratni embalaži zaradi carine (12 %) in prelevmana (0,10 eur/1 l). Dajatev za uvoz piva v BiH, hrvaške, srbske in črnogorske pivovarne nimajo. Domače BiH pivovarne so v letu 2010 skupno nastopale in vršile pritisk na vlado, da jih zaščitijo pred tujimi konkurenti. BiH je v postopku pridruževanja k Evropski uniji in tako je podpisala pridružitveni sporazum o postopnem zniževanju carinskih dajatev napram članicam Evropske unije. Leta 2013 bi morali povsem ukiniti carinske dajatve. Do takrat ostajamo v neenakopravnem položaju.

RA&LA, d. o. o., Sarajevo (skupna družba članic Skupine Pivovarne Laško) je bila v letu 2010 reorganizirana. Pospeševanje prodaje smo prepustili uvoznikom. Preko družbe vse

članice še naprej uvažajo vsa osnovna sredstva. Družba skrbi tudi za vse evidence o osnovnih sredstvih, pogodbah o vlaganjih in za izvedbo marketinških aktivnosti.

Sinergija med članicami Skupine Pivovarna Laško pri nastopanju na trgu BiH še ni odrazila pričakovanih rezultatov. Največ skupnih projektov smo izvedli skupaj s Fructalom. Združevali smo distributerje v sektorju trgovine. V sektorju gostinstva smo skupaj dogovarjali pri večjih vlaganjih v gostinske lokale (tende, hladilne omare, točilni aparati, senčniki), kjer smo poskušali v prodajno ponudbo vključiti čim več proizvodov članic Skupine Pivovarna Laško.

Srbija

Tudi na trgu Srbije se srečujemo z vodilnimi svetovnimi pivovarskimi družbami, katere imajo vsaka svojo pivovarno v Srbiji. Med njimi se bije prava pivovarska vojna. Tudi tu smo zaradi visokih carinskih dajatev za piva iz EU v neenakopravnem položaju. Podpis pridružitvenega sporazuma med EU in Srbijo predvideva izenačitev z domačimi pivovarji leta 2013.

V letu 2010 smo na tem trgu prodali 4.641 hl piva, kar je v primerjavi z letom 2009 na indeksu 64. Ohranjamo prodajo v segmentu točenega piva, kjer smo z 2.025 hl v primerjavi z letom 2009 na indeksu 97. V tem letu je prišlo tudi do prenehanja poslovanja enega od uvoznikov, kateremu smo bili primorani unovčiti bančno garancijo. Glede na srbsko zakonodajo, smo morali dogovoriti uvoz asortimana vseh proizvodov preko enega uvoznika.

Kosovo

To je tržišče, kjer se je prodaja našega piva v letu 2010 stabilizirala. Na tem trgu imamo strategijo sodelovanja s Pečko pivovarno. Prisotni smo tako v kanalu grosistične prodaje kot horece. Pokrivamo vse ključne kupce. V zadnjem kvartalu leta 2010 smo sprejeli odločitev, da Pečka pivovarna licenčno polni blagovno znamko Zlatorog za trge Kosovo, Makedonijo in Črno Goro. Ta odločitev bo pripomogla h konkurenčnejši poziciji blagovne znamke Zlatorog na teh trgih (carina 12 %).

Makedonija

V letu 2010 beležimo rahel količinski padec prodaje (indeks 89), vendar je to dober rezultat glede na konkurenco na makedonskem trgu. Prisotni smo tako v kanalu retails kot v kanalu Horece. Pokrivamo vse ključne kupce trgovskih sistemov, v Horeci je glavni asortiman točeno pivo in povratna steklenica. Kljub veliki oddaljenosti so naše cene piva na trgu konkurenčne, saj uvoznik dela z nizko maržo in v prodajo našega piva vlaga tudi svoje premoženje. Z odločitvijo licenčne proizvodnje v Peči bomo na makedonskem trgu konkurenčnost še izboljšali.

Črna Gora

To je tržišče, kjer se je prodaja našega piva v letu 2010 stabilizirala. Smo na količinskem indeksu 98. Sezona v letu 2010 je bila izrazito slaba, plačilna moč v tej državi pa je izredno nizka. Prisotnost našega asortimana je omejena le na Horeco, predvsem skozi

točeno pivo. Glede na količino prodaje, so vložki za vstop v večje trgovske verige previsoki. Prisotni smo v verigi Mercator, kateri je v zadnjem kvartal 2010 postal drugi trgovec v Črni gori. Z odločitvijo licenčne proizvodnje v Peči bomo tudi v Črni gori razširili asortiman tako, da bomo v letu 2011 prisotni tako v horeci kot tudi v grosistični prodaji (carina 12 %).

Vsi trgi na področju bivše Jugoslavije imajo za prodajo Laškega piva skupne značilnosti:

- ☞ uspešnejši smo na področju točenega piva. Prepoznavnost blagovne znamke Laško je še vedno dobra med starejšo populacijo, mlajši potrošniki blagovno znamko Laško slabo poznajo,
- ☞ na vseh trgih tekmujemo z multinacionalkami, ki imajo status domačih pivovar in so zato oproščene plačevanja carinskih dajatev,
- ☞ pivovarne v lasti tujih multinacionalk vlagajo izredno visoke zneske za tržno komuniciranje (pivovarne so med najmočnejšimi oglaševalci). Prisotna je propaganda v smislu: kupujmo domače in pomagajmo domači industriji,
- ☞ poleg vlaganja v medije te pivovarne vlagajo ogromna sredstva tudi v pospeševanje prodaje skozi propagandne materiale, brendiranje prodajnih mest in sponzoriranje prireditev.

Trgi Evropske unije in ostali tuji trgi

Prodaja proizvodov Pivovarne Laško na trgih Evropske unije (EU) in ostalih tujih trgih je bila v letu 2010 glede na leto 2009 višja za 17,4 %. Skupna prodaja na EU in ostalih trgih je v letu 2010 znašala 119.469 hl.

Prodaja piva v Italiji, našem največjem prodajnem tržišču v EU, se je v letu 2010 povišala za 23,5 %. Povečanje prodaje je povezano s širitvijo prodajnih mest v segmentu trgovine, in z nadaljevanjem projekta služnostne polnitve piva Ceres Top Pilsner. Prodaja blagovnih znamk Pivovarne Laško na italijanskem trgu je v letu 2010 dosegla raven 36.277 hl. Prodaja piva Ceres Top Pilsner v letu 2010 je bila na nivoju 66.290 hl.

Prodaja piva na avstrijskem trgu je v letu 2010 zabeležila 10 % padec glede na predhodno leto in je bila na nivoju 7.993 hl. Vzrok za padec prodaje je v povišanju prodajnih cen blagovnih znamk Pivovarne Laško na avstrijskem trgu v začetku leta 2010.

Prodaja piva v ostalih državah: Madžarska, Kanada, Nemčija, ZDA, Švica, Avstralija, Nizozemska, Malta, Švedska, Češka, Slovaška, Romunija in Belgija je bila nekoliko nižja kot preteklo leto.

2.6 Nabavni tokovi

Nadaljujemo s skupnim delovanjem nabavnih služb v Skupini Pivovarna Laško, kar se je že v prejšnji letih pokazalo kot dobro in prinaša določene sinergijske učinke. Dobri in korektni odnosi med članicami, skupen in enoten nastop ter stalna komunikacija z dobavitelji je pot, ki jo bomo nadaljevali.

V letu 2010 se je položaj na nabavnem trgu popolnoma spremenil. Po dokaj dobri oskrbljenosti trga z vsemi osnovnimi surovinami v letu 2009 so se v letu 2010 ponovno pojavile, sicer zadostne količine, vendar višje cene skoraj vseh materialov, ta trend pa se še nadaljuje. Cene osnovnih surovin za proizvodnjo piva so se v letu 2010 povečale. Letina kmetijskih proizvodov je bila v posameznih evropskih državah zaradi vremenskih nevšečnosti zelo prizadeta, kar je vplivalo na dvig cen slada in koruznega zdroba. V nam zanimivih državah, kot so Avstrija in Madžarska, je bilo kmetijstvo najbolj prizadeto. Svetovni trendi na trgu plastičnih mas so se v letu 2010 obrnili navzgor in se bodo nadaljevali tudi v letu 2011. Napovedi za gibanje cen vseh borznih surovin za leto 2011 so za našo branžo neugodne, saj predvidevajo dvigovanje cen vsaj do septembra 2011.

Splošna gospodarska situacija v Sloveniji in nadaljevanje reševanja problemov v Pivovarni Laško, d. d., so tudi v letu 2010 negativno vplivali na zaupanje dobaviteljev. Slabšanje likvidnostne situacije z zamujanjem pri plačevanju obveznosti in negotovost glede prihodnosti sta vzbudila pri dobaviteljih določen strah in nesigurnost. Soočamo se z dejstvom, da vedno več dobaviteljev zahteva nekatere instrumente zavarovanja terjatev ter postavljajo dovoljene limite dolga. Zaradi korektnega odnosa z dobavitelji, ki so mnogi od teh že naši partnerji mnogo let, zaenkrat še dosegamo normalno oskrbo. Pomemben je odkrit razgovor in stalen stik z dobaviteljem. V letu 2010 smo uspeli kljub velikim težavam v celoti zagotoviti potrebe po surovinah in repromaterialih.

Nadaljujemo s skupnim delovanjem nabavnih služb v Skupini Pivovarna Laško, kar se je že v prejšnji letih pokazalo kot dobro in prinaša določene sinergijske učinke.

Prednosti, ki smo jih poudarjali v prejšnjih letih, zaradi vsem znanih dogodkov, to niso več. Dobri in korektni odnosi med članicami, skupen in enoten nastop ter stalna komunikacija z dobavitelji je pot, ki jo bomo nadaljevali. S takimi postopki in z izboljšanjem splošne situacije si bomo skozi daljši čas povrnili zaupanje dobaviteljev, ki je kljub vsem težavam še vedno dobro. V letu 2010 smo, kljub slabšim pogojem poslovanja z naše strani, uspeli obdržati vse dobavitelje.

V letu 2010 smo z zmanjševanjem in optimiranjem zalog ter pospešenim varčevanjem pri nabavi potrebnih materialov uspeli obvladovati stroške. Stroške nabavljenih materialov v letu 2010 smo obdržali na indeksu 96.

Pri delovanju na področju ohranjanja človeku prijaznega okolja bomo veliko energije vlagali v uporabo ekološko primernih materialov, ki ohranjajo naravno okolje v kolikor se da normalnem stanju. To v nabavnih procesih pomeni predvsem manipuliranje z različnimi vrstami embalaže, v katerih prevzemamo različne materiale ter zbiranje in recikliranje le te. Dvig ekološke zavesti je sestavni del našega delovanja.

2.7 proizvodnja

Kljub gospodarskim težavam in nelikvidnosti smo v letu 2010 uspeli uspešno proizvesti in napolniti celoten nabor naših proizvodov ter obenem uvesti nekaj novosti, ki so potrdile razvojno usmerjenost in inovativnost naše družbe.

Kljub gospodarskim težavam in likvidnostnemu krču, smo v letu 2010 uspeli uspešno proizvesti in napolniti celoten nabor naših proizvodov ter hkrati uvesti nekaj novosti, ki so potrdile razvojno usmerjenost in inovativnost Pivovarne Laško. Še posebej smo lahko ponosni na tri zlate medalje in eno srebro na mednarodnem ocenjevanju piv Monde Selection, kar samo potrjuje našo osredotočenost k najvišjim standardom kakovosti. Večletno delo skupaj z nabavo pri izbiri najboljših surovin in materialov za proizvodnjo piva zagotovo prinaša rezultate. Vedno znova lahko z veseljem ugotovljamo, da kakovostni standardi Pivovarne Laško presegajo normative in standarde dobaviteljev, ki sicer svoje izdelke ali storitve dobavljajo tudi svetovno znanim podjetjem v naši branži. Veseli nas, da smo se tudi organizacijsko povezali z oddelkom nabave, ki je sedaj ena izmed služb v okviru proizvodno tehničnega sektorja.

V letu 2010 smo izboljšali obrat zalog rezervnih delov v vzdrževanju in surovin v proizvodnji piva ter porabo kemikalij za pranje proizvodne opreme. Nadaljevali smo z nadzorovanjem in upravljanjem energetskih virov ter uvajali načela trajnostnega razvoja podjetja.

Kljub dotrajanosti proizvodnih linij za povratno embalažo smo nadaljevali s projektom prenove povratne embalaže, ki se naj bi realiziral skupaj s prenovo polnilne linije ST2. Sočasnost nam bo zagotovo prinesla številne sinergijske učinke tako na področju upravljanja polnilnih linij, porabe vode in energije ter hkrati omogočila prodor z inovativno embalažo tudi na sosednja tržišča.

Poleg načrtovanja prenove proizvodne opreme smo se skupaj s kadrovsko službo lotili načrtnega pomlajevanja operativnega kadra na področju polnjenja, kjer v zadnjih letih ugotavljamo pomanjkanje kakovostnih strokovnih sodelavcev, predvsem na področju upravljanja in vzdrževanja polnilnih linij.

Nenazadnje pa smo poleg številnih aktivnosti na področju ekologije začeli z uvajanjem kvasne suspenzije na čistilno napravo in tako pridobili pomembne dodatne količine bioplina ter hkrati zaustavili delovanje energetske potratne naprave za sušenje kvasa.

Kot pretekla leta pa je precej dela in truda bilo vloženega tudi v aktivnosti koordinacije med podjetji na ravni Skupine Pivovarna Laško. To se je razen pri zmanjševanju stroškov zagotovo poznalo tudi pri večji operativnosti in nenazadnje poslovnih rezultatih posameznih družb skupine. Eden izmed večjih uspehov je bila pogodba med GEN-I in članicami Skupine Pivovarna Laško, ki bo v naslednjem letu prinesla precejšnje prihranke pri nakupu električne energije.

2.7.1 PROIZVODNJA PIVA

V letu 2010 smo zvarili 1.007.410 hl hmeljene pivine in 1.063 hl osnove za licenčni izdelek Vitamalt G Power.

S prekinitvijo proizvodnje v Jadranski Pivovari-Split, d. d., smo prenesli proizvodnjo piva Kaltenberg Pils v Laško, v mesecu juniju, po porabi vseh zalog piva v Splitu, pa tudi polnjenje.

Druga novost v programu polnjenja je pivo Strong Ale, ki ga za potrebe danske pivovarne RU Royal polnimo v PET embalažo 0,33 l.

Vse večji delež v proizvodnem programu predstavlja svetlo pivo Top Royal Pils, ki ga po licenci danske pivovarne za potrebe italijanskega trga proizvajamo in polnimo v Laškem. V letu 2010 se je danska pivovarna odločila, da zaradi premajhnega povpraševanja eksotičnih trgov za sladno pijačo Vitamalt G Power, prekine licenčno sodelovanje za ta izdelek.

Kakovost končnih izdelkov je izpolnjevala vse zahteve, tako domače kot licenčne.

Sistemske smo se v skladu s finančnimi zmožnostmi lotili reševanja priporočil presoje ob certificiranju HACCP sistema konec oktobra 2009 (montaža mrež-komarnikov, luči za uničevanje mrčesa, trakove pred polnilci smo pokrili z zaščitno pločevino,...). Prav tako je bila v mesecu oktobru 2010 uspešno ponovno certificiranje sistemov HACCP za proizvodnjo in polnjenje piva, piva z dodatki in polnjenje izvirske vode ter upravljanje z vodnimi viri in sistemom vodovoda Laško. Število priporočil presoje je bilo mnogo manjše kot pri prvem certificiranju.

Izvedeno je bilo tudi izobraževanje zaposlenih v proizvodnji, kontroli kakovosti, vzdrževanju in polnjenju, na vodovodu ter tudi tistih, ki so se zaposlili kot sezonska delovna sila. Redno smo izvajali notranje presoje, ki jih zahteva vzdrževanje sistema HACCP, se sestajali na sestankih HACCP tima in tehnoloških kolegijih, ki so bili namenjeni predvsem zagotavljanju varnosti in kakovosti izdelkov ter optimiranju procesov.

V sklopu redne kontrole inšpekcijskih služb ni bilo ugotovljenih nobenih nepravilnosti.

V preteklih letih se je posvečalo premalo pozornosti direktnemu kontaktu s kupci, kar je ključnega pomena za uspešno sodelovanje in potrditev zaupanja v kakovost izdelkov in uspešno reagiranje na trgu.

Aktivno smo sodelovali s sektorjem komercialne in našim ključnim kupcem – Mercator, Tuš, Spar, KZ Metlika, Davidov Hram, predstavili proizvodnjo naših izdelkov, pomen rokovanja z njimi v prometu, opozorili na ključne probleme, ki se v zvezi s tem pojavljajo in prisluhnili njihovim željam in predlogom.

Proti koncu leta 2010 smo sprejeli veliko število skupin s področja detajlistične prodaje, predvsem gostincev, za katere smo prav tako organizirali izobraževanje o proizvodnji piva, rokovanju s pivom v prometu in načinu ponudbe piva. Odziv je bil zelo pozitiven.

Kljub tem aktivnostim pa se bo tudi v bodoče potrebno redno in intenzivno posvečati trgu točenega piva in osveščanju gostincev glede vzdrževanja točilnih naprav, rokovanja s točenim pivom, uporabe živilskega CO₂ kot potisnega plina in s prometom piva nasploh.

Pripomb trga na kakovost izdelkov v prvi polovici leta ni bilo, vzrok za vračilo nekaterih izdelkov pa je bil predvsem pretečen rok uporabe oz. problem s prodajo zalog.

V poletnih mesecih se je pojavilo nekaj težav zaradi mikrobiološke obstojnosti piva v sodih. Vzrok za pojav problemov je bil v nekontinuiranem polnjenju majhnih sarž piva zaradi pomanjkanja sodov, čemur bo potrebno v prihodnje posvetiti več pozornosti.

Proti koncu leta smo preučili vzroke nekaterih pripomb gostincev o organoleptičnih spremembah točenega piva. Raziskave pri nas in na terenu so pokazale na problematiko uporabe tehničnega CO₂.

Nekaj reklamacij točenega piva je bilo povsem neupravičenih, saj so se pojavile v prometu stare zaloge piva, brez označenega datuma roka uporabnosti. Zato smo se s sektorjem prodaje dogovorili, da se tehnologi in kontrola kakovosti odzovemo na vsako reklamacijo s trga in tako razrešimo marsikatero dilemo o vzrokih nastanka reklamacije.

Uvedli smo tudi poenoten sistem vodenja in reševanja reklamacij, ki bo nudil večjo preglednost o dogajanju na trgu.

2.7.2 VZDRŽEVANJE IN ENERGETIKA

Uspešno vzdrževanje temelji na zagotavljanju nemotenih proizvodnih procesov, ki so osnova za stroškovno učinkovitost proizvodov. V ta namen se pri načrtovanju vzdrževalnih procesov izdelajo vse potrebne aktivnosti, ki so med seboj povezane v celotno načrtovanje proizvodnje. Cilji povezovalnih funkcij temeljijo na zagotavljanju kvalitetnih komponent in količini potrebnega materiala za vgradnjo tako pri preventivnem kot tekočem vzdrževanju. Ob tem je pomembna nemotena oskrba z energijo in delovno silo. Vsi procesi vzdrževanja se izvajajo v skladu in s podporo na novo izdelane informacijske tehnologije SAP. Ne smemo pa zanemariti dejstva, da se morajo vse metode upravljanja in izvajanja del usklajevati z načeli upoštevanja varnosti, standardov in racionalizacije izvedbe del. Kot je že ustaljena praksa se medsebojno usklajujejo tako obdelovalni, tehnološki, proizvodni in poslovni sistemi, ki predstavljajo celovitost za doseganje planiranih ciljev.

Tako smo z ekonomskega vidika privarčevali na realizaciji porabe materiala za rezervne dele, povečala pa so se sredstva pri izdatkih za storitve in servisne dejavnosti zunanjih izvajalcev. Prav tako se izkazuje nekoliko povečan odliv sredstev za oskrbo oz. porabo primarnih energentov, gledano na preteklo leto.

Z minimalnimi vložki v novo tehnološko opremo, zahteva obstoječa oprema vse več posegov in menjav vitalnih delov na iztrošeni periferni opremi, da se dosežejo ekvivalentno enake proizvodne karakteristike. V ta namen smo izvedli vse načrtovane remonte na skoraj celotni tehnološki opremi, in sicer vse od dostave in skladiščenja surovin, proizvodno tehnološkega dela opreme, polnjenja in pakiranja končnega izdelka,

pa vse do opreme za oskrbo z energijo in pripravo vode, ki je osnova za izdelavo osnovnega proizvoda.

Poudariti pa moramo, da smo navedena dela izvedli tudi ob pomoči tujih izvajalcev, ker sami ne razpolagamo z zadostnim številom primerno strokovno usposobljenih sodelavcev. Zato je naš cilj, da v prihodnje že vnaprej načrtujemo in usposabljammo tovrstne strokovnjake, ki bodo po določenem času uspeli izvajati samostojno zahtevnejša dela, ki so osnova tako za izvedbo preventivnih kot tekočih vzdrževalnih del.

2.7.3 RAZVOJ NOVIH IZDELKOV

Razvoj novih izdelkov in tehnologij je tisti, ki predstavlja spremembe in fleksibilnost. Predstavlja nam pomemben del dejavnosti pri doseganju skupnih ciljev podjetja. Z velikim veseljem in odgovornostjo zbiramo nove ideje in pripravljamo najboljše rešitve in nove izdelke.

V prvi polovici leta 2010 smo pospešeno spremljali trende in nadaljevali s spoznavanjem in iskanjem želj potrošnikov z namenom zadovoljitve potrošnika s svežo senzorično in vizualno izkušnjo novega izdelka. Ob prenovi produktne linije Bandidosa se nam je postavljalo vprašanje ali je že čas, da ob ukinitvi dveh izdelkov Light Lemon in Power, linijo Bandidosa dopolnimo z novim okusom. Ocenili smo, da bo nov okus sledil prenovi podobe Bandidosa v letu 2011, zato smo nadaljevali s številnimi pripravami vzorcev in senzoričnih analiz z namenom ocenitve in izbire novega okusa. Ocenjujemo, da je prenova podobe produktne linije Bandidos v prvi polovici leta 2010 zadela v polno.

Vzporedno z Bandidosom se je odvijala priprava projekta Cider-Jabolčnik. Po dvoletnem presledku smo se znova posvetili optimiranju in dodelavi organoleptike za naravno fermentirano pijačo iz jabolčnega soka Cider. V proizvodnji smo pripravili končni izdelek in ga potrdili kot potencialno pravo različico za lansiranje na trg. Skupaj z oddelkom marketinga smo nadaljevali izvajanje projekta za končno preiskušanje in potrditev primernosti. Ker je surovina odvisna od naravne danosti-letine, smo porabili kar nekaj energije za zagotovitev ustreznega jabolčnega koncentrata.

Glede na vse večjo težnjo po zmanjšanju uživanja alkoholnih pijač, smo proti koncu leta poizkusno proizvedli pivo z 2,5 % vsebnosti alkohola. Izdelek je bil v hiši dobro sprejet in je predviden za plasiranje na trg v prvi polovici leta 2011.

Nadaljevali smo z razvojem ne le na področju novih produktov, temveč tudi na področju sprememb in izboljšanja embalaže. Svetovno prepoznavni trendi kažejo v smer vse večjega ekološkega zavedanja in skrbi za okolje. Tako ob razvoju in spremembah embalaže, kot enega najpomembnejših kriterijev, poleg orodja marketinškega komuniciranja s potrošnikom, postavljamo tudi čim manjši vpliv odpadne embalaže na okolje. Potekala so testiranja lažje folije, tanjših kartonov za pakiranje izdelkov. Potekale so intenzivne priprave na projekt uvedbe manjšega zaboja za steklenice 10 x 0,5 l, z namenom pospeševanja povratne embalaže.

V sodelovanju z IHPS Žalec smo realizirali nalogo z naslovom »Spremljanje kvalitete arome piva in identifikacija motečih komponent v njej«, ki predstavlja nadaljevanje raziskovalnih nalog v letu 2009. Rezultat raziskovalnega dela te vrste se daje novo orodje

pri evaluaciji kakovosti naših izdelkov in iskanju vzrokov za spremembe in stabilnost končnega izdelka.

Kot zaključeno magistrsko delo se je končala raziskava z naslovom »Pivo v PET, ki predstavlja zbrano delo vseh dosedanjih internih raziskav in raziskav na IHPS na področju piva v PET.

V začetku leta so se začele tudi priprave za novo magistrsko delo, ki bo opravljeno v sodelovanju z IHPS in biotehniško fakulteto Ljubljana z naslovom »Vpliv zaporedne uporabe kvasa *Saccharomyces Pastorianus* na kakovost piva«.

2.7.4 KONTROLA KAKOVOSTI

Osnovna značilnost naših izdelkov je visoka kakovost. Ne povemo kar tako, da so naši izdelki varjeni in natočeni z ljubeznijo. Konstantna kakovost naših izdelkov je ena izmed naših najpomembnejših nalog. Začne se z redno načrtovano kontrolo vhodnih surovin ter repromaterialov, skrbno izbiro najboljših surovin, dobro načrtovano procesno kontrolo in kontrolo končnih izdelkov ne le do naših skladišč, temveč jim sledimo in budno spremljamo vse do prodajnih mest. Posebno pozornost posvečamo senzoričnemu profilu naših izdelkov. Tudi izobraževanju namenimo veliko časa in energije, saj se zavedamo, da brez tega pomembnega elementa ni dobrih in dolgoročnih rezultatov. Gospodarska kriza pušča sledove tudi v letu 2010, vendar so visoki standardi kakovosti nedotakljiva stalnica v naši vsakodnevni praksi.

Posebno z veseljem se pohvalimo s prejetimi medaljami za naše izdelke. Potrditev za visoko kakovost ter razvojno pravo smer naših izdelkov so tudi 4 medalje za kakovost, ki smo jih aprila letos prejeli na mednarodnem tekmovanju Monde Selection 2010. Dobili smo 3 zlate medalje za izdelke Laško Zlatorog, Elik sir ter Bandidos Cuba Libre ter srebrno medaljo za Laško Club.

Dobremu sodelovanju z dobavitelji z namenom izbire in kontrole najbolj kakovostnih surovin in pakirnih materialov namenjamo veliko pozornosti. V prvem šest mesečju smo se predvsem spopadali z nihajočo kakovostjo nemškega slada. S tem namenom smo izvedli preverjanje dobavitelja na mestu proizvodnje. Skupaj z dobaviteljem nadaljujemo reševanje težav slabe letine in nihanja kakovosti različnih vrst ječmena in posledično zelo podrobno nadziramo kakovost dobavljenega slada. Z avstrijskim, češkim in slovaškim sladom večjih težav ni bilo. Maščobe v koruznem zdrobu, ki so v lanskem letu predstavljale parameter z največjim in najpogostejšim odstopanjem od standardov kakovosti, so se v začetku leta znatno znižale in tudi ohranile željeno vrednost. Večino prevzemov hmelja smo opravili konec leta 2009, nekaj pa jih je vendarle ostalo za začetek leta 2010. Srečali smo se predvsem z neustrezno kakovostjo kultivarja Savinski Golding, kjer so analize vzorcev za testiranje sortne čistosti pokazale neustrezne rezultate in smo tako pošiljko zavrnil. Prevzemi hmelja letine 2010 je potekala nemoteno. Prevzeli smo vse tri kultivarje. Prevzemne analize niso pokazale večjih odstopanj še posebej pa je to pomembno v primeru sortne čistosti hmeljnih kultivarjev kjer za letino 2010 nismo ugotovili neskladnosti.

Zavedamo se, da so vplivi na naravo veliki in s tem tudi na surovine, zato so dodatni monitoringi in preverjanja nujna praksa.

Na področju primarne embalaže smo imeli v prvi polovici leta največ težav z rjavenjem ter trdoto kronskih zapork različnih dobaviteljev. V drugi polovici leta pa je potrebno posebej poudariti večjo reklamacijo kronskih zapork enega dobavitelja ravno ob akciji Zlatoroga Poln ponosa, kar nam je prineslo resne težave na trgu. Nekaj manjših težav smo imeli tudi z etiketami, predvsem v zvezi z vrsto papirja in nanosa barve. Pri pločevinkah smo ugotavljali poškodbe materiala, predvsem zaradi neustrezno debelino aluminijastih pločevink. Pri sekundarna embalaža lahko izpostavimo le težave s folijo ter neustreznim izrezom zloženek. Z ostalimi pakirnimi materiali nismo imeli večjih težav.

V začetku tega leta smo izvajali ostalo kemijsko kontrolo v skladu z ustaljeno dobro laboratorijsko prakso na področjih kontrole analitike vod, faznih medproduktov (piva in brezalkoholnih pijač – limonad), stranskih produktov, končnih proizvodov ter na področju razvojne analitike. Pri kontroli končnih produktov nismo zaznali večjih nihanj v kakovosti glede na kontrolo fizikalno kemijskih parametrov, kar se odraža tudi v skoraj ničnem številu reklamacij glede kakovosti. V obdobju leta 2010 smo na področju fizikalno-kemijskih analiz pregledali in ovrednotili več kot 8.158* vzorcev na številne parametre. V mikrobiološkem laboratoriju spremljamo mikrobiološko stanje proizvodnje in polnjenja piva, polnjenja izvirske vode, končnih proizvodov in pitne vode v okviru vodovodnega sistema. V obdobju leta 2011 je skozi mikrobiološki laboratorij šlo več kot 15.558* vzorcev (*vir: sistem Plillis, Pivovarna Laško). V celotnem oddelku kontrole kakovosti je bilo pregledanih tako več kot 23.719 vzorcev oz. opravljenih približno 150.000 analiz. Kot že veliko let zaporedoma, smo sodelovali v treh medlaboratorijskih evropskih primerjalnih shemah s področja piva, vode, slada. Z aktivnim sodelovanjem v evropskih primerjavah vedno znova dokazujemo in potrjujemo pravilnost naših metod.

Zavedamo se pomena senzorične analize piva. Tako smo v mesecu juniju izvedli delavnico senzorike za profesionalne degustatorje. Cilji tega treninga so bili predvsem trije: naučiti se razlikovanja različnih blagovnih znamk piva, opisati razlike med blagovnimi znamkami s pomočjo standardizirane senzorične terminologije, naučiti se izvor, pomembnost in tehnike degustacije za veliko število osnovnih arom in okusov, ki se pojavljajo v pivu. Vsi udeleženci so zelo uspešno opravili tudi testiranje ob koncu šolanja. Šolanje bomo nadaljevali ne le z nadaljevanjem šolanja za že certificirane degustatorje, temveč s šolanjem novih degustatorjev ter udeležbo na mednarodni redni primerjalni senzorični shemi.

V letu 2010 smo nadaljevali tudi z uspešnim sodelovanjem s slovenskimi Zavodi za Zdravstveno varsto Maribor, Celje, Gorico, Inštitutom za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije ter drugimi evropskimi strokovnimi inštitucijami.

Z vsemi temi sodelovanji in pridobljenimi znanji bomo še naprej pripravljali izdelke, ki morajo biti za potrošnika varni, visoke kakovostni in verjamemo, da to naši izdelki tudi so in bodo tudi v prihodnje.

2.8 Vlaganja in naložbe

Kljub nadaljevanju poslovanja pod težkimi pogoji gospodarjenja v letu 2010, smo s celoletno zakasnitvijo uspeli izvesti predvsem najnujnejša vlaganja, ki so med letom že izkazala sinergijske učinke na ključnih področjih proizvodnega procesa, razvoja novih proizvodov, logistiki, energetske oskrbi in področju ekologije.

Zaradi zaostrovanja gospodarskih razmer v letu 2009 so bile to leto ustavljene vse investicijske aktivnosti, razen nujno potrebnih vlaganj v vzdrževanje proizvodnje, da smo lahko zagotovili nemoteno oskrbo tržišča. Izvedba vseh za leto 2009 načrtovanih vlaganj je bila zato prenešana v naslednje leto 2010.

Kljub nadaljevanju poslovanja pod težkimi pogoji gospodarjenja v letu 2010, smo s celoletno zakasnitvijo uspeli izvesti predvsem najnujnejša vlaganja, ki so med letom že izkazala sinergijske učinke na ključnih področjih proizvodnega procesa, razvoja novih proizvodov, logistiki, energetske oskrbi in področju ekologije.

Tako so bili še pred pričetkom proizvodne sezone 2010 uspešno implementirani in zaključeni projekti »Pakiranja za Ceres«, »Prestavitev lužnih rezervoarjev«, »Prenova kotlovnice« in delno »Energetski management«, konec leta pa projekta »Uvoz polnilnica Jug« in »Ekološki projekti – bioplin«.

Zaradi finančnih omejitev v letu 2010 ponovno nismo uspeli lansirati vseh aktivnosti za zagon nujno potrebne obnove oz. dopolnitve dela preko 20 let stare in iztrošene polnilne linije ST2 ter s tem neposredno povezanega projekta »Zaboj 10 x 0,5 l«, zato se ta projekta ponovno prenašata v leto 2011.

2.8.1. VLAGANJA V PROIZVODNJO, ENERGETIKO IN EKOLOGIJO

»Dopolnitev linije z novo opremo – ST2«

Ker je bila zaradi zaostrenih razmer gospodarjenja v letu 2010 sprejeta odločitev, da se načrtovana obnova oz. dopolnitev pol. linije ST2 prestavi v leto 2011, smo pri tem projektu v letu 2010 izvedli le nujna pripravljalna dela za kasnejšo dopolnitev linije ST2.

To je bila predvsem optimizacija obstoječih komponent linije ST2 na področju priprave sirupa oz. mešanih pijač s pivom. Zato so bili posamezni elementi linije ST2 prestavljeni in na novo povezani s tehnološkimi vodi. Z novim krmilnim sistemom so povezani tako, da preko panelno ventilskih razvodnikov zagotavljajo optimalen tehnološki proces v tem področju polnjenja pijač.

Projekt optimiranja področja priprave mešanih pijač s pivom je bil uspešno zaključen že v mesecu aprilu tako, da so se skozi sezonsko proizvodnjo 2010 že pokazali sinergijski učinki na področju rabe energentov in čistilnih sredstev ter močno zmanjšale izgube produkta in emisije v okolje.

V jesenskem času remontov linij ST1 in ST2 smo kot predpripravo na vgradnjo dopolnjene linije ST2 v letu 2011 uspeli zaključiti tudi nerjavno konstrukcijo, ki bo ob rekonstrukciji ST2 in kasnejši zamenjavi linije ST1 služila kot glavna trasa vseh

infrastrukturnih energetske in tehnoloških vodov za oskrbo polnilnih linij na področju objektov polnjenja A, B in Ao.

Finančni vložek za vsa navedena dela je znašal 406.000 EUR, oz. 33 % manj od za leto 2010 pri tem projektu načrtovanih sredstev.

»Uvoz polnilnica jug in rušitev objektov«

V okviru logističnih projektov na področju polnjenja pijač (odkupi zemljišč, postavitve montažnih skladiščnih objektov, preusmeritev kamionskega uvoza) smo kot zadnjo fazo predvideli ureditev uvoza na južnem platuju s krožnim kamionskim prometom okoli zgradb polnilnice.

Zaradi težav z upravno tehnično dokumentacijo smo z deli na tem projektu pričeli v mesecu maju in kljub močno povečani logistični dejavnosti v sezonskem obdobju vsa dela uspešno zaključili do konca leta 2010.

Projektna dela so zajela umestitev montažnega objekta za potrebe opravljanja vratarske in sprejemno odpreme službe, ureditev obvozne kamionske poti, rušenje objektov KZ in Elektro Celje, ureditev uvoza iz regionalne ceste ter ureditev protipoplavne zaščite tega območja.

Z izvedenim krožnim kamionskim prometom je bistveno izboljšana logistika sprejema prazne in odpreme polne embalaže, odpravljeno je stalno ogrožanje prometne varnosti na regionalni cesti Laško-Marija gradec, ter v največji meri izboljšana poplavna ogroženost celotnega južnega platoja polnilnice. To so potrdile tudi jesenske visoke poplavne vode, ki celotnega južnega platoja po ureditvi prvič niso niti malo ogrozile. Investicijski vložek je znašal 380.000 EUR, oz. 5 % manj od načrtovane vrednosti.

»Prestavitev lužnih rezervoarjev«

Za ureditev krožnega kamionskega prometa je bila predhodno nujna prestavitev dveh obstoječih lužnih rezervoarjev z lovilnim bazenom iz lokacije južnega platoja polnilnice na skrajni vzhodni del platoja. Na novo je bilo potrebno zgraditi armirano betonski lovilni bazen s temelji rezervoarjev, vsa obstoječa oprema pa se je prestavila na novo lokacijo ter z novimi instalacijami ustrezno povezala v obstoječi hidravlični in krmilno nadzorni sistem pralnih strojev steklenic z obeh polnilnih linij ST1 in ST2.

Ker je bila vsa upravno tehnična dokumentacija projekta pripravljena že v letu 2009, so se dela pričela izvajati takoj v pričetku leta in bila v Aprilu 2010 v celoti uspešno zaključena. Vrednost vseh izvedenih del tega projekta je 267.000 EUR.

»Zaboj 10 x 0,5 l«

Glede na trende v pivsko razvitih državah, kjer je opaziti vse več prehajanja na manjše zaboje, zaradi boljšega obrata proizvodov, rasti prodaje povratne embalaže in lažje manipulacije pri nakupu piva, smo že v letu 2007 pričeli z razvojem povsem novega tipa zaboja, ki bi uspel do določene mere preusmeriti prodajo iz cenovno in ekološko manj primerne pločevinaste embalaže na povratno steklo. Pivovarne uspevajo z manjšo embalažo tudi razširiti svoje tržišče in nabor kupcev.

Pred 4-5 leti je imelo zelo majhno število pivovarn poleg 20 x 50 cl tudi manjše 10 x 50 cl zaboje. Danes ima večina močnih blagovnih znamk manjšo embalažo, določeni pa tudi popolnoma prehajajo na zaboj 11 (10) x 50 cl. Zadnji primer je Bavaria na nizozemskem tržišču, ki pravkar prihaja na trg z novimi 2.400.000 zaboji. Od teh je 2.200.000 manjših zabojev (11 (10) x 50 cl) ter samo 200.000 večjih 20 x 50 cl.

Z uvedbo nove embalaže ocenjujemo, da :

- ❧ Pivovarna Laško pridobi pomembne primerjalne prednosti pred konkurenco na slovenskem trgu (povratna embalaža je prevelik strošek za diskonterje),
- ❧ ob predvidenem dvigu embalažnine in okoljskih taks je poplačilo investicije v višini 1.000.000 EUR lahko tudi prej kot v 4 letih,
- ❧ Pivovarna Laško pridobi primerjalne prednosti na hrvaškem trgu, kjer bi bila prva s tovrstno embalažo,
- ❧ kot podjetje sledimo okoljsko ozaveščeni strategiji in trajnostnemu razvoju, ki je danes tudi močno marketinško orodje.

Ker je projekt novega zaboja neposredno vezan na projekt dopolnitve linije ST2 in moratorij v zvezi s tem, so bile v letu 2010 tudi aktivnosti tega projekta zaustavljene. Kljub temu smo v sodelovanju s proizvajalcem embalaže uspeli pripraviti tehnično dokumentacijo novega zaboja in projekt privedi do izdelanega prototipnega izdelka, ki povsem ustreza vsem našim tehnično tehnološkim in tudi marketinškim zahtevam.

Vse stroške razvoja novega zaboja je prevzemal proizvajalec oz. potencialni dobavitelj zabojev tako, da Pivovarna Laško iz tega naslova ni porabila do sedaj nobenih sredstev. Aktivnosti na tem projektu z načrtovano izdelavo orodja za brizganje zabojev nadaljujemo v letu 2011, za kar namenjamo sredstva v višini 300.000 EUR.

»Pakiranja za Ceres«

Paleta razširitve proizvodov v letu 2010 je narekovala tudi vlaganja v obstoječo polnilno opremo. Za omenjene potrebe razširitve proizvodov oz. pakiranj različnih steklenic in spremljevalnih formatov pakiranj smo namenili del sredstev za dograditev in izpopolnitev obstoječe opreme del pa v nakup novega stroja za kartonska pakiranja 1 x 3, 2 x 2 in 2 x 3 steklenice, ki je zaokrožil celotno ponudbo novih končnih proizvodov in pakiranj. Poleg osnovne velikosti steklenic 0,33 l in 0,5 l, se je z investicijo razširila paleta končnih proizvodov v novih formatih.

Ker se je med izvajanjem projekta pojavila dodatna zahteva za pakiranje v PET embalaži in pakiranja nove velikosti steklenice z vsebino 0,66 l, katere potrebo je narekovala prodaja na izvozne trge zahodne Evrope, je bilo potrebno PET pihalni stroj in polnilno linijo ST3 opremiti z ustreznimi formatnimi deli. V okviru tega projekta je bila linija ST3 dopolnjena tudi z opremo potrebno za polnjenje marketinško prenovljene celostne podobe linije proizvodov »Bandidos«.

Projekt celotne palete razširitve proizvodov in ustreznih pakiranj je bil implementiran in uspešno spušen v pogon v mesecu aprilu 2010 tako, da smo v načrtovanem terminu lahko pričeli z oskrbo izvoznih trgov z novimi proizvodi oz. pakiranj.

Zaradi naknadnih zahtev je bilo potrebno povečati tudi finančni vložek investicije iz načrtovanih 500.000 EUR na 800.000 EUR, oz. 60 % več kot je bilo za ta projekt v letu 2010 predvidenih sredstev.

»Prenova kotlovnice«

Vse pogostejše okvare in izpadi obratovanja so narekovale prenovo preko 20 let starega krmilno nadzornega sistema kotlovnice z periferno opremo. Zaradi tega je bila na področju kotlovnice na novo instalirana najsodobnejša programska in strojna oprema sistema Se@vis-Saacke. Ta sedaj v procesu proizvodnje in distribucije pare zagotavlja doseganje visokih izkoristkov procesa, optimalno porabo primarnega energenta zemeljskega plina ter visoko stopnjo varnosti in zanesljivosti obratovanja.

Zaradi izrabljenosti je bila zamenjana tudi periferna oprema obeh kotlov – napajalne črpalke, ventili, sonde in senzorji, ki z ustrezno programsko opremo omogočajo tudi popolnoma avtomatizirano 72 urno obratovanje kotlovnice brez nadzora. Z že vgrajeno merilno opremo in povezavo z programsko opremo energetskega managementa pa je zagotovljen optimalni nadzor nad porabo energentov in obratovalni izkoristek celotne kotlovnice.

Izvedba projekta je potekala v obdobju od januarja do maja 2010, ko je bil sistem uspešno spuščen v pogon. Zaradi potrebne dodatne vgradnje opreme za optimiranje sprejema in koriščenje bioplina iz naše čistilne naprave so bila načrtovana sredstva tega projekta v višini 550.000 EUR presežena približno 5 % tako, da celoten investicijski vložek znaša 575.000 EUR.

»Energetski management – software in oprema«

Visoki stroški energije in strogi okoljski predpisi predstavljajo čedalje večji razlog za uvajanje najboljših praks na področju upravljanja z energijo. Cilj tega je v prihrankih pri stroških energije, izboljšanju energetske učinkovitosti, prihranke časa, delitvi stroškov glede na dejansko porabo in optimirani napovedi porabe raznih energentov.

Na področju energentov, ki predstavljajo najvišji delež stroškov (zemeljski plin, električna energija, voda/odpadna voda, para, zrak, CO₂), smo vgradili primerno merilno opremo, potrebno za nadaljnjo analizo izmerjenih podatkov. Le to pa smo z instaliranjem in uporabo sodobnih programskih rešitev za zajem in analizo pripravili v obliko dosegljivo vsem, ki sprejemajo odločitve glede nadaljnjih ukrepov na področju upravljanja in varčevanja z energijo.

V prvi polovici leta 2010 smo opravili približno 50 % načrtovanih projektnih del, predvsem vgradnjo opreme, ki je bila neposredno navezana na projekt kotlovnice ter sistem komprimiranega zraka, kjer so že izkazani sinergijski prihranki najvišji.

Zaradi težav financiranja je bil projekt v drugi polovici leta prekinjen in se nadaljuje (električna energija, odpadne vode, CO₂) do zaključka v letu 2011. Investicijski strošek vseh v letu 2010 izvedenih aktivnosti tega projekta znaša 106.000 EUR.

»Obnova IT centra«

S prehodom na informacijski sistem SAP v pričetku leta 2009 je bila v podatkovnem centru dodatno na novo instalirana tudi nova strojna oprema. V času poletnega obratovanja se je izkazalo, da obstoječa instalirana oprema za kondicioniranje prostora ne dosega zahtevanih parametrov.

Iz tega razloga je v strežniški prostor potrebno namestiti novo zmogljivejšo opremo. Zaradi zahtev visoke stopnje varnosti in zanesljivosti obratovanja pa je ravno tako skladno s standardi teh prostorov potrebno zagotoviti tudi požarno in protipoplavno zaščito tega prostora ter povratno javljanje motenj v obratovanju.

Zaradi omejenih finančnih sredstev v letu 2010 in ocene zagotovljene varnosti delovanja serverske opreme, so bile pri tem projektu izvedene le aktivnosti izdelave projektne dokumentacije v stroškovni višini 6.200 EUR. Izvedba vseh ostalih projektnih aktivnosti se prenaša v prvo polovico leta 2011.

»Ekološki projekti - bioplin«

Zaradi naraščanja cen energije in predvsem škodljivih emisij TOC sušenje odpadnega pivskega kvasa ni več racionalno oz. je bilo s strani IRSOP tudi ustavljeno. V primeru odlaganja mokrega odpadnega produkta na deponije bi nastajali visoki stroški prevoza in samega deponiranja. Zato v sodelovanju s kemijskim inštitutom in biotehniško fakulteto Ljubljana že od leta 2008 poteka raziskovalna naloga »Možnosti uporabe odpadnega pivskega kvasa za pridobivanje bioplina v anaerobnem procesu razgradnje«.

V letu 2010 smo izvajali pilotni poizkus direktnega uvajanja in razgradnje suspenzije pivskega kvasa na UASB reaktorju naše čistilne naprave, ki so potrdili vsa pričakovanja glede uspešne razgradnje tega substrata v anaerobnem procesu. Izsledki poizkusa potrjujejo možnost razgradnje naše celoletno proizvedene količine kvasnega substrata oz. z optimiranjem opreme reaktorja tudi dodatne količine ostalih substratov, kar že izdatno povečuje generiranje bioplina na napravi in z uporabo v naši kotlovnici tudi ustrezno zvišuje nivo uporabe OVE.

Poizkus je potrdil tudi absolutno ekonomsko upravičenost procesa, za optimalno delovanje reaktorja oz. regulacijo vršnih moči pa je potrebno izvesti še dodatna pilotna testiranja, katerih izvedba je načrtovana v letu 2011. Stroškovni vložek tega projekta v letu 2010 je bil 23.000 EUR.

»Odkupi in infrastruktura«

S srednjeročnimi razvojnimi načrti predvidevamo za optimiranje naših dejavnosti tudi širjenje našega industrijskega kompleksa na zemljišča, ki skladno z prostorskimi akti to omogočajo.

Za te namene v letu 2010 načrtovana sredstva v višini 250.000 EUR nismo realizirali, ker je bila razlika med ponujeno ceno nepremičnin s strani Pivovarne Laško in pričakovanji zastopnikov prodajalcev prevelika.

»Vodni viri«

Za raziskave novih vodnih virov na vodonosnikih Jepihovec, Kal in Jurklošter ter zaščito obstoječih vodnih virov, monitoringe teh virov v zvezi s pridobitvijo koncesije za koriščenje teh virov in pripravo projektno tehnične ter upravne dokumentacije, smo za leto 2010 namenili sredstva v višini 100.000 EUR, ki pa jih zaradi omejitev investicijskih vlaganj nismo koristili in se prenašajo v leto 2011.

2.9 Analiza uspešnosti poslovanja

Poslovno leto 2010 bo Skupina Pivovarna Laško opredeljevala kot leto reševanja in spopadanja z likvidnostno problematiko, zaradi nestrateških finančnih naložb v preteklosti. Z reorganizacijo, dezinvestiranjem in reprogramom bomo pridobili trdnejše materialne temelje za uresničitev zastavljene strategije razvoja.

Delniška družba Pivovarna Laško uspešno združuje večino slovenskih proizvajalcev pijač v Skupino Pivovarna Laško, ki jo dopolnjuje še neaktivna družba Jadranska pivovara-Split – d. d., ter časopisno in založniško podjetje Delo, d. d., Ljubljana.

Poslovno leto 2010 bo Skupina Pivovarna Laško opredeljevala kot leto reševanja in spopadanja z likvidnostno problematiko, zaradi nestrateških finančnih naložb v preteklosti. Naložbeni portfelj, specifika posameznih naložb in nelikvidnost na kapitalskem trgu so zavirali in onemogočali takojšnjo odprodajo nepotrebnega premoženja po sprejemljivih vrednostih.

Tržni položaj skupine na domačem trgu je na področju prodaje piva in brezalkoholnih pijač stabilen. To dokazuje, da je kljub temu, da so se pogoji prodaje na trgu v letu 2010 še poslabšali, saj je država v tem letu še zvišala trošarine na pivo, naša poslovna politika na področju oskrbovanja potrošnikov pravilno zastavljena. V letu 2010 smo povečali prodajo pijač na tuje trge. Z reorganizacijo, dezinvestiranjem in reprogramom bo Skupina Pivovarna Laško dobila trdnejše materialne temelje za uresničitev zastavljene strategije razvoja.

Vse družbe v Sloveniji, ki so kapitalsko povezane v Skupino Pivovarna Laško (Pivovarna Laško, Pivovarna Union, Radenska, Fructal in Vital) so v poslovnem letu 2010 nadaljevale in uresničevale prizadevanja za optimalno sodelovanje na nabavnem in prodajnem področju. Rezultati takšnega sodelovanja so se odražali pri nabavah surovin, embalaže, repromaterialov in ostalih materialov pod ugodnejšimi pogoji nabave, tako rokov kakor tudi cenovnih pogojev. Pri takšnih povezavah pa so učinki sinergijskih učinkov vidni šele v daljšem časovnem obdobju.

Zaostrene tržne razmere in zahteve trgovskih družb po vse večjih prodajnih ugodnostih kažejo, da je bila usmeritev skupine, da prodaja proizvode preko lastne distribucijske mreže horeca – distribucija izdelkov za nadaljnjo prodajo v gostinskem sektorju, pravilna. Glede na težave pri reorganizaciji tako pomembne poslovne funkcije, je nerealno pričakovati takojšne ugodnejše poslovne rezultate, ki bodo celotne sinergijske učinke izkazovali šele v prihodnjih letih.

V letu 2011 se bo poslovna strategija obvladujoče družbe Pivovarne Laško, d. d., in Skupine Pivovarna Laško nadaljevala predvsem v smeri pridobivanja novih prodajnih trgov tako na trgih Evropske unije kakor tudi na trgih jugovzhodne Evrope. Na vseh teh prodajnih trgih bomo nadaljevali z nadgradnjo trženjskega pristopa za prepoznavnost vseh proizvodov sicer že uveljavljenih blagovnih znamk, še vnaprej pa si bomo prizadevali za zagotovitev ugodnejših nabavnih pogojev.

2.9.1 POSLOVANJE SKUPINE

Skupina Pivovarna Laško (v nadaljnjem besedilu Skupina) je v letu 2010 skupaj prodala 4,226 milijona hl vseh vrst pijač, kar je za 7,2 % manj kot v letu 2009.

Prodaja vseh pijač

Skupine Pivovarna Laško

(v hl)	Prodaja 2010	Prodaja 2009	Indeks 10/09
Pivo	1.845.989	1.975.579	93,4
Mineralna voda	595.497	598.668	99,5
Izvirna naravna voda	187.658	226.878	82,7
Voda z okusi	271.197	320.888	84,5
Sadni sokovi, nektarji	333.546	368.608	90,5
Ostali brezalkohol	921.941	989.040	93,2
Sirupi	61.538	64.288	95,7
Ostali alkohol	8.137	8.942	91,0
Skupaj	4.225.503	4.552.891	92,8

Slabša prodaja pijač v letu 2010 je predvsem posledica krize, katere povzročitelj je bil finančni zlom na trgu. Povečanje števila brezposelnih je vplivalo na življenjski standard prebivalstva, posledično temu je manjše povpraševanje in poraba pijač, kar se odraža predvsem pri prodaji naravnih vod in vod z okusi. Ob tem pa ni zanemarljiv vpliv vse večje konkurence na trgu, ki se je pojavila z navzočnostjo novih diskontnih trgovskih verig, kot sta Lidl in Hofer.

Finančni podatki Skupine

Skupina Pivovarna Laško je v letu 2010 ustvarila 306,4 mio EUR vseh čistih prihodkov iz prodaje, kar je za 6,3 % manj kot v preteklem letu. Čisti prihodki iz prodaje proizvodov in storitev znašajo 304,6 mio EUR in so se v primerjavi s preteklim letom zmanjšali za 18,7 mio EUR, oz. za 5,8 %. Na domačem trgu so se prihodki iz naslova prodaje proizvodov in storitev zmanjšali za 15,6 mio EUR, na tujem trgu pa so se zmanjšali za 3,1 mio EUR.

Med prihodki iz prodaje proizvodov in storitev znaša delež prihodkov iz naslova prodaje piva 41,6 %, delež prihodkov iz naslova prodaje ostalih pijač 32,5 %. Delež prihodkov iz naslova časopisno-založniške dejavnosti znaša 17,5 % in drugi prihodki 8,4 %.

V strukturi prihodkov iz prodaje proizvodov in storitev predstavljajo prihodki na domačem trgu 85,2 %, prihodki na tujih trgih pa 14,8 %. Največji delež prihodkov na tujem trgu skupina še vedno dosega na trgih bivše Jugoslavije, povečuje pa se delež prodaje na trgih Evropske unije.

Odhodki poslovanja, ki so v letu 2010 znašali 320,1 mio EUR, so se v primerjavi z letom 2009 zmanjšali za 21,9 mio EUR oz. za 6,4 %. Največje zmanjšanje beležijo stroški materiala in stroški amortizacije. Skupina je v letu 2010 izkazala prevrednotovalne poslovne odhodke pri slabitvi sredstev v višini 27,2 mio EUR, kar je 9,6 mio EUR manj kot v letu 2009. Omenjeni odhodki se v obeh letih nanašajo na slabitev blagovnih

znamk. V letu 2010 so se povečali stroški storitev, predvsem na račun višjih stroškov marketinga.

Skupina Pivovarna Laško je v letu 2010 ustvarila 9,9 mio EUR izgube ter 41,7 mio EUR denarnega toka iz poslovanja (EBITDA). Izguba iz poslovanja je posledica slabitev blagovnih znamk. Iz rednega poslovanja je Skupina ustvarila 14,5 mio EUR dobička iz poslovanja.

Skupina je izkazala negativni izid iz financiranja v višini 20,9 mio EUR in je predvsem posledica presežka plačanih nad prejetimi obrestmi. Čista izguba poslovnega leta 2010 znaša 25,8 mio EUR.

Pojasnilo izkaza finančnega položaja Skupine

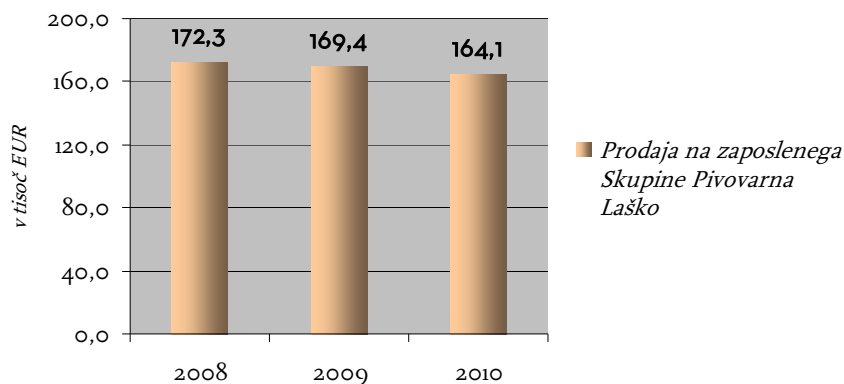
Finančni položaj Skupine Pivovarna Laško je zelo resen. Visok finančni dolg obremenjuje tekoče poslovanje ter ogroža njen obstoj in razvoj. Za rešitev likvidnostnega položaja so se v skladu s sprejeto petletno strategijo poslovanja Skupine Pivovarna Laško v letu 2010 pričeli intenzivno izvajati postopki prodaje vseh nestrateških naložb. V teku so postopki prodaje 79,25 % deleža v časopisni družbi Večer, d. d., in 100 % deleža v družbi Delo, d. d. Obenem se intenzivno išče strateški partner za družbo Fructal, d. d. Vzporedno potekajo še postopki prodaje 23,34 % deleža v družbi Poslovni sistem Mercator, d. d., ter vseh ostalih naložb in poslovno nepotrebnega premoženja.

Na dan 31.12.2010 izkazuje Skupina Pivovarna Laško presežek kratkoročnih obveznosti nad kratkoročnimi sredstvi v višini 44.684.966 EUR in predstavlja bistveno zmanjšano likvidnostno tveganje v primerjavi s preteklim letom, ko je znašal presežek kratkoročnih obveznosti 265.956.352 EUR. Finančne obveznosti na zadnji dan leta 2010 znašajo 397,5 mio EUR in so za 56,6 mio EUR manjše kot na zadnji dan leta 2009, delno zaradi odplačil posojil pri bankah in delno zaradi prenosa med obveznosti za nekratkoročna sredstva za prodajo družb Dela, d. d., Fructala, d. d., in Jadranske pivovare, d. d.

V primeru uspešno zaključenih prodajnih postopkov bo Skupina močno zmanjšala svojo zadolženost ter s tem izpostavljenost likvidnostnemu tveganju. Vendar pa se bo znotraj Skupine zadolženost posameznih družb zmanjšala različno. Obstajajo negotovosti o uspešno izvedeni odprodaji finančnih naložb in nepotrebnega premoženja, in tudi ob uspešno izvedenemu dezinvestiranju bo obvladujoča družba Pivovarna Laško, d. d., še vedno ostala prezadolžena, medtem ko bodo imele posamezne odvisne družbe viške prostih likvidnih sredstev. Zato je v planu finančnega prestrukturiranja predvideno izplačilo dividend odvisnih družb. S tem bi obvladujoča družba delno izboljšala svoj likvidnostni položaj in poslovni rezultat. S povečanjem trajnih virov pa bi omogočila ohranjanje in povečevanje vrednosti premoženja svojim lastnikom.

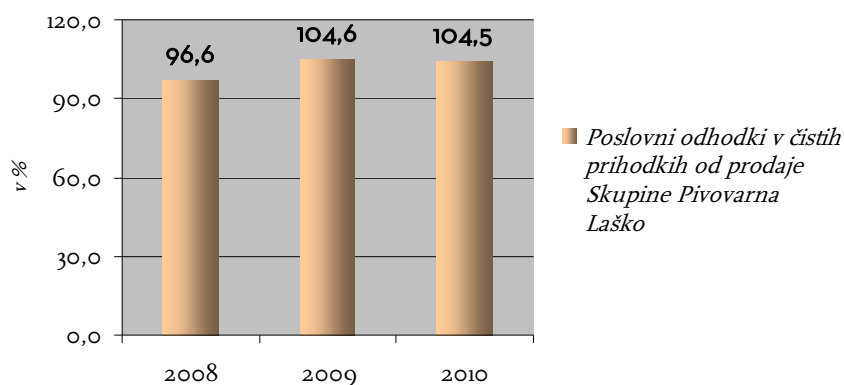
Kapital Skupine na dan 31.12.2010 znaša 131,9 mio EUR in je za 30,7 mio EUR manjši kot na zadnji dan leta 2009.

Prodaja na zaposlenega

Prodaja na zaposlenega v Skupini Pivovarna Laško se je v letu 2010 v primerjavi z letom 2009 zmanjšala za 3,1 %.

Poslovni odhodki v čistih prihodkih od prodaje

Poslovni odhodki v čistih prihodkih od prodaje v letu 2010 ostajajo na enaki ravni kot v predhodnem letu.

Načrti

V Skupini Pivovarna Laško za leto 2011 načrtujemo, da bomo na domačem in na tujih trgih skupaj prodali 4.570.969 hl vseh vrst pijač, kar je za 8,2 % več kot smo uspeli prodati v letu 2010. Načrt smo zastavili optimistično predvsem zaradi načrtovane večje prodaje na tuja tržišča.

2.9.2 POSLOVANJE OBVLADUJOČE DRUŽBE

Poslovno leto 2010 bomo zabeležili kot leto, v katerem nismo uspeli uresničiti poslovnih ciljev, ki smo si jih zastavili. Vzrokov za takšno stanje je bilo več, od nerazumevanja in nepodpore lastnikov družbe – bank, do problemov, kateri so izhajali iz reorganizacije nekaterih poslovnih funkcij, ki v prvi fazi uvajanja še niso optimalno naravnane. Pričakujemo, da bomo načrtane poslovne cilje uspeli uresničiti v naslednjih letih.

Izvedene slabitve nekaterih finančnih naložb v letu 2010 bodo v naslednjem obdobju nekoliko upočasnile, nikakor pa ne onemogočile načrtovanega razvojnega procesa. Ne pričakujemo, da bi ti dogodki lahko vplivali na poslabšanje socialne varnosti zaposlenih.

Vse večji globalizaciji, tako na domačem kakor tudi tujem trgu, lahko konkuriramo le z združevanjem in povezovanjem sorodnih družb. V skladu s tem smo naravnali poslovno-razvojno strategijo matične družbe in Skupine, zato lahko konkurenčno nastopamo na tržišču. Vse morebitno na novo nastale tržne razmere na posameznih trgih si prizadevamo prilagoditi na to poslovno strategijo.

V preteklih letih in v letu 2010 so bila prizadevanja vseh zaposlenih usmerjena v izboljšanje kvalitete proizvodov, ki jo omogoča najsodobnejša tehnološka opremljenost proizvodno-polnilnega procesa, predvsem pa uporabljene kakovostne surovine, vključno z vodo. Zavedamo se, da bomo le s kvaliteto proizvodov uspeli zadržati naše zveste kupce in potrošnike vseh proizvodov Pivovarne Laško, za kar si bomo prizadevali tudi v letu 2011.

Prodaja piva in vode

(v hl)	2008	2009	2010
Prodaja skupaj	1.090.949	1.011.539	968.697
Verižni indeks	/	92,7	95,8
Prodaja piva	1.046.281	978.833	938.640
Verižni indeks	/	93,6	95,9
Prodaja vode	44.657	32.706	30.057
Verižni indeks	/	73,2	91,9
Prodaja alkohol ostalo	11	-	-
Verižni indeks	/	/	/

V poslovnem letu 2010 je Pivovarna Laško, d. d., na segmentu:

- ☞ PIVA
prodala 938.640 hl,
kar je za 4,1 % manj kot v letu 2009,
- ☞ NARAVNE PITNE VODE
prodala 30.057 hl,
kar je za 8,1 % manj kot v letu 2009.

Na slabšo prodajo piva v letu 2010 glede na predhodno leto je vplivalo več dejavnikov, od povečanih trošarin do slabših pogojev za potrošnjo pijač, predvsem v poletnih sezonskih mesecih. Manjšo prodajo piva beležimo predvsem na domačem trgu, slabša prodaja je evidentirana tudi na trgih jugovzhodne Evrope, medtem ko je na ostalih tujih trgih, predvsem na trgih EU, opazen porast prodaje.

Padec prodaje ustekleničene vode, ki jo večino prodamo na domačem trgu, je predvsem posledica nižjega standarda potrošnikov. Ugotavljamo, da je del potrošnikov v tem kriznem obdobju ustekleničeno vodo nadomestil z vodo iz vodovodov.

Finančni podatki

Pivovarna Laško, d. d., je v letu 2010 ustvarila 91,3 mio EUR vseh čistih prihodkov iz prodaje, kar je za 8,4 % manj kot v preteklem letu. Čisti prihodki iz prodaje proizvodov in storitev znašajo 75,1 mio EUR in so se v primerjavi s preteklim letom zmanjšali za 6,7 mio EUR, oz. za 8,2 %. Na domačem trgu so se prihodki iz naslova prodaje proizvodov in storitev zmanjšali za 7,8 mio EUR, na tujem trgu pa so se povečali za 1,2 mio EUR. Zmanjšali so se tudi prihodki iz naslova prodaje trgovskega blaga v kanalu horece, in sicer za 1,6 mio EUR.

Med prihodki iz prodaje proizvodov in storitev znaša delež prihodkov iz naslova prodaje piva 97,5 %, delež prihodkov iz naslova prodaje vode 1,1 % ter delež prihodkov iz naslova prodaje storitev 1,4 %.

V strukturi prihodkov iz prodaje proizvodov in storitev predstavljajo prihodki na domačem trgu 86,3 %, prihodki na tujih trgih pa 13,7 %. Največji delež prihodkov na tujem trgu družba še vedno dosega na trgih bivše Jugoslavije, povečuje pa se delež prodaje na trgih EU.

Odhodki poslovanja, ki so v letu 2010 znašali 79,8 mio EUR, so se v primerjavi z letom 2009 zmanjšali za 5,3 mio EUR oz. za 6,2 %. Največje zmanjšanje beležijo stroški materiala, pomembno pa so se zmanjšali še odhodki iz naslova nabavne vrednosti prodanega trgovskega blaga in popravek vrednosti terjatev. Povečali pa so se stroški storitev, predvsem na račun višjih stroškov marketinga.

Pivovarna Laško, d. d., je v letu 2010 realizirala 11,2 mio EUR dobička iz poslovanja (EBIT) ter 18,2 mio EUR denarnega toka iz poslovanja (EBITDA), kar je za 23,5 % oz. za 5,6 mio EUR manj kot v preteklem letu. Negativen izid izhaja iz presežka finančnih odhodkov nad finančnimi prihodki iz naslova obresti v vrednosti 8,7 mio EUR ter iz naslova slabitev finančnih naložb v vrednosti 9,9 mio EUR.

Finančni prihodki v vrednosti 4,3 mio EUR so približno na nivoju preteklega leta. Družba je realizirala negativen izid iz financiranja, saj finančni odhodki presegajo finančne prihodke za 18,6 mio EUR.

Finančni odhodki iz naslova obresti so se v primerjavi s preteklim letom povečale za 0,5 mio EUR in znašajo 13 mio EUR. Odhodki za obresti za 1,8 mio EUR presegajo ustvarjen dobiček iz poslovanja. Tako visoke obresti pa ogrožajo nemoteno poslovanje in razvoj družbe.

Finančni odhodki iz naslova oslabitve naložb v vrednosti 9,9 mio EUR se nanašajo na slabitev naložbe v Delo, d. d., v višini 6,5 mio EUR, na slabitev naložbe v Thermano, d. d., v višini 1,5 mio EUR ter na oblikovanje popravka vrednosti danih posojil in obračunanih obresti Jadranski pivovari – Split, d. d., v višini 1,9 mio EUR.

Pivovarna Laško, d. d., je v letu 2010 ustvarila 7,4 mio EUR izgube pred davki ter 6,3 mio EUR čiste izgube.

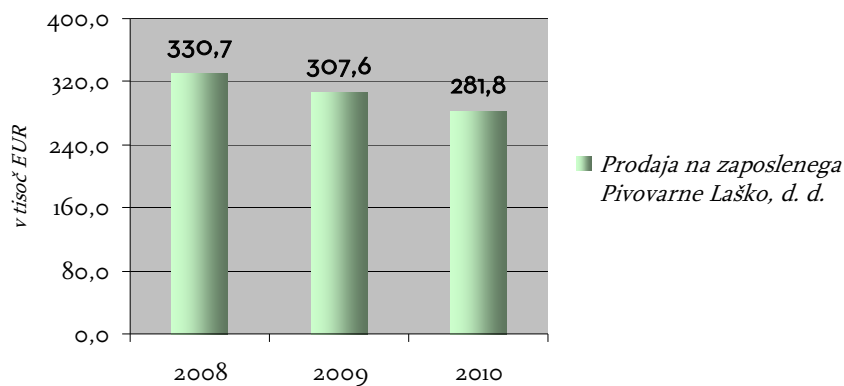
Pojasnilo izkaza finančnega položaja

Zaradi pričetka postopka prodaje naložb je družba v skladu z MSRP 5 iz dolgoročnih finančnih naložb med kratkoročna finančna sredstva, namenjena prodaji, prenesla naložbo v odvisno družbo Delo, d. d., in naložbo Jadransko pivovaro – Split, d. d., v vrednosti 35,9 mio EUR. Prenos dolgoročnih naložb med kratkoročne naložbe je bil izveden za naložbo v Poslovni sistem Mercator, v Probanko in nekatere manjše naložbe v skupni vrednosti 56,7 mio EUR. Prav tako je zaradi aktivne prodaje iz naložbenih nepremičnin med nekratkoročna sredstva za prodajo prenesla Hotel Hum in Hotel Savinja v vrednosti 2,7 mio EUR. Kljub prenosu dolgoročnih sredstev na kratkoročna sredstva kratkoročne obveznosti še vedno presegajo kratkoročna sredstva. Presežek kratkoročnih obveznosti nad kratkoročnimi sredstvi znaša 121,6 mio EUR in se je v primerjavi s preteklim letom, ko je znašal 210,9 mio EUR, bistveno zmanjšal.

Finančne obveznosti na zadnji dan leta 2010 znašajo 265,9 mio EUR in so za 3,6 mio EUR manjše kot na zadnji dan leta 2009.

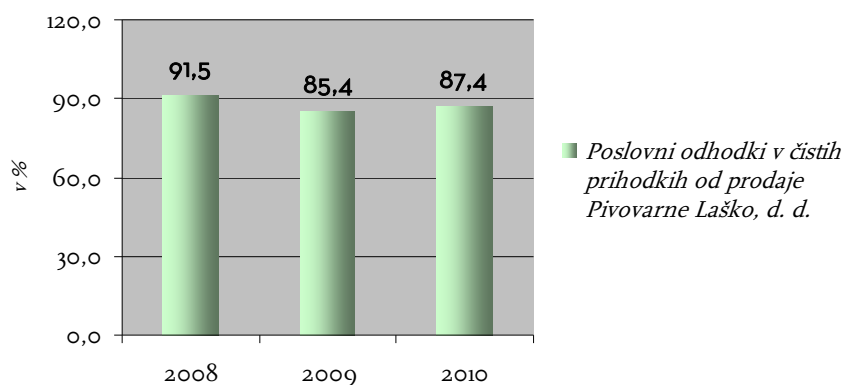
Kapital družbe na dan 31.12.2010 znaša 124,2 mio EUR in je za 5,1 mio EUR manjši kot na zadnji dan leta 2009.

Prodaja na zaposlenega

Prodaja na zaposlenega v Pivovarni Laško, d. d., se je v letu 2010 v primerjavi z letom 2009 zmanjšala za 8,4 %.

Poslovni odhodki v čistih prihodkih od prodaje

Poslovni odhodki v čistih prihodkih od prodaje so se v letu 2010 povečali za 2,3 % v primerjavi z letom 2009.

Načrti

Za poslovno leto 2011 v Pivovarni Laško, d. d., načrtujemo prodajo 1.068.600 hl piva, kar je za 10,3 % več kot je bilo prodano v letu 2010, obenem pa načrtujemo prodajo ustekleničene naravne pitne vode v količinah 35.000 hl, kar je za 16,4 % več od prodaje v prejšnjem letu.

Ob realizaciji planiranih prodanih količinah pijač načrtujemo, da bomo v letu 2011 ustvarili 98,7 mio EUR čistih prihodkov od prodaje, kar je za 8,1 % več kot v letu 2010. Obenem načrtujemo, da bosta v poslovnem letu 2011 kazalnika gospodarnosti in EBITDA v prihodkih od prodaje dosegla vrednosti 1,230 in 0,245.

Zaključek

Zaključeno poslovno leto 2010 ni bilo tako uspešno kot obdobja pred nekaj leti, vendar ugotavljamo, da je poslovna politika družbe pravilno usmerjena in zagotavlja uspešen razvoj tudi vnaprej. Pivovarna Laško, d. d., se je v preteklosti praviloma uvrščala med uspešnejše družbe živilsko predelovalne panoge v Sloveniji. Smelo lahko pričakujemo, da bo družba, kljub zelo zaostrenim pogojem gospodarjenja in finančni krizi, nadaljevala z dobrimi poslovnimi rezultati tudi v prihodnje.

Po opremljenosti celotnega proizvodno-polnilnega procesa in kakovosti vseh proizvodov se družba lahko primerja z najuspešnejšimi pivovarnami v Evropi.

Pivovarna Laško, d. d., želi tudi v prihodnje obdržati doseženi nivo odličnosti in vodilni položaj v svoji panogi v Sloveniji. Projekt združevanja slovenske industrije pijač in nenehno iskanje novih možnosti izkoriščanja sinergij bo še nadalje osnovna strategija poslovne politike družbe. Družba lahko le združena uspešno konkurira tujim korporacijam tako na slovenskem kakor tujem trgu. Nadaljnji razvoj družbe bo odvisen predvsem od realizacije omenjenega projekta, vsekakor pa se bo družba poiskovala usmerjati tudi v poslovne povezave z drugimi proizvajalci pijač, predvsem na območju jugovzhodne Evrope.

V preteklosti je Pivovarna Laško, d. d., že večkrat dokazala, da sta znanje in volja ključna dejavnika, ki pomagata kljubovati vsem nastalim težavam, ki spremljajo iz leta v leto manj ugodne pogoje poslovanja. Družba načrtuje, da bo v prihodnje še uspešnejša, predvsem z boljšim izkoristkom sinergijskih učinkov kapitalsko povezanih družb na področju skupnega trženja blagovnih znamk na tujih trgih.

Pivovarna Laško, d. d., bo tudi v prihodnje svojim zvestim potrošnikom zagotavljala vrhunsko kvaliteto vseh svojih proizvodov, lastnikom družbe – delničarjem, pa zagotavljala uspešen razvoj in dolgoročno trdnost naložbenih sredstev ter zadovoljliv donos na vloženi kapital.

2.9.3 POSLOVANJE ODVISNIH DRUŽB

1. Radenska, d. d. Radenci

Predstavitev družbe

Razvoj podjetja Radenska se je začel leta 1869, ko je dr. Karel Henn, lastnik zemljišča, napolnil prve steklenice z mineralno vodo. Dobrih 50 let kasneje (leta 1923) je bila mineralna voda priznana kot zdravilna, od leta 1936 pa zanjo uporabljajo simbol treh rdečih src. Blagovna znamka Radenska Tri srca sodi med najstarejše v Sloveniji.

Osnovna dejavnost Radenske je polnjenje in trženje mineralne in izvirske vode ter brezalkoholnih pijač.

Na slovenskem tržišču želimo pod blagovno znamko Radenska ostati vodilni polnilec naravnih mineralnih voda, na področju ustekleničenih pitnih voda in brezalkoholnih pijač pa razvojno aktivno in konkurenčno podjetje s pomembnim tržnim deležem. Na področju izvoza želimo ostati vodilni slovenski izvoznik naravnih mineralnih voda pod blagovno znamko Radenska in aktivni polnilec in/ali prodajalec tistih proizvodov Radenske, ki so glede na svojo kakovost tržno zanimivi, predvsem na prostoru bivših republik Jugoslavije in srednje Evrope.

Radenska, d. d., Radenci je odvisna družba obvladujoče družbe Pivovarne Laško, d. d. Lastniški delež obvladujoče družbe predstavlja 93,81 % kapitala.

Radenska, d. d., Radenci ima tudi lastniške deleže v drugih družbah in je lastnik oziroma solastnik v družbah: Radenska, d. o. o., Beograd (100 % poslovni delež), Radenska, d. o. o., Zagreb (100 % poslovni delež), družbi nista aktivni ter Miral, d. o. o., (100 % poslovni delež), RA&LA, d. o. o., Sarajevo (1,97 % poslovni delež) in Odem GIZ Slopak, d. o. o., (9,74 % poslovni delež).

Osnovne značilnosti poslovanja v letu 2010

V letu 2010 smo v Radenski, d. d., na vseh prodajnih področjih prodali 93,939 mio litrov pijač, kar pomeni za 9,5 % manj kot v letu 2009 in 8,2 % manj, kot je bilo planirano. Nekoliko večji količinski izpad pri planu beležimo pri brezalkoholu (11,7 %), manjši (7,4 %) pa pri vodah.

Skupna neto finančna realizacija je v letu 2010 znašala 26,8 mio EUR in je za 2 mio EUR oz. 7 % manjša kot v letu 2009.

V Sloveniji smo prodali za 24,2 mio EUR proizvodov, kar je za 4,5 % manj kot v prejšnjem letu, na prodajnem področju jugovzhodne Evrope za 1,0 mio EUR, kar je 23,7 % manj, na tržiščih Evropske unije 1,2 mio EUR oz. 30,9 % manj in v ostalih državah 0,4 mio EUR ali za 0,3 % več kot v letu 2009.

Količinska prodaja na slovenskem trgu predstavlja 82,3 % in je v primerjavi z letom 2009 porasla za 4 %, medtem ko vrednostna prodaja v EUR v Sloveniji predstavlja kar 90,2 % in je v primerjavi z letom 2009 porasla za 2,3 %.

Tudi v letu 2010 nam je z aktivnostmi pri ključnih kupcih na domačem tržišču pri posameznih kategorijah uspelo zadržati ali pa celo povečati tržne deleže v primerjavi s konkurenco.

Največji padec prodaje beležimo na tržiščih EU, in sicer kar za 38,7 % oz. za 5,4 mio litrov. To področje je v strukturi skupne prodaje padlo z 13,3 % na 9,0 %, če gledamo količinsko prodajo v litrih. Izpad je skoraj izključno posledica prenehanja polnjenja trgovske blagovne znamke S-Budget za Spar Madžarska. Na hrvaškem tržišču nam negativne učinke povzročajo padec kupne moči, administrativne ovire in nenaklonjenost hrvaških kupcev do slovenskih proizvodov. Na ostalih trgih bivše Jugoslavije (Bosna in Hercegovina, Makedonija, Srbija) smo nekonkurenčni zaradi visokih uvoznih dajatev, prav tako pa lahko padec prodaje pripisujemo tudi relativno nizkim vložkom v te trge.

Pomembnejši podatki o poslovanju družbe Radenska, d. d., Radenci

(v EUR)	2008	2009	2010
Čisti prihodki od prodaje	31.891.846	30.234.647	28.546.478
Čisti dobiček	4.872.959	-36.833.222	456.936
Čisti denarni tok ¹	8.009.730	-33.509.004	3.310.705
EBIT	7.014.120	1.467.336	1.254.152
EBITDA	10.150.891	4.791.554	4.107.921
Dolgoročna sredstva	73.513.964	73.358.307	67.647.568
Kratkoročna sredstva	75.858.213	38.326.046	46.810.249
Kapital	121.157.626	83.758.794	81.102.108
Rezervacije	2.688.039	2.721.028	2.558.036
Dolgoročne obveznosti	768.824	8.565.555	6.618.526
Kratkoročne obveznosti	24.757.688	16.638.976	24.179.147

¹ Čisti dobiček z amortizacijo

V letu 2010 smo v Radenski, d. d., ustvarili 29,2 mio EUR poslovnih prihodkov, 28,0 mio EUR poslovnih odhodkov in dosegli poslovni izid iz poslovanja v višini 1,2 mio EUR. Finančni prihodki so znašali 2,7 mio EUR ter finančni odhodki 3,3 mio EUR, kar pomeni negativni poslovni izid iz financiranja v višini 629,0 tisoč EUR. Čisti poslovni izid znaša 456,9 tisoč EUR.

Zaposleni

V letu 2010 smo v Radenski z načrtnim zmanjševanjem števila delavcev zaključili proces racionalizacije. V letu 2011 nameravamo zaposliti 7 novih sodelavcev. Povprečno število zaposlenih po stanju konec meseca bo ostalo v letu 2011 enako kot v letu 2010. Načrtujemo povečanje produktivnosti dela in porast dodane vrednosti na zaposlenega.

Zaključek

Obstoječe tržno okolje v povezavi z znanimi trendi je vplivalo na smelo zastavljene temeljne cilje v poslovanju v letu 2011. Pričakujemo, da se bodo znotraj Skupine Pivovarna Laško nadaljevali procesi, ki bodo imeli nadaljnje sinergijske učinke.

2. Skupina Union

Predstavitev skupine

Skupina Union je nastala leta 2001, ko je Pivovarna Union d. d., prevzela družbo Fructal d. d. Pivovarna Union, d. d., je obvladujoča družba Skupine Union. V skupini so poleg pivovarne še družbi Fructal, d. d., in Fruktal Mak, a. d., katerih osnovna dejavnost je proizvodnja sokov in pijač. Pivovarna Union, d. d., je 93,02 % lastnik družbe Fructal, d. d., ki je 89,39 % lastnik družbe Fruktal Mak, a. d. Skupina Union ima pridruženi družbi v tujini, to sta družba Birra Peja, Sh. a., Kosovo in družba Birra Peja Albanija. V družbi Birra Peja, Sh. a., ki je proizvajalka piva, ima Pivovarna Union, d. d., 39,55 % lastniški delež, Birra Peja, Sh. a., Kosovo pa ima v 100 % lasti družbo v Albaniji.

Vizija Skupine Union je, da z lastnimi blagovnimi znamkami ohranjamo visoko prepoznavnost in hkrati lojalnost potrošnikov tako na slovenskem kot na okoliških trgih izven slovenskih meja. Hkrati si prizadevamo postati vodilni regijski proizvajalec z močno lastno distribucijsko mrežo. Smo družbeno odgovorna podjetja z visoko stopnjo ekološke zavesti. Tudi v prihodnje bomo nadaljevali z razvojno-inovativnimi programi, s katerimi bomo pobudniki sprememb in tvorci novih trendov na tržišču.

Naše poslanstvo je zagotavljanje visoko kakovostnih pijač, ki zadovoljujejo potrebe najzahtevnejših potrošnikov in sledijo svetovnim in hkrati razvijajo in odkrivajo nove segmente in trende. Tako pri pivu kot pri brezalkoholnih pijačah, ki jih proizvajamo brez konzervansov, upoštevamo zahtevne živilske in tehnološke standarde. Za vse zaposlene ustvarjamo urejeno delovno okolje, ki spodbuja njihov strokovni in osebni razvoj.

Strateški cilji Skupine Union so proizvodnja in prodaja inovativnih trendovskih izdelkov, ohranjanje tržnih pozicij lastnih blagovnih znamk na domačem trgu in ponovna pridobitev in razširitev v preteklosti že doseženih pozicij na bližnjih trgih. Načrtovano stroškovno učinkovitost bomo dosegali s strokovno usposobljenimi sodelavci, ki bodo delovali timsko in skladno s kulturo Skupine Union.

Osnovne značilnosti poslovanja v letu 2010

Skupina Union je v letu 2010 prodala 2.168.735 hl pijač, kar je za 5 % manj od prodaje leta 2009 in 7 % pod načrtovano količino. Prodala je 1.485 ton živilskih izdelkov, kar je enako kot leta 2009 in za 3 % manj od načrtovane za leto 2010. Skupina Union je 71 % pijač prodala na slovenskem trgu, na izvoznih pa 29 %. Najboljše rezultate je dosegla pri prodaji piva, za količinami predhodnega leta in za načrtovanimi je zaostala za 2 %. V Sloveniji je piva prodala za 2 % več kot v letu 2009, izpad pa je imela v izvozu zaradi prekinitve sodelovanja s kupcem, za katerega smo licenčno polnili pivo ter padca prodaje nekaterih trgovskih znamk. Skupina je že v letu 2010 delno nadomestila ta izpad z novim kupcem na Madžarskem. Skupina Union je v letu 2010 prodala za 4 % manj brezalkoholnih pijač zaradi manjše prodaje v Sloveniji. Na izvoznih trgih, predvsem trgih jugovzhodne Evrope je, kljub padcu kupne moči, velikim likvidnostnim problemom kupcev, administrativnim težavam, z dobrim delom povečala prodajo brezalkoholnih pijač za 2 %.

Najslabše rezultate beleži skupina pri prodaji vod in vod z okusi, ki jih skoraj vse prodaja v Sloveniji. V tem segmentu se je namreč najbolj odrazil splošni padec potrošnje.

Pomembnejši podatki o poslovanju

Skupine Union

(v EUR)	2008	2009	2010
Čisti prihodki od prodaje	166.461.402	159.454.109	149.094.682
Čisti dobiček	5.820.587	-51.645.016	-544.238
Čisti denarni tok ¹	18.822.852	-39.120.762	10.732.943
EBIT	11.711.222	14.224.570	6.692.040
EBITDA	24.713.487	26.748.824	17.969.221
Dolgoročna sredstva	213.911.437	212.779.353	109.516.705
Kratkoročna sredstva	106.176.607	60.099.441	161.242.448
Kapital	132.477.907	78.424.313	80.151.688
Dolgoročne obveznosti	55.829.068	60.400.381	32.929.532
Kratkoročne obveznosti	131.781.069	134.054.100	157.677.933

¹ Čisti dobiček z amortizacijo

Skupina Union je v letu 2010 ustvarila 149,1 mio EUR konsolidiranih čistih prihodkov iz prodaje, kar je za 6,5 % manj kot predhodno leto. V strukturi prihodkov iz prodaje predstavljajo prihodki na domačem trgu 78,5 %, prihodki na tujih trgih pa 21,5 %.

Poslovni stroški v višini 144,2 mio EUR so za 2,4 % nižji kot v letu 2009, predvsem zaradi nižje nabavne vrednosti prodanega blaga, nižjih stroškov nekaterih surovin in materiala zaradi manjše količinske prodaje. Stroški storitev so bili višji za 12,8 %, predvsem zaradi višjih stroškov marketinga, stroškov prodaje, najemnin, stroškov polnjenja pijač v kooperaciji ter raznih drugih storitev. Odpisi vrednosti so v primerjavi s preteklim letom manjši za 8,5 %, predvsem zaradi 10 % nižje amortizacije. Stroški dela so nižji za 1,3 %. Zaradi na novo opravljenega aktuarskega izračuna bodočih odpravin in jubilejnih nagrad zaposlenih so rezervacije v skupini večje za 215 %.

Finančni prihodki v višini 5,3 mio EUR so manjši za 9,9 %. Finančni odhodki družbe v višini 12,6 mio EUR so za 85 % manjši kot leta 2009, ko je Skupina slabila dana posojila s pripadajočimi obrestmi družbama Infond Holding, d. d., in Center Naložbe, d. d. V letu 2010 je družba slabila naložbe v višini 4,2 mio EUR. Glavnina ostalih finančnih odhodkov so obresti za prejeta posojila.

Čisti poslovni izid leta 2010 je izguba v višini 0,5 mio EUR, od tega je čisti poslovni izid večinskega lastnika izguba v višini 0,3 mio EUR in manjšinskega lastnika izguba v višini 0,2 mio EUR.

Zaradi namena odprodaje naložb je skupina Union z dolgoročnih na kratkoročne finančne naložbe, razpoložljive za prodajo prenesla naložbe v družbo Mercator, d. d., Elektro Maribor, d. d., in nekatere manjše naložbe v skupni višini 80,6 mio EUR.

Zaradi aktivnosti in namena odprodaje deleža v družbi Fructal, d. d., je Skupina Union v skladu z MSRP 5 prerazvrstila vsa sredstva Skupine Fructal v višini 53,1 mio EUR in z njimi povezane obveznosti v višini 26,3 mio EUR v skupino za odtujitev.

Na dan 31.12.2010 izkazuje Skupina Union, neupoštevajoč prerazporeditev po MSRP 5, presežek kratkoročnih obveznosti nad kratkoročnimi sredstvi v višini 18,1 mio EUR.

Na 31.12.2010 so finančne obveznosti Skupine Union neupoštevajoč prerazvrstitve po MSRP 5 znašale 162,8 mio EUR in so za 3,6 mio EUR manjše kot leto prej.

Zaposleni

Skupina Union je konec leta 2010 imela 797 zaposlenih, kar je 2,7 % manj kot leto prej. Skupina Union je zaradi racionalizacije zaposlovanja v zadnjih petih letih radikalno zmanjševala število zaposlenih. Nemoten delovni proces je zagotavljala s prerazporejanjem kadrov znotraj Skupine, če to ni bilo mogoče, je koristila agencije za posojanje kadrov. Če so se kadri izkazali za uspešne in potrebne glede na naravo dela, je družba po določenem obdobju tak kader prezaposlila na svojo pogodbo. Nujno nadomeščanje za nemoten delovni proces je možno le v direktni proizvodnji, v podpornih procesih pa so možne le prerazporeditve kadrov oziroma dela.

Zaključek

V letu 2010 bodo Skupina Union in pridruženi družbi poslovali v skladu s sprejeto strategijo Skupine Pivovarna Laško do leta 2014. Bistvena za skupino bo odprodaja naložb v družbe, ki se ne ukvarjajo z osnovno dejavnostjo skupine, predvsem pa odprodaja oz. zagotovitev primerne strateškega partnerja za družbo Fructal, d. d.

3. Vital Mestinje, d. o. o.

Predstavitev družbe

Razvoj podjetja Vital Mestinje se je začel več kot pred petdesetimi leti. Osnovni dejavnosti podjetja sta predelava sadja in polnjenje različnih brezalkoholnih pijač pod blagovno znamko »FRUPI«. Istočasno pa je podjetje pomemben polnilec trgovskih blagovnih znamk za različne trgovske verige. Le-te nam predstavljajo že 80 %, kar je absolutno preveč, zato je naša strategija v bodoče povečati tržni delež blagovne znamke Frupi.

Na slovenskem tržišču želimo v prihodnosti ponovno pridobiti vodilni tržni delež pri sirupih, istočasno pa se bomo usmerili v kvalitetnejše Frupi proizvode, ki bodo temeljili na kozjanskem jabolku, ki je naša osnovna surovina.

Podjetje je kapitalsko povezano s Pivovarno Laško, d. d., ki je bila na dan 31.12.2010 lastnik Vitala v višini 96,92 %.

Osnovne značilnosti poslovanja v letu 2010

V letu 2010 je znašala skupna prodaja blagovne znamke Frupi in trgovskih blagovnih znamk (TBZ) 14.227.693 litrov oz. 4.489.551 EUR. Količinsko smo prodali za 0,5 % manj kot v letu 2009, finančno pa za 8,8 % manj, saj nas je zelo udarilo drastično znižanje cen TBZ Mercator od 6.4.2010 dalje. Frupi proizvodi so količinsko padli v letu 2010 za 14,9 %, finančna realizacija pa je bila nižja za 5,5 % zaradi ukinitve kar osmih proizvodov blagovne znamke Frupi, pri TBZ pa je količinsko povečanje za 5 %, oz. finančno za 1 %.

Pomembnejši podatki o poslovanju družbe Vital Mestinje, d. o. o.

(v EUR)	2008	2009	2010
Čisti prihodki od prodaje	5.773.931	5.135.479	4.791.490
Čisti dobiček	53.250	47.569	-81.667
Čisti denarni tok ¹	463.146	424.865	292.495
EBIT	89.753	48.000	-79.933
EBITDA	499.649	425.296	294.229
Dolgoročna sredstva	2.215.201	2.066.005	2.530.278
Kratkoročna sredstva	2.593.015	2.271.181	2.106.924
Kapital	3.391.887	3.439.456	3.357.788
Dolgoročne obveznosti	163.592	97.629	333.739
Kratkoročne obveznosti	1.252.737	800.101	945.675

¹ Čisti dobiček z amortizacijo

Vital Mestinje je leto 2010 zaključil z izgubo v višini 81.667 EUR. Pomembni dejavniki, ki so vplivali na izgubo, so med drugim drastično znižanje cen TBZ Mercator, povečani stroški dela in povečani stroški energije in tekočega vzdrževanja.

Strošek amortizacije je v letu 2010 manjši za 0,8 % kot je bil v letu 2009.

Zaposleni

V letu 2010 smo zmanjšali število zaposlenih za 3 delavce tako, da je stanje na 31.12.2010 v Vitalu Mestinje 35 zaposlenih. Delo smo zaenkrat prerazporedili na obstoječe delavce, vendar bomo verjetno v prihodnosti morali načrtovati kako dodatno zaposlitev, saj včasih že trpi delovni proces.

Zaključek

Kljub negativnemu poslovnemu izidu, je bilo poslovanje v letu 2010 zadovoljivo. Glede na to, da je potrošnja pijač v padanju, je Vitalu uspelo zadržati količinsko prodajo preteklega leta. Bili smo dokaj agresivni pri pridobivanju novih TBZ (8), kljub temu, da smo ukinili veliko proizvodov Frupi, pa je zelo vzpodbudna rast sirupov, kjer beležimo količinski indeks 111 in finančni 115. Strategija o izboljšanju kvalitete proizvodov se je pokazala kot pozitivna.

Cilj za leto 2011 je povečati prodajo Frupi proizvodov, selekcionirati oz. nadomestiti proizvode, ki so stroškovno neupravičeni, skrbeti za stroškovno učinkovitost v vseh procesih.

Vsekakor pričakujemo, da nam bodo pomagale sinergije v koncernu Pivovarne Laško, saj bomo s skupno pomočjo lažje sledili ciljem, ki smo si jih zastavili za leto 2011.

4. Delo, d. d., Ljubljana

Predstavitev družbe

Družba Delo, d. d., je eno vodilnih in najvplivnejših podjetij na slovenskem medijskem trgu ter pomemben oblikovalec javnega mnenja. Prvi začetki družbe Delo segajo v leto 1955, ko je nastalo Časopisno založniško podjetje Slovenski poročevalec, predhodnik današnje družbe.

Družba Delo izdaja dva vodilna slovenska dnevna časopisa Delo in Slovenske novice, edini nedeljski časopis Nedelo, štirinajstdnevnik Pogledi, specializirano revijo Grafičar in štiri redne časopisne priloge. Poleg spletne strani delo.si, ki je ena najbolj obiskanih in jo nadgrajujemo z video vsebinami, je v mesecu juniju začela z delovanjem nova spletna stran slovenskenovice.si.

Osnovne značilnosti poslovanja v letu 2010

Na trgu se je trendu vse večje internetizacije medijev kot alternativa tiskanim medijev pridružil še vpliv gospodarske recesije. Spremembe potrošniških navad in s tem življenjskih navad pomenijo upad branosti tiskanih medijev in zmanjšano splošno potrošnjo, ki se kaže tudi v številu prodanih izvodov.

Kljub negativnem trendu plačljivih dnevnih časopisov, je medijska hiša Delo ohranila dominantno tržno pozicijo.

V letu 2010 se negativen trend nadaljuje tudi na oglaševalskem trgu, ki je posledica spopadanja s krizo v gospodarstvu. V oglaševalskem kolaču se je krepil delež televizije, predvsem na račun vseh tiskanih medijev. Bruto vrednost kolača raste, realno pa ostaja enaka letu 2009.

Pomembnejši podatki o poslovanju družbe Delo, d. d., Ljubljana

(v EUR)	2008	2009	2010
Čisti prihodki od prodaje	60.499.049	53.756.136	53.728.875
Čisti dobiček	4.616.531	-11.522.245	-2.191.968
Čisti denarni tok ¹	7.276.014	8.675.049	689.301
EBIT	6.008.137	556.397	366.578
EBITDA	8.667.620	3.403.593	3.247.847
Dolgoročna sredstva	41.553.901	25.398.404	24.192.498
Kratkoročna sredstva	12.143.449	19.458.836	16.962.679
Kapital	27.980.341	15.665.385	13.472.842
Dolgoročne obveznosti	-	4.041.689	3.158.602
Kratkoročne obveznosti	22.756.425	21.962.684	21.990.460

¹ Čisti dobiček z amortizacijo

V letu 2010 je družba Delo iz poslovanja ustvarila pozitivni poslovni izid. Negativni celotni poslovni izid je posledica negativnega izida iz financiranja. Na osnovi prodajne pogodbe, sklenjene z družbo 3 Lan, d. o. o., je družba slabila finančno naložbo Večer, kar je v največji meri vplivalo na negativni izid iz financiranja.

Pomembni poslovni dogodki v letu 2010

V aprilu je izšla prva številka novega štirinajstdnevnikarja Pogledi. Časopis nagovarja zlasti zahtevnejšega, izobraženega bralca, ki posega tudi po kulturnih, umetniških in družbenih vsebinah. V okviru projekta Ljubljana kot Unescova prestolnica knjige časopis sofinancirata Ministrstvo za kulturo in Mestna občina Ljubljana.

Z imenovanjem odgovorne urednice v mesecu maju in posledičnimi spremembami na nekaterih uredniških mestih so bile ustvarjene razmere za vsebinsko in oblikovno preobrazbo časopisa Delo.

V mesecu juniju je družba na osnovi odločbe Urada RS za varstvo konkurence prodala naložbo v ČZP Večer, d. d., družbi 3 LAN, d. o. o. Prodajna pogodba je sklenjena pod odložnimi pogoji, in sicer pridobitvijo soglasij Urada za varstvo konkurence in Ministrstva za kulturo. Urad za varstvo konkurence je z izdanim sklepom podaljšal rok za odsvojitve delnic v družbi ČZP Večer do 28.2.2011.

Nadzorni svet družbe je v avgustu 2010 sprejel Strategijo družbe Delo za obdobje 2010 – 2014, ki je podlaga za preoblikovanje družbe. Nova organizacija deluje decentralizirano tako, da se v medijskem delu osredotočamo na vzporedno preobrazbo in razvoj vseh medijskih blagovnih znamk.

V oktobru 2010 se je začel postopek prodaje družbe Delo. Konec novembra je bil v Delu in Financial Timesu objavljen Poziv za javno zbiranje pisnih ponudb za nakup delnic družbe Delo. V januarju 2011 so zainteresirani ponudnik pridobili informacijski memorandum in oddali nezavezujoče ponudbe.

Slovenske novice so bile izbrane kot najbolj priljubljena blagovna znamka med dnevnimi časopisi (Trusted Brand).

Družba Delo si je v letu 2010 s svojim dnevnim časnikom prislužila članstvo v klubu najboljših INCOC – international Newspaper Color Quality Club. S korektno, konsistentno časopisno reprodukcijo kakovostjo je Delo izpolnilo pričakovanja komisije. Večkratno podeljeno priznanje je Delo umestilo ob bok najboljšim, med člane tako imenovanega Kluba zvezd (Star Club).

Delo se pridružuje nekaterim najbolj branim svetovnim časnikom, ki so na voljo tudi v različicah, prilagojenih na mobilne naprave. Od začetka novembra lahko Delo in Nedelo beremo na priljubljenem tabličnem računalniku iPad.

V decembru je nadzorni svet družbe Delo imenoval novega odgovornega urednika tiskane izdaje Slovenskih novic in urednico spletne izdaje Slovenskih novic.

Zaposleni

Za družbo je značilna visoka izobrazbena struktura, ki odraža njeno dejavnost in zahtevnost delovnih procesov. Že od začetka leta so stekle aktivnosti za pospešeno upokojevanje vseh tistih zaposlenih, ki so izpolnjevali pogoje. Družba je zaključila leto 2010 z manjšim številom zaposlenih, kot je načrtovala. Konec decembra 2010 je bilo v družbi Delo in družbi Izberi 445 zaposlenih, kar je 5 % manj kot konec leta 2009.

Zaključek

Prednostne naloge vodstva so usmerjene v iskanje sposobnosti, da družba čim prej znova doseže rast. Gre zlasti za procese preoblikovanja obeh ključnih projektov – dnevnikov – Delo in Slovenske novice.

Družba Delo v letu 2011 pričakuje zahtevne gospodarske razmere, ki bodo podobne razmeram v letu 2010. Ključni dejavnik sprememb v panogi bo ob grožnji upadanja prodanih naklad tiskanih izdaj dnevnikov in omejenih oglaševalskih proračunov pospešeno prehajanje na digitalne platforme. Kljub zaostrenim gospodarskim razmeram, skupina Delo za leto 2011 načrtuje skoraj 60 mio EUR prihodkov od prodaje.

2.10 Upravljanje tveganj

Pri poslovanju sta Pivovarna Laško, d. d., in Skupina Pivovarna Laško izpostavljeni različnim poslovnim in finančnim tveganjem, ki jih večino z aktivnim in celovitim pristopom učinkovito obvladujemo.

2.10.1 UPRAVLJANJE POSLOVNIH TVEGANJ PIVOVARNE LAŠKO, D. D.

Dejavnost proizvodnja pijač je izpostavljena sezonskemu značaju potrošnje. Tako se poslovna tveganja družbe navezujejo tudi na vremenske razmere v poletnem sezonskem obdobju.

- ☞ Glede na to, da družba 12,4 % količinske prodaje dosega na trgih izven Evropske unije, so poslovna **tveganja na tem prodajnem področju** izpostavljena tudi morebitnim enostranskim ukrepom teh držav, ki lahko poslabšajo pogoje trženja na teh trgih. V izogib morebitnim presenečenjem na strateških trgih dodatno spremljamo strategijo tega trga.
- ☞ **Intelektualna lastnina** oz. blagovne znamke so izpostavljene določenim tveganjem, da se pojavijo na trgu od drugega proizvajalca, zato imamo vse blagovne znamke zaščitene pri Uradu za varstvo intelektualne lastnine.
- ☞ **Zanesljivost dobaviteljev in pogodbenih partnerjev** je zmerno izpostavljena, za preprečevanje poslovnih motenj na tem segmentu se poslužujemo vhodne kontrole kvalitete surovin in repromaterialov. Za nabavo istovrstnega blaga imamo praviloma dva ali več dobaviteljev.
- ☞ **Razpoložljivost proizvodnih zmogljivosti** je delno izpostavljena poslovnim tveganjem predvsem zaradi morebitnega strojeloma. V izogib tem proizvodnim motnjam nemoteno delovanje proizvodnih zmogljivosti zagotavljamo z rednim letnim planiranim vzdrževanjem in preventivnimi tekočimi vzdrževalnimi deli.
- ☞ **Varovanje okolja** – okolje je izpostavljeno poslovnim tveganjem zaradi odpadnih vod, ki nastajajo v proizvodnem procesu. Z aktiviranjem čistilne naprave pa smo to tveganje zmanjšali na minimalno raven. Redno spremljanje škodljivih vplivov na okolje ima na varovanje okolja še dodaten vpliv.
- ☞ **Varovanje premoženja** – z izdelavo načrta varovanja smo pri ogroženosti oz. obvladovanju premoženja dosegli raven, ki omogoča pravočasno odkritje dogodka in posledično možnost čim hitrejše odprave posledic.
- ☞ Z nenehnim preverjanjem delovnih pogojev v proizvodnem procesu in izboljševanju le teh ter v skrbi za zdravje in zadovoljstvo zaposlenih so tveganja povezana z **upravljanjem s človeškimi viri** zelo majhna.
- ☞ S stalno in neprestano nadgradnjo informacijsko komunikacijske tehnologije zagotavljamo poslovnim procesom stabilnost, varnost in zanesljivost informa-

cijske podpore. S takšno poslovno politiko si prizadevamo tveganja povezana z informacijsko komunikacijsko tehnologijo (IKT) znižati na kar najnižjo možno raven.

Poslovna tveganja

	Opis tveganja	Način obvladovanja	Izpostavljenost
Prodaja	izpad prodajnega trga	izvajanje analiz, tržno raziskovanje in tržno komuniciranje	zmerna
Intelektualna lastnina	tveganja v zvezi s patentno situacijo in pravno patentnimi spori	spremljanje patentne situacije	zmerna
Zanesljivost dobaviteljev in pogodbenih partnerjev	nevarnost nekonkurenčnih ali motenih dobav	izvajanje vhodne kontrole	zmerna
Razpoložljivost proizvodnih zmogljivosti	nevarnost motenega delovanja proizvodnih zmogljivosti	redno letno preventivno vzdrževanje	majhna
Varovanje okolja	nevarnost nastanka izrednih dogodkov s škodnim vplivom na okolje	redno izvajanje preventivnih aktivnosti	majhna
Varovanje premoženja	nevarnost odtujitve premoženja	sistematično ocenjevanje ogroženosti in izvajanje ukrepov v skladu z načrtom varovanja	zmerna
Upravljanje s človeškimi viri	slabšanje delovnih pogojev	preverjanje in izboljševanje delovnih pogojev, skrb za zadovoljstvo in zdravje zaposlenih	majhna
Informacijsko komunikacijska tehnologija (IKT)	medsebojni odnosi med službami IKT niso formalno opredeljeni	skupni medsebojni sporazumi	zmerna

2.10.2 UPRAVLJANJE FINANČNIH TVEGANJ PIVOVARNE LAŠKO, D. D.

Za zagotavljanje dolgoročnega stabilnega poslovanja družbe je potrebno sprotno in temeljito spremljanje in ocenjevanje finančnih tveganj. Tudi v letu 2010 smo sledili cilju doseganja stabilnosti poslovanja in zmanjševanja izpostavljenosti posameznim tveganjem na optimalno raven. Med finančnimi tveganji so posebej pomembna kreditno tveganje, tveganje obrestnih mer, valutno tveganje in likvidnostno tveganje. Izpostavljenost posameznim vrstam finančnih tveganj ter ukrepe za varovanje pred njimi izvajamo in presoja na podlagi učinkov na denarne tokove.

☞ **Kreditna tveganja** zajemajo vsa tveganja, ki vplivajo na zmanjšanje gospodarske koristi podjetja zaradi plačilne nesposobnosti naših poslovnih partnerjev (kupcev) in neizpolnjevanja njihovih pogodbenih obveznosti. V ta namen redno nadziramo in spremljamo finančne terjatve naših kupcev, tako grosistov kot tudi kupcev detajlistične prodaje. Večinoma poslujemo z znanimi in preverjenimi poslovnimi partnerji, katerih boniteto sproti spremljamo in glede na to, po posameznih poslovnih partnerjih oblikujemo ustrezno višino limita, do katerega je posameznim kupcem dovoljena dobava blaga. Pri kupcih z izrazito nizko stopnjo bonitete pa se poslužujemo dobave na osnovi avansnega plačila. Na ta način so kupci omejeni pri dobavah preko njihovih zmožnosti za plačilo. V okviru obvladovanja kreditnega tveganja se poslužujemo medsebojnih in verižnih kompenzacij, ki imajo prav tako pozitivne učinke na zagotavljanje ustreznega denarnega toka družbe. Terjatve imamo zavarovane z običajnimi instrumenti za zavarovanje terjatev kot so: menica, bančna garancija in hipoteka. Tekoče spremljamo terjatve po poslovnih partnerjih in po zapadlosti ter s sprotno izterjavo tako interno preko lastne službe izterjave kot tudi preko zunanje agencije, velik del terjatev izterjamo pred sodno izterjavo. Z zaračunavanjem zamudnih obresti, pisnim opominjanjem in v zaključni fazi tudi s sodno izterjavo zapadlih terjatev še dodatno prispevamo k izboljšanju plačilne discipline naših kupcev in odpise neizterljivih terjatev omejujemo na minimum. V letu 2010 tako nismo zabeležili vrednostno pomembnejših odpisov terjatev zaradi neplačil kupcev.

Kreditna tveganja obvladujemo in za podjetje pomenijo zmerno stopnjo izpostavljenosti.

☞ **Tveganje obrestnih mer** predstavlja možnost spremembe višine referenčne obrestne mere na finančnem trgu, predvsem zaradi že najetih dolgoročnih kreditov v EUR, vezanih na spremenljivo obrestno mero (EURIBOR), ki je sicer v prvi polovici leta 2010 še kazala malenkosten trend padanja, v drugi polovici leta pa se je krivulja gibanja obrnila rahlo navzgor in v tej smeri vztrajala do konca leta. Trend rasti referenčne obrestne mere pa se nadaljuje tudi v letu 2011. Financiranje pod pogoji variabilne obrestne mere predstavlja eno tretjino vsega financiranja družbe, dve tretjini zadolženosti pa predstavljajo posojila s fiksno obrestno mero. V letu 2010 smo sklenili posel obrestne zamenjave in tako zaščitili dobrih 20 % dolgoročnih kreditov pred rastjo referenčne obrestne mere v naslednjih treh letih. V skladu z dolgoročno strategijo družbe in Skupine Pivovarna Laško predvidevamo v letu 2011 znižanje zadolžitve na segmentu financiranja pod variabilnimi pogoji, zato se za sklenitev dodatnih poslov ščitenja obrestne mere nismo odločili. Ocenjujemo, da je izpostavljenost podjetja do obrestnih tveganj še zmeraj visoka, vendar obvladljiva.

☞ **Z valutnim tveganjem** se pri poslovanju družbe v letu 2010 ne srečujemo, saj tako na strani izvoza kot uvoza poslujemo v evrih. Tudi struktura naših tujih virov financiranja je v celoti sestavljena iz kreditov v skupni valuti Evropske monetarne unije.

☞ **Likvidnostno tveganje:** tveganje je povezano z vplivom recesije na zmanjševanje posojilnega kapitala bank in na zaostrene pogoje kreditiranja. Zakon o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju med drugim ureja tudi finančno poslovanje pravnih oseb. Med finančnimi tveganji je izrednega pomena spremljanje likvidnostnega tveganja, ki pomeni tveganje nastanka izgube zaradi kratkoročne in dolgoročne plačilne nesposobnosti. Poleg tega mora podjetje spremljati in zagotavljati kapitalsko ustreznost, kar pomeni, da mora podjetje vedno razpolagati z dovolj dolgoročnimi viri financiranja glede na obseg in vrste poslov, ki jih opravlja. Zagotavlja mora ustrezno razmerje med kratkoročnimi obveznostmi in kratkoročnimi sredstvi. Glede na zadnji dan leta 2010 podjetje izkazuje presežek kratkoročnih obveznosti nad kratkoročnimi sredstvi, kar pomeni obstoj precejšnjega likvidnostnega tveganja.

Da bi se izognili plačilni nesposobnosti, upravljamo z likvidnostnim tveganjem, oblikujemo in izvajamo politiko rednega upravljanja likvidnosti, ki vključuje načrtovanje pričakovanih denarnih odlivov in zadostnih denarnih prilivov zanje, ob upoštevanju normalnega poteka poslovanja in morebitnih položajev likvidnostnih kriz.

S podporo poslovno informacijskega sistema dnevno, tedensko in mesečno ugotavljamo tekoče in prihodnje potrebe po denarnih sredstvih. S pomočjo ustreznih kreditnih linij za kratkoročno uravnavanje denarnih tokov, v obliki revolving kreditov in dovoljenega limita na transakcijskem računu, zagotavljamo pokritje morebitnih dnevnih likvidnostnih primanjkljajev. Ocenjujemo tudi, da bo ob zapadlosti kratkoročnih posojil pri bankah na finančnem trgu možno dogovoriti obnovitev obstoječih kratkoročnih virov financiranja. Prav tako so vsa posojila pri bankah ustrezno zavarovana z dolgoročnim premoženjem podjetja. Vsi večji finančni odlivi so vnaprej planirani in pokriti s finančnimi prilivi, bodisi iz poslovanja, bodisi iz naslova koriščenja kratkoročnih virov financiranja. Na enak način obvladujemo tudi tveganje dolgoročne plačilne sposobnosti. Ocenjujemo, da je izpostavljenost likvidnostnemu tveganju glede na situacijo na finančnem trgu, kakor tudi na celotnem gospodarskem prostoru, visoka in potrebna posebne pozornosti.

Več o finančnih tveganjih Pivovarne Laško, d. d., je v računovodskem delu letnega poročila opisano na straneh od 178 do 181, v pojasnilu št. 28.

Finančna tveganja

	Opis tveganja	Način obvladovanja	Izpostavljenost
Kreditno tveganje	tveganje plačilne nesposobnosti poslovnih partnerjev	ugotavljanje bonitetnih ocen kupcev, limitiranje dobave kupcem, uporaba ustreznih instrumentov zavarovanja	zmerna
Tveganje spremembe obrestnih mer	spmemba višine referenčne obrestne mere na finančnem trgu	uporaba izvedenih finančnih instrumentov - obrestno ščitenje	visoka
Valutno tveganje	možnost neugodnega gibanja deviznih tečajev	vezava poslov na nacionalno valuto, valutno usklajevanje uvoznih in izvoznih poslov	nizka
Likvidnostno tveganje	nesposobnost podjetja za poravnavo poslovnih in finančnih obveznosti	zagotovitev ustreznih kreditnih linij na finančnem trgu, ustrezno finančno planiranje	visoka

2.10.3 UPRAVLJANJE FINANČNIH TVEGANJ SKUPINE PIVOVARNA LAŠKO

Delovanje Skupino Pivovarna Laško izpostavlja različnim tveganjem: kreditnemu tveganju, obrestnemu tveganju, valutnemu tveganju, likvidnostnemu tveganju, itd. Celotna dejavnost upravljanja s tveganji v Skupini se osredotoča na nepredvidljivost finančnih trgov in skuša minimizirati potencialne negativne učinke na finančno uspešnost Skupine. Za upravljanje s finančnimi tveganji na nivoju Skupine se ne ukvarja posebno delovno telo, pač pa se s tem ukvarjajo finančne službe. Z globalno finančno krizo lanskega leta je postala stabilnost poslovanja Skupine podvržena večjim tveganjem. Iz tega razloga Skupina obvladovanju tveganj posveča bistveno večjo pozornost in izvaja več aktivnosti, da tveganja obvladuje.

☞ **Kreditna tveganja** zajemajo vsa tveganja, ki vplivajo na zmanjšanje gospodarske koristi Skupine Pivovarna Laško, zaradi plačilne nesposobnosti naših poslovnih partnerjev (kupcev) in neizpolnjevanja njihovih pogodbenih obveznosti. V ta namen redno nadziramo in spremljamo finančne terjatve do naših kupcev, tako grosistov kot tudi kupcev detajlistične prodaje. Večinoma posluujemo z znanimi in preverjenimi poslovnimi partnerji, katerih boniteto sproti spremljamo. V ta namen se poslužujemo metode razvrščanja kupcev v bonitetne razrede in določanja limitov dobave posameznim kupcem glede na določila prodajne pogodbe. Z izvajanjem medsebojnih in verižnih kompenzacij še dodatno prispevamo k obvladovanju tekoče likvidnosti Skupine. Skupina ima terjatve zavarovane z običajnimi instrumenti za zavarovanje terjatev kot so: menica, bančna garancija in hipoteka. Tekoče spremljamo terjatve po poslovnih partnerjih in po zapadlosti ter s sprotno izterjavo, zaračunavanjem zamudnih obresti, pisnim opominjanjem in tudi sodno izterjavo zapadlih terjatev, prispevamo k izboljšanju plačilne discipline naših kupcev. Pri kupcih, kjer zavarovanja ni mogoče z gotovostjo zagotoviti, poslovanje poteka na podlagi vnaprejšnjih plačil.

Kreditna tveganja obvladujemo in za Skupino pomenijo zmerno stopnjo izpostavljenosti.

- ❧ **Tveganje obrestnih mer** predstavlja možnost spremembe višine obrestne mere na finančnem trgu, predvsem zaradi najetja dolgoročnih kreditov, vezanih na spremenljivo obrestno mero (EURIBOR). Družbe v Skupini smo v letu 2010 sklenile posel obrestne zamenjave in tako zaščitile del dolgoročnih kreditov pred rastjo referenčne obrestne mere v naslednjih treh letih. V skladu z dolgoročno strategijo družbe in Skupine Pivovarne Laško, predvidevamo v letu 2011 znižanje zadolžitve na segmentu financiranja pod variabilnimi pogoji, zato se za sklenitev dodatnih poslov ščitenja obrestne mere za celoten oz. dobršen del portfelja posojil, ki so vezana na variabilno obrestno mero, nismo odločili. Ocenjujemo, da je izpostavljenost Skupine do obrestnih tveganj še vedno visoka, vendar obvladljiva.
- ❧ **Valutno tveganje** je bilo pri poslovanju Skupine v letu 2010 zanemarljivo, saj je bila struktura naših poslov s tujino pretežno vezana na evro, tako na nabavnem in prodajnem kot tudi na finančnem segmentu. Ocenjujemo, da je tečajno tveganje pri ostalih valutah zaradi nepomembnosti poslov majhno.
- ❧ **Likvidnostno tveganje** izhaja iz možnosti primanjkljaja razpoložljivih finančnih virov in posledično temu nesposobnost Skupine, da v dogovorjenih rokih poravnava svoje obveznosti, tako tekoče poslovne obveznosti kot tudi svoje obveznosti iz financiranja.

Likvidnostno tveganje Skupine Pivovarne Laško je sicer glede na situacijo na finančnem trgu kakor tudi na celotnem gospodarskem prostoru visoko, vendar je na podlagi aktivnosti, ki jih podjetja Skupine v zvezi s tem izvajajo, dokaj obvladljivo. Cilj je zagotavljati ustrezno likvidnost obvladujoče in odvisnih družb ter omogočiti vsem podjetjem v skupini financiranje pod najbolj ugodnimi pogoji.

Skupina dosledno izvaja politiko rednega upravljanja likvidnosti, ki vključuje načrtovanje in spremljanje denarnih prilivov in odlivov in s pomočjo ustreznih kreditnih linij za kratkoročno uravnavanje denarnih tokov, likvidnostno tveganje, čeprav s precejšnjimi napor, zlasti v nesezonskem obdobju, vendarle uspešno obvladuje. V lanskem letu so se poslabšali pogoji zadolževanja zaradi zahtevanih večjih jamstev za najeta posojila. V drugi polovici lanskega leta smo bili sicer priča rahlemu trendu zviševanja referenčne obrestne mere na finančnem trgu Evropske unije, vendar so se poslovne banke kljub temu vse bolj posluževale določanja cen kapitala v obliki fiksnih obrestnih mer. Skupina ima na kratkoročnem finančnem trgu še vedno odprte kreditne linije v obliki kratkoročnih revolving kreditov in dovoljenih limitov na transakcijskih računih, poslužujemo pa se tudi, v okviru dovoljenih pogojev kreditnih pogodb, tudi razporejanja viškov in primanjkljajev finančnih sredstev v okviru Skupine na kratek rok. Vsi večji finančni odlivi so vnaprej planirani in pokriti s finančnimi prilivi, bodisi iz poslovanja bodisi iz naslova koriščenja kratkoročnih virov financiranja.

Na enak način obvladujemo tudi tveganje dolgoročne plačilne sposobnosti. Skupina ocenjuje, da je izpostavljenost likvidnostnemu tveganju glede na situacijo na finančnem trgu, kakor tudi na celotnem gospodarskem prostoru, izredno visoka in potrebna posebne pozornosti.

Več o finančnih tveganjih Skupine Pivovarna Laško je v računovodskem delu letnega poročila opisano na straneh od 256 do 258, v pojasnilu št. 30.

2.11 Trženjske aktivnosti

Trenutna nezavidljiva gospodarska situacija nam narekuje vse večjo stroškovno učinkovitost, tržno konkurenčnost, iskanje novih poslovnih priložnosti ter upoštevanje želja potrošnikov.

Organizacijska struktura poslovne funkcije Marketing: v skladu z reorganizacijo služb Pivovarne Laško je marketing v organizacijski strukturi podjetja prešel iz štabne funkcije predsednika uprave v komercialo.

2.11.1 IZDELKI PIVOVARNE LAŠKO

Trenutna nezavidljiva gospodarska situacija podjetjem narekuje vse večjo stroškovno učinkovitost, tržno konkurenčnost, iskanje novih poslovnih priložnosti ter upoštevanje želja potrošnikov.

Skladno z našimi vrednotami in našo osnovno dejavnostjo, proizvodnjo piva, smo v leto 2010 zakorakali z novim, močnejšim pivom Eliksir, prav tako pa jubilejno leto zaključili s količinsko omejeno serijo piva Jubilejnik. Eliksir je temno pivo tipa bock s 16 odstotki ekstrakta in 7,6 volumskimi odstotki alkohola, medtem ko je Jubilejnik specialno svetlo pivo s 13,4 odstotki ekstrakta in 6 odstotno stopnjo alkohola. Oba nova izdelka sta predstavnika močnejših piv in tako širita osnovno ponudbo.

Da s svojim portfeljem blagovnih znamk čim bolje pokrijemo vse segmente pivcev, smo v mesecu marcu na trg uvedli prenovljeno linijo izdelkov Bandidos. Blagovna znamka je doživela spremembo celostne podobe, posledično temu pa se je spremenil tudi komunikacijski ton nagovora potrošnika. Največjo spremembo so potrošniki zaznali pri novi obliki steklenice 0,33 l, ki je prenovljena sedaj bogato okrašena z gravuro in tako sledi najnovejšim trendom oblikovanja. Ob prenovi celostne podobe blagovne znamke se je ukinil okus Bandidos Power, prav tako pa se je ukinila polnitev v pločevinke. Prenovljena linija izdelkov Bandidos je tako na voljo v pakiranjih po 24 steklenic 0,33 l v kartonu ter v priročnem šestorčku – 6 steklenic 0,33 l, na pladnju po štiri.

Krovna blagovna znamka Laško z vidika celostne podobe in arhitekture v letu 2010 ni doživela sprememb, kot rečeno pa sta se izdelkom Laško Zlatorog, Laško Club, Laško Light ter Eksport Pilsu pridružila Eliksir in omejena serija piva Jubilejnik.

Pri ostalih blagovnih znamkah ter produktnih linijah ni bilo sprememb, za podporo prodaji pa je bilo na področju embalaže pripravljenih kar nekaj akcijskih pakiranj:

- ❧ akcijsko pakiranje Laško Zlatorog, šestorček pločevink 5+1,
- ❧ akcijsko pakiranje Laško Club, šestorček pločevink 5+1,
- ❧ akcijsko pakiranje Export Pils, šestorček pločevink 5+1,
- ❧ akcijsko pakiranje Oda 1,5 l, vez 6, 4+2,
- ❧ akcijsko praznično pakiranje Zlatorog, šestorček pločevink 0,5 l 1/6,
- ❧ akcijsko praznično pakiranje Laško Club, četvorček pločevink 0,5 l, 1/4.

2.11.2 CENE

Cenovne pozicije se v letu 2010 niso spremenile.

Laško Zlatorog je predstavnik srednjega cenovnega razreda, Laško Club, Dark, Light in Eliksir pa se uvrščajo v razred specialnih piv in predstavljajo premium segment ponudbe. Export Pils je odgovor na ponudbo nizko cenovnih piv, medtem ko prenovljeni Bandidos ostaja na enaki poziciji, poziciji nizkega premiuma, v kategoriji pijač za mlade. Voda Oda brani pozicije srednjega cenovnega razreda. Cenovne pozicije izdelkov Pivovarne Laško se tako v letu 2010 niso spremenile, za vse pozicije pa je značilno, da jim je primerno prilagojena tudi embalaža in celoten marketinški splet.

2.11.3 TRŽNO KOMUNICIRANJE

Tržno komuniciranje s porabniki je ob vse hujši konkurenci in vse večji ponudbi najrazličnejših izdelkov ključnega pomena za podjetja.

Kot vsako podjetje, imamo tudi v Pivovarni Laško glede na svojo osnovno dejavnost, proizvodnjo piva, prilagojen in sebi lasten splet orodij tržnega komuniciranja. Za tržno komuniciranje na domačem in na tujih trgih je bilo v letu 2010 planiranih 8 % celotnega planiranega prihodka prodaje izdelkov Pivovarne Laško v letu 2010, pri čemer so se sredstva delila na 80 % v Sloveniji in 20 % na izvozne trge.

Tržno komuniciranje v Sloveniji

Laško je edinstvena blagovna znamka, poznana in cenjena med potrošniki in se ponaša s tradicijo proizvodnje kakovostnega piva, staro že 185 let. Tržna komunikacija v jubilejnem letu 2010 je bila usmerjena v glavne projekte, med katerimi iz korporativnega vidika najpomembnejše mesto zaseda projekt Laško Zlatorog, akcija Poln ponosa.

Časovno zaporedje aktivnosti po projektih je bilo naslednje: Eliksir Zimsko pivo; projekt Oda »Le voda«, prenova celostne podobe blagovne znamke Bandidos, Laško Zlatorog, projekt Poln ponosa ter jubilejno pivo Jubilejnik.

1. Eliksir

Januarja in februarja se je nadaljevala komunikacijska akcija za pivo **Eliksir**. Komunikacija je vključevala zakup oglasnega prostora na TV, v tiskanih medijih ter radijski oglas. Velika pozornost je bila namenjena aktivnostim pospeševanja na mestu prodaje, to je v trgovini in v kanalu Horeca (distribucija izdelkov za nadaljnjo prodajo v gostinskem sektorju).

2. Oda

Februarja se je pripravljala oglaševalska akcija za vodo **Odo**. Na podlagi študije trga vod in njihovih pozicij je bil vpeljan slogan »Oda, Le voda«. Le-ta skupaj s sloganom »Življenje jo hoče« postavlja platformo za njeno nadaljnjo komunikacijo. Namen oglaševalske akcije je bil predstaviti Odo kot uradno vodo olimpijske reprezentance Slovenije ter z medijskim zakupom v času Olimpijskih iger v Vancouvru dvigniti priklic

in prepoznavnost blagovne znamke. Medijski zakup je vključeval TV, radio, tisk in spletne oglase, podkrepljen pa je bil z aktivnostmi pospeševanja prodaje na trgu. Komunikacija Ode se je nadaljevala v mesecu juniju z izvedbo nacionalne SMS nagradne igre, ki je bila podprta s stroškovno učinkovitim nagovorom potrošnika preko primarne embalaže, to je prsne etikete na platenki, s postavitvijo spletne strani www.oda.si in komunikacijo preko socialnih omrežij.

3. Bandidos

Po uvedbi prenovljenega **Bandidosa** na trg v mesecu marcu, se je v maju polnitvi polic in prodajnim aktivnostim pridružila tudi komunikacija. Celovit pristop k pripravi komunikacijske akcije je obsegal TV spot, radio, tisk, spletne oglase ter prenovo spletne strani. Učinkovit preplet komunikacije na različnih spletnih omrežjih s poudarkom na Facebook-u, Youtube-u ter spletnem portalu www.zavedno.si, ki je še posebej pomembna za ciljno populacijo, ki ji je Bandidos namenjen, se je izkazal za pravega. Vključitev ciljne populacije v dialog, sporočilnost akcije in komunikacija osebnosti novega Bandidosa na več nivojih je dala za rezultat več kot 20.000 oboževalcev na Facebooku do meseca oktobra je zavidljiv uspeh za obdobje 3 mesecev načrtnega upravljanja. Za blagovno znamko Bandidos tako rezultat potrjuje pravilen pristop, to je vključitev spletnih orodij in strateško načrtovanje spletne komunikacije. Slednja je poleg postavitve spletne strani in portala ter socialnih medijev vključevala tudi spletno nagradno igro »Si upaš?«, vezano na nov razpoznavni znak Bandidosa in tetoviranje. Prenovljen Bandidos še vedno pooseblja drznost, uporniški karakter, hkrati pa je postal malce bolj urban in ponovno v koraku s trenutnimi trendi. Nov je tudi slogan, ki se glasi »Za vedno« in je zamenjal popularni, a že izpeti slogan »Zgrabi ga!«.

4. Laško Zlatorog

Iz korporativnega vidika in iz vidika krovne blagovne znamke Laško je bil najpomembnejši projekt leta 2010 kampanja za **Laško Zlatorog**, ki je vpeljala nov slogan »Poln ponosa«. Cilj akcije je okrepiti imidž in prepoznavnost nosilne blagovne znamke Laško Zlatorog, hkrati pa posredno vplivati na podobo korporativne blagovne znamke Pivovarna Laško. Pričetek kampanje je bil v mesecu maju, skupaj s komunikacijo podprojektov pa je akcija trajala kontinuirano celo poletje. Nosilni del kampanje predstavlja imidž komunikacija, ki je v obliki medijskega zakupa potekala v mesecu maju in juniju na TV, radiu, v tisku in na spletu.

Dodatno utrjevanje imidža je predstavljal drugi del kampanje oz. podprojekt, Zlatorogova transverzala ponosa, ki je v obliki sedmih organiziranih pohodov v slovensko pogorje trajala od junija do septembra. Na pohodih je bilo organiziranih sedem družabnih srečanj vseh ljubiteljev planin, zdravega načina življenja in druženja. Dogodki so imeli tudi družbeno odgovorno naravo, saj je Pivovarna Laško za vsakega vpisanega pohodnika namenila 0,50 EUR za obnovo slovenskih pohodnih poti. Vzporedno z Zlatorogovo transverzalo ponosa je potekala nagradna igra »Poln ponosa« z ekološko vsebino, v kateri je vsak komplet zamaškov s povratnih steklenic prinesel 0,50 EUR za obnovo slovenskih pohodnih poti. Pivovarna Laško je tako za varstvo okolja in ohranjanje narave prispevala kar 36.242 EUR.

Komunikacija **Zlatorogove transverzale ponosa** izhaja iz krovne imidž kampanje Poln ponosa, komunikacija pa je vključevala medijski zakup na TV, radiu, v tiskanih medijih in na spletu. Za podporo slednjega je bila postavljena spletna stran www.gremovhribe.si, pripravljeni so bili prilagojeni POS materiali, kampanja je dobila svojo celostno grafično podobo s prepoznavnim znakom. Zlatorogova transverzala je tako postala smernica za v prihodnje, ko ji bodo sledili novi dogodki in nadgradnja le teh.

Zaključek leta je po navadi namenjen korporativnemu komuniciranju. Leto 2010 smo zaključili z limitirano serijo piva, ki je šla v prodajo, to je s 1825 hektolitri novega, specialnega svetlega piva Jubilejnik. Komunikacija je temeljila na zaključku jubilejnega 185-ega leta Pivovarne Laško, pretežno v obliki PR sporočil in z minimalnim zakupom v tiskanih medijih, poudarek promocije pa je bil tudi na komuniciranju s poslovnimi partnerji.

5. Pospeševanje prodaje

Vezano na osnovno dejavnost, proizvodnjo piva, se tudi aktivnosti pospeševanja prodaje časovno prilagodijo in skoncentrirajo na mesece, ki beležijo največjo potrošnjo in za nas predstavljajo sezono.

Od meseca maja do konca nogometnega svetovnega prvenstva v mesecu juniju se je z izvedbo aktivnega pospeševanja prodaje v horeci, torej v lokalih, odvilo skupno čez 1000 promocij, v obliki »Scratch party-jev«. S pomočjo ekipe predstavnikov na terenu in zunanje ekipe se je pospeševalo prodajo blagovnih znamk Bandidos, Laško Zlatorog steklenica, Laško Zlatorog točeno in Laško Club. Vpeljan je bil tudi navijaški slogan za linijo Laško »Navijaj po Laško« kot komunikacijska podpora pri športnih dogodkih. Le-ta je bil komuniciran v TV oglasu, pripravljenem izključno za nogometno svetovno prvenstvo. Kasneje je bil prilagojen tudi za ostale pomembne športe, ki jih podpira Pivovarna Laško – košarko, roket in veslanje.

6. Poslovno sodelovanje

Zaradi narave naše osnovne dejavnosti smo prisotni skoraj na vseh slovenskih prireditvah, manjših in množičnih, tistih na prostem, do manjših, zaprtih dogodkov. V glavnini se prireditve zvrstijo od maja do septembra, prisotni pa smo v obliki poslovnega sodelovanja; prodajno in/ali z marketinškimi vložki. Pomembnejša poslovna sodelovanja v letu 2010 so dogodki kot je Zlata Lisica, spremljevalni dogodki olimpijskih iger v Vancouvru, ki so potekali po Sloveniji, Planica, prireditve Lent, prireditve na našem »dvoršču« Pivo in Cvetje, pa prisotnost na Svetovnem prvenstvu na divjih vodah v Tacnu,... in še bi lahko naštevali. Odvisno od vrste poslovnega sodelovanja je bila prisotna tudi naša pojavnost na prireditvi sami.

Trženjske aktivnosti na tujih trgih

V skladu z dolgoročnimi strateškimi usmeritvami Skupine Pivovarna Laško so v letu 2010 potekale intenzivne priprave in usklajevanje članic Skupine Pivovarna Laško za skupen nastop na tujih trgih.

Trženjske aktivnosti blagovnih znamk Pivovarne Laško na tujih trgih so bile usmerjene v opremo prodajnih mest in pospeševanje prodaje, med tem, ko komunikacijskih akcij v letu 2010 na tujih trgih ni bilo.

2.11.4 RAZVOJNI PROJEKTI

Razvojno marketinška ekipa Pivovarne Laško je v tem letu poleg raziskovanja trendov, iskanja novih tržnih niš in razvijanja potencialnih novih izdelkov zadnjo tretjino leta 2010 namenila izvedbi potrjenih projektov za leto 2011.

Slednje pomeni, da se je aktivno delalo na pripravi planov trženjskih aktivnosti za leto 2011 s poudarkom na novih izdelkih.

Razpisan je bil natečaj za pripravo predloga pozicioniranja, imena, embalaže in komunikacijske strategije za nov izdelek, jabolčno vino ali generično ime Cider. Nanj so bile povabljene štiri kreativne oz. oglaševalske agencije. Z izbrano agencijo so v nadaljevanju potekali razgovori in razvoj embalaže, izgradnja blagovne znamke in priprava izhodišč za komunikacijski brief – natečaj za pripravo komunikacijske akcije ob uvedbi izdelka na trg. Izbrano ime za nov izdelek je iC Cider, uvedba na trg pa je načrtovana za drugi teden aprila.

V liniji Laško sta dobivala podobo nova izdelka Laško Trim in Laško Malt, ki bo v dveh okusih. Prvi sodi v kategorijo lažjih piv medtem, ko drugi ni pivo temveč brezalkoholna sladna pijača, ki bo zapolnila vrzel v liniji Laško. Oba prihajata na trg v prvi polovici marca.

Poleg treh navedenih novosti prihaja marca 2011 na trg tudi nov okus v družini izdelkov Bandidos. Aktivnosti so bile skoncentrirane na dokončanje izdelka, natančno izbor okusa. Na podlagi okusa je bilo izbrano ime, trenutno pa potekajo vse aktivnosti za pravočasen prihod izdelka na trg, ki je predviden v prvi polovici marca.

Na trge nekdanje Jugoslavije prihajamo z novim pakiranjem Laško Zlatorog, 2 l PET, zato je za razliko od preteklih let predvideno tudi tržno komuniciranje. Za pripravo komunikacijske akcije so bili z agencijo opravljeni že prvi razgovori in predan brief.

2.12 Načrti za leto 2011 in razvojna strategija

Skupina Pivovarna Laško želi ostati vodilni proizvajalec piva ter mineralnih in izvirskih vod v Sloveniji s prevladujočim tržnim deležem, s poudarkom na visoki kakovosti in prepoznavnosti proizvodov pa uspešna tudi na tujih trgih.

Skupina Pivovarna Laško si bo prizadevala ostati vodilni proizvajalec piva ter mineralnih in izvirskih vod v Sloveniji s prevladujočim tržnim deležem, na področju brezalkoholnih pijač pa konkurenčna proizvajalka z vidnejšim tržnim deležem.

S poudarkom na visoki kakovosti in prepoznavnosti proizvodov načrtuje Skupina biti uspešna tudi na tujih trgih, predvsem na trgih jugovzhodne Evrope, tako pri prodaji piva, vode in brezalkohola, po uspešnosti poslovanja ter donosnosti kapitala pa primerljiva z evropsko konkurenco.

Plan 2011 in prodaja 2010 Skupine Pivovarna Laško - po skupinah izdelkov

(v hl)	Plan 2011	Prodaja 2010	Indeks 11/10
Pivo	1.996.695	1.845.989	108,2
Mineralna voda	722.703	595.497	121,4
Izvirski naravni voda	184.553	187.658	98,3
Voda z okusi	280.225	271.197	103,3
Sadni sokovi, nektarji	333.893	333.546	100,1
Ostali brezalkohol	974.240	921.941	105,7
Sirupi	60.311	61.538	98,0
Alkohol ostalo	18.349	8.137	225,5
Skupaj	4.570.969	4.225.503	108,2

- po posameznih družbah

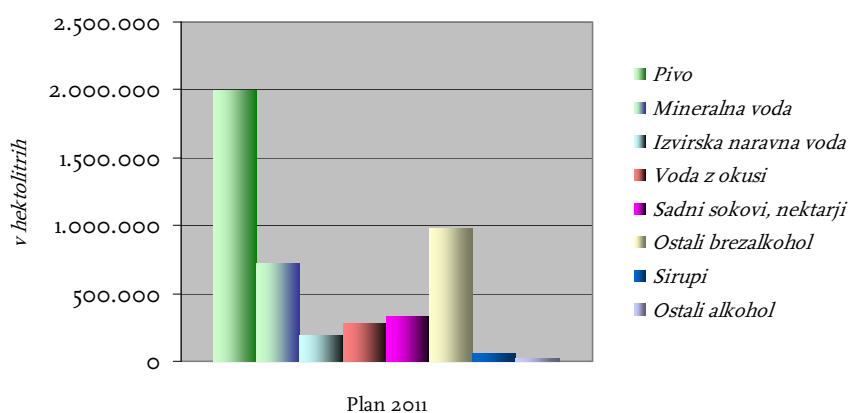
(v hl)	Plan 2011	Prodaja 2010	Indeks 11/10
Pivovarna Laško	1.114.800	968.697	115,1
Pivovarna Union	1.444.130	1.387.786	104,1
Radenska Radenci	1.032.464	939.393	109,9
Fructal Ajdovščina	721.005	666.945	108,1
Fructal MAK Skopje	111.381	114.634	97,2
Vital Mestinje	147.189	148.048	99,4
Skupaj	4.570.969	4.225.503	108,2

V vseh planih je upoštevana tudi prodaja izdelkov družbe Fructal, d. d., Ajdovščina, z namenom zagotovitve primerljivosti podatkov med leti, kljub načrtovani prodaji te odvisne družbe. Nadaljevali bomo s strateškimi usmeritvami, kjer bo poudarek na proizvodnji in prodaji inovativnih trendovskih izdelkov in predvsem na ohranjanju tržnih pozicij lastnih blagovnih znamk na domačem trgu ter ponovni pridobitvi in razširitvi v preteklosti že doseženih pozicij na tujih trgih. Načrtovano stroškovno učinkovitost bomo dosegali s strokovno usposobljenimi sodelavci, ki bodo delovali timsko in skladno z usmeritvami Skupine Pivovarna Laško.

Nadaljevali bomo z izvajanjem aktivnosti pri trajnostnem razvoju in skrbi za okolje tako, da bomo svojo družbeno odgovornost izvajali z optimalno uporabo vhodnih materialov, surovin in energije. Varovali in zaščitili bomo lastne vodne vire in preprečevali negativne vplive na okolje pri razvojnih in investicijskih aktivnostih.

Pričakujemo, da bomo v času poslabšanih gospodarskih razmer z učinkovitim in racionalnim pristopom pri reševanju ekoloških vplivov dosegli konkurenčno prednost pri obvladovanju stroškov proizvodnje, ekologije in energetike.

Količinski in strukturni prikaz plana prodaje pijač v letu 2011 za Skupino Pivovarna Laško

(v hl)	Plan 2011	v %
Pivo	1.996.695	43,7
Mineralna voda	722.703	15,8
Izvirna naravna voda	184.553	4,0
Voda z okusi	280.225	6,1
Sadni sokovi, nektarji	333.893	7,3
Ostali brezalkohol	974.240	21,4
Sirupi	60.311	1,3
Ostali alkohol	18.349	0,4
Skupaj	4.570.969	100,0

Zbirni plan poslovnega izida

Skupine Pivovarna Laško za leto 2011

(v EUR, razen števila zaposlenih)	Plan 2011
Skupni prihodki	391.500.424
Skupni odhodki	356.824.139
Amortizacija	22.540.273
Celotni poslovni izid	34.676.285
Davki	5.846.306
Čisti dobiček	28.829.979
Čisti denarni tok ¹	51.370.252
EBIT	39.782.170
EBITDA	62.322.443
Povprečno število zaposlenih iz ur	1.773

¹ Čisti dobiček z amortizacijo

2.13 Dogodki po preteku poslovnega leta

Uprava Pivovarne Laško, d. d., je skladno s sklepom 16. redne skupščine z dne 16.7.2010 vložila dne 12.1.2011 pri Okrožnem sodišču v Celju odškodninsko tožbo zoper družbo Atka-Prima, d. o. o., kot nekdanjo koncernsko krovno družbo in bivšega direktorja Pivovarne Laško, d. d., Boška Šrota.

Vložitev odškodninskih tožb družb Skupine Pivovarna Laško

Pivovarna Laško, d. d., je dne 9.3.2010 prejela "Poročilo o ugotovitvah posebne revizije vodenja posameznih poslov Skupine Pivovarna Laško" (v nadaljevanju: poročilo), ki ga je na osnovi skupščinskega sklepa, z dne 31.8.2009, izdelala BDO Revizija, d. o. o., družba za revidiranje, Ljubljana. Skladno z določilom 320. člena ZGD-1 je uprava družbe poslala poročilo vsem članom nadzornega sveta.

Nadzorni svet je poročilo obravnaval in se z njim seznanil na 17. redni seji dne 30.3.2010. Na podlagi ugotovitev uprave, da so bili opravljeni še drugi posli, ki so bili vsebinsko povezani z obravnavanimi in jih posebna revizija ni zajela v poročilu, je nadzorni svet priporočil upravi, da se izvede pregled teh posameznih poslov. Uprava in nadzorni svet sta s poročilom seznanila skupščino delničarjev Pivovarne Laško, d. d., na njenem 16. rednem zasedanju dne 16.7.2010, ki je sprejela sklep, da mora uprava skladno s 327. členom ZGD-1 in na podlagi ugotovitev iz Poročila o ugotovitvah posebne revizije vodenja posameznih poslov Skupine Pivovarna Laško, z dne 27.2.2010 (v nadaljevanju: poročilo), vložiti ustrezno odškodninsko tožbo v roku šestih mesecev od dneva skupščine. Iz poročila namreč izhaja, da je Pivovarna Laško, d. d., zaradi nekaterih poslov, ki niso bili v zadostni meri vodeni v dobro Pivovarne Laško, d. d., in s skrbnostjo vestnega in poštenega gospodarstvenika, utrpela škodo.

Uprava družbe je skladno s sklepom 16. redne skupščine z dne 16.7.2010 vložila dne 12.1.2011 pri Okrožnem sodišču v Celju odškodninsko tožbo zoper družbo Atka-Prima, d. o. o., kot nekdanjo koncernsko krovno družbo, in bivšega direktorja Pivovarne Laško, d. d., Boška Šrota. Z odškodninsko tožbo Pivovarna Laško, d. d., od toženih strank zahteva plačilo odškodnine v višini 13.336.488,76 EUR s pp iz naslova oškodovanja Pivovarne Laško, d. d., zaradi poslov v letih 2008 in 2009.

Odvisne družbe Pivovarna Union, d. d., Radenska, d. d., Radenci, Fructal, d. d., in Delo, d. d., so dne 15.2.2011 pri pristojnih sodiščih prav tako vložile odškodninske tožbe zoper družbo Atka-Prima, d. o. o., in Boška Šrota. Z odškodninskimi tožbami odvisne družbe od toženih strank zahtevajo plačilo odškodnin v skupni višini 116.689.233,34 EUR s pp iz naslova oškodovanja odvisnih družb zaradi poslov v letih 2008 in 2009.

Obstaja možnost, da bodo družbe iz naslova oškodovanja v prihodnosti vložile še dodatne odškodninske tožbe, saj celoten obseg škode, ki so jo utrpeli, tudi zaradi še nedokončanih sodnih postopkov, v tem trenutku še ni znan.

Sodba sodišča v zvezi z veljavnostjo sklepov sprejetih na 15. redni skupščini delničarjev Pivovarne Laško, d. d.

Pivovarna Laško, d. d., je dne 10.2.2011 prejela sodbo Okrožnega sodišča v Celju, s katero je sodišče v gospodarskem sporu tožeče stranke Vseslovenskega združenja malih delničarjev zoper toženo stranko Pivovarno Laško, d. d., zaradi neveljavnosti skupščinskih sklepov zavrnilo primarni tožbeni zahtevek tožeče stranke na ugotovitev ničnosti sklepov, kot tudi podredni tožbeni zahtevek tožeče stranke za razveljavitev sklepov sprejetih na 15. skupščini delničarjev Pivovarne Laško, d. d., dne 31.8.2009. Sodba še ni pravnomočna.

Vložitev tožbe zoper Pivovarno Laško, d. d., na podlagi patronatske izjave

Pivovarni Laško, d. d., je bila dne 15.2.2011 s strani Okrožnega sodišča v Celju vročena tožba, s katero tožeča stranka Perutnina Ptuj, d. d., od tožene stranke Pivovarna Laško, d. d., zahteva plačilo 10.116.488,71 EUR s pp. Tožeča stranka v tožbi navaja, da ji je nastala škoda v višini vtoževanega zneska, ker tožena stranka ni v celoti izpolnila obveznosti iz patronatske izjave z dne 10.1.2009, ki jo je v imenu Pivovarne Laško, d. d., podpisal njen bivši direktor Boško Šrot. Pivovarna Laško, d. d., meni, da zahtevek tožeče stranke ni utemeljen, kar tudi zatrjuje v odgovoru na tožbo. Sodišče prve stopnje o zadevi še ni odločilo.

Odstop člana uprave Pivovarne Laško, d. d.

Pivovarna Laško, d. d., je dne 14.3.2011 prejela odstopno izjavo člana uprave, odgovornega za finance, Roberta Šege, da odstopa z mesta člana uprave Pivovarne Laško, d. d. Nadzorni svet družbe bo odstop člana uprave obravnaval na prvi naslednji seji nadzornega sveta.

Spremembe v upravah odvisnih družb

Z dnem 31.1.2011 je potekel mandat direktorju Jadranske Pivovare – Split, d. d. Na seji nadzornega sveta družbe dne 31.1.2011 je bil za novega direktorja družbe imenovan Zlatko Bebić.

2.14 Dogodki pred poslovnim letom 2010

Od takrat je minilo že 185 let, Pivovarna Laško pa je prerasla iz lokalne pivovarne v vodilno proizvajalko piva in z ostalimi podjetji v Skupini Pivovarna Laško v vodilno proizvajalko mineralnih in naravnih vod ter brezalkoholnih in drugih pijač na slovenskem trgu.

1825

Zgodovinski začetki Pivovarne Laško. Medičar in lector Franz Geyer v nekdanjem Valvasorjevem špitalu uredi obrtno pivovarno, katere poslopje stoji še danes.

1838

Pivovarno kupi Heinrich August Uhlich. Pivo izvaža v Indijo in Egipt.

1867

Anton Larisch ob vznožju Sv. Krištofa in Šmihela postavi takrat največjo pivovarno na Spodnjem Štajerskem.

1889

Pivovarno kupi izrazito narodno usmerjen žalski pivovarnar Simon Kukec. Kot noviteto zvari svetlo in temno termalno pivo, pa še pivo Ležak in Porter, ki ga kasneje preimenuje v Temno laško pivo. Vse bolj uveljavlja znamko Laško pivo, pod katero pivo prodaja tudi v Egipt in Budimpešto.

1924

Pivovarna zvari zadnje pivo. Ljubljanski Union skrivoma pokupi večino njenih delnic in opusti proizvodnjo. Zaprtje pivovarne Laščane ne prizadene le gmotno; pobudniki ponovnega odprtja pivovarne najprej navdušijo gostilničarje.

1929

Zastopniki gostilničarskih zadrug sklenejo v Laškem zgraditi gostilničarsko delniško pivovarno.

1938

Po mnogih zapletih in hudih nasprotovanjih konkurence odprejo delniško Pivovarno Laško in predstavijo novo laško pivo pod zaščitnim znakom Zlatorog. Pivopivcem gre tako v slast, da nemški okupatorji zaradi kakovosti piva dopustijo ohranitev znamke Laško pivo.

1944

Med bombardiranjem železniškega mostu je zadeta in porušena tudi pivovarna. Po II. svetovni vojni v pivovarni zaženejo proizvodnjo že 1946, uradno pa je ustanovljena 1947.

Pivovarna Laško je po II. svetovni vojni ves čas enovito podjetje. Zlasti po letu 1960 beleži izreden razvoj prodaje: s 60.000 hl na 1.300.000 hl.

1990

Po uskladitvi z določbami zakona o podjetjih je organiziranje podjetja v družbeni lastnini vpisano v sodni register kor sklep sodišča Srg 23/90 z dne 31.5.1990.

1991

V skladu z določbami zakona o podjetjih se preoblikuje v delniško družbo v mešani lastnini. Dne 30.9.1991 sta ocenjena delniški in družbeni kapital ter opravljena razdelitev delnic.

1995

Pivovarna Laško se na prvi skupščini delniške družbe, dne 20.4.1995, lastninsko preoblikuje v delniško družbo z znanimi lastniki. V sodni register je vpisana s sklepom Srg 673/95 z dne 8.9.1995. Postane delniška družba z več kot 15.000 delničarji.

2000

Kapitalske povezave z Radensko, d. d., Radenci, Jadransko pivovaro-Split, d. d., in Vitalom, d. d., Mestinje so ena največjih prelomnic v zgodovini družbe. Začenja se nova poslovna strategija razvoja.

2002

Družba uspe z javno ponudbo za prevzem Pivovarne Union, d. d., Ljubljana. Pridobi 47,86 odstotka vseh njenih delnic.

2003

Nadaljevanje kapitalskih vlaganj. Družba pridobi 24,98-odstotni delež v Delu, d. d., Ljubljana. Postane njegova največja lastnica.

2004

Decembra pridobi še nadaljnjih 27.011 delnic (5,98 odstotka lastnine) delniške družbe Union Ljubljana. Pivovarna Laško, d. d. postane 53,85-odstotna lastnica vseh delnic Uniona.

2005

Februarja od družbe Interbrew Central European Holding B. V., Nizozemska, odkupi celoten lastniški delež, tj. 186.400 delnic izdajatelja Pivovarne Union, d. d., Ljubljana. Pivovarna Laško tako postane večinska, 95,17-odstotna lastnica družbe Union.

Maja Urad za varstvo konkurence izda soglasje k priglašeni koncentraciji družb Pivovarna Laško, d. d., in Pivovarna Union, d. d.

2006

Preknjižba 106.950 novo izdanih delnic Poslovnega sistema Mercator, d. d., Ljubljana, s Slovenske odškodninske družbe, d. d., Ljubljana, na Pivovarno Laško, d. d. Po preknjižbi ima delniška družba Pivovarna Laško v lasti 317.498 delnic MELR oz. 8,34-odstotni delež Mercatorja.

2007

Prevzemna ponudba za odkup delnic družbe Delo, časopisno in založniško podjetje, d. d., Ljubljana. Prevzemniki Pivovarna Laško, d. d., Radenska, d. d., in Talis, d. o. o., imajo skupaj 628.044 delnic, tj. 94,09-odstotni delež ciljne družbe.

2008

Februarja je objavljena prevzemna ponudba za odkup delnic družbe Pivovarna Laško, d.d., Prevzemniki Infond Holding, d. d., Maribor, Cestno podjetje Maribor, d. d., Fidina, d. d., Ljubljana in Koto, d. d., Ljubljana pridobijo skupaj 4.818.151 delnic, tj. 55,08-odstotni delež delnic ciljne družbe. Prevzemniki ponudijo 88,00 EUR za 1 delnico PILR in 2.488 delničarjev Pivovarne Laško, d. d., sprejme prevzemno ponudbo. Na dan 31.12.2008 je Infond Holding, d. d., večinski lastnik Pivovarne Laško, d. d., s 52,97-odstotnim deležem.

2009

Banke upnice NLB, d. d., Hypo Alpe-Adria-bank, d. d., Abanka, d. d., Banka Celje, d. d., Gorenjska banka, d. d., Probanka, d. d., Nova kreditna banka Maribor, d. d., in Banka Koper, d. d., so v obdobju od avgusta do septembra 2009 pridobivale delnice Pivovarne Laško, d. d., (PILR), ki jih je imela družba Infond Holding, d. d., zavarovane za bančne kredite. S tem so banke pridobile pomembne lastniške deleže v Pivovarni Laško, d. d., Infond Holding, d. d., Maribor od dne 5.8.2009 ni več večinski lastnik Pivovarne Laško, d. d.

3. TRAJNOSTNI RAZVOJ

3.1 Skrb in odgovoren odnos do zaposlenih

Zaposleni smo eden od temeljev dobrega poslovanja podjetja, saj s svojim znanjem, prizadevnostjo in sposobnostjo pripomoremo k dobri kakovosti in v zadnji fazi k zadovoljstvu potrošnikov naših izdelkov.

Zavedamo se, da sta zadovoljstvo zaposlenih in poslovna uspešnost neločljivo povezana, zato uspešno skrbimo za zdravo in varno delovno okolje in dobro sodelovanje med zaposlenimi, čemur moramo tudi v naprej dajati velik pomen, saj na tak način nastaja večja pripadnost zaposlenih podjetju in izkazovanju kakovosti delavcev. Zaposleni smo eden od temeljev dobrega poslovanja podjetja, saj s svojim znanjem, prizadevnostjo in sposobnostjo pripomoremo k dobri kakovosti in v zadnji fazi k zadovoljstvu potrošnikov naših izdelkov.

Zadovoljstvo zaposlenih in pripadnost smo ohranjali na različne načine: organizirali smo srečanje za zaposlene ob koncu leta, srečanje jubilarcev 50-letnikov in v zadnjem letu upokojenih sodelavcev, kjer prejmejo spominsko darilo, pošiljanje voščilnic ob osebnih dogodkih, omogočanje koriščenja počitniških objektov, s plačevanjem dodatnega pokojninskega zavarovanja, s sofinanciranjem zobozdravstvenih uslug, z možnostjo športnega udejstvovanja v zakupljenih ali najetih športnih objektih in podobno.

Prav tako smo tudi v letu 2010 poskrbeli za naše nekdanje zaposlene, saj je bilo v začetku leta organizirano srečanje delavcev, ki so se upokojili v preteklem letu, prav tako smo organizirali izlet upokojenecem in novoletno srečanje. Na zaposlene pa ne pozabimo niti takrat, ko se kateri izmed njih znajde v stiski zaradi bolezni, naravnih nesreč ali drugih nepredvidljivih dogodkov, ki ogrozijo njihovo socialno varnost.

Naš cilj pa tudi v bodoče ostaja: racionalizacija zaposlovanja in rast izobrazbene ravni zaposlenih.

Interno komuniciranje v Pivovarni Laško, d. d., poteka preko internega glasila »Laški pivar«, zaposleni smo enkrat letno obveščeni o poslovanju družbe, redno komuniciramo preko sindikata, sveta delavcev, z oglaševanjem na oglasnih deskah in preko elektronske pošte.

Leta 2010 je družba sprejela novo organizacijo, sistemizacijo in plačni sistem, ki ga bo v naslednjih letih postopoma nadgrajevala, predvidena pa je tudi uvedba stimulativnega načina nagrajevanja zaposlenih.

3.1.1 STANJE IN GIBANJE ZAPOSLENIH

Zadnji dan leta 2010 smo zaključili s 318 zaposlenimi, kar predstavlja slabo odstotno točko manj, kot leto poprej – leto 2009, ko je bilo na zadnji dan leta v podjetju 321 zaposlenih.

Delo v krajšem delovnem času izvaja 9 oseb, od tega je 8 invalidov, 1 oseba polovico delovnega časa koristi starševski dopust, kar skupaj predstavlja 2,5 % vseh zaposlenih. Povprečno je bilo v Pivovarni Laško, d. d., v letu 2010 zaposlenih 324 delavcev, kar je enako številu iz leta 2009. Med zaposlenimi je 63,2 % moških in 36,8 % žensk, odstotek žensk se je v primerjavi z letom poprej povečal za 2 odstotni točki.

Nekoliko smo povečali število najete delovne sile, saj smo imeli konec decembra 2010 18 delavcev, najetih od agencije za posredovanje delovne sile, na isti dan leta 2009 pa 17. Najeti delavci so v večini razporejeni po distribucijskih centrih, kjer izvajajo dela komisioniranja, dela skladiščnikov, 3 v matičnem podjetju – v polnilnici steklenic opravljajo delo upravljalca polnilnih naprav, 1 pa pomožna dela v delovni enoti vodovoda.

V preteklem letu smo zaposlili 17 delavcev, od tega prezaposlili dve delavki iz Pivovarne Union. Z devetimi novozaposlenimi delavci je bila sklenjena pogodba o zaposlitvi za določen čas, od tega s tremi za čas opravljanja pripravništva.

V letu 2010 je bilo prekinjenih 20 pogodb o zaposlitvi oziroma je podjetje zapustilo 20 zaposlenih. Zdravstveno stanje ene delavke je bilo vzrok za invalidsko upokožitev, trije delavci so izpolnili pogoj za polno osebno oz. starostno upokožitev, zaradi redne odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz poslovnih razlogov so bili odjavljeni 3 delavci, pri 8 delavcih je bil ugotovljen razlog nesposobnosti, v enem primeru je prišlo do sporazumne prekinitve pogodbe o zaposlitvi, dvema delavcema je potekel določen čas, za katerega je bila pogodba o zaposlitvi sklenjena, na žalost pa sta nam v letu 2010 dva delavca umrla.

Zaposleni po sektorjih na dan 31.12.

	Leto 2008	v %	Leto 2009	v %	Leto 2010	v %
Poslovodstvo podjetja	12	3,7	12	3,7	11	3,5
Proizvodno tehnični sektor	194	59,9	189	58,9	183	57,5
Sektor komercialne	73	22,5	75	23,4	81	25,5
Sektor financ, računov. in kontrolinga	19	5,9	18	5,6	19	6,0
Splošni sektor	26	8,0	27	8,4	24	7,5
Skupaj	324	100,0	321	100,0	318	100,0

Zmanjševanje skupnega števila zaposlenih je odraz postopne reorganizacije poslovanja, spreminjanje izobrazbene strukture zaposlenih, porast tehnološke opremljenosti podjetja in postopno zmanjševanje števila zaposlenih z naravno fluktuacijo, z upokožitvami in nadomeščanje nižje izobražene delovne sile z bolj izobraženo ter najemanje delavcev.

3.1.2 STAROSTNA SESTAVA

Glede na veliko število delavcev, ki so v letu 2010 izpolnili pogoj, da bodo v prihodnjih dveh oz. treh letih izpolnili minimalne pogoje za upokožitev in so zaradi rednih prekinitev pogodb o zaposlitvi odšli na Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, oziroma na Zavod za zaposlovanje, se je tudi starostni sestav zaposlenih Pivovarne Laško, d. d., spremenil, saj se je povprečna starost iz 44,66 let znižala na 43,36 let,

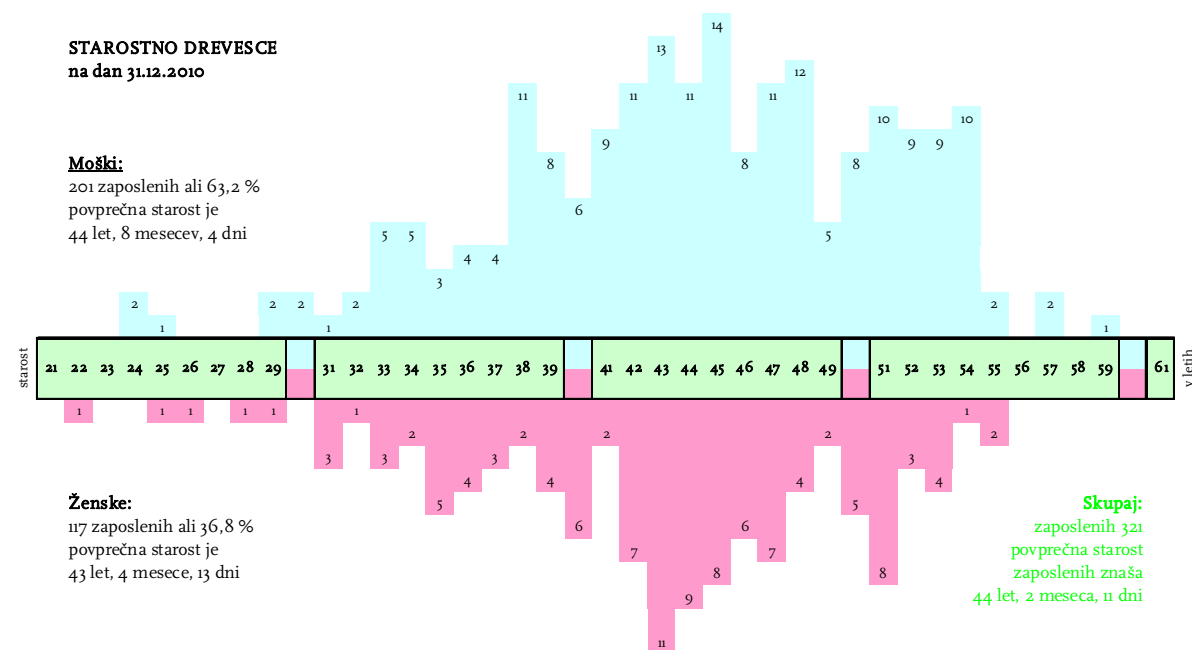
oziroma 43 let, 4 mesece in 13 dni. Kar 70 % vseh zaposlenih je starejših od 40 let, povečal pa se je delež starih do 30 let iz 2,5 % na 3,8 %.

Če smo v preteklih letih ugotavljali, da je pokojninska reforma še vedno v fazi prehodnega obdobja, kar za ženske pomeni postopno podaljševanje zahtevane delovne dobe in starosti za izpolnitev minimalnih pogojev upokojitve, kar predstavlja tudi eno od posledic rasti povprečne starosti zaposlenih v podjetju, moramo sedaj reči, da je pokojninska reforma v fazi popolne prenove in bomo kaj več o tem lahko zapisali v prihodnje.

Zaposleni po starostnih skupinah na dan 31.12.2010

	Ž	M	Skupaj	v %
Starost od 19 do 25 let	2	3	5	1,6
Starost od 26 do 30 let	3	4	7	2,2
Starost od 31 do 35 let	14	16	30	9,4
Starost od 36 do 40 let	19	33	52	16,4
Starost od 41 do 45 let	37	58	95	29,9
Starost od 46 do 50 let	24	44	68	21,4
Starost od 51 do 55 let	18	40	58	18,2
Starost od 56 do 60 let	0	3	3	0,9
Skupaj	117	201	318	100,0

Starostno drevesce na dan 31.12.2010

Sestava zaposlenih po spolu
na dan 31.12.2010

(v %)	2008	2009	2010
Ženske	35,5	35,8	36,8
Moški	64,5	64,2	63,2
Skupaj	100,0	100,0	100,0

Razmerje zaposlenih med moškimi in ženskami se zadnjih nekaj let bistveno ne spreminja in ostaja približno na dveh tretjinah v korist moških.

3.1.3 IZOBRAŽEVANJE ZAPOSLENIH

Zaposlenim omogočamo pridobivanje strokovnega in splošnega znanja, saj se zavedamo, da je le rast izobrazbene ravni zaposlenih eden od pogojev za razvoj uspešnosti in kakovosti podjetja. Zato se izobrazbena struktura zaposlenih iz leta v leto izboljšuje, kar je posledica izobraževanja zaposlenih in preudarne kadrovske politike – zaposlovanje novega, višje izobraženega kadra in dodatnega formalnega izobraževanja zaposlenih.

Velik poudarek dajemo pridobivanju aktualnih znanj s področja informatike, financ in računovodstva, raznim specialističnim izpopolnjevanjem s področja prodaje, kakovosti proizvodov, tehničnih ved, poleg tega pa izvajamo zakonsko predpisana usposabljanja in preizkuse znanj s področja varstva pri delu, energetike, ipd.

Vseh udeležencev različnih usposabljanj je bilo 196, kar predstavlja 61 % vseh redno zaposlenih v podjetju. Izvedenih je bilo 2.202 ur usposabljanja, kar pomeni, da se je vsak udeleženec povprečno izobraževal 11 ur. Poleg zaposlenih so se strokovno usposabljali tudi pogodbeni in najeti delavci. Vsi pa so s tem pridobivali znanja, potrebna za izvajanje del in nalog svojih delovnih mest. Potrebe po usposabljanju in realizacija le-tega je prepuščena posameznim sektorjem.

Poleg pridobivanja funkcionalnih znanj z obiski tečajev, seminarjev, kjer se zaposleni usposabljammo predvsem specifično za izvajanje svojega dela, pa zaposlenim nudimo tudi podporo pri pridobivanju višje izobrazbe s financiranjem šolnin in možnostjo koriščenja študijskega dopusta.

S ciljem pridobitve višje stopnje izobrazbe se je v letu 2010 izobraževalo 8 oseb, od katerih sta 2 zaposlena šolanje uspešno zaključila – 1 na visokošolskem strokovnem programu, 1 na podiplomskem – magistrskem programu. Trenutno imamo še 6 aktivnih pogodb, 1 na visokošolskem programu, 1 na specialističnem programu in 4 na magistrskem študiju. Novo sklenjene pogodbe o izobraževanju ob delu v preteklem letu ni bilo nobene.

Cilji podjetja so še vedno usmerjeni v nudenje možnosti izobraževanja zaposlenih, z namenom pridobitve višjega nivoja izobrazbe, usmerjene predvsem v pridobitev tehničnih znanj.

3.1.4 IZOBRAZBENA SESTAVA

V porasti je delež delavcev z zaključeno VI., VII. in VIII. stopnjo izobrazbe, delež zaposlenih s V. stopnjo in manj, pa je v primerjavi z letom 2009 nižji. Skoraj polovica – 44 odstotni delež zaposlenih je pridobilo IV. ali V. stopnjo izobrazbe, počasi pa se iz leta v leto niža delež nekvalificiranih oziroma pomožnih delavcev brez poklica.

Izobrazbena sestava zaposlenih
v Pivovarni Laško na dan 31.12.2010

	Leto 2008	delež v %	Leto 2009	delež v %	Leto 2010	delež v %
Magister	3	0,9	5	1,6	7	2,2
Visoka	47	14,5	45	14,0	52	16,4
Višja	33	10,2	41	12,8	41	12,9
Srednja	73	22,5	62	19,3	60	18,9
KV	84	25,9	86	26,8	82	25,8
PK	31	9,6	29	9,0	29	9,1
NK	53	16,4	53	16,5	47	14,8
Skupaj	324	100,0	321	100,0	318	100,0

Tehnološka opremljenosti podjetja nas sili v potrebo po višji izobrazbeni ravni, čemur moramo še nadalje posvečati velik poudarek. To lahko dosežemo predvsem s preudarnim zaposlovanjem novih delavcev, kajti pri obstoječem kadru gre v primeru nekvalificiranih delavcev za starejše osebe, ki za izobraževanje ob delu v večini ne kažejo zanimanja.

3.1.5 UPOKOJITVE

Štirje delavci so izpolnili pogoj za upokožitev, od tega trije za polno osebno pokojnino, ena delavka je bila invalidsko upokožena zaradi zdravstvenega stanja. Razlog, da zadnja leta nismo imeli delavcev, ki bi odšli v pokoj z izpolnjenimi pogoji delovne dobe in starosti, je izvajanje akcijskega načrta za zniževanje števila zaposlenih.

Sicer pa so bili v letu 2010 zahtevani pogoji za pridobitev pravice do starostne pokojnine za moške nespremenjeni, za ženske pa je veljalo še prehodno obdobje, ki je zastavljalo pogoj pridobitve pravice pri doseženi starosti 56 let in 8 mesecev, ob dopolnjeni pokojninski dobi 37 let in 3 mesece. Konec leta 2010 je bil sicer sprejet nov Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, izvajanje katerega pa do nadaljnjega še ni uveljavljeno.

3.1.6 ZAPOSLOVANJE INVALIDOV

Veljavna uredba določa zahtevan delež oziroma kvoto zaposlenih invalidov, v primerjavi s skupnim številom zaposlenih, ki velja za našo branžo 6 %. Če delodajalec zaposluje večje število invalidov, presega kvoto in je zato upravičen do nagrade, v kolikor kvote ne dosega, je dolžan plačati prispevek v sklad za vzpodbujanje zaposlovanja invalidov.

Konec leta 2010 smo imeli 28 zaposlenih oseb s statusom invalida, kar predstavlja 8,8 % vseh zaposlenih. Skladno z Zakonom o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov, ki za našo branžo določa minimalni delež zaposlitve 19 invalidov, presegamo kvoto za 9 oseb.

S preventivnimi ukrepi preprečujemo nastanek novih omejitev iz naslova invalidnosti. Poleg preventivne in kurativne skrbi za njihovo zdravje zagotavljamo, da lahko invalidi svoje delo nadaljujejo na delovnih mestih, ki so prilagojena njihovim zmožnostim za delo.

Invalidni delavci imajo določene delovne omejitve oziroma omejitve v zvezi z zdravstvenim stanjem, ki se upoštevajo na delovnih mestih, kamor so razporejeni. Sedem invalidnih oseb opravlja svoje delo v krajšem – polovičnem delovnem času, dvajset invalidov je zaposlenih za polni delovni čas, eno delavko pa je Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje napotil na poklicno rehabilitacijo, katero naj bi zaključila predvidoma v letu 2012.

3.1.7 PROSTOVOLJNO DODATNO POKOJNINSKO ZAVAROVANJE

V pokojninski načrt je vključenih 97 % vseh zaposlenih s sklenjeno pogodbo o zaposlitvi za nedoločen čas. Če smo v preteklih poročilih pisali, da od vstopa v pokojninski načrt pa do leta 2007, ko smo prešli iz neto na bruto način zbiranja sredstev, na področju prostovoljnega dodatnega pokojninskega načrta, ni bilo bistvenih sprememb, pa lahko le-te pričakujemo v letu 2011, ko poteče desetletno obdobje od vključitve v načrt.

Skladno z Zakonom o dohodnini se letno valorizira maksimalni znesek, priznan kot davčna olajšava prostovoljnega pokojninskega zavarovanja. Valorizacijo premij izvedemo običajno v začetku leta – v mesecu januarju.

Še vedno smo kot delodajalec mnenja, da smo eden redkih delodajalcev, ki na takšen način skrbi za dolgoročno socialno varnosti svojih zaposlenih.

3.1.8 NAJEM DELOVNE SILE, DELO DIJAKOV IN ŠTUDENTOV

Enako kot pretekla leta smo tudi v letu 2010 nadomeščanje delovne sile v času poletnih počitnic in dopustov ter povečan obseg dela zaradi sezonskega značaja podjetja, reševali z zaposlitvijo najete delovne sile in zaposlitvijo študentov in dijakov.

Že v letu 2009 je večje število najetih delavcev oziroma delavcev zaposlenih na zaposlitveni agenciji delo opravljalo tudi v nesezonskih mesecih, prav tako tudi v letu 2010. V tem času so izkoristili višek opravljenih ur in letni dopust ali pa nadomeščali zaposlene delavce v času koriščenja dopustov in viška ur.

Konec leta 2010 je bilo na distribucijskem centru v Celju in Mariboru vključenih v delo po 6 delavcev, na distribucijskem centru Ljubljana 1, klicni center 1, delovna enota vodovod 1, polnilnica pa 3. Delavce nam je posredovala zaposlitvena agencija Adecco, s katero sklepamo letne pogodbe o zagotavljanju delavcev, delavcem pa podaljšujemo pogodbe mesečno. Poleg komisionarjev in skladiščnikov na poslovnih enotah, nam je

Adecco napotil še operaterko za Klicni center, pomožne vodovodne vzdrževalce za delovno enoto Vodovod in upravljalce polnilnih naprav za polnilnico.

V preteklem letu smo izkoristili možnost pridobitve finančnih sredstev za uvajanje delavcev na delovnem mestu. Prijavili smo se na razpis Zavoda za zaposlovanje, ki nam je odobril dvomesečno uvajanje 6 delavcev na delovnem mestu upravljalca polnilnih naprav. Po poteku dvomesečnega uvajalnega obdobja, smo z uvajanjem še 5 mesecev nadaljevali in izmed šestih kandidatov izbrali najboljše tri.

Kot že omenjeno, nam v času sezone priskočijo na pomoč tudi študenti in dijaki. Prav na tak način smo nadomestili delo nekdanjih »sezoncev« v polnilnici. Pet študentov, ki se izobražuje ob delu, in imajo izpolnjene vse zahteve za opravljanje dela viličarista, so nadomestili potrebe po zaposlitvi sezonskih delavcev v polnilnici. Poleg tega smo v letu 2010 s pomočjo 80 dijakov oziroma študentov nadomestili izostanek zaposlenih zaradi koriščenja letnih dopustov. Ker pa je bilo vseh interesentov za opravljanje počitniškega dela 194, smo jih morali več kot polovico zavriniti.

3.1.9 PLAČE

Strategija na področju plač v letu 2010 je bila enaka kot v letu 2009. Čeprav smo predvidevali, da bomo v letu 2010 ponovno pričeli s prakso izpred let, da del plače izplačujemo v delnicah družbe, se to ni uresničilo. Zaradi slabših poslovnih rezultatov ni bila izplačana 13. plača.

V letu 2010 je v Pivovarni Laško, d. d., znašala povprečna bruto plača 1.983,97 EUR, kar je za 3,3 % manj kot v letu 2009. Povprečna neto plača pa je v primerjavi s preteklim letom nižja za 2,7 % in je znašala 1.248,46 EUR.

3.1.10 DELOVNI ČAS

Analiza delovnega časa za leto 2010 kaže, da je bilo na tem poslovnem segmentu nekaj pozitivnih premikov v korist večjega izkoristka delovnega časa, ki je dosegel vrednost 81,3 in je boljši kot pred letom dni za 1,3 %. Načrti so se uresničili, možen fond delovnega časa se je po nekaj letnem trendu zniževanja, zaradi manjšega števila zaposlenih, v letu 2010 stabiliziral in je enak kot pred letom dni.

Ugodnejši izkoristek delovnega časa je posledica manjšega števila ur državnih praznikov, predvsem pa za več kot 7.500 ur manj koriščenja letnega dopusta. Manjša odsotnost z dela je beležena tudi pri bolniških odsotnostih. Edino povečanje odsotnosti z dela je evidentirano pri porodniški odsotnosti, ki je na indeksu 230 in se je povečala za 4.060 ur. Kljub nekaterim pozitivnim premikom pri strukturi delovnega časa ugotavljamo, da je 22 delavcev, kar je 6,9 % od možnega fonda delovnega časa, odsotnih.

Tudi v prihodnje moramo posameznim gibanjem odsotnosti z dela posvečati pozornost, da se ugodni trendi gibanja ne bi obrnili v nasprotno smer.

3.1.11 VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU

V Pivovarni Laško, d. d. smo v letu 2010 na osnovi pozitivne zakonodaje izvajali naslednje aktivnosti:

- ☞ varnostni pregled delovne opreme smo opravljali redno, skladno z navodili o varnem delu. S strani pooblaščenih firm je bil opravljen takšen pregled na delovni opremi, ki ji je potekel tri letni rok za pregled, in sicer v naslednjih obratih: strojnica, polnilnica, obrat družbene prehrane, mizarska delavnica, skladišče, strojna delavnica, avtomehanična delavnica, viličarska delavnica, vodovod in interni transport,
- ☞ meritve mikroklimatskih pogojev (letne in zimske) na delovnih mestih smo izvedli na vseh delovnih mestih v proizvodnji,
- ☞ pregled ročnih gasilnih aparatov in pregled hidrantov z meritvami,
- ☞ izobraževanje zaposlenih, ki jim je po dveh letih potekla veljavnost preizkusa znanja iz naslova varstva pri delu. V tekočem letu je bilo realiziranih 149 izobraževanj s preizkusom. Izobraževanja smo izvajali tudi za vse na novo zaposlene delavce in študente,
- ☞ obdobji zdravniški pregledi zaposlenih so se izvajali v Zdravstvenem domu Laško in Zdravstvenem domu Celje. Skupaj je bilo opravljenih 86 zdravniških pregledov. Na osnovi opravljenih pregledov, oziroma ugotovitev in priporočil zdravnika specialista medicine dela, smo pri razporejanju delavcev upoštevali njegova navodila. V nadaljnjem postopku je bil obravnavan in ocenjen z oceno II. (dela zmožen s skrajšanim delovnim časom) en delavec,
- ☞ zaposlenim je bila zagotovljena ustrezna delovna zaščita, skladno z oceno tveganja.

V letu 2010 je bilo deset poškodb na delu in ena poškodba izven dela – na poti iz dela. Zaradi poškodb na delu je bilo v tem letu izgubljenih 203 delovnih dni.

Opravljeni so bili trije pregledi s strani Republiške delovne inšpekcije glede izvajanja ukrepov varstva pri delu. Opravljen je bil tudi inšpekcijski pregled s strani Uprave Republike Slovenije za jedrsko varnost. Za ugotovljene pomanjkljivosti na pregledu so bile izdane odločbe za odpravo. Pomanjkljivosti smo odpravili in o odpravi javili inšpekciji dela in inšpekciji za jedrsko varnost.

3.2 Komuniciranje

Pivovarna Laško je v letu 2010 sistematično gradila dvostransko komunikacijo med podjetjem in njenim internim ter eksternim okoljem. Komuniciranje je ekipa Pivovarne Laško načrtovala ter ga sproti prilagajala interesom različnih javnosti, ki vplivajo na njeno poslovanje.

3.2.1 KOMUNICIRANJE Z VLAGATELJI

Pivovarna Laško skladno z zakonom obvešča vlagatelje in potencialne vlagatelje z zadostnimi, natančnimi in pravočasnimi informacijami. Informacije v okviru politike razkrivanja informacij zajemajo uspešnost poslovanja družbe v preteklosti in strategijo razvoja družbe v prihodnje.

Delnice Pivovarne Laško kotirajo na ljubljanski borzi vrednostnih papirjev, zato je družba zakonsko zavezana k objavi predpisanih informacij na spletnih straneh ljubljanske borze (seonet.ljse.si), prav tako pa te informacije objavi tudi na spletnih straneh podjetja.

V sklop aktivnosti komuniciranja z vlagatelji in potencialnimi vlagatelji sodijo redne skupščine podjetja, novinarske konference sklicane z namenom poročanja o medletnih in letnih poslovnih rezultatih, individualni sestanki predstavnikov podjetja s predstavniki investicijskih družb ter objava medletnih in letnih poročil v tiskanih medijih ter na spletnih straneh družbe.

3.2.2 KOMUNICIRANJE Z MEDIJI

Podjetje Pivovarna Laško o svojih dejavnostih, poslovanju, načrtih in strateških usmeritvah redno obvešča medije s pomočjo sporočil za medije. Odnosi z mediji temeljijo na načrtovanem, korektnem sodelovanju, sprotnem odzivanju na vprašanja novinarjev in veljavnih etičnih standardih odnosov z javnostmi.

3.2.3 KOMUNICIRANJE S KUPCI

Kupcem Pivovarne Laško je od leta 2009 na voljo Klicni center. Na brezplačni telefonski številki 080 1825 je na voljo 10 operaterjev, ki sprejemajo naročila kupcev za vse izdelke Skupine Pivovarna Laško. Projekt je podjetje uvedlo zaradi enostavnejšega in uporabnikom prijaznejšega poslovanja. Klicni center je lociran na Distribucijskem centru Skupine Pivovarna Laško v Ljubljani in sprejema naročila za vse distribucijske kanale (trgovina, gostinstvo in ustanove) in se je v dveh letih delovanja dodobra uveljavil.

3.2.4 KOMUNICIRANJE Z ZAPOSLENIMI

Interno komuniciranje je ena najpomembnejših tehnik, ki ob primerni implementaciji zagotavlja zadostno informiranost, motivacijo in zadovoljstvo zaposlenih. Ob zdravih medsebojni odnosi, je tudi eden bistvenih elementov za doseganje dobrih rezultatov. V Pivovarni Laško smo zaposleni sproti seznanjeni s pomembnimi informacijami ter

obvestili za javnost. Na najbolj frekvenčnih točkah v podjetju so na voljo oglasne table, v zadnjih letih pa strmo narašča pomen obveščanja preko interneta. Pomembno orodje internih komunikacij so tudi interne spletne strani – intranet Pivovarne Laško in Skupine Pivovarna Laško. Raba tega orodja se povečuje s povečanimi potrebami po komuniciranju med različnimi organizacijskimi oddelki, mešanimi projektnimi timi. Intranet omogoča dostop zainteresiranim tudi do skupne rabe določenih dokumentov. Kot komunikacijsko orodje bistveno prispeva k učinkovitosti poslovnih procesov.

V dveh letih ponovnega izhajanja se je dodobra uveljavilo tudi interno glasilo Pivovarne Laško – »Laški pivar«. Namenjeno je tako zaposlenim v Pivovarni Laško kot sodelavcem iz Skupine Pivovarna Laško ter ostalim zainteresiranim. Zaposleni ga prejemajo v elektronski obliki, na petih točkah v podjetju pa je na vojo tiskana izdaja. Slednjo prejemajo tudi upokojenci Pivovarne Laško, predstavniki medijev in ostale pomembne javnosti. Za vse ostale zainteresirane pa je na voljo na spletni strani Pivovarne Laško.

3.3 Odgovoren odnos do družbenega okolja

Kot družbeno odgovorno podjetje smo v Pivovarni Laško z investicijami v okolju prijaznejše tehnologije poskrbeli, da z emisijami iz proizvodnih procesov čim manj vplivamo na lokalno okolje.

Investicijska vlaganja zadnjih desetletij jasno kažejo velik pomen in težo, ki ga podjetje namenja odnosom z okoljem, kakovosti življenja v lokalni skupnosti in družbeni odgovornosti. Precejšen delež vložkov podjetja predstavljajo investicije v izgradnjo in obnovo lokalne infrastrukture.

Pivovarna Laško tudi s pomočjo vrhunskih izdelkov vsakodnevno demonstrira tako kakovost kot tradicijo. Kot družbeno odgovorno podjetje smo z investicijami v okolju prijaznejše tehnologije poskrbeli, da z emisijami iz proizvodnih procesov čim manj vplivamo na lokalno okolje. Proizvodni procesi tako potekajo v skladu z zelo strogimi evropskimi okoljskimi standardi, odpadne vode pa so speljane na lastno čistilno napravo. Pivovarna Laško je že desetletja eden najpomembnejših slovenskih podpornikov športa. Skupaj s podjetji v Skupini je tudi največji sponzor slovenskega športa. Ob tem pa Pivovarna Laško in tudi skupina z različnimi sponzorstvi aktivno podpirata kulturo in ustvarjalno umetnost, razvoj lokalnih skupnosti ter zdravstva in sociale. Pivovarna Laško je tudi generalni sponzor in ena od nosilk najboljše obiskane turistične prireditve v Sloveniji – Pivo in cvetje.

Pomen, ki ga v podjetju dajemo družbeno odgovornemu ravnanju slikajo tudi donacije, ki so namenjene pretežno humanitarnim projektom, neprofitnim dejavnostim in podpori razvoja manjših klubov ter društev iz lokalnega okolja.

3.4 Varovanje okolja

Trajnostno usmerjen sistem dela dokazano prinaša dolgoročne rezultate, ki se na koncu izražajo tudi v povečanem dobičku podjetja, predvsem pa v krepitvi ugleda in prepoznavnosti blagovnih znamk.

Prebivalstvo s svojo dejavnostjo vse hitreje vpliva na celotno podobo našega planeta, pri tem pa se posledično dogajajo tudi negativne globalne spremembe našega življenjskega prostora kot so: segrevanje ozračja, krčenje zelenih površin, manjšanje zalog pitne vode, tanjšanje ozonske plasti, naraščanje vsebnosti CO₂ v ozračju, zakisanje morske vode,...

V Pivovarni Laško želimo s strategijo trajnostnega razvoja predvsem na področju energetske in ekološke učinkovitosti v podjetju stalno zmanjševati vpliv na naše življenjsko okolje. Zavedamo se, da mora biti trajnostni razvoj ena od strateških usmeritev podjetja, ki je podprta s strani uprave in managementa podjetja ter vgrajena v kompleten delovni proces. Praktični primeri pogosto pokažejo, da zaposleni v podjetjih pokažejo nepričakovano veliko zanimanja za doseganje okoljskih ciljev. Trajnostno usmerjen sistem dela dokazano prinaša dolgoročne rezultate, ki se na koncu izražajo tudi v povečanem dobičku podjetja, predvsem pa v krepitvi ugleda in prepoznavnosti blagovnih znamk.

V smislu trajnostnega razvoja podjetja je ravnanje z okoljem sestavni del upravljanja družbe, ki si je s tem zadala naslednje okoljske cilje:

- ☞ v tehnološke postopke uvajamo najboljšo razpoložljivo tehniko za zagotavljanje učinkovite rabe materialov in energije ter zmanjševanje emisij in odpadkov,
- ☞ pri razvojnih in investicijskih aktivnostih že v začetni fazi delujemo na način preprečevanja negativnih vplivov na okolje,
- ☞ proizvodnjo in izdelke načrtujemo tako, da zmanjšamo negativne vplive na okolje,
- ☞ z izobraževanjem in usposabljanjem povečujemo okoljsko zavest zaposlenih tako, da odgovorno ravnamo pri našem rednem delu,
- ☞ merimo in spremljamo vplive na okolje, ki jih povzročamo s svojo dejavnostjo,
- ☞ okoljski in energetski indikatorji so natančno opredeljeni, utemeljeni in merljivi za redno preverjanje uspešnosti delovanja,
- ☞ redno načrtujemo in izvajamo aktivnosti za učinkovito ravnanje z okoljem,
- ☞ spodbujamo zavest o okolju pri dobaviteljih, zunanjih izvajalcih in ostalih poslovnih partnerjih.

Pivovarna Laško se ob izzivih povezanih z notranjim prestrukturiranjem in konsolidacijo poslovanja sooča z vprašanjem kako v nastalih razmerah izboljšati konkurenčnost. Dvig obsega prodaje, večanje dobičkonosnosti ter znižanje stroškov poslovanja so stalni cilji, vprašanje je le, s katerimi sodobnimi vzvodi je mogoče še pripomoči k doseganju teh ciljev. Eden od pomembnih tovrstnih vzvodov je usmeritev vodstva poslovnega sistema v trajnostni razvoj in energetsko učinkovitost poslovnega sistema. Tako bo s pomočjo

ustreznih sporočil in učinkovitega načina komuniciranja na eni strani dosežen pozitiven učinek na ciljne javnosti na končne potrošnike, kar se bo lahko odrazilo v povečanju obsega prodaje. Na drugi strani bodo strateško zasnovani in učinkovito izvedeni ukrepi racionalizacije rabe energije pripomogli k občutnem znižanju stroškov poslovanja. Na tem področju je tudi možno npr. z oddajo streh za namene fotovoltaičnih central celo ustvariti prihodke (ob tem, da stroške investicije prevzamejo drugi investitorji) oziroma so mogoči različni poslovni modeli glede na koriščenje poslovnih učinkov posameznih tehnologij.

V Pivovarni Laško smo s konkretnimi večletnimi izboljšavami pri delovanju anaerobne čistilne naprave in dodatkom svežega pivskega kvasa v odpadne vode naredili odločilen korak pri uporabi obnovljivih virov energije. Bioplin proizveden iz odpadnih vod nadomešča že pomemben delež fosilnega energenta (zemeljskega plina) v kotlarni.

Proizvodna podjetja smo še naprej pripravljena vlagati sredstva v ekološko najnaprednejše tehnologije in rešitve ter odvajati dajatve zaradi obremenjevanja okolja, vendar pa pričakujemo še večjo podporo in spodbude državnih institucij za skupno doseganje okoljskih ciljev.

3.4.1 IPPC OKOLJEVARSTVENO DOVOLJENJE

Ekološki odnos podjetja do življenjskega okolja smo redno dokazovali s striktnim izvajanjem vseh predpisanih monitoringov v skladu z okoljevarstvenim dovoljenjem. Poudariti je potrebno, da vse izmerjene vrednosti ustrezajo normativom po okoljevarstvenih predpisih. V predpisanih rokih smo posredovali vsa zahtevana poročila na Agencijo republike Slovenije za okolje. Pridobili smo vse potrebne ocene odpadkov, ki nastajajo v podjetju in se odlagajo na odlagališču komunalnih odpadkov (mešani komunalni odpadki in odpadni kiselgur).

V letu 2010 je bil opravljen redni letni inšpekcijski pregled, ki je zajemal kompleten nabor zahtev iz okoljevarstvene zakonodaje s poudarkom na kontroli področji odpadkov, nevarnih odpadkov in skladiščenja nevarnih snovi. Inšpektorja za okolje IRSOP sta izdala štiri opozorila, katerih vzroke smo najkasneje v roku 3 mesecev tudi odpravili.

3.4.2 EKOLOGIJA V PROIZVODNJI PIVA

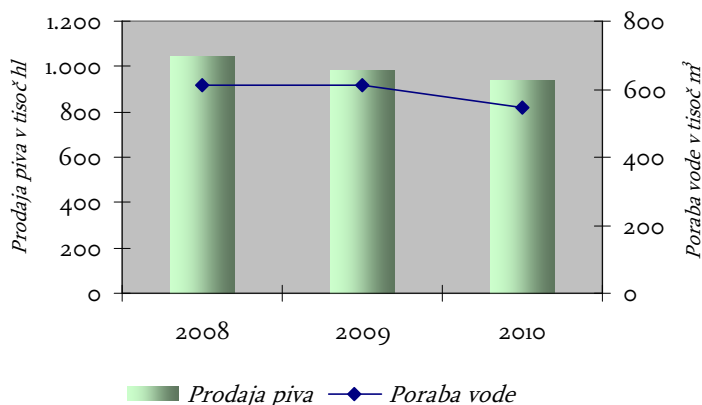
V mesecu aprilu smo pričeli s praktičnim uvajanjem dodajanja svežega pivskega kvasa v tehnološke odpadne vode. S postopnim zviševanjem količine dodanega kvasa smo dosegli maksimalno koncentracijo dodatka v avgustu 2010. V tem času smo tudi popolnoma ustavili energetske potratne in ekološko neugodne sušenje pivskega kvasa. Tako smo bistveno povišali obremenitev odpadnih vod na vhodu v čistilno napravo, vendar pa povečali proizvodnjo bioplina na 10 % potreb po toplotni energiji v pivovarni. Razgradnja pivskega kvasa na anaerobni čistilni napravi je gotovo največji energetski – ekološki projekt v letu 2010.

CIP čiščenje opreme v proizvodnji in polnjenju piva predstavlja pomemben delež onesnaženja v tehnoloških odpadnih vodah. S spremembo parametrov pranja smo

znižali porabo čistilnih sredstev in jih večino nadomestili z biološko bolj razgradljivimi in s tem zmanjšali naš vpliv na življenjsko okolje.

V področju proizvodnje in polnjenja piva smo konstantno zniževali porabo sveže vode v skladu z dobro prakso in podporo meritev s strani dobaviteljev čistilnih sredstev. S tem smo dosegli dolgoročno najnižjo specifično porabo vode s 5,66 hl/1 hl prodanega piva.

Poraba vode v letih od 2008 do 2010

(v hl)	2008	2009	2010
Poraba vode na 1 hl prodanega piva	5,8462	6,2666	5,8393

Tudi v letu 2010 smo nadaljevali s še striktnejšim ločevanjem odpadkov na področju celotnega podjetja in tako še zmanjšali količino direktno odloženih komunalnih odpadkov glede na prejšnje leto. V podjetju tako ločeno zbiramo že 24 vrst različnih odpadnih materialov na dveh ekoloških otokih. Ločeno zbrane frakcije odpadne embalaže in ostalih sekundarnih surovin pa smo predali pooblaščenim zbiralcem odpadkov za predelavo.

3.4.3 ODPADNA DIATOMEJSKA ZEMLJA

Pridobitev Slovenskega tehničnega soglasja za material, ki nastane z mešanico odpadnega kiselgura in lesnega pepela, nam je odprla nove možnosti uporabe dveh odpadkov za praktične namene. Pričetek mešanja in uporabo materiala planiramo v letu 2011, ko je predviden pričetek zapiranja deponije komunalnih odpadkov Strensko in bo omenjeni material postal tudi komercialno zanimiv.

S tem projektom smo zelo inovativno pristopili k reševanju problematike odpadkov, saj iz dveh odpadnih snovi pridobimo nov uporaben material.

3.4.4 ČIŠČENJE TEHNOLOŠKE OPREME V PROIZVODNJI PIVA

Pomemben ekološki projekt je tudi racionalizacija porabe vode pri CIP čiščenjih in sterilizacijah tehnološke opreme v polnilnici piva, ki ga izvajamo skupaj s podjetjem

Diversey. Glede na program in praktične izkušnje pričakujemo v tem delu znatno zmanjšanje predvsem porabe sveže vode in količine odpadnih vod v letošnjem letu.

Pri pripravi dezinfekcijskega sredstva za postopke čiščenja proizvodne opreme v polnilnici piva smo izvedli rekonstrukcijo dozirnega sistema za koncentrat dezinfekcije. Raztopina dezinfekcijskega sredstva se tako pripravlja konstantno sveža v predpisani delovni koncentraciji. Izboljšali smo učinek čiščenja in zmanjšali porabo koncentrata ter s tem obremenitev odpadne vode.

Pri čiščenju proizvodne opreme smo nadaljevali z uporabo čistilnih sredstev z visoko stopnjo biološke razgradljivosti ter manjšo količino dodatkov, kar zelo pozitivno vpliva na obremenitev tehnoloških odpadnih vod in končno na izboljšanje ekosistema v vodotokih.

3.4.5 VODNI VIRI

Tudi v preteklem letu 2010 so potekala dela na vodovodu po predhodno načrtanem planu. V omenjenem obdobju smo zagotavljali v sistemu kvalitetno vodo skladno z načelom HACCP v zadostnih količinah. Po planu, ki smo si ga zastavili skupaj z občino, smo v omenjenem obdobju posvečali veliko energije prevzemu vodovodnega sistema Zidani most. Sistem je bil v slabem stanju, na tem vodovodu se dela še nadaljujejo. Izvedli smo tudi povezavo vodovoda Šentrupert, ki ima slabo izdatnost zajetja na vodovodni sistem Trije studenci. Dolžina povezave je približno 1.000 m, s to povezavo nam v bodoče ne bo potrebno dovažati vode ob suši za to področje.

V mesecu septembru so našo občino zopet doletele poplave. Sama vodooskrba prebivalstva je tudi med samimi poplavami potekala dokaj normalno tako, da so imeli potrošniki normalne količine vode, ki pa jo tudi ni bilo potrebno prekuhavati. To delovanje smo uspeli zagotoviti z velikimi naporji vseh zaposlenih na enoti vodovod, saj smo to zagotavljali z pravočasnimi izklapljanji določenih povezav in vzpostavitev novih črpanj. Same poplave oziroma dolgotrajno deževje pa je pustilo veliko škode na vodovodnih objektih oziroma na sistemu. Poškodovana so bila določena zajetja in cevovodi. Nekaj omenjene škode smo že odpravili, veliko dela pa nas čaka še v naslednjih mesecih.

Poleg rednega vzdrževanja in obratovanja vodovodnega sistema smo opravili še naslednja večja dela:

- ❧ Borovo – menjava cevovoda 200 m,
- ❧ pod gradom Laško proti Urankarju – menjava cevovoda 300 m,
- ❧ Šentrupert, pri gradnji nove šole – menjava cevovoda 200 m,
- ❧ na Polani – menjava cevovoda med zajetjem in vodohranom,
- ❧ ureditev črpališča Belovo,
- ❧ delna sanacija rova v rudniku,
- ❧ nadaljevanje geodetskih raziskav na vodonosnikih Rimske Toplice in Zidani most,
- ❧ nadzor pri izvajanju vodovoda Padežnik in montaža priključkov,

- ☞ menjava cevododa Na pristavi proti Trkulja, 250 m,
- ☞ sodelovanje pri izgradnji vodovoda Vodiško – Škofce,
- ☞ delna sanacija cevododa Voluš – Vrh, pri potoku Mišnica,
- ☞ menjava dela cevododa na Šmohorju, 150 m,
- ☞ ureditev zbirnih cevododov na zajetju Štenge,
- ☞ začetek del na detaljni obnovi vodohrana Klinar.

3.4.6 ENERGETSKA OSKRBA PODJETJA

Z razpoložljivimi energetske naprave smo v celoti zadovoljevali potrebam, ki so kot eden od členov tehnološkega procesa, in sicer v okviru normativov za tovrstne namene. Obenem smo na področju energetike z nadzori nastalih emisij, kot posledica pretvorbe energij, strmeli k čim nižjim enotam oz. bili s preverjenimi meritvami v okviru enot, ki so zakonsko predpisane.

Za kompletno proizvodnjo in ostale funkcije smo porabili 12.506.780 kWh električne energije, kar pomeni specifično porabo 12,9 kWh/hl piva. Poraba nabavljenega zemeljskega plina pa je bila 3.153.347 Sm³ in znaša 3,2 Sm³/ hl prodanega piva. Na račun povečane količine pridobljenega bioplina se je specifična poraba v primerjavi z letom 2009 zmanjšala iz 3,5 Sm³/hl, kar pomeni znižanje za 8 %.

3.4.7 ČISTILNA NAPRAVA

V letu 2010 smo pod optimalnimi pogoji nadaljevali z obratovanjem anaerobne čistilne naprave Pivovarne Laško. S strani ZZV Maribor se redno izvaja monitoring vtoka in iztoka iz čistilne naprave, ki prikazuje visoko stopnjo očiščenja, kar 86 % povprečni učinek razgradnje KPK v tehnoloških odpadnih vodah. Skupna letna količina odpadnih vod iz pivovarne je bila 386.757 m³, kar je še dodatnih 13.001 m³ manj kot v prejšnjem letu. Pri delovanju čistilne naprave pa iz odpadne vode nastaja tudi bioplin, ki po kemijskem čiščenju vsebuje zelo majhne koncentracije nezaželenih primesi (SO₂ in ogljikov dioksid). Letno je nastalo 587.225 m³ bioplina, ki se uporablja deloma za segrevanje odpadne vode na čistilni napravi, večina pa kot alternativni vir toplotne energije v kotlarni za proizvodnjo pare. Letno smo tako nadomestili približno 300.000 m³ (9 % porabe) zemeljskega plina z bioplinom kot obnovljivim virom energije.

3.4.8 PREGLED VLAGANJ IN STROŠKOV NA PODROČJU EKOLOGIJE

Pivovarna Laško s svojo dejavnostjo povzroča vpliv na lokalno okolje, vendar ravno zaradi te zavesti tudi konstantno vlaga sredstva v ekološko najsodobnejšo tehnološko opremo. Določen delež prihodkov podjetja pa se nameni za direktne okoljske stroške poslovanja, ki so zbrani v spodnji tabeli.

Pregled vlaganj v ekologijo

(v EUR)	2008	2009	2010
Vlaganja v vodne vire	630.001	593.786	488.218
Vodni vir Lurd	762	-	-
Vodni viri vodovod - Rudnik	23.593	-	-
Odškodnine vodovod	1.000	1.125	999
Vzdrževanje vodovoda	604.646	592.661	487.219
Voda	54.614	62.446	53.925
Vodna povračila	35.312	32.805	33.931
Koncesija za vodo	19.302	29.641	19.994
Odpadne vode	930.251	641.785	649.135
Čistilna naprava	879.835	641.785	611.527
Okoljska dajatev - odpadne vode	48.916	*	37.608
Odškodnina ribiški družini	1.500	-	-
Odpadki - okoljska dajatev	161.988	417.813	233.720
Izdatki za varstvo okolja - odpadna embalaža	136.341	394.366	195.140
Okoljska dajatev za odpadno embal.	8.393	9.336	6.643
Okoljska dajatev za elekt. in elektr. opremo - tujina	49	37	66
Obdelava odpadne diatomejske zemlje	17.205	14.074	31.871
Skupaj	1.776.854	1.715.830	1.424.998

*Z akontacijami v letu 2008 smo že pokrili okoljsko dajatev v višini 22.469 EUR.

Strokovni kadri na področju proizvodnje in energetike so redno udeleženi na zunanjih izobraževanjih (seminarji, konference in sejmi), kar predstavlja pomemben vir novih informacij za dvig izkoristkov procesa in boljšo ekološko učinkovitost podjetja. Pridobljeno znanje nato med letom prenašajo na sodelavce, saj želimo z visoko okoljsko zavestjo, izobraževanjem in praktičnim opravljanjem procesov pri vseh zaposlenih vzpostaviti učinkovit sistem ravnanja z okoljem.

Naše podjetje namenja veliko pozornost vpeljavi eko-tehnologij v proces proizvodnje, predvsem na področjih učinkovite rabe surovin, energije in tehnologije za zmanjševanje onesnaževanja, hkrati pa ocenjujemo, da je vpeljava eko-tehnoloških rešitev pomembna za celoten poslovni proces. Pomembna lastnost pri izbiri tehnološke opreme so ekološke karakteristike, ki nam zagotavljajo višje izkoristke procesa, zmanjševanje onesnaževanja okolja, izpolnitev zakonskih standardov, zmanjšanje tveganja za zdravje zaposlenih ter izboljšanje podobe podjetja v javnosti.

4. RAČUNOVODSKO POROČILO

4.1 Revidirani računovodski izkazi Pivovarne laško, d. d. za poslovno leto 2010, po MSRP

4.1.1 IZKAZ FINANČNEGA POLOŽAJA PIVOVARNE LAŠKO, D. D. NA DAN 31.12.2010

(v EUR)	Pojasnilo	2010	2009
SREDSTVA			
Dolgoročna sredstva		294.360.182	398.843.120
Neopredmetena dolgoročna sredstva	1	1.635.341	1.865.009
Opredmetena osnovna sredstva	2	53.673.619	57.099.819
Naložbene nepremičnine	3	2.877.608	5.063.768
Dolgoročne finančne naložbe v odvisne družbe	4.A	220.919.754	263.323.570
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	4.B	320.942	55.840.789
Dolgoročne finančne naložbe v pridružene družbe	4.C	-	1.594.000
Dolgoročna posojila	5	16.296	30.307
Dolgoročne poslovne terjatve	6	573.467	670.316
Dolgoročne terjatve za odloženi davek	7,17.B	14.343.155	13.355.542
Kratkoročna sredstva brez kratkoročnih aktivnih časovnih razmejitev		121.469.248	27.948.020
Nekratkoročna sredstva za prodajo	8	39.545.865	1.083.307
Zaloge	9	8.877.962	11.123.139
Kratkoročne terjatve iz poslovanja	10.A	13.999.334	15.051.078
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	11	56.698.549	-
Kratkoročna posojila	12	2.250.738	561.213
Dobroimetje pri bankah, čeki in gotovina	13	96.800	129.283
Kratkoročne aktivne časovne razmejitve	14	27.850	942
Skupaj kratkoročna sredstva		121.497.098	27.948.962
SKUPAJ SREDSTVA		415.857.280	426.792.082

4.1.1 IZKAZ FINANČNEGA POLOŽAJA PIVOVARNE LAŠKO, D. D.
NA DAN 31.12.2010
(nadaljevanje)

(v EUR)	Pojasnilo	2010	2009
KAPITAL		124.168.015	129.302.643
Večinski kapital	15	124.168.015	129.302.643
Osnovni kapital		36.503.305	36.503.305
Kapitalske rezerve		79.811.653	85.561.447
Rezerve iz dobička		4.298.827	4.841.293
Presežek iz prevrednotenja		3.554.230	2.396.598
OBVEZNOSTI		291.689.265	297.489.439
Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve	16	2.450.385	4.388.271
Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	16.A	1.105.422	1.456.443
Dolgoročne pasivne časovne razmejitve	16.B	1.344.963	2.931.828
Dolgoročne obveznosti	17	46.122.235	54.263.786
Dolgoročne finančne obveznosti	17.A	46.122.235	54.263.786
Kratkoročne obveznosti	18	236.977.903	232.451.652
Kratkoročne poslovne obveznosti	18.A	17.247.950	17.248.664
Kratkoročne finančne obveznosti	18.C	219.729.953	215.202.988
Kratkoročne pasivne časovne razmejitve	19	6.138.742	6.385.730
Skupaj kratkoročne obveznosti		243.116.645	238.837.382
SKUPAJ OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV		415.857.280	426.792.082

Usmeritve in pojasnila na straneh od 136 do 188 so sestavni del računovodskih izkazov Pivovarne Laško, d. d.

4.1.2 IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA PIVOVARNE LAŠKO, D. D. ZA OBDOBJE 1.1. – 31.12.2010

(v EUR)	Pojasnilo	2010	2009
Čisti prihodki od prodaje	20	91.287.653	99.662.537
Sprememba vrednosti zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje	20	(1.352.664)	1.337.663
Drugi poslovni prihodki	20	1.059.263	961.266
Stroški blaga, materiala in storitev	20	(60.428.686)	(63.040.020)
Stroški dela	20	(10.270.645)	(10.666.177)
Amortizacija neopredmetenih dolgoročnih in opredmetenih osnovnih sredstev	20	(6.996.074)	(6.908.571)
Dolgoročne rezervacije	20	(110.235)	(261.542)
Odpisi vrednosti	20	(194.499)	(2.549.990)
Drugi poslovni odhodki	20	(1.770.318)	(1.637.055)
POSLOVNI IZID IZ POSLOVANJA		11.223.795	16.898.111
Finančni prihodki	21	4.332.001	4.090.990
Finančni odhodki	21	(22.945.211)	(73.650.021)
POSLOVNI IZID PRED OBDAVČITVIJO		(7.389.415)	(52.660.920)
Davki	22	1.097.155	7.687.102
ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA		(6.292.260)	(44.973.818)
Čisti dobiček / izguba na delnico	26	(0,7193)	(5,1412)
Popravljen čisti dobiček / izguba na delnico	26	(0,7193)	(5,1412)

Usmeritve in pojasnila na straneh od 136 do 188 so sestavni del računovodskih izkazov Pivovarne Laško, d. d.

**4.1.3 IZKAZ DRUGEGA VSEOBSEGAJOČEGA DONOSA
PIVOVARNE LAŠKO, D. D.
ZA OBDOBJE 1.1. – 31.12.2010**

(v EUR)	Pojasnilo	2010	2009
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja		(6.292.260)	(44.973.818)
DRUGI VSEOBSEGAJOČI DONOS			
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva		1.267.174	(1.502.509)
Odloženi davki iz naslova prevrednotenj		(109.542)	65.734
DRUGI VSEOBSEGAJOČI DONOS		1.157.632	(1.436.775)
CELOTNI VSEOBSEGAJOČI DONOS	27	(5.134.628)	(46.410.593)
Celotni vseobsegajoči donos na delnico	27	(0,5870)	(5,3055)
Popravljen celotni vseobsegajoči donos na delnico	27	(0,5870)	(5,3055)

Usmeritve in pojasnila na straneh od 136 do 188 so sestavni del računovodskih izkazov Pivovarne Laško, d. d.

4.1.4 IZKAZ SPREMEMB LASTNIŠKEGA KAPITALA PIVOVARNE LAŠKO, D. D. ZA OBDOBJE 1.1. – 31.12.2010

(v EUR)	Osnovni kapital	Kapitalske rezerve	Zakonske rezerve	Rezerve za lastne deleže	Lastne delnice	Druge rezerve iz dobička	Skupaj rezerve iz dobička	Čisti poslovni izid preteklih let	Čisti poslovni izid	Presežek iz prevrednotenja	SKUPAJ KAPITAL
ZAČETNO STANJE na dan 1. januar 2010	36.503.305	85.561.447	3.650.331	1.211.460	(20.498)	-	4.841.293	-	-	2.396.598	129.302.643
Transakcije z lastniki											
Druge spremembe	-	-	-	-	8.430	(8.430)	-	-	-	-	-
Skupaj transakcije z lastniki	-	-	-	-	8.430	(8.430)	-	-	-	-	-
Spremembe v vseobsegajočem donosu											
Čisti poslovni izid poslovnega leta	-	-	-	-	-	-	-	-	(6.292.260)	-	(6.292.260)
Presežek prevrednotenja finančnih naložb	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.267.174	1.267.174
Davki povezani s posameznimi postavkami vseobsegajočega donosa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(109.542)	(109.542)
Skupaj spremembe v vseobsegajočem donosu v letu 2010	-	-	-	-	-	-	-	-	(6.292.260)	1.157.632	(5.134.628)
Spremembe v kapitalu											
Pokrivanje tekoče izgube	-	(5.749.794)	-	-	-	(542.466)	(542.466)	-	6.292.260	-	-
Oblikovanje rezerv za lastne delnice (deleže)	-	-	-	(550.896)	-	550.896	-	-	-	-	-
Skupaj spremembe v kapitalu	-	(5.749.794)	-	(550.896)	-	8.430	(542.466)	-	6.292.260	-	-
KONČNO STANJE na dan 31. december 2010	36.503.305	79.811.653	3.650.331	660.564	(12.068)	-	4.298.827	-	-	3.554.230	124.168.015

Usmeritve in pojasnila na straneh od 136 do 188 so sestavni del računovodskih izkazov Pivovarne Laško, d. d.

4.1.5 IZKAZ SPREMEMB LASTNIŠKEGA KAPITALA PIVOVARNE LAŠKO, D. D. ZA OBDOBJE 1.1. – 31.12.2009

(v EUR)	Osnovni kapital	Kapitalske rezerve	Zakonske rezerve	Rezerve za lastne deleže	Lastne delnice	Druge rezerve iz dobička	Skupaj rezerve iz dobička	Čisti poslovni izid preteklih let	Čisti poslovni izid	Presežek iz prevrednotenja	SKUPAJ KAPITAL
ZAČETNO STANJE											
na dan 1. januar 2009	36.503.305	102.377.721	25.606.794	246.617	(246.617)	8.944.574	34.551.368	(1.694.025)	-	3.833.373	175.571.742
Transakcije z lastniki											
Odtujitev lastnih delnic (deležev)	-	-	-	-	141.494	-	141.494	-	-	-	141.494
Skupaj transakcije z lastniki	-	-	-	-	141.494	-	141.494	-	-	-	141.494
Spremembe v vseobsegajočem donosu											
Čisti poslovni izid poslovnega leta	-	-	-	-	-	-	-	-	(44.973.818)	-	(44.973.818)
Presežek prevrednotenja finančnih naložb	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(1.502.509)	(1.502.509)
Davki povezani s posameznimi postavkami vseobsegajočega donosa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	65.734	65.734
Skupaj spremembe v vseobsegajočem donosu v letu 2009	-	-	-	-	-	-	-	-	(44.973.818)	(1.436.775)	(46.410.593)
Spremembe v kapitalu											
Pokrivanje izgube po sklepu skupščine	-	-	-	-	-	(1.694.025)	(1.694.025)	1.694.025	-	-	-
Pokrivanje tekoče izgube	-	(16.816.274)	(21.956.463)	-	-	(6.201.081)	(28.157.544)	-	44.973.818	-	-
Oblikovanje rezerv za lastne delnice (deleže)	-	-	-	1.190.962	-	(964.843)	226.119	-	-	-	226.119
Črpanje rezerv za lastne delnice (deleže)	-	-	-	(226.119)	84.625	(84.625)	(226.119)	-	-	-	(226.119)
Skupaj spremembe v kapitalu	-	(16.816.274)	(21.956.463)	964.843	84.625	(8.944.574)	(29.851.569)	1.694.025	44.973.818	-	-
KONČNO STANJE											
na dan 31. december 2009	36.503.305	85.561.447	3.650.331	1.211.460	(20.498)	-	4.841.293	-	-	2.396.598	129.302.643

Usmeritve in pojasnila na straneh od 136 do 188 so sestavni del računovodskih izkazov Pivovarne Laško, d. d.

4.1.6 IZKAZ DENARNIH TOKOV PIVOVARNE LAŠKO, D.D. ZA OBDOBJE 1.1. – 31.12.2010

(v EUR)	Pojasnilo	2010	2009
DENARNI TOKOVI PRI POSLOVANJU			
Denar ustvarjen pri poslovanju	24	19.921.165	22.263.060
Pobotan denar ustvarjen iz poslovanja		19.921.165	22.263.060
DENARNI TOKOVI PRI NALOŽBENJU			
Izdatki za finančne naložbe v pridružene družbe	4.C	-	(3.060.468)
Nakupi opredmetenih osnovnih sredstev	2	(4.223.786)	(797.477)
Nakupi neopredmetenih dolgoročnih sredstev	1	(1.692)	(910.220)
Nakupi / prodaje finančnih sredstev	4.B,11	(3.403.078)	(11.426.792)
Prejete obresti	21	443.575	332.487
Prejete dividende in kapitalski dobički	21	3.888.427	3.758.503
Neto denarni tok iz naložbenja		(3.296.554)	(12.103.967)
DENARNI TOKOVI PRI FINANCIRANJU			
Plačane obresti	21	(13.042.511)	(12.549.810)
Nakup lastnih delnic	15	-	141.492
Povečanje dolgov	17,18	64.766.151	25.205.202
Odplačila dolgov	17,18	(68.380.731)	(22.916.797)
Neto denarni tok iz financiranja		(16.657.091)	(10.119.913)
NETO POVEČANJE / ZMANJŠANJE DENARJA IN DENARNIH USTREZNIKOV		(32.480)	39.180
Denar in denarni ustrezniki na začetku leta	13	129.283	90.103
Denar in denarni ustrezniki na koncu leta	13	96.803	129.283

Usmeritve in pojasnila na straneh od 136 do 188 so sestavni del računovodskih izkazov Pivovarne Laško, d. d.

4.1.7 POKRIVANJE IZGUBE POSLOVNEGA LETA

Čista izguba leta 2010 znaša 6.292.260 EUR.

(v EUR)	2010	2009
Čista izguba poslovnega leta	(6.292.260)	(44.973.818)
Pokrivanje izgube:		
Del drugih rezerv iz dobička za kritje čiste izgube	542.466	6.201.081
Del zakonskih rezerv za kritje čiste izgube	-	21.956.463
Del kapitalskih rezerv za kritje čiste izgube	5.749.794	16.816.274
BILANČNA IZGUBA NA DAN 31. DECEMBRA 2010	-	-

Uprava predlaga nadzornemu svetu in skupščini, da se čista izguba leta 2010 v vrednosti 6.292.260 EUR pokrije iz rezerv iz dobička in kapitalskih rezerv.

4.1.8 USMERITVE IN POJASNILA K NEKONSOLIDIRANIM RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

SPLOŠNI PODATKI

Pivovarna Laško, d. d., je delniška družba, registrirana pri Okrožnem sodišču v Celju s sklepom številka Srg 95/00673, pod št. reg. vložka 1/00171/00. Spada med velike družbe in je zavezana k redni letni reviziji. Glavna dejavnost družbe je proizvodnja in prodaja piva, slada in vode, opravlja pa tudi storitve trgovine na drobno in veliko.

Pivovarna Laško, d. d., (Družba) je obvladujoča družba Skupine Pivovarna Laško s sedežem v Sloveniji: Trubarjeva ulica 28, 3270 Laško, Slovenija.

Navadne delnice Družbe so uvrščene na Ljubljansko borzo vrednostnih papirjev pod oznako "PILR". Osnovni kapital Družbe znaša 36.503.304,96 EUR, kar predstavlja 8.747.652 navadnih prosto prenosljivih imenskih kosovnih delnic. Ni omejitev pri izplačilu dividend in drugih izplačil kapitala.

RAČUNOVODSKE USMERITVE

V letu 2010 so bile uporabljene iste računovodske usmeritve kot v preteklih letih.

Računovodski izkazi so pripravljeni v skladu z MSRP kot jih je sprejel Odbor za mednarodne računovodske standarde (IASB) in tolmačenji Odbora za pojasnjevanje mednarodnih standardov računovodskega poročanja (OPMSRP), kot jih je sprejela Evropska unija.

Ti obvezni računovodski izkazi so pripravljeni za potrebe izpolnjevanja zakonskih zahtev. V skladu z zakonodajo mora družba zagotoviti neodvisno revizijo teh računovodskih izkazov. Revizija je omejena na revidiranje obveznih računovodskih izkazov za splošne potrebe, s čimer se izpolni zakonska zahteva po reviziji obveznih računovodskih izkazov. Revizija obravnava obvezne računovodske izkaze kot celoto in ne daje zagotovila o posameznih vrstičnih postavkah, kontih ali poslih. Revidirani računovodski izkazi niso namenjeni uporabi s strani katerekoli stranke za potrebe odločanja v zvezi z lastništvom, financiranjem in katerimikoli drugimi konkretnimi posli, ki se nanašajo na družbo. Zaradi tega se uporabniki obveznih računovodskih izkazov ne smejo zanašati izključno na računovodske izkaze in morajo pred sprejemanjem odločitev izvesti druge ustrezne postopke.

a) Trenutno veljavni standardi in pojasnila

Trenutno so veljavne naslednje dopolnitve obstoječih standardov, ki jih je izdal IASB in sprejela EU:

- ✎ **MSRP 1 (popravljen) »Prva uporaba mednarodnih standardov računovodskega poročanja«** ki ga je EU sprejela 25.11.2009 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1.1.2010 ali kasneje),
- ✎ **MSRP 3 (popravljen) »Poslovne združitve«**, ki ga je EU sprejela 3.6.2009 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1.7.2009 ali kasneje),

- ✎ spremembe MSRP 1 »Prva uporaba Mednarodnih standardov računovodskega poročanja« - dodatne izjeme za uporabnike, ki prvič uporabljajo MSRP, ki ga je EU sprejela 23.6.2010 (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1.1.2010 ali kasneje),
- ✎ spremembe MSRP 2 »Plačilo na podlagi delnic« - z denarjem poravnane plačilne transakcije za delnice v skupini, ki ga je EU sprejela 23.3.2010 (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1.1.2010 ali kasneje),
- ✎ spremembe MRS 27 »Konsolidirani in ločeni računovodski izkazi«, ki jih je EU sprejela 3.6.2009 (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1.7.2009 ali kasneje),
- ✎ spremembe MRS 39 »Finančni instrumenti: pripoznavanje in merjenje« - postavke, ki izpolnjujejo pogoje za varovanje pred tveganjem, ki jih je EU sprejela 15.9.2009 (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1.7.2009 ali kasneje),
- ✎ spremembe različnih standardov in pojasnil »Izboljšave MSRP (2009)«, ki izhajajo iz letnega projekta za izboljšanje MSRP, objavljenega 16.4.2009 (MSRP 2, MSRP 5, MSRP 8, MRS 1, MRS 7, MRS 17, MRS 18, MRS 36, MRS 38, MRS 39, OPMSRP 9 in OPMSRP 16), predvsem z namenom odpravljanja neskladnosti in razlage besedila, in ki jih je EU sprejela 23.3.2010 (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1.1.2010 ali kasneje),
- ✎ OPMSRP 12 »Dogovori o koncesiji storitev«, ki ga je EU sprejela 25.3.2009 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 30.3.2009 ali kasneje),
- ✎ OPMSRP 15 »Dogovori o izgradnji nepremičnin«, ki ga je EU sprejela 22.7.2009 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1.1.2010 ali kasneje),
- ✎ OPMSRP 16 »Zavarovanje čistih finančnih naložb v poslovanje v tujini pred tveganji«, OPMSRP 17 »Razdelitev nadenarnih sredstev lastnikom«, ki ga je EU sprejela 26.11.2009 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1.11.2009 ali kasneje),
- ✎ OPMSRP 18 »Prenosi sredstev od odjemalcev«, ki ga je EU sprejela 27.11.2009 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1.1.2009 ali kasneje).

Sprejetje dopolnitev obstoječih standardov ni privedlo do nikakršnih sprememb v računovodskih usmeritvah družbe.

b) Standardi in pojasnila, ki jih je izdal OMRS in sprejela EU, ki še niso v veljavi

Na dan odobritve teh računovodskih izkazov je EU sprejela naslednje standarde, popravke standardov in pojasnila, ki še niso stopili v veljavo:

- ✎ spremembe MRS 24 »Razkrivanje povezanih strank« - poenostavitev zahtev po razkritju za podjetja, povezana z vlado in razlaga opredelitve povezane stranke, ki jih je EU sprejela 19.7.2010 (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1.1.2011 ali kasneje),
- ✎ Spremembe MRS 32 »Finančni instrumenti: predstavljanje« - obračunavanje izdaje delniških pravic, ki jih je EU sprejela 23.12.2009 (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1.2.2010 ali kasneje),
- ✎ Spremembe MSRP 1 »Prva uporaba Mednarodnih standardov računovodskega poročanja« - omejeno izvzetje od primerjalnih razkritij po MSRP 7 za

uporabnike, ki prvič uporabljajo MSRP, ki jih je EU sprejela 30.6.2010 (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1.7.2010 ali kasneje),

- ✎ **Spremembe OPMSRP 14 »MRS 19 – omejitev sredstva za določeni zaslužek, zahteve glede minimalnega financiranja in njihove medsebojne povezanosti«** – vnaprejšnja plačila zahtev glede minimalnega financiranja, ki jih je EU sprejela 19.7.2010 (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1.1.2011 ali kasneje),
- ✎ **OPMSRP 19 »Poravnava finančnih obveznosti s kapitalskimi instrumenti«**, ki ga je EU sprejela 23.7.2010 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1.7.2010 ali kasneje).

Družba se je odločila, da ne bo uporabila teh standardov, popravkov in pojasnil preden stopijo v veljavo. Družba ocenjuje, da prva uporaba teh standardov, prenovitev standardov in pojasnil ne bo imela pomembnega vpliva na računovodske izkaze družbe.

c) Standardi in pojasnila, ki jih je izdal OMRS in jih še ni sprejela EU

Na dan odobritve računovodskih izkazov obstajajo naslednji izdani računovodski standardi, popravki in pojasnila, ki še niso stopili v veljavo:

- ✎ **MSRP 9 »Finančni instrumenti«** (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1.1.2013 ali kasneje),
- ✎ **spremembe MSRP 7 »Finančni instrumenti: Razkritja«** – prenosi finančnih sredstev (velja za letna obdobja, ki se pričnejo 1.7.2011 ali kasneje),
- ✎ **Spremembe različnih standardov in pojasnil »Izboljšave MSRP (2010)«**, ki izhajajo iz letnega projekta za izboljšanje MSRP, objavljenega 6.5.2010 (MSRP 1, MSRP 3, MSRP 7, MRS 1, MRS 27, MRS 34, OPMSRP 13), predvsem z namenom odpravljanja neskladnosti in razlage besedila, (večino sprememb je potrebno uporabljati za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2011 ali kasneje).

Družba predvideva, da uvedba teh standardov, sprememb obstoječih standardov in pojasnil v obdobju začetne uporabe ne bo imela pomembnega vpliva na računovodske izkaze družbe.

1. Pripoznavanje prihodkov

Prihodki se pripoznajo na osnovi prodaje proizvodov, storitev in trgovskega blaga in prevzema le teh s strani kupcev (brez DDV in trošarine), predvidenih reklamacij, rabatov in diskontov. Prihodki iz prodaje so pripoznani, ko se pomembno tveganje in koristi lastništva blaga prenese od prodajalca na kupca.

Ostali realizirani prihodki so pripoznani na sledečih osnovah:

- ✎ prihodki iz obresti – pripoznajo se ob nastanku, razen če obstaja dvom v izterjavo, ko se znesek odpiše na nadomestitveno vrednost. Prihodki iz obresti se od takrat dalje pripoznajo na osnovi obrestne mere, ki služi za diskontiranje prihodnjih denarnih tokov,
- ✎ prihodki iz naslova dividend – ko nastane pravica Družbe do prejema plačil iz naslova dividend.

2. Naložbe v odvisne družbe

Uskupinjena odvisna družba je družba, v kateri ima obvladujoča družba prevladujoč kapitalski delež ali prevladujoč vpliv iz drugih razlogov in ki vstopa v skupino, za katero se sestavljajo skupinski računovodski izkazi.

Naložba v odvisno družbo se vrednoti po izvirni zgodovinski nakupni vrednosti. Prihodki iz naslova udeležbe v dobičku se pripozanjo finančni prihodek, ko so nakazani oz. ko skupščine teh družb sprejmejo sklep o delitvi dobička in izplačilu dividend. Naložbe se slabijo, kadar je nadomestljiva vrednost naložbe manjša od njene knjigo-vodske vrednosti. Izguba zaradi slabitve se takoj pripozna v izkazu poslovnega izida.

3. Naložbe v pridružene družbe

Pridružene družbe so družbe, v katerih ima Družba med 20 % in 50 % glasovalnih pravic, in v katerih pomembno vpliva na poslovanje, vendar jih ne obvladuje. Finančne naložbe v pridružene družbe so vrednotene po nabavni vrednosti, vendar se mora vsako leto preveriti, če morda ne obstajajo okoliščine, ki nakazujejo na potrebo po slabitvi. V ta namen se izvajajo cenoitve naložb v pridružene družbe s strani pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti podjetij. V primeru, da je ocenjena vrednost naložb nižja kot nabavna vrednost, se razlika pripozna kot finančni odhodek in vpliva na višino izkazanega poslovnega izida.

4. Valutna poročanja

a) Funkcijska in predstavitvena valuta

Postavke prikazane v finančnih izkazih Družbe so nominirane v evrih (EUR), ki je hkrati funkcijska in predstavitvena valuta družbe.

b) Transakcije in stanja

Devizne transakcije so preračunane v predstavitveno valuto na podlagi tečaja, veljavnega na dan transakcije. Dobički in izgube, ki nastanejo pri teh transakcijah in pri pretvorbi denarnih sredstev ter obveznosti, denominiranih v tuji valuti, so pripoznane v izkazu poslovnega izida.

Tečajne razlike, izhajajoče iz dolžniških vrednostnih papirjev in drugih monetarnih finančnih sredstev, pripoznanih po pošteni vrednosti, so vključene v dobičke in izgube pri transakcijah s tujimi valutami. Tečajne razlike pri nemonetarnih postavkah, kot so delnice v posesti za trgovanje, so prikazane kot del povečanja ali zmanjšanja poštene vrednosti. Tečajne razlike pri za prodajo razpoložljivih vrednostnih papirjih so pripoznane direktno v kapitalu v presežku iz prevrednotenja, ki je sestavni del rezerv.

5. Neopredmetena sredstva

Neopredmetena sredstva zajemajo naložbe v pridobljene patente, licence, blagovne znamke, dobro ime, neopredmetena sredstva v razvijanju, programska računalniška oprema in druga neopredmetena sredstva (MRS 38). Neopredmeteno sredstvo se pripozna kot sredstvo izključno, če je verjetno, da bodo bodoče gospodarske koristi pritekale v družbo in če je nabavno vrednost mogoče zanesljivo izmeriti.

Pivovarna Laško, d. d., uporablja model nabavne vrednosti (MRS 38.74.), zato so neopredmetena sredstva izkazana po njihovih nabavnih vrednostih, zmanjšana za amortizacijski popravek vrednosti in nabrano izgubo zaradi oslabitve.

a) Patenti, blagovne znamke in licence

Izdatki za nakup patentov, blagovnih znamk in licenc se kapitalizirajo in amortizirajo z uporabo linearne amortizacijske metode v obdobju njihove »življenjske dobe« (amortizacijske dobe). V primeru, da življenjska doba ni določljiva, se ne amortizirajo, temveč se letno opravi samo preizkus slabitve.

V primeru, da je zaslediti potrebo po prevrednotenju, je treba oceniti vrednost neopredmetenih dolgoročnih sredstev in jih odpisati do višine njihove nadomestljive vrednosti.

b) Ostala neopredmetena sredstva

Kadar računalniški programi niso sestavni del ustrezne računalniške strojne opreme, se obravnavajo kot neopredmetena sredstva. Ostala neopredmetena sredstva so izkazana po nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek vrednosti in nabrane izgube zaradi oslabitve. Ostala neopredmetena dolgoročna sredstva imajo življenjsko dobo 10 let.

6. Opredmetena osnovna sredstva

Opredmetena osnovna sredstva vključujejo nepremičnine, opremo in drobni inventar. Nepremičnine so od leta 2008 dalje vrednotene po modelu prevrednotenja, v preteklih letih pa so bile vrednotene po nabavni vrednosti. Ob pripravi letnih računovodskih izkazov se vsako leto opravi preverjanje znakov slabitve ter potreba po ponovnem prevrednotenju. Oprema in drobni inventar je vrednoten po modelu nabavne vrednosti, zmanjšani za amortizacijo in slabitve.

Amortizacija se obračunava na osnovi linearne metode. Pričakovane funkcionalne življenjske dobe po posameznih skupinah sredstev znašajo:

Nepremičnine	20 - 40 let
Proizvajalne naprave in stroji	4 - 10 let
Računalniška oprema	2 - 4 let
Motorna vozila	4 - 8 let
Druga oprema	3 - 7 let

Zemljišča se ne amortizirajo, saj se zanje predpostavlja neomejena življenjska doba. Ravno tako se ne amortizirajo sredstva v pridobivanju; do takrat, ko so razpoložljiva za uporabo.

Kjer je knjigovodska vrednost sredstva večja od ocenjene nadomestljive vrednosti, se morajo sredstva prevrednotiti na ocenjeno nadomestljivo vrednost (oslabiti) – MRS 36.

Dobički in izgube, nastale pri odtujitvi zemljišč, zgradb in opreme, se ugotavljajo na osnovi njihove knjigovodske vrednosti in vplivajo na poslovni izid iz poslovanja.

Povratna embalaža (sodi, steklenice in zaboji) so izkazani med opredmetenimi osnovnimi sredstvi z upoštevanjem življenjske dobe 3 oz. 4 leta.

Stroški finančnih obveznosti za financiranje investicij v opredmetena osnovna sredstva se kapitalizirajo. Kasnejši stroški so vključeni v knjigovodsko vrednost sredstva ali pa so prepoznani kot posebno sredstvo, kar je primerno samo v primeru, ko se pričakuje, da se bodo prihodnje ekonomske koristi povezane s tem predmetom upoštevale v Skupini in se stroški tega predmeta lahko zanesljivo izmerijo. Knjigovodska vrednost nadomestnih delov ni posebej izkazana. Stroški vseh ostalih popravil in vzdrževanja se vključijo v izkaz poslovnega izida v obdobju, v katerem nastanejo. Amortizacija iz naslova prevrednotenja se pripozna kot strošek neposredno v poslovnem izidu. Presežek iz prevrednotenja se odpravi in pripozna v zadržanem dobičku ob izločitvi osnovnega sredstva iz uporabe.

7. Naložbene nepremičnine

Naložbene nepremičnine so nepremičnine (zemljišča in zgradbe – ali deli zgradb – ali oboje), ki jih ima Družba v lasti ali v finančnem najemu, z namenom pridobivanja najemnin ali večanja vrednosti premoženja. Naložbene nepremičnine se ne uporabljajo za proizvodnjo in prodajo blaga oz. storitev ter za administrativne namene ali za običajno poslovanje.

Za naložbeno nepremičnino se določi zemljišče in zgradba, posredovana za povečanje vrednosti dolgoročne naložbe ali dana v poslovni najem in ne za prodajo v bližnji prihodnosti. Naložbena nepremičnina se pripozna kot sredstvo izključno, če je verjetno, da bodo bodoče gospodarske koristi pritekale v družbo in če je nabavno vrednost mogoče zanesljivo izmeriti.

Za merjenje naložbenih nepremičnin je Družba v letu 2008 prešla iz modela nabavne vrednosti na model pošteno vrednosti. Ob pripravi letnih računovodskih izkazov se vsako leto opravi preverjanje znakov slabitve ter potrebe po ponovnem prevrednotenju.

8. Finančna sredstva

Družba klasificira svoje naložbe v sledeče kategorije: finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi poslovni izid, posojila in terjatve, finančne naložbe v posesti do zapadlosti v plačilo in za prodajo razpoložljiva finančna sredstva. Klasifikacija je odvisna od namena, za katerega je bila naložba pridobljena.

a) Finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi poslovni izid

Kategorija se deli v dve podkategoriji: finančna sredstva, namenjena trgovanju in sredstva, določena po pošteni vrednosti skozi poslovni izid ob pripoznanju. Naložbe, pridobljene z namenom ustvarjanja dobička iz kratkoročnih (manj kot eno leto) fluktuacij v ceni so klasificirane kot namenjena trgovanju in spadajo med kratkoročna sredstva. Ta sredstva se merijo po pošteni vrednosti, realizirani / nerealizirani dobički in izgube izhajajoče iz sprememb v pošteni vrednosti pa so vključene v izkaz poslovnega izida v obdobju v katerem so nastale.

b) Posojila in terjatve

Posojila in terjatve so neizpeljana finančna sredstva z nespremenljivimi ali določljivimi plačili, ki ne kotirajo na delujočem trgu. Vključena so med kratkoročna sredstva, razen za zapadlosti večje od 12 mesecev po datumu bilance stanja. V tem primeru so razvrščene med dolgoročna sredstva. Posojila in terjatve so v bilanci stanja izkazane med poslovnimi in drugimi terjatvami po odplačni vrednosti z upoštevanjem efektivne obrestne mere.

c) Finančne naložbe v posesti do zapadlosti v plačilo

Naložbe s fiksno zapadlostjo, ki jih uprava družbe namerava zadržati do zapadlosti, so klasificirane kot naložbe v posesti do zapadlosti v plačilo in so vključene med dolgoročna sredstva. V tekočem obdobju družba ni imela nobenih naložb v okviru te kategorije.

d) Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva

Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva so neizvedena finančna sredstva, ki so ali razporejena v to kategorijo ali pa niso razporejena v nobeno izmed kategorij. Sredstva v tej kategoriji so izmerjena glede na pošteno vrednost ali glede na nabavno vrednost, v kolikor poštene vrednosti ni mogoče zanesljivo določiti. V primeru, da so sredstva izmerjena po poštenu vrednosti, se prevrednotenje na pošteno vrednost pripozna neposredno v kapitalu.

Na vsak datum bilance stanja družba oceni, ali obstaja objektiven dokaz, da je vrednost finančnega sredstva ali skupine finančnih sredstev oslABLJENA. V primeru za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev se značilno ali dolgotrajno pomanjšanje poštene vrednosti pod nabavno vrednostjo upošteva kot kazalec slabitve delnic. V primeru, ko obstaja takšen dokaz za finančna sredstva razpoložljiva za prodajo, se kumulativna izguba – merjena kot razlika med nabavno vrednostjo in tekočo pošteno vrednostjo kot izguba zaradi slabitve finančnega sredstva pripoznana v izkazu poslovnega izida – izloči iz kapitala oz. vseobsegajočega donosa in pripozna v izkazu poslovnega izida. Odprave slabitve, pripoznane v izkazu poslovnega izida za kapitalske inštrumente, ni mogoče razveljaviti.

e) Izvedeni finančni inštrumenti

Izvedeni finančni inštrumenti se koristijo za upravljanje obrestnega tveganja. Gre za obrestne opcije in obrestne zamenjave.

Izvedeni finančni inštrumenti so začetno pripoznani po poštenu vrednosti na dan sklenitve pogodbe zanje, kasneje pa se merijo po njihovi poštenu vrednosti na datum poročanja. Dobički in izgube v zvezi s spremembo njihove poštene vrednosti so takoj pripoznani v poslovnem izidu, razen če gre za varovanje pred tveganjem.

9. Oslabitev nefinančnih sredstev

Sredstva, ki imajo neomejeno življenjsko dobo in se ne amortizirajo, se letno preizkušajo za oslabitev. Sredstva, ki se amortizirajo, se preverjajo za oslabitev, kadarkoli dogodki ali okoliščine nakazujejo, da je sredstvo oslabiljeno. Izguba zaradi oslabitve se pripozna v višini, za katero knjigovodska vrednost sredstva presega njegovo nadomestitveno vrednost. Nadomestitvena vrednost je višja od poštene vrednosti sredstva, zmanjšane za stroške prodaje in vrednosti pri uporabi.

Za namene ugotavljanja oslabiljenosti, se sredstva razporedijo na najmanjše enote, za katere je mogoče opredeliti denarne tokove, neodvisne od drugih enot (denar ustvarjajoče enote). Vrednost dobrega imena se letno presoja glede potrebe po slabitvi.

10. Nekratkoročna sredstva za prodajo

Nekratkoročna sredstva (skupina za odtujitev) za prodajo so tista nekratkoročna sredstva, za katerih knjigovodska vrednost se utemeljeno predvideva, da bo poravnana predvsem s prodajo v naslednjih dvanajstih mesecih in ne z nadaljnjo uporabo. Omenjena sredstva so vrednotena po nižji med knjigovodsko in pošteno vrednostjo, zmanjšano za stroške prodaje.

11. Zaloge

Zaloge so vodene po nižji izmed nabavne in iztržljive vrednosti, z uporabo metode povprečnih cen. Vrednost gotovih proizvodov in proizvodnje v teku vključuje celotne proizvodne stroške, ki vključujejo stroške izdelavnega materiala, proizvodne stroške dela, amortizacije, storitev in druge proizvodne stroške. Neto iztržljiva vrednost je ocenjena na podlagi prodajne cene v običajnem poslovanju, zmanjšane za stroške dokončanja in prodaje.

12. Poslovne terjatve

Poslovne terjatve se na začetku pripoznajo po pošteni vrednosti, potem pa se merijo po odplačni vrednosti z uporabo metode veljavnih obresti, zmanjšani za oslabitev. Oslabitev poslovnih terjatev se oblikuje, ko Družba pričakuje, da ne bo sposobna izterjati celotnega zneska zapadlih terjatev. Višina oslabitve predstavlja razliko med knjigovodsko vrednostjo in sedanjo vrednostjo (pričakovanih) ocenjenih prihodnjih denarnih tokov, diskontiranih po veljavni obrestni meri. Znesek oslabitve se pripozna v izkazu poslovnega izida.

13. Denar in denarni ustrezniki

Za namene izkaza denarnih tokov, denar in denarni ustrezniki obsegajo gotovino v blagajni, depozite na vpogled pri bankah in naložbe v instrumente denarnega trga, brez prekoračitev bančnih računov. Prekoračitve stanj na bančnih računih so v bilanci stanja vključena med kratkoročne finančne obveznosti.

14. Rezervacije

Rezervacije so pripoznane, ko Družba izkazuje pravno obveznost kot rezultat preteklih dogodkov, za katere obstaja v prihodnosti velika verjetnost, da bo morala to obveznost poravnati in je možna zanesljiva ocena te obveznosti. Rezervacije se ne smejo oblikovati za kritje prihodnjih izgub iz poslovanja.

15. Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade

Neto obveznost družbe v zvezi z dolgoročnimi ugodnostmi iz naslova delovne dobe, razen pokojninskih shem, je znesek zaslužkov, ki naj bi jih zaposlenci dobili v zameno za svoje službovanje v tekočem in preteklih obdobjih. Obveznost se izračunava z uporabo metode predvidene pomembnosti enot in se diskontira na sedanjo vrednost.

16. Odloženi davki

Odloženi davek je izkazan v celoti z upoštevanjem metode obveznosti na podlagi začasnih razlik med davkom, ki temelji na sredstvih in obveznostih in izkazanih zneskov davka v računovodskih izkazih. Odloženi davek je izračunan z uporabo davčne stopnje (in zakonodaje), ki je zakonsko določena in veljavna na dan bilance stanja in se pričakuje, da bo uporabljena, ko bo terjatev za odloženi davek realizirana oz. obveznost za odloženi davek poravnana.

Terjatev za odloženi davek se pripozna, če obstaja verjetnost, da bo v prihodnosti na razpolago davčni dobiček, iz katerega bo mogoče koristitičasne razlike. Obveznost za odloženi davek se pripozna ob prevrednotju sredstev. V bilanci stanja sta terjatev in obveznost za odloženi davek izkazana v pobotnem znesku. V letu 2009 znaša davčna stopnja 21 %, od leta 2010 dalje pa 20 %.

17. Poslovne obveznosti

Poslovne obveznosti so dobaviteljski krediti za kupljeno blago ali kupljene storitve ter obveznosti do zaposlencev, države, lastnikov in drugih. Obveznosti se v poslovnih knjigah pripoznajo, če je verjetno, da se bodo zaradi njihove poravnave zmanjšali dejavniki, ki omogočajo gospodarske koristi in je znesek za poravnavo mogoče zanesljivo izmeriti. Na začetku se pripoznajo po pošteni vrednosti, potem pa se merijo po odplačni vrednosti z uporabo metode veljavnih obrestnih mer.

18. Finančne obveznosti

Finančne obveznosti so pripoznane ob nastanku po pošteni vrednosti, brez pri tem nastalih transakcijskih stroškov. V naslednjih obdobjih so finančne obveznosti merjene po odplačni vrednosti z uporabo metode veljavnih obresti. Vsakršna razlika med prejemki (brez transakcijskih stroškov) in obveznostmi je pripoznana v izkazu poslovnega izida skozi obdobje celotne finančne obveznosti.

19. Delniški kapital

Navadne delnice se razvrščajo med kapital. Transakcijski stroški, ki so neposredno povezani z izdajo novih delnic, ki ni povezana s prevzemom podjetja, so prikazani kot zmanjšanje kapitala. Vsakršni presežki poštene vrednosti prejetega vplačanega zneska nad knjigovodsko vrednostjo izdanih novih delnic je pripoznano kot vplačani presežek kapitala.

20. Lastne delnice

Če je družba v poslovnem letu pridobila lastne delnice (PILR), se plačan znesek, vključno s transakcijskimi stroški brez davka, odšteje od celotnega kapitala kot lastne delnice (trezorske delnice), vse dokler se teh delnic ne umakne, ponovno izda ali proda. Družba mora v bilanci stanja za to poslovno leto oblikovati rezerve za lastne deleže v enaki višini. Obenem mora oblikovati rezerve za lastne delnice še za delnice PILR, ki so v lasti odvisnih družb. Rezerve za lastne delnice se sprostijo, ko se lastne delnice odtujijo ali umaknjene, v dobro vira iz katerega so bile oblikovane. Ob prodaji se razlika med prodajno in knjigovodsko vrednostjo lastnih delnic poračuna direktno v kapitalu in ne vpliva na poslovni izid. Lastne delnice se porabljaajo za namene iz 247. člena ZGD.

21. Dividende

Dokler niso odobrene na skupščini delničarjev, so predvidene dividende obravnavane kot zadržani dobički.

22. Poročanje po odsekih

Poslovni odseki proizvajajo / izvajajo proizvode oz. storitve, ki so po tveganjih in koristih drugačni od proizvodov in storitev drugih odsekov. Območni (geografski) odseki zagotavljajo proizvode oz. storitve znotraj specifičnega ekonomskega okolja, ki je podvrženo tveganjem in koristim, ki se razlikujejo od tveganj in koristi v drugih ekonomskih okoljih. V letnih poročilih posameznih družb poslovanje po odsekih ni posebej razkrito, je pa razkrito v letnem poročilu Skupine Pivovarne Laško.

POJASNILA K NEKONSOLIDIRANIM RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

1. Neopredmetena sredstva

(v EUR)	Leto 2010	Licence in druga NS	NS v pridobivanju	Skupaj
NABAVNA VREDNOST				
1. januar 2010		2.786.904	571.229	3.358.133
Neposredne pridobitve		-	1.468	1.468
Prenos z investicij v teku		567.658	(567.658)	-
Prenos iz opredmetenih osnovnih sredstev		224	-	224
31. december 2010		3.354.786	5.039	3.359.825
NABRANI POPRAVEK VREDNOSTI				
1. januar 2010		1.493.124	-	1.493.124
Amortizacija v letu		231.360	-	231.360
31. december 2010		1.724.484	-	1.724.484
SEDANJA VREDNOST				
31. december 2010		1.630.302	5.039	1.635.341
1. januar 2010		1.293.780	571.229	1.865.009

(v EUR)	Leto 2009	Licence in druga NS	NS v pridobivanju	Skupaj
NABAVNA VREDNOST				
1. januar 2009		974.536	418.618	1.393.154
Neposredne pridobitve		-	159.786	159.786
Prenos z investicij v teku		7.175	(7.175)	-
Prekvalifikacije		1.805.801	-	1.805.801
Odtujitve		(608)	-	(608)
31. december 2009		2.786.904	571.229	3.358.133
NABRANI POPRAVEK VREDNOSTI				
1. januar 2009		251.705	-	251.705
Amortizacija v letu		186.660	-	186.660
Prekvalifikacije		1.055.367	-	1.055.367
Odtujitve		(608)	-	(608)
31. december 2009		1.493.124	-	1.493.124
SEDANJA VREDNOST				
31. december 2009		1.293.780	571.229	1.865.009
1. januar 2009		722.831	418.618	1.141.449

Družba na dan 31.12.2010 nima zastavljenih neopredmetenih sredstev. Družba je za zavarovanje kratkoročnih posojil pri bankah zastavila blagovne znamke v vrednosti 50.000.000 EUR, ki so sestavni del premoženja družbe in v skladu z računovodskimi standardi lastne blagovne znamke niso izkazane v računovodskih izkazih.

2. Opredmetena osnovna sredstva

Leto 2010 (v EUR)	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalne naprave in stroji	Druge naprave in oprema	Drobni inventar	Osnovna sredstva v pridobivanju	Skupaj
NABAVNA VREDNOST							
1. januar 2010	8.047.057	33.939.277	105.546.319	24.819.092	9.703.542	685.861	182.741.148
Neposredne pridobitve	-	-	-	26.812	-	4.288.016	4.314.828
Prenos z investicij v teku	11.787	817.202	1.519.809	941.595	987.441	(4.277.834)	-
Prenos na naložbene nepremičnine	(11.787)	(830.191)	-	(166.780)	-	-	(1.008.758)
Odtujitve	(29.093)	-	(255.655)	(708.031)	-	-	(992.779)
31. december 2010	8.017.964	33.926.288	106.810.473	24.912.688	10.690.983	696.043	185.054.439

NABRANI POPRAVEK VREDNOSTI

1. januar 2010	-	5.742.738	95.092.736	18.443.904	6.361.951	-	125.641.329
Amortizacija v letu	-	956.620	3.098.026	1.309.254	1.400.814	-	6.764.714
Prevrednotenja	-	-	-	-	(1.284)	-	(1.284)
Prenos na naložbene nepremičnine	-	(34.869)	-	(88.615)	-	-	(123.484)
Odtujitve	-	-	(207.933)	(692.521)	-	-	(900.454)
31. december 2010	-	6.664.489	97.982.829	18.972.022	7.761.481	-	131.380.821

SEDANJA VREDNOST

31. december 2010	8.017.964	27.261.799	8.827.644	5.940.666	2.929.502	696.043	53.673.618
1. januar 2010	8.047.057	28.196.539	10.453.583	6.375.188	3.341.591	685.861	57.099.819

Leto 2009 (v EUR)	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalne naprave in stroji	Druge naprave in oprema	Drobni inventar	Osnovna sredstva v pridobivanju	Skupaj
NABAVNA VREDNOST							
1. januar 2009	8.582.208	33.166.925	108.659.913	23.908.367	9.405.725	162.850	183.885.988
Neposredne pridobitve	-	-	299.826	-	-	2.195.559	2.495.385
Prekvalifikacije	-	1.098.684	(3.636.025)	889.681	(389.706)	206.614	(1.830.752)
Prenos z investicij v teku	28.121	-	222.605	796.895	831.541	(1.879.162)	-
Odtujitve	(563.272)	(326.332)	-	(775.851)	(144.018)	-	(1.809.473)
31. december 2009	8.047.057	33.939.277	105.546.319	24.819.092	9.703.542	685.861	182.741.148

NABRANI POPRAVEK VREDNOSTI

1. januar 2009	-	3.762.272	95.350.896	16.288.154	5.715.399	-	121.116.721
Amortizacija v letu	-	987.301	3.279.050	1.278.487	1.177.073	-	6.721.911
Prekvalifikacije	-	996.272	(3.537.210)	1.545.721	(389.704)	-	(1.384.921)
Prenos na ...	-	-	-	-	3.200	-	3.200
Odtujitve	-	(3.107)	-	(668.458)	(144.017)	-	(815.582)
31. december 2009	-	5.742.738	95.092.736	18.443.904	6.361.951	-	125.641.329

SEDANJA VREDNOST

31. december 2009	8.047.057	28.196.539	10.453.583	6.375.188	3.341.591	685.861	57.099.819
1. januar 2009	8.582.208	29.404.653	13.309.017	7.620.213	3.690.326	162.850	62.769.267

Odtujitve opredmetenih osnovnih sredstev predstavlja prodaja in odpisi opredmetenih osnovnih sredstev. Družba nima osnovnih sredstev v najemu. Za vrednotenje nepremičnin družba od leta 2008 dalje uporablja model prevrednotenja, medtem ko je oprema in drobn inventar vrednoten po modelu nabavne vrednosti.

Od prodaje opredmetenih osnovnih sredstev je Družba realizirala dobiček v vrednosti 22.524 EUR, ki je izkazan kot prevrednotovalni poslovni prihodek in 48.472 EUR izgube, ki je izkazana kot prevrednotovalni poslovni odhodek.

Družba je za zavarovanje dolgoročnih in kratkoročnih posojil zastavila opredmetena osnovna sredstva, katerih sedanja vrednost na dan 31.12.2010 znaša 35.328.253 EUR. Knjigovodska vrednost zastavljenih nepremičnin znaša 28.504.684 EUR, knjigovodska vrednost zastavljene opreme pa 6.823.569 EUR. Na dan 31.12.2010 Družba izkazuje obveznosti za nakup opredmetenih osnovnih sredstev v višini 195.002 EUR.

3. Naložbene nepremičnine

Leto 2010			
(v EUR)	Zemljišča	Zgradbe	Skupaj
NABAVNA VREDNOST			
1. januar 2010	578.460	4.679.805	5.258.265
Prenos iz OOS	11.786	996.971	1.008.757
Prenos na sredstva za prodajo	-	(2.943.324)	(2.943.324)
31. december 2010	590.246	2.733.452	3.323.698
NABRANI POPRAVEK VREDNOSTI			
1. januar 2010	-	194.497	194.497
Slabitve	-	368.721	368.721
Prenos iz OOS	-	123.484	123.484
Prenos na sredstva za prodajo	-	(240.612)	(240.612)
31. december 2010	-	446.090	446.090
SEDANJA VREDNOST			
31. december 2010	590.246	2.287.362	2.877.608
1. januar 2010	578.460	4.485.308	5.063.768

Leto 2009			
(v EUR)	Zemljišča	Zgradbe	Skupaj
NABAVNA VREDNOST			
1. januar 2009	578.460	5.766.302	6.344.762
Prekvalifikacije	-	(1.086.497)	(1.086.497)
31. december 2009	578.460	4.679.805	5.258.265
NABRANI POPRAVEK VREDNOSTI			
1. januar 2009	-	988.526	988.526
Slabitve	-	194.497	194.497
Prekvalifikacije	-	(988.526)	(988.526)
31. december 2009	-	194.497	194.497
SEDANJA VREDNOST			
31. december 2009	578.460	4.485.308	5.063.768
1. januar 2009	578.460	4.777.776	5.356.236

Med naložbenimi nepremičninami so evidentirane nepremičnine, ki se ne uporabljajo za opravljanje osnovne dejavnosti, temveč jih Družba daje v najem. Med naložbenimi nepremičninami je Družba v letu 2010 izkazovala športno dvorano Tri Lilije, gostinske

objekte (Hotel Hum, Hotel Savinja in Grad Tabor) ter počitniške kapacitete. Družba je iz naslova naložbenih nepremičnin ustvarila 302.339 EUR odhodkov ter 296.282 EUR prihodkov. Naložbene nepremičnine je na dan 31.12.2010 ocenil pooblaščen ocenjevalec vrednosti nepremičnin. Ocenjena vrednost naložbenih nepremičnin je manjša kot knjigovodska vrednost, zato je Družba za razliko izkazala oslabitev med poslovnimi odhodki v vrednosti 368.721 EUR.

Uprava Družbe je v začetku leta 2011 pričela s postopki prodaje gostinskih objektov – Hotela Hum in Hotela Savinja ter športne dvorane Tri Lilije. Pri tem ocenjuje, da obstaja verjetnost, da bosta oba Hotela prodana v roku enega leta, če se bo našel primeren kupec, medtem ko je izvedba prodaje športne dvorane zelo zahtevna in zapletena. Zaradi teh predpostavk je vrednost obeh hotelov, katerih ocenjena vrednost na dan 31.12.2010 znaša 2.702.713 EUR je v bilanci stanja na zadnji dan leta 2010 prenesena iz naložbenih nepremičnin in izkazana med nekratkoročnimi sredstvi za prodajo.

Naložbene nepremičnine v vrednosti 1.992.335 EUR so zastavljene za zavarovanje dolgoročnih in kratkoročnih posojil pri bankah.

4. Dolgoročne finančne naložbe

4. A. Dolgoročne finančne naložbe v odvisne družbe

(v EUR)	Delež v kapitalu/glasovalne pravice	2010	2009
DELEŽI V DRUŽBAH V SKUPINI			
V državi:			
Pivovarna Union, d. d. Ljubljana	97,892 %	169.267.845	169.265.873
Vital Mestinje, d. o. o.	96,920 %	1.457.761	1.457.761
Radenska, d. d. Radenci	93,810 %	50.023.603	50.018.983
Delo, d. d. Ljubljana	80,834 %	-	42.413.117
Firma Del, d. o. o. Laško	100,000 %	7.428	7.428
		220.756.637	263.163.162
V tujini:			
Laško Grupa, d. o. o., Zagreb	100,000 %	2.709	-
RA&LA, d. o. o. Sarajevo	69,230 %	160.408	160.408
		163.117	160.408
Skupaj		220.919.754	263.323.570

Podatki o odvisnih družbah

Ime družbe	Dejavnost družbe	Država družbe	Odstotek udeležbe	Vrednost celotnega kapitala (v EUR)	Dobiček/ izguba leta 2010 (v EUR)
Odvisne družbe					
Vital Mestinje, d. o. o.	proizvodnja pijač	Slovenija	96,92 %	3.357.788	(81.667)
Radenska, d. d., Radenci	proizvodnja pijač	Slovenija	93,81 %	81.102.108	456.936
Firma Del, d. o. o., Laško	proizvodnja piva	Slovenija	100,00 %	51.540	(182)
Jadranska Pivovara - Split, d. d.	proizvodnja piva	Hrvaška	99,11 %	(890.772)	(5.382.618)
RA&LA, d. o. o., Sarajevo	prodaja na veliko	BiH	69,23 %	124.063	(5.207)
Skupina Union, Ljubljana	proizvodnja piva in pijač	Slovenija	97,89 %	70.930.827	436.185
Skupina Delo, Ljubljana	časopisna in za- ložniška dejavnost	Slovenija	80,83 %	19.796.225	(2.330.603)
Laško Grupa, d. o. o., Zagreb	trgovsko posredovanje	Hrvaška	100,00 %	2.709	-

Podatki o pridruženih družbah

Ime družbe	Dejavnost družbe	Država družbe	Odstotek udeležbe	Vrednost celotnega kapitala (v EUR)	Dobiček/ izguba leta 2010 (v EUR)
Pridružena družba					
Thermana, d. d., Laško	dejavnost zdravilišč, hotelov in podobnih nastavitvenih obratov	Slovenija	22,630 %	28.535.802	(1.695.168)

Družba v skladu z MRS 27 vrednoti dolgoročne finančne naložbe v odvisna podjetja po modelu nabavne vrednosti.

Za namene ugotavljanja slabitev so bile na dan 31.12.2010 ponovno opravljene cenitve s strani pooblaščenega ocenjevalca vrednosti podjetij. Ocenjene so bile družbe Delo, d. d., vključno z naložbo v družbo Večer, Pivovarna Union, d. d., Fructal, d. d., Radenska, d. d. in Vital Mestinje, d. o. o. Ocenjena vrednost Pivovarne Union, d. d., ki vključuje tudi naložbo v njeno odvisno družbo Fructal, d. d., presega knjigovodsko vrednost naložbe, izkazano v poslovnih knjigah Pivovarne Laško, d. d. Prav tako knjigovodsko vrednost presega ocenjena vrednost družbe Radenska, d. d. in ocenjena vrednost družbe Vital, Mestinje, d. o. o. Za omenjene naložbe ni potrebe po slabitvi. Ocenjena vrednost naložbe v Skupino Union znaša 197.239.654 EUR oz. 447 EUR na delnico, v družbo Radenska, d. d., 89.438.315 EUR oz. 19 EUR na delnico, v družbo Vital Mestinje, d. o. o., pa 1.648.000 EUR.

Dolgoročne finančne naložbe v odvisna podjetja so se v letu 2010 povečale za dodatne nakupe v vrednosti 9.302 EUR. Pivovarna Laško, d. d., je povečala naložbo v odvisno družbo Pivovarna Union, d. d., v vrednosti 1.972 EUR, v Radensko, d. d., v vrednosti 4.620 EUR ter ustanovila družbo Laško Grupa, d. o. o., na Hrvaškem, z ustanovitve in kapitalom 2.709 EUR. Zaradi postopka prodaje je Družba iz dolgoročnih finančnih naložb med kratkoročna finančna sredstva, namenjena prodaji, prenesla naložbo v odvisno družbo Delo, d. d., v vrednosti 42.413.118 EUR. Pred prenosom je bila naložba v

Delo, d. d., na osnovi cenitve, ki jo je opravil pooblaščen ocenjevalec vrednosti podjetij, oslABLJENA v višini 6.501.965 EUR. Ocenjena vrednost naložbe na dan 31.12.2010 znaša 35.911.152 EUR.

Dolgoročna finančna naložba v družbo Jadranska pivovara – Split, d. d., je bila v letu 2009 oslABLJENA v celoti, zato je njena vrednost na zadnji dan leta 2010 enaka nič. V zvezi z naložbo prav tako tečejo prodajni postopki, zato je tudi ta naložba prenesena med kratkoročna sredstva, namenjena prodaji.

Pivovarna Laško, d. d., zaradi materialne nepomembnosti ne konsolidira družbe Firma Del, d. o. o., Laško in družbe RA&LA, d. o. o., Sarajevo, prav tako ne družbe Laško Grupa, d. o. o., Zagreb, ker je bila ustanovljena šele v decembru 2010 z minimalnim ustanovitvenim kapitalom. Vse ostale odvisne družbe konsolidira z uporabo metode popolne konsolidacije.

Ocene vrednosti odvisnih družb

a) Ocena vrednosti družbe Pivovarna Union, d. d., Ljubljana

Cenitev je opravil pooblaščen ocenjevalec vrednosti podjetij, vpisan pri Slovenskem inštitutu za revizijo. Cenitev je zasnovana na metodi sedanje vrednosti pričakovanih prostih denarnih tokov. Predmet vrednotenja je večinski lastniški delež podjetja (97,892 %), ki omogoča večinskemu lastniku vplivati na sprejemanje odločitev na organih upravljanja družbe in vplivanje na oblikovanje strategije in poslovnih odločitev (o investicijah, zadolževanju, itd...). Hkrati lahko večinski lastnik tudi iztisne obstoječe manjšinske lastnike. Pri vrednotenju je bila uporabljena 8,5 odstotna zahtevana stopnja donosa lastniškega kapitala in 7,7 odstotna zahtevana stopnja donosa celotnega kapitala.

Cenilka je pri oceni vrednosti izhajala iz nekonsolidiranih računovodskih izkazov družbe Pivovarna Union, d. d. na dan 31.12.2010. Pri tej metodi je najprej ocenjena sedanja vrednost prostih denarnih tokov brez odplačil obresti in glavnice (vrednost celotnega kapitala) po posameznih dejavnostih, zmanjšana za finančne in potencialne obveznosti ter povečana za vrednost presežnih finančnih naložb in poslovno nepotrebnih sredstev. Tako izračunana vrednost je popravljena še za ustrezne premije in diskonte.

Osnova za načrtovanje prihodkov iz prodaje je poslovanje v letu 2010 in poslovni načrt družbe za leto 2011, ki je upoštevan pri optimističnem scenariju, v pesimističnem scenariju pa je upoštevana nižja prodaja sokov in BAP. Srednjeročno je načrtovana minimalna količinska rast prihodkov, in sicer povprečno 3,3 % na leto po optimističnem in 2,4 % po pesimističnem scenariju.

Zahtevana stopnja lastniškega kapitala v oceni znaša 8,5 %, zahtevana stopnja celotnega kapitala pa 7,7 %.

Pri oceni vrednosti Pivovarne Union velik del vrednosti izhaja iz finančnih naložb, katerih vrednost po optimističnem scenariju znaša 150.200.000 EUR, po pesimističnem pa 132.100.000 EUR. Upoštevan je tudi davek na dohodek in stroški prodaje za naložbe, ki so predmet prodaje. V cenitvi je upoštevana tržna vrednost naložb:

- ✎ v večinski delež Fructala (93,02 %) v višini med 20 EUR na delnico po optimističnem in 14 EUR po pesimističnem scenariju,
- ✎ v manjšinski delež (12,33 %) Poslovnega sistema Mercator v višini 170 EUR na delnico,
- ✎ v manjšinski delež (5,74 %) EMAG v višini 3,5 EUR na delnico,
- ✎ v Birra Pejo (39,55 %) je ocenjena vrednost naložbe o EUR, enako tudi vrednost terminske pogodbe za nakup delnic te družbe.

Na osnovi uporabljenih metod vrednotenja znaša poštena tržna vrednost 97,89-odstotnega lastniškega deleža v Pivovarni Union 197.239.654 EUR oz. 447 EUR na delnico z možnim razponom med 383 EUR in 511 EUR na delnico, kar za 16,75 % presega vrednost naložbe, ki jo v svojih poslovnih knjigah izkazuje Pivovarna laško, d. d.

b) Ocena vrednosti družbe Radenska, d. d., Radenci

Cenitev je opravil pooblaščen ocenjevalec vrednosti podjetij, vpisan pri Slovenskem inštitutu za revizijo. Cenitev je zasnovana na metodi sedanje vrednosti pričakovanih prostih denarnih tokov. Cenilec je pri oceni vrednosti izhajal iz računovodskih izkazov družbe Radenska, d. d., na dan 31.10.2010 ter ocene poslovanja do zadnja dva meseca leta 2010. Pri tej metodi je najprej ocenjena sedanja vrednost prostih denarnih tokov brez odplačil obresti in glavnice (vrednost celotnega kapitala), od katere so nato odštete vse finančne obveznosti družbe ter na dobljeno vrednost upoštevane premije in diskonti. Tako dobljeni vrednosti je nato prišteta še sedanja vrednost presežnih finančnih naložb in poslovno nepotrebnih sredstev. Ločeno so ocenjene še naložbe v 19,2-odstotni delež v družbi Delo in 2,6-odstotni delež v Poslovnem sistemu Mercator, pri kateri je upoštevan celoten lastniški delež, ki ga imajo v lasti različne družbe Skupine Pivovarne Laško. Pri oceni vrednosti teh naložb je bila prav tako uporabljena metoda sedanje vrednosti pričakovanih prostih denarnih tokov brez upoštevanja zadolženosti. Pri oceni je bila uporabljena zahtevana stopnja donosa celotnega kapitala (WACC) med 7,4 % do 7,6 %. Pri izdelavi projekcij je kot izhodišče služil izkaz poslovnega izda za obdobje januar oktober 2010 ter s strani ocenjevalca ocenjen potencial podjetja, ki temelji na povprečni rasti čisti prihodkov od prodaje 2,2 % na leto po optimističnem scenariju oz. 0,7 % na leto po pesimističnem scenariju ter na oceni dobička iz poslovanja v prihodkih iz prodaje (EBITDA marža) med 9,2 % in 12,8 % po optimističnem ter med 7,2 % in 10,1 % po pesimističnem scenariju.

V okviru sedanje vrednosti presežnih naložb je ločeno ocenjena naložba v 19,2-odstotni delež v družbi Delo (pri kateri je ocenjen večinski delež, saj celotna skupina prek različnih podjetij obvladuje lastništvo) in 2,6-odstotni delež v Poslovnem sistemu Mercator, pri katerem je upoštevan celoten lastniški delež, ki ga imajo v lasti različne družbe skupine Pivovarna Laško. Pri oceni vrednosti teh naložb je bila prav tako uporabljena metoda sedanje vrednosti pričakovanih prostih denarnih tokov brez upoštevanja zadolženosti. Vse preostale finančne naložbe podjetja in presežna osnovna sredstva so ocenjena v višini njihove tržne vrednosti (v primeru kotirajočih naložb je le-to borzna cena) oziroma v višini knjigovodske vrednosti (v primeru ostalih naložb).

Obenem je bila pri oceni vrednosti naložbe uporabljena tudi metoda tržnih primerjav kot kontrolna metoda. Na osnovi uporabljenih metod vrednotenja znaša poštena tržna

vrednost 93,8-odstotnega lastniškega deleža v družbi Radenska 89.438.315 EUR oz. 19,00 EUR na delnico, kar za 78,79 % presega vrednost naložbe, ki jo v svojih poslovnih knjigah izkazuje Pivovarna Laško, d. d.

Kot je razkrito v poslovnem delu letnega poročila obstajajo proti družbi Radenska, d. d., denacionalizacijski zahtevki. Denacionalizacijski upravičenci so opravili vpis v zemljiški knjigi v obliki plombe kot zaznambo spora na vseh zemljiščih, ki so predmet denacionalizacijskega postopka. Vpis zaznambe spora je bil opravljen tudi pri omenjenih blagovnih znamkah Radenske, d. d., Radenci. Pričakuje se dolgotrajni proces razreševanja omenjenih denacionalizacijskih zahtevkov, ki lahko pomembno vplivajo na prihodnje poslovanje družbe in posledično na vrednotenje finančne naložbe v odvisno družbo.

4. B. Dolgoročne finančne naložbe v pridružene družbe

(v EUR)	Delež v kapitalu/glasovalne pravice	2010	2009
DELEŽI V PRIDRUŽENIH DRUŽBAH			
Thermana, d. d., Laško	20,63 %	-	1.594.000
Skupaj		-	1.594.000

Na dan 31.12.2010 ima Pivovarna Laško, d. d., v lasti 645.003 delnic družbe Thermana, d. d., kar predstavlja 20,63 odstotni lastniški delež. Izvirna nabavna vrednost naložbe znaša 6.897.921 EUR. Na osnovi cenitve je družba v letu 2009 opravila slabitev naložbe za 5.303.921 EUR, v letu 2010 pa je naložbo oslabila v celoti še za preostanek, in sicer 1.594.000 EUR. Oslabitev je bi la pripoznana ob upoštevanju cenitve za preteklo leto ter preveritve v cenitvi upoštevanih projekcij poslovanja. Obenem se je Thermana v letu 2010 dodatno zadolžila, kar ima negativni vpliv na denarne tokove v prihodnjih letih.

Družba se z ostalimi lastniki dogovarja za možnost prodaje naložbe, in sicer je podelila mandat za organizacijo prodaje NLB, d. d., Ljubljana. Sporazum o izvedbi prodaje je pripravljen in posredovan lastnikom, ki imajo v lasti več kot 50 % naložbe in so zainteresirani za skupinsko prodajo svojega deleža v paketu. S strani Pivovarne Laško, d. d., je bil sporazum podpisan 20.12.2010. V mesecu februarju 2011 je potekalo pridobivanje soglasja naročnikov za prodajo. Dne 28.2.2011 je bil podpisan in usklajen sporazum s strani NLB, d. d., Pivovarne Laško, d. d., in Zavarovalnice Triglav, d. d., kar skupaj predstavlja 44,85 % delež lastništva Thermane, d. d. Nadaljujejo se usklajevalne aktivnosti s preostalimi potencialnimi podpisniki sporazuma o izvedbi prodaje delnic.

4. C. Za prodajo razpoložljiva dolgoročna finančna sredstva

(v EUR)	2010	2009
Ostale naložbe v delnice in deleže po nabavni vrednosti	320.942	6.948.760
Ostale naložbe v delnice in deleže po pošteni vrednosti	-	48.892.029
Skupaj	320.942	55.840.789

Gibanje za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev

(v EUR)	2010	2009
Stanje 1. januarja	55.840.789	61.563.643
Spremembe v letu:		
Prenos na DFN v pridružene družbe (Thermana, d. d.)	-	(3.837.454)
Prevrednotenje	1.423.146	(1.885.400)
Prenos na kratkoročna sredstva, namenjena prodaji	(56.724.195)	-
Prodaja	(218.798)	-
Stanje 31. december	320.942	55.840.789

Vrednost za prodajo razpoložljivih dolgoročnih finančnih sredstev se je v primerjavi s preteklim letom znižala za 55.519.847 EUR. Večji del zmanjšanja v višini 55.301.049 EUR se nanaša na prenos med kratkoročna finančna sredstva, namenjeni prodaji zaradi načrtovane odprodaje večine naložb. Med kratkoročna sredstva, namenjena prodaji je Družba prenesla naložbo v Poslovni sistem Mercator v vrednosti 50.069.435 EUR in naložbo v Etol, d. d., v višini 57.708 EUR. Omenjeni naložbi sta bili razporejeni v IV. skupino med dolgoročne finančne naložbe, merjene po pošteni vrednosti prek kapitala. V letu 2010 sta bili obe naložbi prevrednoteni v vrednosti 1.423.146 EUR.

Dolgoročne finančne naložbe, ki so bile vrednotene po nabavni vrednosti in zaradi načrtovane prodaje prenesene med kratkoročna sredstva pa so naslednje: delnice Probanke, d. d., v vrednosti 5.217.259 EUR (6,27 %), delnice Elektra Gorenjska, d. d., v vrednosti 974.333 EUR (1,6 %), delnice družbe Ceste Mostovi Celje, d. d., v vrednosti 238.355 EUR (5,49 %), NLB skladi v vrednosti 83.574 EUR in Vzajemni sklad Primus v vrednosti 83.459 EUR. V letu 2010 je Družba prodala naložbi v Zavarovalnico Triglav, d.d., in pri tem realizirala dobiček v vrednosti 145.528 EUR in naložbo v Banko Celje, d.d., pri čemer je realizirala kapitalski dobiček v vrednosti 51.062 EUR.

5. Dolgoročna posojila

Dolgoročna posojila se nanašajo na dolgoročna stanovanjska posojila, ki jih je Družba v preteklosti dajala svojim zaposlenim za reševanje njihovih stanovanjskih problemov.

6. Dolgoročne poslovne terjatve

(v EUR)	2010	2009
Dolgoročne poslovne terjatve do drugih	573.467	670.316
Skupaj	573.467	670.316

Dolgoročne poslovne terjatve se nanašajo na opremo za proizvodnjo blagovne znamke Bandidos, dano v finančni najem poslovnemu partnerju iz Belorusije.

7. Dolgoročne terjatve za odloženi davek

Dolgoročne terjatve in obveznosti za odloženi davek so izračunane na osnovi začasnih razlik z upoštevanjem metode obveznosti z upoštevanjem 20 % stopnje davka.

(v EUR)	2010	2009
Na začetku leta - terjatve za odloženi davek	14.482.886	6.718.667
Sprememba v izkazu poslovnega izida	1.097.155	7.687.102
Sprememba v vseobsegajočem donosu	(143.861)	77.117
Skupaj	15.436.180	14.482.886

Na dan 31.12.2010 družba izkazuje neto dolgoročno terjatev iz naslova odloženih davkov v vrednosti 14.343.155 EUR, kar je za 987.613 EUR več kot v preteklem letu.

Gibanje dolgoročnih terjatev za odloženi davek

(v EUR)	Obveznosti do zaposlencev	Poštena vrednost (finan. sredstva)	Ostalo	Skupaj
TERJATVE ZA ODLOŽENI DAVEK				
1. januar 2009	398.901	4.313.882	2.005.884	6.718.667
Sprememba v izkazu poslovnega izida	(8.880)	9.336.428	(1.640.446)	7.687.102
Sprememba v vseobsegajočem donosu	-	77.117	-	77.117
31. december 2009	390.021	13.727.427	365.438	14.482.886
Sprememba v izkazu poslovnega izida	(73.919)	1.170.944	130	1.097.155
Sprememba v vseobsegajočem donosu	-	(143.861)	-	(143.861)
31. december 2010	316.102	14.754.510	365.568	15.436.180

Povečanje dolgoročnih terjatev za odloženi davek znaša 953.294 EUR. Iz naslova slabitev finančnih sredstev je bila oblikovana terjatev v vrednosti 1.170.944 EUR, ki povečuje poslovni izid. Iz naslova krepitev finančnih sredstev na višjo pošteno vrednost pa se je vrednost dolgoročnih terjatev za odloženi davek zmanjšala za 143.861 EUR, učinek pa se odraža v vseobsegajočem donosu in ne vpliva na poslovni izid. Terjatev za odloženi davek se je znižala še iz naslova zmanjšanja obveznosti do zaposlencev v vrednosti 73.919 EUR.

Dolgoročne obveznosti za odloženi davek se nanašajo na preračun dolgoročnih finančnih sredstev za prodajo ter nepremičnin na pošteno vrednost, ki se izkazuje na presežku iz prevrednotenja. Uporabljena stopnja davka je 20 %.

8. Nekatrkoročna sredstva za prodajo

(v EUR)	2010	2009
Nepremičnine za prodajo	3.634.713	1.083.307
Druška nekatrkoročna sredstva za prodajo	35.911.152	-
Skupaj	39.545.865	1.083.307

Med nekatrkoročnimi sredstvi za prodajo je izkazana vrednost nepremičnin, ki jih namerava Družba v roku enega leta odtujiti, in sicer poslovno-skladiščni prostori s pripadajočim zemljiščem v Ljubljani, Hotel Hum in Hotel Savinja. Vrednost nepremičnin je izkazana po ocenjeni pošteni vrednosti.

Nekatrkoročna sredstva za prodajo v vrednosti 2.702.713 EUR so zastavljena za zavarovanje dolgoročnih in kratkoročnih posojil pri bankah.

V skladu z MSRP 5 je družba med nekatrkoročna sredstva, namenjena prodaji, razporedila tudi naložbo v odvisno družbo Delo, d. d., v vrednosti 35.911.152 EUR in naložbo v odvisno družbo Jadranska pivovara – Split, d. d., katere vrednost na dan 31.12.2010 je enaka nič.

1. Finančna naložba v družbo Delo, d. d., Ljubljana

a) Postopki pri prodaji 100% deleža v družbi Delo, d. d., Ljubljana

Zaradi postopka prodaje je v skladu z MSRP 5 Družba iz dolgoročnih finančnih naložb med kratkoročna finančna sredstva, namenjena prodaji, prenesla naložbo v odvisno družbo Delo, d. d., v vrednosti 35.911.152 EUR. Na osnovi cenitve je bilo ugotovljeno, da znaša poštena vrednost finančne naložbe v družbo Delo, d. d., 35.911.152 EUR oz. 67 EUR na delnico, kar je za 6.501.966 EUR manj kot je v bila pred tem v poslovnih knjigah izkazana njena vrednost. Družba je iz tega naslova izkazala finančne odhodke v vrednosti 6.501.966 EUR.

Skupina Pivovarna Laško prodaja celotni 100 % delež družbe Delo, d. d. Poleg Pivovarne Laško, d. d., ki ima v lasti 80,13 % lastniški delež v omenjeni družbi, je 19,17 % lastnik družbe Delo, d. d., tudi odvisna družba Radenska, d. d.

Postopki v zvezi s prodajo naložbe so se pričeli v oktobru 2010, ko je bil mandat za organizacijo prodaje podeljen družbi KPMG, d. o. o., Ljubljana. Novembra 2010 je bil opravljen finančni in davčni skrbni pregled poslovanja, ki sta ga opravili družbi Ernest&Young, d. o. o., Ljubljana in Schonherr (Austria). Dne 30.11.2010 je bil objavljen poziv za javno zbiranje pisnih ponudb v časniku Delo in Financial Times (UK). Rok za oddajo interesa za sodelovanje je bil 14.12.2010. Dne 21.12.2010 je bil potencialnim investitorjem poslan informacijski memorandum, podpisanih je bilo sedem NDA. Rok za oddajo nezavezujočih ponudb je bil 28.1.2011. Do tega datuma je prispelo več nezavezujočih ponudb, vendar so ponujene cene nižje od pričakovanih. V mesecu februarju so bili opravljeni pogovori s ponudniki glede možnosti zvišanja nezavezujočih ponudb. Do 1.3.2011 je bil opravljen razgovor s tremi ponudniki, ki bodo dodatno v vpogled dobili Vendor due diligence, nato pa se bodo udeležili prezentacije s strani uprave družbe (management presentation). Rok za oddajo izboljšanih nezavezujočih ponudb je 8.4.2011. V primeru, da bo sprejeta odločitev, da se nadaljuje s postopki prodaje, bo v mesecu maju 2011 potekal skrbni pregled poslovanja ter do konca junija 2011 podpisana pogodba o prodaji naložbe. Datum končnega plačila je odvisen od pridobivanja soglasja Urada za varstvo konkurence in Ministrstva za kulturo.

b) Ocena vrednosti družbe Delo, d. d.

Cenitev je opravila pooblaščenca ocenjevalka vrednosti podjetij, vpisana pri Slovenskem inštitutu za revizijo. Predmet cenitve je večinski lastniški delež podjetja, saj ima Skupina Pivovarna Laško skupaj 100 % delež, ki lastniku omogoča vplivati na sprejemanje odločitev na organih upravljanja družbe ter vplivanje na oblikovanje strategije in poslovnih odločitev. Cenitev je zasnovana na metodi sedanje vrednosti pričakovanih prostih denarnih tokov, kot kontrolni metodi pa sta bili uporabljeni še: metoda primerljivih podjetij in metoda primerljivih transakcij.

Cenilka je izhajala iz predpostavke, da je tržna vrednost podjetja enaka sedanji vrednosti pričakovanih prostih denarnih tokov, saj s finančnega vidika velja, da je vrednost podjetja enaka vsoti bodočih koristi, ki jih to podjetje prinaša svojemu lastniku.

Pri oceni vrednosti podjetja je bila uporabljena »metoda sedanje vrednosti pričakovanih prostih denarnih tokov brez upoštevanja zadolženosti«. Ocena temelji na računovodskih izkazih podjetja Delo, d. d. Na tej osnovi je izračunana sedanja vrednost prostih denarnih tokov brez odplačil obresti in glavnice. Nato se od te vrednosti odštejejo vse finančne obveznosti podjetja ter tako dobljena vrednost popravi še za morebitne potencialne obveznosti, premije in diskonte ter poveča za vrednost presežnih sredstev in finančnih naložb.

Pri ocenjevanju je bil upoštevana ocena poslovanja družbe Delo, d. d., za leto 2010 in poslovni načrt poslovanja podjetja Delo v letu 2011, ki je po oceni ocenjevalke optimističen. Pri ocenitvi bodočih donosov je upoštevan tudi Strateški poslovni načrt 2010-2014 ter potencial skupine na podlagi analize panoge v kateri podjetje posluje, načrti poslovanja torej niso natančne napovedi prihodnjega poslovanja.

Ocenjevalka ocenjuje, da je Strateški poslovni načrt družbe Delo, d. d., 2010-2014 optimističen in odraža potencial podjetja. Zaradi upada prodaje in neizpolnjevanja plana v letu 2010 je strateški načrt v projekcijah vrednotenja upoštevan z zamikom (enega oz. dveh let). Čisti prihodki od prodaje bodo v obdobju napovedi (od 2010 do 2016) rasli s povprečno letno stopnjo rasti 4,9 % po optimističnem scenariju, oziroma 3,8 % po pesimističnem scenariju. Največ bo k rasti prihodkov prispevala rast prihodkov od oglaševanja, še posebej od interneta, kjer bo podjetje nadaljevalo z razvijanjem novih spletnih strani za vse Delove edicije. Na rast prihodkov od naklade (povprečna letna rast je 3,0 % oz. 2,5 %) naj bi poleg izboljšanih gospodarskih razmer, kvalitete vsebin, vsebinske in grafične prenove edicij, krepitve blagovnih znamk in uvedbe novega redakcijskega informacijskega sistema dodatno vplivala tudi dostopnost Dela na večjih medijskih platformah (internet, mobilni tel.) in možnost zaračunavanja digitalnih vsebin uporabnikom. Raven dobička iz poslovanja (EBIT) v prihodkih iz prodaje v letu 2016 po optimističnem scenariju je planirana v višini 10,9 %, po pesimističnem scenariju pa 8,3 %, kar je v skladu z dolgoročnim in trenutnim (leto 2010) povprečjem v panogi.

Del ocenjene vrednosti izhaja iz presežnih finančnih naložb in presežnih sredstev podjetja Delo. Vrednost finančne naložbe v podjetje Večer je upošteva v višini knjigovodske vrednosti 9.250.000 EUR, ki odraža prodajno ceno. Prav tako del ocenjene vrednosti predstavlja tržna vrednost odvisnega podjetja Izberi, d. o. o., (v 100 % lasti Delo, d. d.) na dan 31.12.2010.

Pri oceni je bila uporabljena zahtevana stopnja donosa celotnega kapitala (WACC) 9,9 % in upoštevan diskont za pomanjkanje likvidnosti v višini 10 %. Pri tem je upoštevan tržni delež podjetja na trgu (vodilna časopisna hiša), moč blagovnih znamk podjetja in siceršnja strateško-politična pozicija podjetja. Dodatno je pri določitvi diskonta upoštevano tudi dejstvo, da cenilka ni upoštevala polnega potenciala podjetja predvidenega v strateškem planu podjetja (tudi v optimističnem scenariju ni v celoti upoštevan strateški plan podjetja).

Na osnovi teh predpostavk, znaša na dan 31.12.2010 tržna vrednost za 100 % lastniški delež 45.572.000 EUR oz 68,5 EUR na delnico.

Zaradi pričetih postopkov prodaje je Pivovarna Laško, d. d., dolžna v skladu z MSRP 5 (Nekratkoročna sredstva za prodajo in ustavljeno poslovanje) meriti nekratkorочно

sredstvo (ali skupino za odtujitev), razvrščeno med sredstva za prodajo, po knjigovodski vrednosti ali poštenu vrednosti, zmanjšani za stroške prodaje, katera je nižja. V skladu z MRS 36 je Družba izkazala slabitev naložbe v vrednosti 6.501.965 EUR ter nato prenesla oslABLJENO naložbo, katere vrednost na zadnji dan leta 2010 znaša 35.911.152 EUR na kratkoročna sredstva, namenjena prodaji. Poštena vrednost po računovodskih standardih je po svoji vsebini običajno enaka tržni vrednosti kot podlagi vrednosti v okviru standardov za vrednotenje podjetij. Zato je cenilka v okviru te vrednosti ocenjevala tržno vrednost zmanjšano za stroške prodaje, ki zajemajo neposredne stroške prodaje oz. odtujitve.

Poštena vrednost, zmanjšana za stroške prodaje, za 100 % lastniški kapital podjetja Delo na dan 31.12.2010, za namen računovodskega poročanja v skladu z MSRP 5, pa znaša 44.428.000 EUR oz. 67 EUR na delnico.

2. Finančna naložba v Jadransko pivovaro – Split, d. d.

a) Postopki pri prodaji 99,11 % deleža v družbi Jadranska pivovara – Split, d. d.

Vodstvo Pivovarne Laško se je že v letu 2009 odločilo, da zaradi slabega finančnega položaja in racionalizacije preneha s proizvodnjo v Jadranski pivovari in proizvodnjo prenese v Laško, naložbo oz. proizvodni obrat pa proda najugodnejšemu ponudniku. Svojo napoved glede selitve proizvodnje je Družba v letu 2010 uresničila. V mesecu aprilu 2010 je Jadranska pivovara prenehala proizvajati, v jeseni 2010 pa tudi polniti pivo. Družba je vse leto intenzivno iskala kupca, vendar s posameznimi kupci, ki so bili zainteresirani za nakup proizvodnega obrata, ni prišlo do sklenitve posla.

Zato je bil v jesni 2010 mandat za prodajo 99,11 % deleža v Jadranski pivovari – Split, d. d., podeljen družbi Caper, d. o. o., Zagreb. Dne 26.11.2010 je bila v hrvaškem časniku Poslovni Dnevnik in na poslovnem portalu Mergemarkt objavljena javna prodaja namere za prodajo. Družba Caper je do 17.12.2010 pripravila seznam potencialnih kupcev, ki jim je poslala teaser. Informacijski memorandum, ki je bil pripravljen 24.12.2010, sta prevzela dva potencialna kupca, in sicer SABMiler in Bavaria NV. Rok za oddajo nezavezujočih ponudb je bil 2.3.2011, pred tem pa je bil opravljen ogled Jadranske pivovare s strani zainteresiranih kupcev. Rok za oddajo nezavezujočih ponudb je bil dvakrat podaljšan. V tem času sta od ponudbe odstopila SABMiler in Bavaria NV, pojavil pa se je nov kupec – Arena, d. o. o., Split. Kljub podaljšanju roka za oddajo ponudbe do 25.3.2011, Arena, d. o. o., ni posredovala ponudbe. Uprava Družbe ugotavlja, da prodajni postopek ni bil uspešen in bo sprejela odločitev o nadaljnjih postopkih.

b) Ocena vrednosti družbe Jadranska pivovara – Split, d. d.

Na osnovi cenitve naložbe iz leta 2008, je njena vrednost v poslovnih knjigah Pivovarne Laško, d. d., enaka nič. V letu 2009 cenitev naložbe ni bila opravljena, je pa bila opravljena cenitev nepremičnin in premičnin. V letu 2010 je Družba sama preverila zadnje cenitve in ocenila, da ni novih okoliščin in dejstev, ki bi kazala na to, da bi se vrednost premeičnin in nepremičnin bistveno spremenila glede na zadnje cenitve. Glede na to, da je naložba v poslovnih knjigah Pivovarne Laško, d. d., izkazana v vrednosti nič, tudi ni potrebe po novi cenitvi naložbe, saj ni znakov, ki bi kazali na izboljšanje finančnega stanja omenjene družbe.

9. Zaloge

(v EUR)	2010	2009
Material in surovine	5.929.076	6.914.834
Nedokončana proizvodnja	749.917	791.506
Proizvodi	1.813.588	3.124.663
Trgovsko blago	385.381	292.136
Skupaj	8.877.962	11.123.139

Vrednost zalog se je glede na preteklo leto zmanjšala za 2.245.177 EUR, oziroma za 20,2 %. Predvsem se je zmanjšala vrednost gotovih proizvodov in materiala. Na dan 31.12.2010 ni bilo zastavljenih zalog, prav tako ni bilo oblikovanih popravkov vrednosti zalog. Knjigovodska vrednost ne presega čiste iztržljive vrednosti zalog.

Inventurni viški in primanjkljaji

(v EUR)	2010	2009
Inventurni viški	16.603	32.524
Inventurni primanjkljaji	(14.834)	(26.576)

Pri rednem letnem popisu ni bilo ugotovljenih večjih viškov in primanjkljajev.

10. A. Kratkoročne poslovne terjatve

(v EUR)	2010	2009
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev:		
na domačem trgu	14.280.076	15.117.584
na tujem trgu	3.746.424	4.024.214
Manj popravek vrednosti	(4.975.710)	(4.835.059)
Skupaj	13.050.790	14.306.739
Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	1.008.951	697.700
Predujmi	30.903	137.949
Manj popravek vrednosti	(91.310)	(91.310)
Skupaj	13.999.334	15.051.078

Na dan 31.12.2010 Družba izkazuje 13.999.334 EUR kratkoročnih terjatev iz poslovanja, kar je za 1.051.744 EUR manj kot na zadnji dan preteklega. Zaradi zmanjšanja prodaje so se predvsem zmanjšale kratkoročne poslovne terjatve do domačih kupcev.

Izkazana vrednost vseh kratkoročnih poslovnih in drugih terjatev odraža pošteno vrednost.

Popravki vrednosti kratkoročnih poslovnih terjatev

(v EUR)	2010	2009
Stanje 1. januarja	4.835.059	2.599.720
Izterjane odpisane terjatve	(163.089)	(204.551)
Dokončen odpis terjatev	(240.813)	(62.599)
Oblikovanje popravkov vrednosti v letu	544.553	2.502.489
Stanje 31. decembra	4.975.710	4.835.059

Popravek vrednosti poslovnih terjatev do kupcev se je povečal iz naslova tožb v vrednosti 128.978 EUR ter iz naslova oblikovanja popravka vrednosti terjatev za obračunane obresti iz danih posojil Jadranski pivovari – Split, d. d., v vrednosti 415.575 EUR. Zmanjšali pa so se za odpise terjatev v vrednosti 240.813 EUR ter za izterjane tožene terjatve v vrednosti 163.089 EUR.

Zapadlost terjatev do kupcev

(v EUR)	2010	2009
ZAPADLOST TERJATEV DO KUPCEV		
nezapadle	12.174.153	12.265.405
do 30 dni	890.124	1.888.743
od 30 do 60 dni	183.692	141.897
od 60 do 90 dni	50.861	66.037
nad 90 dni	4.727.670	4.779.716
Stanje 31. decembra	18.026.500	19.141.798

Terjatve do kupcev v vrednosti 1.761.219 EUR so zavarovane s prejetimi garancijami v vrednosti 2.049.000 EUR. Na dan 31.12.2010 ima Družba prejeta posojila zavarovana s terjatvami do kupcev v vrednosti 9.500.000 EUR.

10. B. Kratkoročne terjatve za preveč plačan davek od dohodka pravnih oseb

V davčnem obračunu za leto 2010 je Družba izkazala davčno izgubo v vrednosti 651 EUR. Nepokrita davčna izguba na dan 31.12.2010 znaša 1.274.977 EUR in se nanaša na ugotovljeno in nepokrito davčno izgubo iz leta 2008 in 2010. V letu 2009 Družba ni izkazala davčne osnove, zato v letu 2010 ni plačevala akontacij davka od dohodka pravnih oseb.

11. Za prodajo razpoložljiva kratkoročna finančna sredstva

(v EUR)	2010	2009
Za prodajo razpoložljiva kratkoročna finančna sredstava po NV	6.571.334	-
Za prodajo razpoložljiva kratkoročna finančna sredstava po PV	50.127.215	-
Skupaj	56.698.549	-

Na zadnji dan leta 2010 znaša vrednost kratkoročnih, za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev, 56.698.549 EUR in so bila v letu 2010 v celoti prenesena iz dolgoročnih finančnih naložb zaradi predvidene prodaje v letu 2011.

1. Finančna naložba v družbo Poslovni sistem Mercator, d. d., Ljubljana

Družba je na dan 31.12.2010 lastnik 317.498 delnic MELR (8,43 %), kar ob upoštevanju poštene tržne vrednosti 157,70 EUR na delnico na dan 31.12.2010 znaša 50.069.435 EUR. Poštena vrednost omenjene naložbe je na dan 31.12.2010 za 908.746 EUR nižja od izvirne nabavne vrednosti, ki je znašala 50.977.838 EUR oz. 160,56 EUR na delnico.

a) Postopki pri prodaji 23,43 % deleža v družbi PS Mercator, d. d., Ljubljana

Po neuspešnem dogovarjanju z bankami je nadzorni svet Pivovarne Laško, d. d., naložil upravi prodajo delnic MELR v javni prodaji. V ta namen je bila z NLB, d. d., Ljubljana dne 3.2.2011 podpisana pogodba o svetovanju pri prodaji. Dne 4.2.2011 je bil objavljen javni razpis za prodajo 23,43 % deleža družbe PS Mercator, ki je v lasti družb Skupine Pivovarna Laško. V javnem razpisu je bil določen rok za oddajo zavezujočih ponudb, in sicer 9.3.2011. Vzporedno z javno prodajo so v mesecu februarju potekala pogajanja s finančnim skladom Mid Europa Partners LTD iz Velike Britanije. Do 9.3.2011 so prispele tri ponudbe: Mid Eura UK, Agrokor HR in Warburg Pincus US.

2. Ostale finančne naložbe za prodajo

V letu 2010 je Družba zaradi nameravane prodaje iz dolgoročnih finančnih naložb med za prodajo razpoložljiva kratkoročna finančna sredstva prenesla še naslednje naložbe: naložbo v delnice Probanke, d. d., v vrednosti 5.217.259 EUR (6,27 %), v delnice Elektra Gorenjska, d. d., v vrednosti 974.333 EUR (1,6 %), v delnice družbe Ceste Mostovi Celje, d. d., v vrednosti 238.355 EUR (5,49 %) in v delnice družbe Etol Celje, d. d., v vrednosti 57.780 EUR (0,21 %). Obenem je iz dolgoročnih finančnih naložb prenesla in v letu 2011 že realizirala prodajo naložbe v NLB sklad v vrednosti 83.574 EUR in naložbo v Vzajemni sklad Primus v vrednosti 83.459 EUR. Vse naložbe, razen naložbe v delnice Etola so vrednotene po modelu nabavne vrednosti. Na zadnji dan leta 2010 je bilo za vsa sredstva, namenjena prodaji, opravljeno preverjanje znakov slabitve. Na tej osnovi je bila izkazana slabitev naložbe v delnice družbe Elektro Gorenjska, d. d., v vrednosti 27.065 EUR, katere učinek se je odrazil med finančnimi odhodki.

Gibanje za prodajo razpoložljivih kratkoročnih finančnih sredstev

(v EUR)	2010	2009
Stanje 1. januarja	-	-
Spremembe v letu:		
Prenos iz dolgoročnih finančnih naložb	56.698.549	-
Stanje 31. decembra	56.698.549	-

12. Kratkoročna posojila

(v EUR)	2010	2009
Kratkoročni depoziti	2.000.738	11.213
Kratkoročna posojila	17.926.875	13.298.875
Manj popravek vrednosti	(17.676.875)	(12.748.875)
Skupaj	2.250.738	561.213

Kratkoročno dana posojila odvisni družbi Jadranska pivovara – Split, d. d., so se v letu 2010 povečala za 3.228.000 EUR, pri čemer se del danih posojil v vrednosti 1.863.905 EUR nanaša na dana poročila Jadranski pivovari iz preteklih let, za kar je bila v letu 2009 izkazana obveznost (pasivne časovne razmejitev) in v celoti oblikovan popravek vrednosti, ki je bremenil poslovni izid leta 2009. Za celotno vrednost v letu 2010 danih posojil Jadranski pivovari – Split, d. d., je bil oblikovan popravek vrednosti, finančni odhodki iz naslova oslabitve danih posojil pa so izkazani v vrednosti 1.364.095 EUR za posojila, ki presegajo vrednost poroštev. Popravek vrednosti kratkoročno danih posojil je bil oblikovan zato, ker obstaja velika verjetnost, da posojilo ne bo vrnjeno.

Kratkoročna posojila, dana drugim, so se v letu 2010 zmanjšala za 300.000 EUR, povečali pa so se depoziti pri bankah za 1.989.525 EUR.

Gibanje danih kratkoročnih posojil

(v EUR)	Začetno stanje dolga 1.1.2010	Popravek začetnega stanja	Nova posojila v letu 2010	Odplačila v letu 2010	Slabitev v letu 2010	Prenos na PČR	Končno stanje dolga 31.12.2010
Odvisne družbe	5.149.262	5.149.262	3.228.000	-	1.364.025	1.863.975	-
Druge družbe	9.849.613	9.299.613	-	300.000	-	-	250.000
Skupaj	14.998.875	14.448.875	3.228.000	300.000	1.364.025	1.863.975	250.000

Obrestna mera za kratkoročna posojila je v letu 2010 v povprečju znašala 5,9 %. Izkazana vrednost kratkoročnih posojil odraža pošteno vrednost.

13. Dobroimetje pri bankah, čeki in gotovina

(v EUR)	2010	2009
Dobroimetje pri bankah	16.323	47.967
Gotovina v blagajni in prejeti čeki	27.633	23.555
Denar na poti	52.844	57.761
Skupaj	96.800	129.283

14. Aktivne časovne razmejitve

(v EUR)	2010	2009
Aktivne časovne razmejitve	27.850	942
Skupaj	27.850	942

15. Kapital

Kapital Pivovarne Laško, d. d. sestavljajo vpoklicani kapital, kapitalske rezerve, rezerve iz dobička, preneseni dobiček ali izguba iz prejšnjih let, presežek iz prevrednotenja finančnih naložb, razvrščenih v skupino za prodajo ter predhodno še ne razdeljeni dobiček ali še ne poravnana izguba poslovnega leta.

Osnovni kapital se pojavlja kot delniški kapital (kapital z deleži ali kapitalska vloga). Deli se na vpoklicani osnovni kapital in nevpoklicani osnovni kapital. Nevpoklicani osnovni kapital je odbitna postavka od osnovnega kapitala.

Vpoklicani kapital družbe Pivovarna Laško, d. d. je opredeljen v statutu družbe in znaša 36.503.304,96 EUR. Razdeljen je na 8.747.652 navadnih prosto prenosljivih imenskih kosovnih delnic. Vsaka delnica daje lastniku pravico glasovanja na letni skupščini delničarjev in do udeležbe v dobičku. Nominalna vrednost vpoklicanega kapitala znaša 36.503.304,96 EUR.

Kapitalske rezerve na zadnji dan leta 2010 znašajo 79.980.488 EUR in so se v letu 2010 na osnovi predloga uprave znižale zaradi pokrivanja tekoče izgube v višini 5.580.959 EUR. Kapitalske rezerve v vrednosti 102.377.721 EUR so bile oblikovane iz naslova vplačanega presežka kapitala ob obeh izvedenih dokapitalizacijah iz vplačil delničarjev, ki so presegala nominalno vrednost vplačanih delnic v višini 79.231.564 EUR in splošnega prevrednotovalnega popravka kapitala, ki je nastal zaradi ohranjanja realne vrednosti kapitala v vrednosti 23.146.157 EUR.

Med rezervami so izkazane zakonske rezerve v vrednosti 3.650.331 EUR, rezerve za lastne delnice v vrednosti 550.896 EUR in lastne delnice kot odbitne postavke v vrednosti 12.068 EUR.

Rezerve za lastne delnice so se v letu 2010 zmanjšale zaradi prevrednotenja v višini 498.309 EUR in zaradi prodaje 3.297 lotov PILR v višini 52.587 EUR, ki jih je odvisna družba Pivovarna Union, d. d., prodala svojim zaposlenim. V letu 2010 Pivovarna Laško, d. d., ni pridobila lastnih delnic. Na dan 31.12.2010 ima Pivovarna Laško, d. d., v lasti 755

lotov, Radenska, d. d., 21.195 lotov, Pivovarna Union, d. d., 6.287 lotov ter Fructal, d. d., 13.087 lotov delnic PILR. Lastne delnice so bile na dan 31.12.2010 preračunane na borzno ceno, ki je znašala 15,99 EUR. Padec vrednosti delnic je v računovodskih izkazih posameznih družb vplival na znižanje kapitala, Pivovarna Laško, d. d., kot obvladujoča družba pa ima za celotno vrednost delnic, ki so v lasti družb v Skupini Pivovarna Laško oblikovane rezerve za lastne delnice. Rezerve za lastne delnice so se zmanjšale za 550.896 EUR v breme drugih rezerv iz dobička.

Zakonske rezerve se smejo porabiti izključno za pokrivanje izgub.

Presežek iz prevrednotenja je bil oblikovan iz učinkov prevrednotenja finančnih sredstev za prodajo in nepremičnin na pošteno vrednost. Dolgoročne in kratkoročne finančne naložbe Družbe, vrednotene po pošteni vrednosti, so opredeljene kot naložbe za prodajo. Poštena vrednost dobičkov in izgub za te naložbe se odraža direktno v lastniškem kapitalu na presežku iz prevrednotenja. Zaradi znižanja cen delnic je Družba v letu 2010 iz naslova preračuna delnic MELR na njihovo pošteno vrednost povečala presežek iz prevrednotenja za 1.294.440 EUR ter zmanjšala presežek iz prevrednotenja iz naslova prevrednotenja ostalih dolgoročnih finančnih naložb za 12.096 EUR in odprave zaradi prodaje naložb v vrednosti 124.777 EUR.

V letu 2010 ni bila opravljena cenitev nepremičnin, zato se presežek iz prevrednotenja iz tega naslova ni spremenil.

Sprememba presežka iz prevrednotenja iz naslova prevrednotenja za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev:

Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva

(v EUR)	2010	2009
Prevrednotenje na pošteno vrednost - bruto	1.267.174	(1.502.509)
Obveznosti za odložene davke	(109.542)	65.734
Skupaj	1.157.632	(1.436.775)

Lastniška struktura kapitala na dan 31.12.2010

Delničar	Udeležba v %
NLB, d. d.	23,512 %
Kapitalska družba, d.d.	7,059 %
Hypo Alpe-Adria-Bank AG	7,036 %
Probanka, d. d.	7,029 %
GB, d. d. Kranj	6,201 %
Skagen Kon-tiki Verdipapirfond	5,708 %
NFD 1 Delniški investicijski sklad, d. d.	5,104 %
Abanka, d. d.	3,263 %
Banka Celje, d. d.	2,886 %
Banka Koper, d. d., Dvojezična firma: Banka	2,635 %
Infond Holding, d. d., - v stečaju	2,330 %
CPM, d. d.	1,622 %
D.S.U., d. o. o.	1,557 %
Infond, d. o. o., - PE Uravnoteženi vzajemni	1,410 %
Probanka upravljanje, d. o. o., - PE Vzajemni	1,129 %
Nova KBM, d. d.	1,002 %
Ostali mali delničarji	20,516 %
Skupaj	100,000 %

Knjigovodska vrednost delnice Pivovarne Laško, d. d., na dan 31.12.2010 po MSRP znaša 14,19 EUR. Tržna vrednost delnice je konec leta 2010 znašala 15,99 EUR, kar presega knjigovodsko vrednost za 12,6 %.

16. Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve

16. A. Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade

(v EUR)	2010	2009
Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	1.105.422	1.456.443
Skupaj	1.105.422	1.456.443

Rezervacije so oblikovane za ocenjene obveznosti izplačila odpravnin in jubilejnih nagrad, kot dolgoletnega službovanja zaposlenih, na dan bilance stanja, diskontirano na sedanjo vrednost. Rezervacija je bila oblikovana za pričakovana izplačila.

Pri izračunu potencialnih obveznosti iz odpravnin ob upokojitvi so upoštevana določila Uredbe o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja, če znesek odpravnine presega znesek iz Uredbe o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja delodajalec na presežek plača še prispevke delodajalca v višini 16,1 %.

Pregled dodatnih predpostavk:

- ☞ rast povprečne plače v Republiki Sloveniji je predpostavljena v višini 3,5 % letno in predstavlja ocenjeno dolgoročno rast plač,

- ☞ v izračunu je upoštevana rast zneskov odpravnin ob upokojitvi in jubilejnih nagrad iz Uredbe o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja, v višini 3,5 % letno,
- ☞ izračun obveznosti za odpravnine je vezan na pokojninsko delovno dobo posameznega zaposlenca.

Izbrana diskontna obrestna mera znaša 4,90 % letno, kolikor je konec decembra 2010 znašala donosnost 10-letnih podjetniških obveznic z visoko boniteto v Euro območju.

Gibanje rezervacij za odpravnine in jubilejne nagrade

(v EUR)	Odpravnine ob upokojitvi	Jubilejne nagrade	Skupaj
Stanje 1.1.2010	1.145.832	310.611	1.456.443
Povečanje	-	110.235	110.235
Zmanjšanje - črpanje	(78.894)	(29.059)	(107.953)
Zmanjšanje - odpravljene	(348.663)	(4.640)	(353.303)
Stanje 31.12.2010	718.275	387.147	1.105.422

Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade so se v primerjavi z letom 2009 zmanjšale za dejanske upokojitve v vrednosti 107.953 EUR ter zaradi spremembe strukture zaposlenih in in spremenjenih pogojev upokojevanja v vrednosti 243.068 EUR.

16. B. Dolgoročne pasivne časovne razmejitve

(v EUR)	2010	2009
Dolgoročne pasivne časovne razmejitve	1.344.963	2.931.828
Skupaj	1.344.963	2.931.828

Dolgoročne pasivne časovne razmejitve se nanašajo na dano poročstvo Jadranski pivovari – Split, d. d. za posojila, ki jih je le-ta najela pri bankah, in sicer za dolgoročni del posojil v vrednosti 1.209.343 EUR, za katera so bili v letu 2009 oblikovani popravki vrednosti in pripoznani finančni odhodki. Del dolgoročnih pasivnih časovnih razmejitev v vrednosti 135.620 EUR pa se nanaša na oprostitve prispevka za pokojninsko in invalidsko zavarovanje za invalide nad kvoto, ki se lahko uporabijo samo za namene iz 61. člena ZZRZI (investicije v osnovna sredstva, ki so povezana z delom invalidov, izboljšava delovnih pogojev za invalide, ohranjanje in ustvarjanje novih delovnih mest za invalide ipd.).

Gibanje dolgoročnih pasivnih časovnih razmejitev

(v EUR)	Stanje 1.1.2010	Odpravljene	Novo oblikovane v letu 2010	Stanje 31.12.2010
Dolgoročne PČR - invalidi nad kvoto	92.230	-	43.390	135.620
Dolgoročne PČR - poroštvo JP	2.839.598	(1.630.255)	-	1.209.343
Skupaj	2.931.828	(1.630.255)	43.390	1.344.963

Dolgoročne pasivne časovne razmejitve so se v letu 2010 zmanjšale za 1.630.255 EUR, zaradi prenosa kratkoročnega dela obveznosti iz naslova poročstva Jadranski pivovari na kratkoročne pasivne časovne razmejitve ter povečale oprostitev prispevka za invalidsko pokojninsko zavarovanje za invalide v vrednosti 43.390 EUR.

17. Dolgoročne obveznosti

17. A. Dolgoročne finančne obveznosti

(v EUR)	2010	2009
Dolgoročno dobljena posojila pri bankah	73.723.973	160.262.504
Prenos na kratkoročne finančne obveznosti	(27.601.738)	(105.998.718)
Skupaj	46.122.235	54.263.786

Dolgoročne finančne obveznosti se v celoti nanašajo na prejeta dolgoročna posojila od bank. V primerjavi s preteklim letom se je vrednost dolgoročnih posojil zmanjšala za 8.141.551 EUR.

Obrestna mera za dolgoročna posojila je v letu 2010 v povprečju znašala 5,6 %. Izkazana vrednost dolgoročnih finančnih obveznosti odraža pošteno vrednost.

Zapadlost dolgoročnih posojil

(v EUR)	2010	2009
Zapadlost od 4 do 6 let	4.204.044	8.299.304
Zapadlost od 2 do 4 let	18.074.866	18.441.258
Zapadlost od 1 do 2 let	23.843.327	27.523.224
Kratkoročni del dolgoročnih finančnih obveznosti	27.601.736	105.998.718
Skupaj	73.723.973	160.262.504

V letu 2010 je Pivovarna Laško, d. d., pri bankah najela 8.577.229 EUR novih dolgoročnih posojil ter dosegla konverzijo kratkoročnih posojil v dolgoročne v vrednosti 7.730.000 EUR. Obenem je v letu 2010 odplačala 20.756.391 EUR dolgoročnih posojil. V letu 2011 zapade v plačilo 27.601.738 EUR, v letu 2012 23.843.327 EUR, v letu 2013 10.897.834 EUR, v letu 2014 7.177.032 EUR ter v letu 2015 4.204.044 EUR dolgoročnih posojil.

Gibanje dolgoročnih posojil

(v EUR)	Glavnica dolga 1.1.2010	Nova posojila v letu 2010	Spremembe iz kratkoročnega	Prenos med kratkoročna pos.	Odplačila v letu 2010	Glavnica dolga 31.12.2010	Del, ki zapade v letu 2011	dolgoročni del
Banka 1	1.300.000	-	2.500.000	-	1.300.000	2.500.000	535.714	1.964.286
Banka 2	-	-	5.230.000	-	220.000	5.010.000	1.320.000	3.690.000
Banka 3	85.571	-	-	-	74.418	11.153	11.153	-
Banka 4	58.500.000	-	-	58.500.000	-	-	-	-
Banka 5	100.376.933	8.577.229	-	22.289.371	20.461.973	66.202.818	25.734.870	40.467.948
Skupaj banke	160.262.504	8.577.229	7.730.000	80.789.371	22.056.391	73.723.971	27.601.737	46.122.234

Za zavarovanje dolgoročnih dolgov je Družba zastavila 429.339 delnic Pivovarne Union, d. d., oz. 95,2 % vseh delnic Pivovarna Union, d. d., 180.404 delnic Poslovnega sistema Mercator, d. d., oz. 4,8 % vseh delnic omenjene družbe in 270.648 delnic Elektra Gorenjska, d. d., oz. 1,6 % vseh delnic te družbe. Knjigovodska vrednost zastavljenih delnic na dan 31.12.2010 znaša 194.263.155 EUR. Del dolgoročnih dolgov je zavarovan s hipoteko v vrednosti 23.481.480 EUR. Vrednost vseh neodplačanih, z delnicami, hipoteko, zastavo premičnin in terjatev zavarovanih dolgoročnih dolgov na dan 31.12.2010 znaša 46.122.235 EUR.

17. B. Dolgoročne obveznosti za odloženi davek

(v EUR)	2010	2009
Dolgoročne obveznosti za odložene davke	1.093.025	1.127.344
Skupaj	1.093.025	1.127.344

Dolgoročne obveznosti za odloženi davek v vrednosti 1.093.025 EUR v izkazu finančnega položaja zmanjšujejo terjatev za odloženi davek. V primerjavi s preteklim letom se dolgoročna obveznost za odloženi davek ni bistveno spremenila.

Oblikovanje dolgoročnih obveznosti za odloženi davek

(v EUR)	Poštena vrednost (zemljišča, zgradbe)	Poštena vrednost (finančna sredstva)	Skupaj
OBVEZNOSTI ZA ODLOŽENI DAVEK			
1. januar 2009	1.092.511	34.833	1.127.344
31. december 2009	1.092.511	34.833	1.127.344
Sprememba v vseobsegajočem donosu	-	(34.319)	(34.319)
31. december 2010	1.092.511	514	1.093.025

Dolgoročne obveznosti za odloženi davek se nanašajo na prevrednotenje nepremičnin, ki je bilo opravljeno v letu 2008 v vrednosti 1.092.511 EUR ter na prevrednotenje za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev na njihovo pošteno vrednost v višini 514 EUR.

18. Kratkoročne obveznosti

18. A. Kratkoročne poslovne obveznosti

(v EUR)	2010	2009
Kratkoročne obveznosti do družb v skupini kot dobaviteljev	4.603.366	4.822.061
Kratkoročne obveznosti do drugih dobaviteljev	7.181.607	6.646.439
Kratkoročne poslovne obveznosti do drugih:		
do zaposlencev	591.793	1.219.303
do države	4.396.447	3.726.686
Kratkoročne obveznosti za predujme	116.620	465.892
Druge kratkoročne obveznosti	358.117	368.283
Skupaj	17.247.950	17.248.664

Med kratkoročnimi poslovnimi obveznostmi predstavljajo največji delež obveznosti do dobaviteljev v vrednosti 11.781.355 EUR, ki se v primerjavi s preteklim letom niso bistveno spremenile in predstavljajo 68,3 % vseh kratkoročnih poslovnih obveznosti. Obveznosti do podjetij v skupini predstavljajo 39 % vseh obveznosti do dobaviteljev. Sledijo obveznosti do države v višini 4.396.447 EUR iz naslova davka na dodano vrednost, trošarin ter prispevkov in davkov iz naslova v letu 2010 obračunanih plač, ki so bile izplačane v letu 2011. Obveznosti do zaposlencev, ki znašajo 591.793 EUR so v primerjavi s preteklim letom manjše za 627.510 zaradi obračunane trinajste plače za leto 2009.

18. B. Kratkoročne obveznosti za plačilo davkov

Družba na dan 31.12.2010 kot tudi na zadnji dan leta 2009 ne izkazuje obveznosti za davek od dohodka pravnih oseb. Družba je v letu 2010 izkazala presežek davčnih prihodkov nad davčnimi odhodki v vrednosti 22.482 EUR. Davčna osnova za leto 2010 znaša 159.691 EUR. Nepokrita davčna izguba na zadnji dan leta 2010 znaša 1.274.977 EUR.

18. C. Kratkoročne finančne obveznosti

(v EUR)	2010	2009
Kratkoročni del dolgoročnih finančnih obveznosti	27.601.737	105.998.718
Kratkoročne finančne obveznosti za obresti iz posojil	2.229.175	1.654.675
Kratkoročno dobljena posojila pri podjetjih v skupini	41.245.435	26.400.000
Kratkoročno dobljena posojila pri bankah	147.724.934	80.398.453
Druge kratkoročne obveznosti iz financiranja	928.672	751.142
Skupaj	219.729.953	215.202.988

Na dan 31.12.2010 znašajo kratkoročne finančne obveznosti 219.729.953 EUR. Kratkoročna posojila, najeta pri bankah, znašajo 175.326.672 EUR, pri podjetjih v skupini pa 41.245.435 EUR.

Gibanje kratkoročnih posojil pri bankah

(v EUR)	Stanje dolga 1.1.2010	Nova posojila v letu 2010	Kratkor. del dolgoročnih posojil	Odplačila v letu 2010	Stanje dolga 31.12.2010
Banka 1	6.800.000	-	535.714	3.800.000	3.535.714
Banka 2	7.400.000	-	-	69.817	7.330.183
Banka 3	11.428.571	-	-	1.428.571	10.000.000
Banka 4	81.418.183	16.200.000	25.734.870	46.118.182	77.234.871
Banka 5	11.400.000	-	-	-	11.400.000
Banka 6	863.031	2.131.720	-	-	2.994.751
Banka 7	5.780.000	-	1.320.000	5.780.000	1.320.000
Banka 8	-	2.000.000	-	-	2.000.000
Banka 9	58.500.000	-	-	5.000.000	53.500.000
Banka 10	80.535	-	11.153	80.535	11.153
Banka 11	2.726.851	39.819.102	-	36.545.953	6.000.000
Skupaj banke	186.397.171	60.150.822	27.601.737	98.823.058	175.326.672

Vrednost kratkoročnih finančnih obveznosti, ki na zadnji dan leta 2010 znaša 219.729.953 EUR, se je v primerjavi s preteklim letom povečala za 4.526.965 EUR. Kratkoročno dobljena posojila pri bankah so se zmanjšala za 11.070.500 EUR, kratkoročno dobljena posojila pri družbah v skupini pa povečala za 14.800.000 EUR.

Povprečna obrestna mera za kratkoročna posojila od bank je v letu 2010 znašala 5,4 %, za prejeta kratkoročna posojila, prejeta od družb v Skupini Pivovarna Laško pa 5,91 %. Izkazana vrednost kratkoročnih finančnih obveznosti odraža pošteno vrednost.

Za zavarovanje kratkoročnih posojil je Družba zastavila 539.516 delnic (80,83 %) Dela, d. d., 3.739.803 delnic (73,88 %) Radenske, d. d., 10.956 delnic (2,4 %) Pivovarne Union, d. d., 137.094 delnic (3,6 %) Poslovnega sistema Mercator, d. d., 213.115 delnic (6,27 %) Probanke, d. d., Maribor ter 645.003 delnic (20,6 %) Thermane, d. d., Laško. Knjigovodska vrednost zastavljenih delnic na dan 31.12.2010 znaša 106.254.467 EUR. Del kratkoročnih dolgov je zavarovan še s hipoteko in z zastavo premičnin ter naložbenih nepremičnin. Knjigovodska vrednost zastavljenih nepremičnin premičnin in naložbenih nepremičnin na dan 31.12.2010 znaša 16.716.044 EUR. Kratkoročna posojila družbe so zavarovana še s terjatvami, katerih vrednost na dan 31.12.2009 znaša 9.500.000 EUR, ter z zastavo nepremičnin družbe Fructal, d. d., katerih knjigovodska vrednost na dan 31.12.2010 znaša 9.791.377 EUR ter z zastavo blagovnih znamk v vrednosti 50.000.000 EUR. Vrednost vseh neodplačanih, z delnicami, hipoteko, zastavo premičnin, naložbenih nepremičnin in terjatev zavarovanih kratkoročnih dolgov na dan 31.12.2010 znaša 175.326.671 EUR. Kratkoročna posojila v vrednosti 41.245.435 EUR, ki jih je Družba najela pri svojih odvisnih družbah, so zavarovana z menicami.

19. Pasivne časovne razmejitve

(v EUR)	2010	2009
Kratkoročne pasivne časovne razmejitve	6.138.742	6.385.730
Skupaj	6.138.742	6.385.730

Pasivne časovne razmejitve so se zmanjšale zaradi vračila posojil, ki jih je najela odvisna družba Jadranska pivovara – Split, d. d., in jih je iz naslova danega poročstva poravnala Pivovarna Laško, d. d., ker jih Jadranska pivovara, d. d., zaradi slabega finančnega stanja ni bila sposobna sama odplačati.

Vrednost poročstva za posojilo Jadranske pivovare – Split, d. d., je konec leta 2009 znašala 5.110.524 EUR, na zadnji leta 2010 pa 2.037.275 EUR. Kratkoročni del poročstva, ki je izkazan med pasivnimi časovnimi razmejitvami, se je zmanjšal za izplačilo v vrednosti 1.863.905 EUR in povečal za kratkoročni del poročstev v vrednost 1.630.254 EUR.

Med pasivnimi časovnimi razmejitvami je izkazana še obveznost iz naslova zastave 345.304 delnice Radenske, d. d., kar predstavlja 6,8 % lastniški delež v omenjeni družbi. Pivovarna Laško, d. d., med pasivnimi časovnimi razmejitvami iz tega naslova izkazuje obveznost v vrednosti 3.637.650 EUR, kar ustreza knjigovodski vrednosti zastavljenih delnic. V letu 2009 je bivša uprava Pivovarne Laško, d. d., za posojilo v vrednosti 6.250.000 EUR, ki ga je pri Novi kreditni banki Maribor najela takrat njena nadrejena družba Center naložbe, d. d., zastavila 345.304 delnice Radenske, d. d. Ker družba Center naložbe, d. d., ob zapadlosti ni poravnala najetega posojila, je posojilodajalka Nova kreditna banka Maribor, d. d., na podlagi pogodbe o zastavi vrednostnih papirjev vložila predlog za izvršbo. Zoper sklep o izvršbi je Družba vložila ugovor, sodni postopek pa še ni zaključen.

Med pasivnimi časovnimi razmejitvami Družba izkazuje tudi obveznost do zaposlencev za neizkoriščene opravljene ure in neizplačane letne dopuste. V primerjavi s preteklim letom se vrednost teh obveznosti ni bistveno spremenila.

20. Analiza prihodkov iz prodaje in stroškov

20. A. Analiza prihodkov iz prodaje po glavnih izdelkih

(v EUR)	2010	2009
Pivo	73.197.493	79.877.888
Druge pijače (voda)	821.735	914.096
Prihodki iz prodaje trgovskega blaga - kanal Horeca	16.211.970	17.449.257
Prihodki iz prodaje materiala	238.749	554.161
Ostalo	817.706	867.135
Skupaj	91.287.653	99.662.537

Prihodki iz prodaje so se v primerjavi s preteklim letom zmanjšali za 8,4 %. Na domačem trgu so se prihodki iz naslova prodaje proizvodov in storitev zmanjšali za

7.849.567 EUR, na tujem trgu pa so se povečali za 1.150.178 EUR. Zmanjšali so se tudi prihodki iz naslova prodaje trgovskega blaga v kanalu Horece, in sicer za 1.582.990 EUR. Med prihodki iz prodaje proizvodov in storitev znaša delež prihodkov iz naslova prodaje piva 97,5 %, delež prihodkov iz naslova prodaje vode 1,1 %, delež storitev pa 1,4 %.

20. B. Analiza prihodkov iz prodaje po državah

(v EUR)	2010	2009
Prihodki iz prodaje v Sloveniji	81.014.449	90.447.006
Prihodki iz prodaje na tujem trgu	10.273.204	9.215.531
Skupaj	91.287.653	99.662.537

Prihodki iz prodaje na domačem trgu so se v primerjavi s preteklim letom zmanjšali za 9.432.557 EUR, medtem ko so se na tujem trgu povečali, in sicer za 1.057.673 EUR. Največji delež prihodkov na tujem trgu Družba še vedno dosega na trgih bivše Jugoslavije, povečuje pa se delež prodaje na trgih EU.

20. C. Drugi poslovni prihodki

(v EUR)	2010	2009
Prihodki od odprave rezervacij	379.776	138.754
Drugi poslovni prihodki (odobreni superrabati...)	233.240	109.802
Prevrednotovalni poslovni prihodki (odprava slabitev, prodaja NS)	254.325	705.535
Prihodki iz prevrednotenja naložbenih nepremičnih	137.899	-
Drugi poslovni prihodki - kupci (ZO, tečajne razlike)	54.023	7.175
Skupaj	1.059.263	961.266

20. D. Analiza stroškov po kategorijah

(v EUR)	2010	2009
Stroški prodanega trgovskega blaga (Horeca)	16.213.903	17.759.586
Stroški materiala in surovin in trgovskega blaga	23.804.131	27.186.764
Stroški storitev	20.410.652	18.093.670
Amortizacija	6.996.074	6.908.571
Stroški plač	7.425.529	7.708.443
Dajatve na plače za socialno varnost	1.269.656	1.364.976
Drugi stroški dela	1.575.460	1.592.758
Prevrednotovalni poslovni odhodki pri dolgoročnih sredstvih	48.472	37.482
Prevrednotovalni poslovni odhodki pri kratkoročnih sredstvih	146.027	2.512.508
Stroški rezervacij	110.235	261.542
Drugi poslovni odhodki	1.770.318	1.637.055
Skupaj	79.770.457	85.063.355

Odhodki poslovanja so v primerjavi s preteklim letom zmanjšali za 5.599.632 EUR oz. za 6,6 %. Največje zmanjšanje beležijo stroški materiala, in sicer za 3.382.632 EUR oz. za 12,4 %. Pomembno se je zmanjšala še nabavna vrednost prodanega trgovskega blaga, in

popravek vrednosti terjatev. Povečali pa so se stroški storitev, in sicer za 2.316.982 EUR oz. 12,8 %. Med stroški storitev so se povečali predvsem stroški marketinga.

20. E. Stroški po funkcionalnih skupinah

Leto 2010 (v EUR)	Proizvajalni stroški prodanih proizvodov in blaga	Stroški prodajanja	Stroški splošnih dejavnosti	Skupaj
Stroški prodanega trgovskega blaga (Horeca)	-	16.213.903	-	16.213.903
Stroški materiala in surovin in trgovskega blaga	23.125.737	379.615	298.779	23.804.131
Stroški storitev	2.720.203	13.768.762	3.921.687	20.410.652
Amortizacija	5.493.739	526.259	976.076	6.996.074
Stroški dela	4.524.364	3.002.812	2.743.469	10.270.645
Prevrednotovalni poslovni odhodki pri dolgoročnih sredstvih	15.725	10.603	22.143	48.471
Prevrednotovalni poslovni odhodki pri kratkoročnih sredstvih	-	135.895	10.132	146.027
Stroški rezervacij	58.233	29.278	22.724	110.235
Drugi stroški	340.310	50.434	1.379.575	1.770.319
Skupaj	36.278.311	34.117.561	9.374.585	79.770.457

V letu 2010 so se proizvodjalni stroški zmanjšali za 3.181.707 EUR, stroški splošnih dejavnosti za 3.319.680 EUR, stroški prodajanja pa so se povečali za 550.238 EUR.

Stroški revizije, ki jo je opravila revizorska družba Deloitte revizija, d. o. o., za leto 2010 znašajo 49.900 EUR.

Leto 2009 (v EUR)	Proizvajalni stroški prodanih proizvodov in blaga	Stroški prodajanja	Stroški splošnih dejavnosti	Skupaj
Stroški prodanega trgovskega blaga (Horeca)	-	17.759.586	-	17.759.586
Stroški materiala in surovin in trgovskega blaga	26.519.506	482.203	185.055	27.186.764
Stroški storitev	2.191.579	11.921.257	3.980.834	18.093.670
Amortizacija	5.452.840	492.160	963.571	6.908.571
Stroški dela	4.809.299	2.559.887	3.296.991	10.666.177
Prevrednotovalni poslovni odhodki pri dolgoročnih sredstvih	21	3.608	33.853	37.482
Prevrednotovalni poslovni odhodki pri kratkoročnih sredstvih	-	10.020	2.502.488	2.512.508
Stroški rezervacij	110.135	50.425	100.982	261.542
Drugi stroški	464.432	123.004	1.049.619	1.637.055
Skupaj	39.547.812	33.402.150	12.113.393	85.063.355

20. F. Tabela: drugi poslovni odhodki

(v EUR)	2010	2009
Takse, druge dajatve	41.298	63.194
Dajatve v zvezi z vodo in ekologijo	333.223	466.286
Nadomestila za zameljišče	138.336	116.712
Članarine združenjem	32.066	30.094
Ostali stroški (donacije, izvršbe)	327.273	461.897
Odhodki za zamudne obresti	197.019	119.291
Odhodki za oslabitve naložbenih nepremičnin	657.926	194.497
Drugi poslovni odhodki	43.177	185.084
Skupaj	1.770.318	1.637.055

21. Neto finančni odhodki

(v EUR)	2010	2009
Finančni prihodki brez tečajnih razlik	4.331.945	4.090.281
Finančni prihodki na podlagi deležev iz dobička	3.888.427	3.758.503
Finančni prihodki iz danih posojil	442.791	330.872
Finančni prihodki iz poslovnih terjatev	727	906
Finančni odhodki brez tečajnih razlik	(22.944.703)	(73.647.810)
Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb	(9.902.701)	(61.100.211)
Finančni odhodki iz finančnih obveznosti	(13.042.002)	(12.547.599)
Tečajne razlike iz financiranja	(452)	(1.502)
Negativne tečajne razlike	(509)	(2.211)
Pozitivne tečajne razlike	57	709
Neto finančni odhodki	(18.613.210)	(69.559.031)

Finančni odhodki presegajo finančne prihodke za 18.613.209 EUR. Finančni odhodki iz naslova finančnih obveznosti znašajo 13.042.002 EUR, iz naslova oslabitev finančnih naložb pa 9.902.700 EUR. Finančni odhodki iz naslova prejetih posojil pri bankah znašajo 10.734.501 EUR, iz naslova prejetih posojil pri družbah v skupini pa 2.307.500 EUR.

Družba je na osnovi cenitve, ki jo je opravil pooblaščen ocenjevalec vrednosti podjetij med finančnimi odhodki pripoznala oslabitev finančne naložbe v odvisno družbo Delo, d. d., v vrednosti 6.501.966 EUR. Obenem je na osnovi ocene izkazala oslabitev naložbe v Thermano, d. d., v vrednosti 1.594.000 EUR in oslabitev naložbe v Elektro Gorenjska v vrednosti 27.065 EUR.

Med finančnimi odhodki je pripoznala tudi odhodke za oblikovane popravke za dana posojila Jadranski pivovari – Split, d. d., v vrednosti 1.364.095 EUR. Za obračunane obresti v letu 2010 iz naslova danih posojil Jadranski pivovari, ki povečujejo finančne prihodke v vrednosti 415.575 EUR, je bil v celoti oblikovan popravek vrednosti in v isti višini izkazan finančni odhodek.

Finančni odhodki iz naslova obresti so se kljub nekoliko nižji zadolžitvi v primerjavi s preteklim letom povečali za 494.403 EUR.

22. Davek od dohodka pravnih oseb

(v EUR)	2010	2009
Odloženi davek	(1.097.155)	(7.687.102)
Skupaj	(1.097.155)	(7.687.102)

(v EUR)	2010	2009
Poslovni izid pred obdavčitvijo	(7.389.415)	(52.660.920)
Davek, izračunan po veljavni davčni stopnji:		
Davek od dohodka, obračunan po davčni stopnji 20 %	(1.477.883)	(11.058.793)
Popravek prihodkov na raven davčno priznanih prihodkov	(3.901.721)	(3.712.102)
Davčno nepriznani odhodki	11.313.618	65.142.293
Davčna osnova I	22.482	8.769.271
Sprememba davčne osnove	137.209	91.874
Davčna osnova II	159.691	8.861.145
Davčne olajšave	159.691	(658.914)
Pokrivanje davčne izgube	-	(8.202.231)
Davčna osnova III	-	-
Davčna izguba	-	(1.274.326)
Davek	-	-

V letu 2010 je Družba v davčnem obračunu izkazala presežek davčno priznanih prihodkov nad davčno priznanimi odhodki v vrednosti 22.482 EUR. Družba na zadnji dan leta 2010 izkazuje davčno osnovo v vrednosti 159.691 EUR, ki je zmanjšana za davčne olajšave v enaki višini. Davčne olajšave, ki bi jih Družba smela izkoristiti pri zmanjšanju davčne osnove za leto 2010 znašajo 702.382 EUR. Od tako izračunane davčne osnove je pri davčnem obračunu za 2010 Družba izkoristila davčno olajšavo v vrednosti 159.691 EUR ter v prihodnje davčno obdobje prenesla neizkoriščene davčne olajšave za investiranje po 55.a členu v vrednosti 30.000 EUR ter olajšavo za donacije (izplačila za kulturne namene in izplačila prostovoljnemu društvu, ustanovljenim za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami) v vrednosti 72.382 EUR. Neizkoriščene davčne olajšave, ki jih ni mogoče več koristiti, znašajo 600.000 EUR. Družba na zadnji dan leta 2010 izkazuje nepokrito davčno izgubo v višini 1.274.325 EUR, od katere znaša obračunana terjatev za odloženi davek po 20 % stopnji vrednosti 254.865 EUR, ki bo poračunana v prihodnjih letih iz naslova obdavčljivih dohodkov.

Oblasti lahko preverijo poslovanje podjetja, v okviru katerega lahko nastanejo dodatne obveznosti plačila davka, obresti za nazaj ali kazni v zvezi z davkom na dobiček ali drugimi davki in prispevki kadarkoli v roku petih let po letu, v katerem bi moral biti davek odmerjen. Uprava podjetja ne pozna nobenih okoliščin, ki bi lahko predstavljale pomembne obveznosti iz tega naslova.

V letu 2010 je bil zaključen davčni inšpekcijski nadzor davka od dohodka pravnih oseb za leto 2007. Davčni organ je po zaključku davčnega pregleda izdal odločbo, na osnovi katere je naložil Družbi plačilo davka v vrednosti 39.809 EUR. Predmet inšpekcijskega davčnega pregleda so bili tudi posli v zvezi z nakupom in prodajo delnic ITBG na podlagi sklenjenih opcijskih pogodb. Davčna uprava je dne 5.1.2010 izdala zapisnik. Družba je zoper ugotovitve iz zapisnika vložila dne 5.2.2010 pripombe na zapisnik, ki so se nanašale predvsem na poslovanje z delnicami ITBG. Davčna uprava je dne 20.9.2010 izdala dodatni zapisnik, v katerem ugotavlja, da za povečanje davčne osnove iz naslova trgovanja z delnicami ITBG po določilih ZDDPO-2 ni ustreznih pravnih podlag, zato se v tem delu pripombam Družbe ugodi. Dne 29.10.2010 je bila izdana odločba, zoper katero se Družba ni pritožila.

23. Tečajne razlike

Tečajne razlike iz poslovanja in financiranja, upoštevane v izkazu poslovnega izida, so naslednje:

(v EUR)	2010	2009
Tečajne razlike iz financiranja	(453)	(1.502)
Skupaj	(453)	(1.502)

24. Denarni tok iz poslovanja

(v EUR)	Pojasnilo	2010	2009
Dobiček iz poslovanja obdobja	20	11.223.795	16.898.109
Prilagoditve za:			
Amortizacijo opredmetenih OS in naložbenih nepremičnin	2,3	6.764.714	6.721.910
Amortizacijo neopredmetenih dolgoročnih sredstev	1	231.360	186.660
Odpisi dolgoročnih sredstev		520.027	-
Odpisi kratkoročnih sredstev		146.027	2.526.368
Neto gibanje v rezervacijah	16	(1.937.886)	-
		5.724.242	9.434.938
Spremembe obratnega kapitala			
Zaloge in nekratkoročna sredstva za prodajo	8,9	2.244.907	(1.351.057)
Poslovne terjatve in druge terjatve	6,10	975.658	(1.956.373)
Poslovne obveznosti in druge obveznosti	18,19	(247.436)	(762.557)
		2.973.129	(4.069.987)
Denar ustvarjen pri poslovanju		19.921.166	22.263.060

25. Dobiček / izguba na delnico

(v EUR)	2010	2009
Dobiček / izguba večinskih lastnikov	(6.292.260)	(44.973.818)
Število vseh izdanih navadnih delnic	8.747.652	8.747.652
Število lastnih delnic	755	755
Tehtano število izdanih navadnih delnic	8.746.897	8.746.897
Čista izguba na delnico	(0,72)	(5,14)
Popravljen čista izguba na delnico	(0,72)	(5,14)

Čista izguba na delnico se izračuna z delitvijo čistega poslovnega izida, ki pripada delničarjem, s tehtanim povprečnim številom delnic, ki so v prometu med letom, pri čemer se izključi povprečno število lastnih delnic.

26. Vseobsegajoči donos na delnico

(v EUR)	2010	2009
Vseobsegajoči donos večinskih lastnikov	(5.134.628)	(46.410.593)
Število vseh izdanih navadnih delnic	8.747.652	8.747.652
Število lastnih delnic	755	755
Tehtano število izdanih navadnih delnic	8.746.897	8.746.897
Vseobsegajoči donos na delnico	(0,59)	(5,31)
Popravljen vseobsegajoči donos na delnico	(0,59)	(5,31)

27. Dividende na delnico

V letu 2010 Družba ni izplačala dividend, prav tako dividend ni izplačala v letu 2009.

28. Finančna tveganja

28. A. Kreditno tveganje

Kreditna tveganja zajemajo vsa tveganja, ki vplivajo na zmanjšanje gospodarske koristi družbe zaradi plačilne nesposobnosti poslovnih partnerjev (kupcev) in neizpolnjevanja njihovih pogodbenih obveznosti. V ta namen družba redno nadzira in spremlja finančne terjatve kupcev, tako grosistov kot tudi kupcev detajlistične prodaje. Večinoma posluje družba z znanimi in preverjenimi poslovnimi partnerji, katerih boniteto sproti spremlja. Glede na navedeno je za vsakega partnerja določen limit, do katerega je posameznim kupcem dovoljena dobava blaga. Pri kupcih z izrazito nizko stopnjo bonitete pa se poslužuje dobave na osnovi avansnega plačila. Na ta način so kupci omejeni pri dobavah preko njihovih zmožnosti za plačilo. V okviru obvladovanja kreditnega tveganja se družba poslužuje medsebojnih in verižnih kompenzacij, ki imajo prav tako pozitivne učinke na zagotavljanje ustreznega denarnega toka družbe. Terjatve so zavarovane z običajnimi instrumenti za zavarovanje terjatev kot so: menica, bančna garancija in hipoteka. Finančna služba tekoče spremlja terjatve po poslovnih partnerjih in po zapadlosti ter s sprotno izterjavo tako interno preko lastne službe izterjave kot tudi preko zunanje agencije, velik del terjatev izterja pred sodno izterjavo. Z zaračunavanjem

zamudnih obresti, pisnim opominjanjem in v zaključni fazi tudi s sodno izterjavo zapadlih terjatev dosega boljšo plačilno disciplino kupcev in odpise neizterljivih terjatev omejuje na minimum. V letu 2010 tako družba ni zabeležila vrednostno pomembnejših odpisov terjatev zaradi neplačil kupcev. Kreditna tveganja družba obvladuje in pomenijo zmerno stopnjo izpostavljenosti.

28. B. Tveganje obrestnih mer

Tveganje obrestnih mer predstavlja možnost spremembe višine referenčne obrestne mere na finančnem trgu, predvsem zaradi že najetih dolgoročnih kreditov v EUR, vezanih na spremenljivo obrestno mero (EURIBOR), ki je sicer v prvi polovici leta 2010 še kazala malenkosten trend padanja, v drugi polovici leta pa se je krivulja gibanja obrnila rahlo navzgor in v tej smeri vztrajala do konca leta. Trend rasti referenčne obrestne mere pa se nadaljuje tudi v letu 2011. Financiranje pod pogoji variabilne obrestne mere predstavlja eno tretjino vsega financiranja družbe, dve tretjini zadolženosti pa predstavljajo posojila s fiksno obrestno mero. V letu 2010 je družba sklenila posel obrestne zamenjave in tako zaščitila dobrih 20 % dolgoročnih kreditov pred rastjo referenčne obrestne mere v naslednjih treh letih. V skladu z dolgoročno strategijo družbe in Skupine Pivovarna Laško, se v letu 2011 pričakuje znižanje zadolžitve na segmentu financiranja pod variabilnimi pogoji, zato se za sklenitev dodatnih poslov ščitenja obrestne mere družba ni odločila. Izpostavljenost družbe do obrestnih tveganj je še zmeraj visoka vendar obvladljiva.

(v EUR)	Višina obresti	Povprečna obrestna mera v %	Razlika obresti	Zaščita obrestne mere	Zmanjšanje obresti	Sprememba fin.odhodkov - obresti
Dejanski odhodki financiranja iz naslova obresti	12.816.239	5,40	-	-	12.816.239	-
Odhodki v primeru povečanja obrestne mere za 1 %	15.189.617	6,40	2.373.378	-	15.189.617	2.373.378
Odhodki v primeru zmanjšanja obrestne mere za 1 %	10.442.861	4,40	(2.373.378)	-	10.442.861	(2.373.378)
Odhodki v primeru povečanja obrestne mere za 1,5 %	16.376.305	6,90	3.560.066	-	16.376.305	3.560.066
Odhodki v primeru zmanjšanja obrestne mere za 1,5 %	9.256.173	3,90	(3.560.066)	-	9.256.173	(3.560.066)

V primeru, da bi se povprečna obrestna mera povečala za 1 %, bi se odhodki povečali za 2.373.378 EUR, pri 1,5 % pa za 3.560.066 EUR.

Če bi se obrestna mera znižala za 1 % oz 1,5 % bi se odhodki financiranja zmanjšali za 2.373.378 EUR oz. 3.560.066 EUR ob upoštevanju ščitenja obrestne mere za del dolgoročnih finančnih obveznosti.

28. C. Valutno tveganje

Valutno tveganje je bilo pri poslovanju Družbe v letu 2010 zanemarljivo, saj je bila struktura poslov s tujino pretežno vezana na evro.

28. D. Likvidnostno tveganje

Na zadnji dan leta 2010 Družba izkazuje presežek kratkoročnih obveznosti nad kratkoročnimi sredstvi v višini 121.619.547 EUR, zaradi česar obstaja precejšnje likvidnostno tveganje.

V skladu s sprejeto petletno strategijo poslovanja Skupine Pivovarne Laško so se v letu 2010 pričeli intenzivno izvajati postopki prodaje vseh nestrateških naložb. V teku so postopki prodaje 79,25 % deleža v časopisni družbi Večer, d. d., in 100 % deleža v družbi Delo, d. d. Obenem se intenzivno išče strateški partner za družbo Fructal, d. d. Vzporedno potekajo še postopki prodaje 23,34 % deleža v družbi Poslovni sistem Mercator, d. d., ter vseh ostalih naložb in poslovno nepotrebnega premoženja. V primeru uspešno zaključenih prodajnih postopkov bo Družba močno zmanjšala svojo zadolženost ter s tem izpostavljenost likvidnostnemu tveganju. Vendar obstaja negotovost glede uspešno izvedenih odprodaj finančnih naložb in nepotrebnega premoženja in tudi ob uspešno izvedenemu dezinvestiranju bo obvladujoča družba Pivovarna Laško, d. d., še vedno ostala prezadolžena, medtem ko bodo imele posamezne odvisne družbe viške prostih likvidnih sredstev. Zato je v planu finančnega prestrukturiranja predvideno izplačilo dividend odvisnih družb. S tem bi obvladujoča družba delno izboljšala svoj likvidnostni položaj in poslovni rezultat. S povečanjem trajnih virov pa bi omogočila ohranjanje in povečevanje vrednosti premoženja svojim lastnikom.

V času do uspešno izvedenih zaključkov prodaj posameznih naložb bo imela Družba resne likvidnostne težave, ki jih bo lahko uspešno reševala le ob dogovoru z bankami (le-te nastopajo tako v vlogi upnikov kot tudi v vlogi pomembnih lastnikov družbe). V primeru neuspešne prodaje premoženja pa je možna rešitev likvidnostnega položaja Družbe le s pridobitvijo novih trajnih virov (dokapitalizacija). V okviru strateških ukrepov finančnega prestrukturiranja pa kot dopolnilo stalnih usklajevanj z bankami o podaljševanju poplačila zapadlih obrokov posojil. Z bankami potekajo dogovori o možnostih obsežnejšega reprogramiranja posojil na dolgi rok. Dogovori v zvezi z reprogramom dolgov potekajo dnevno, medtem ko do dogovorov glede pridobivanja novih trajnih virov Družbe še ni prišlo.

28. E. Tveganje denarnega toka

Tveganje denarnega toka se odraža v tveganju poštene vrednosti sredstev. Tveganje je mogoče obvladati z izvedenimi finančnimi instrumenti. Družba v letu 2010 tveganja poštene vrednosti finančnih sredstev ni zavarovala, zato obstaja tveganje, ki je opredeljeno v spodnji tabeli.

(v EUR)	Pošena vrednost na dan 31.12.2010	Razlika - vpliv na vrednost DFN	Razlika - vpliv na presežek iz prevrednotenja	Razlika - vpliv na obveznost za odloženi davek
Stanje 31.12.2010	50.069.435	-	-	-
Povečanje cene za 10 %	55.076.379	5.006.944	4.005.555	1.001.389
Zmanjšanje cene za 10 %	45.062.492	(5.006.944)	(4.005.555)	(1.001.389)
Povečanje cene za 5 %	52.572.907	2.503.472	2.002.777	500.694
Zmanjšanje cene za 5 %	47.565.963	(2.503.472)	(2.002.777)	(500.694)

Izračun tveganja se nanaša na dolgoročno finančno naložbo v delnice Poslovnega sistema Mercator, ki predstavlja 99,9 % vrednosti finančnih sredstev, namenjenih prodaji, ki so vrednotena po pošteni vrednosti. V primeru povečanja oz. zmanjšanja vrednosti finančnih naložb, ki so vrednotene po pošteni vrednosti, se odraža na povečanju oz. zmanjšanju presežka iz prevrednotenja direktno v kapitalu ter obenem na obveznosti za odloženi davek. Ob prodaji bi se celotna razlika do izvirne nabavne vrednosti, ki znaša 50.977.838 EUR oz. 160,59 EUR na delnico, odrazila kot finančni prihodek ali finančni odhodek (odvisno od realizirane prodajne cene) v izkazu poslovnega izida.

29. Potencialne obveznosti

Potencialne obveznosti se nanašajo na dane garancije oz. poroštva v vrednosti 19.067.490 EUR. Poroštva so v višini 18.597.490 EUR dana odvisnim družbam za najeta posojila pri bankah ter v višini 470.000 EUR drugim nepovezanim osebam. Odvisni družbi Radenska, d. d., je dano poroštvo v višini 7.850.000 EUR, odvisni družbi Pivovarna Union, d. d., v višini 8.747.490 EUR ter povezani družbi Birra Peja, Peč v višini 2.000.000 EUR. Med Pivovarno Laško, d. d., in družbo Fructal, d. d., je bilo dano nazkrižno poroštvo za najeta posojila pri bankah. Pivovarna Laško, d. d., je za posojila, ki jih je najela družba Fructal, d. d., zastavila 662.624 delnic RARG, katerih knjigovodska vrednost na dan 31.12.2010 znaša 6.957.552 EUR. Družba Fructal, d. d., pa je za posojila Pivovarne Laško zastavila nepremičnine, katerih knjigovodska vrednost na dan 31.12.2010 znaša 9.791.377 EUR.

Potencialna obveznost za Pivovarno Laško, d. d., izhaja tudi iz naslova patronatske izjave, ki jo je dne 31.12.2008 podpisalo bivše vodstvo Družbe in jo naslovilo na Perutnino Ptuj, d. d. Patronatska izjava v letnem poročilu za leto 2008 ni bila razkrita, ker je bivša uprava ni razkrila. Dne 20.11.2009 je družba Perutnina Ptuj, d. d., na Pivovarno Laško naslovila zahtevo za vračilo 11.600.120 EUR. Omenjeni znesek se nanaša na dana posojila, ki jih je na osnovi podpisane patronatske izjave Perutnina Ptuj, d. d., odobrila družbama Center naložbe, d. d., in Infond Holding, d. d. Pivovarna Laško, d. d., s pomočjo pravnih strokovnjakov zahtevke proučuje in želi ugotoviti, kakšna je verjetnost, da bo morala zahtevani znesek vrniti. V ta namen je pridobila več pravnih mnenj. Poslovodstvo družbe na osnovi pridobljenih pravnih mnenj ocenjuje, da za Pivovarno Laško, d. d., iz tega naslova ne obstaja obveznost za plačilo zahtevanega zneska, zato Družba v svojih poslovnih knjigah za zahtevani znesek ni izkazala obveznosti.

Dne 15.2.2011 je Pivovarna Laško, d. d. od Okrožnega sodišča v Celju prejela tožbo v zvezi s patronatsko izjavo, ki naj bi jo g. Boško Šrot kot direktor Druže podpisal dne 10.1.2009. V tožbi tožeča stranka Perutnina Ptuj, d. d., zahteva plačilo v višini 10.116.489 EUR z zakonskimi zamudnimi obrestmi od 1.1.2010 dalje do plačila. Pivovarna Laško, d. d., je zoper tožbo vložila na sodišče odgovor na tožbo.

ATVP je dne 9.12.2008 izdala odločbo o Prekršku št. 014-1080-60/2008, zaradi kršitve prevzemne zakonodaje (v Odločbi so odgovorne osebe Pivovarna Union, d. d., Pivovarna Laško, d. d., Radenska, d. d., in odgovorne osebe pri pravnih osebah) in naložilo Družbi plačilo 170.000 EUR globe. Zoper odločbo je bila vložena zahteva za sodno varstvo. Dne

30.11.2010 je bila vložena pritožba, dne 10.12.2010 je ATVP še dodatno vročila citirano sodbo.

Družba Pivovarna Laško, d. d., je skupaj z ostalimi toženimi strankami (Pivovarno Union, d. d., Radensko, d. d., in Infond Holdingom, d. d., v stečaju) prejela s strani 28 tožnikov zahteve za plačilo različnih zneskov odškodnine (skupna višina 408.218,05 EUR), zaradi domnevnega kršenja prevzemne zakonodaje, domnevnega usklajenega delovanja in domnevnega doseženega prevzemnega praga, s strani posameznih delničarjev. Zoper tožbe so bili s strani družbe podani odgovori na tožbo, v nekaterih zadevah pa so že vložene pripravljalne vloge.

30. Poslovne združitve

V letu 2010 ni bilo poslovnih združitev.

31. Prejemki posloводства in zaposlenih po individualni pogodbi

Družbo upravljata uprava in nadzorni svet, katerih bruto zaslužke predstavljajo spodnje tabele:

(v EUR)	2010	2009
UPRAVA		
Fiksni del prejemkov	272.000	191.373
Drugi prejemki (bonitete)	3.204	16.580
Odpravnine	-	152.000
Skupaj	275.204	359.953

(v EUR)	Fiksni del prejemkov	Drugi prejemki (bonitete)	Odpravnine	Skupaj
UPRAVA				
Dušan Zorko	192.000	600	-	192.600
Gorazd Lukman	40.000	600	-	40.600
Robert Šega	40.000	2.004	-	42.004
Skupaj	272.000	3.204	-	275.204

Do 6.9.2010 je Družbo zastopal in vodil direktor mag. Dušan Zorko. Od 6.9.2010 dalje je bila za dobo pet let imenovana tričlanska uprava Pivovarne Laško, d. d. Sestavljajo jo predsednik uprave mag. Dušan Zorko, član uprave za področje financ, kontrolinga in informatike mag. Robert Šega in član uprave za področje komercialne Gorazd Lukman.

Na osnovi individualnih pogodb je v letu 2010 poleg članov uprave prejemale plačo 15 zaposlenih. Zaslužki, ki so jih v letu 2010 prejeli zaposleni na osnovi individualnih pogodb, so prikazani v spodnji tabeli::

Letno poročilo 2010 / Računovodsko poročilo – Pivovarna Laško, d. d.

(v EUR)	2010	2009
INDIVIDUALNE POGODBE		
Fiksni del prejemkov	1.104.839	889.048
Drugi prejemki (bonitete)	27.470	30.393
Odpravnine	-	159.508
Skupaj	1.132.309	1.078.949

V letu 2010 so člani nadzornega sveta Pivovarne Laško, d. d., v skladu s 30. členom Statuta in sklepom zadnje skupščine, prejeli sejnine v skupni vrednosti 23.207 EUR.

(v EUR)	2010	2009
NADZORNI SVET		
Marjan Mačkošek	4.845	990
Vladimir Malenković	4.080	1.096
Peter Groznik	3.018	-
Bojan Košak	3.762	4.158
Andrej Kebe	4.270	4.158
Aleksander Svetelšek	1.351	362
Anton Turnšek	1.881	4.793
Boris Završnik	-	4.388
Iztok Seničar	-	1.937
Simon Zdolšek	-	858
Skupaj	23.207	22.740

(v EUR)	2010	2009
REVIZIJSKA KOMISIJA NADZORNEGA SVETA		
Marko Koleša	1.012	-
Peter Groznik	349	-
Bojan Košak	990	-
Marjan Mačkošek	528	-
Skupaj	2.879	-

32. Posli s povezanimi osebami

32. A. Prodaja povezanim družbam

(v EUR)	2010	2009
Radenska, d. d. Radenci	844.359	627.158
Vital Mestinje, d. o. o.	799	1.094
Skupina Union	11.958.601	11.938.913
Skupina Delo	2.832	-
Jadranska pivovara - Split, d. d.	616.066	661.109
Skupaj odvisne družbe	13.422.657	13.228.274
Skupaj pridružene in druge povezane družbe	51.494.355	55.597.863
Skupaj	64.917.012	68.826.137

32. B. Nabava pri povezanih družbah

(v EUR)	2010	2009
Radenska, d. d. Radenci	2.473.348	2.435.374
Vital Mestinje, d. o. o.	232.055	423.704
Skupina Union	19.051.647	19.898.396
Skupina Delo	27.341	30.365
Jadranska pivovara - Split, d. d.	245.320	1.157.000
RA&LA, d. o. o., Sarajevo	100.986	249.846
Skupaj odvisne družbe	22.130.697	24.194.685
Skupaj pridružene in druge povezane družbe	2.310.140	4.381.411
Skupaj	24.440.837	28.576.096

Podatki so izkazani v bruto vrednostih z obračunanim davkom na dodano vrednost. Nabava pri povezanih družbah se nanaša predvsem na nabavo trgovskega blaga v kanalu horeca.

Odprte postavke iz prodaje / nabave pri povezanih družbah

(v EUR)	2010	2009
Terjatve iz poslovanja do družb v Skupini Pivovarna Laško		
Radenska, d. d. Radenci	154.101	51.992
Vital Mestinje, d. o. o.	108	49
Skupina Union	1.207.018	1.940.742
Skupina Delo	2.832	-
Jadranska pivovara - Split, d. d.	2.541.484	2.373.753
Popravek vrednosti terjatev do Jadranske pivovare - Split, d. d.	-	(2.373.753)
Skupaj odvisne družbe	3.905.543	1.992.783
Skupaj pridružene in druge povezane družbe	6.585.915	7.285.850
Skupaj	10.491.458	9.278.633
Obveznosti iz poslovanja do družb v Skupini Pivovarna Laško		
Radenska, d. d. Radenci	417.378	379.807
Vital Mestinje, d. o. o.	21.954	26.395
Skupina Union	4.153.308	4.350.385
Skupina Delo	1.835	2.100
Jadranska pivovara - Split, d. d.	-	58.953
RA&LA, d. o. o., Sarajevo	8.892	4.421
Skupaj odvisne družbe	4.603.367	4.822.061
Skupaj pridružene in druge povezane družbe	633.748	895.761
Skupaj	5.237.115	5.717.822

V letu 2010 je Družba za terjatve do odvisne družbe Jadranska pivovara – Split, d. d., iz naslova obračunanih obresti v vrednosti 415.575 EUR v celoti oblikovala popravek vrednosti terjatve.

32. C. Posojila pridobljena od povezanih družb

(v EUR)	2010	2009
Radenska, d. d., Radenci	33.100.000	20.400.000
Skupina Union	8.100.000	6.000.000
Firma Del, d. o. o., Laško	45.435	42.985
Skupaj	41.245.435	26.442.985

Obveznosti za obresti od prejetih posojil do družbe Radenska na dan 31.12.2010 znašajo 508.924 EUR, do družbe Pivovarne Union, d. d., pa 103.872 EUR.

32. D. Posojila dana povezanim družbam

(v EUR)	2010	2009
Odvisne družbe		
Jadranska pivovara - Split, d. d. (dolgoročno posojilo)	3.228.000	5.149.262
Popravek vrednosti danih posojil Jadranski pivovari - Split, d. d.	(3.228.000)	(5.149.262)
Skupaj odvisne družbe	-	-
Druge povezane družbe		
Infond Holding, d. d., Maribor	1.699.613	1.699.613
Center naložbe, d. d., Maribor	5.900.000	5.900.000
Popravek vrednosti danih posojil	(7.599.613)	(7.599.613)
Skupaj druge povezane družbe	-	-
Skupaj	-	-

Družba je v letu 2010 odvisni družbi Jadranska pivovara – Split, d. d., odobrila za 3.228.000 EUR kratkoročnih posojil za izplačilo odpravnin ter za poravnavanje obveznosti do bank, za kar je bila v preteklosti podpisana poroštvena izjava. Za dana poroštva v vrednosti 1.863.905 EUR je bil že v letu 2009 oblikovan popravek vrednosti ter izkazana obveznost med pasivnimi časovnimi razmejitvami. Za dano posojilo v vrednosti 1.364.095 EUR pa je Družba v letu 2010 oblikovala popravek vrednosti in pripoznala finančne odhodke, saj obstaja velika verjetnost, da posojilo ne bo vrnjeno.

32. E. Finančni prihodki

(v EUR)	2010	2009
Odvisne družbe		
Radenska, d. d., Radenci	1.139.644	2.249.675
Delo, d. d., Ljubljana	-	59.906
Jadranska pivovara - Split, d. d.	415.575	107.474
Skupaj odvisne družbe	1.555.219	2.417.055
Druge povezane družbe		
Infond Holding, d. d., Maribor	-	17.326
Center naložbe, d. d., Maribor	-	114.103
Skupaj druge povezane družbe	-	131.429
Skupaj	1.555.219	2.548.484

32. F. Finančni odhodki

(v EUR)	2010	2009
Odkisne družbe		
Radenska, d. d., Radenci	1.843.095	1.035.693
Skupina Union	464.405	383.434
Delo, d. d., Ljubljana - oslabitev	6.501.966	28.279.707
Jadranska pivovara - Split, d. d. - oslabitev posojil in obresti	1.779.670	15.800.431
Skupaj odkisne družbe	10.589.136	45.499.265
Druge povezane družbe		
Infond Holding, d. d., Maribor	-	1.716.939
Center naložbe, d. d., Maribor	-	5.979.335
Skupaj druge povezane družbe	-	7.696.274
Skupaj	10.589.136	53.195.539

32. G. Poroštva dana povezanim družbam

(v EUR)	2010	2009
Odkisne družbe		
Jadranska pivovara - Split, d. d. (za bančna posojila)	3.246.619	5.110.524
Fructal, d. d., Ajdovščina (662.624 RARG - za bančna posojila)	6.957.552	6.957.552
Radenska, d. d., Radenci (za bančna posojila)	7.850.000	8.000.000
Pivovarna Union, d. d., Ljubljana (za bančna posojila)	8.747.490	10.747.490
Skupaj	26.801.661	30.815.566
Popravek vrednosti poroštev v Jadranski pivovari - Split, d. d.	(3.246.619)	(5.110.524)
Skupaj odkisne družbe	23.555.042	25.705.042
Druge povezane družbe		
Birra Peja, a. d., Peč	2.000.000	2.000.000
Center naložbe, d. d., Maribor	3.625.692	3.625.692
Popravek vrednosti poroštev	(3.625.692)	(3.625.692)
Skupaj druge povezane družbe	2.000.000	2.000.000
Skupaj	25.555.042	27.705.042

Na dan 31.12.2010 znaša vrednost danih poroštev povezanim družbam 25.555.042 EUR in se je v primerjavi s preteklim letom zmanjšala za 2.150.000 EUR.

33. Poslovni dogodki po preteku poslovnega leta

Poslovni dogodki po preteku poslovnega leta v Pivovarni Laško, d. d., so opisani na straneh 107 in 108 poslovnega dela letnega poročila, poglavje 2.13. Po preteku poslovnega leta ni bilo poslovnih dogodkov, ki bi vplivali na računovodske izkaze.

V prvem četrtletju letošnjega leta je v plačilo zapadlo za 12,2 mio EUR obrokov dolgoročnih kreditov, ki so bili vsi reprogramirani. V mesecu februarju je v plačilo zapadel kratkoročni kredit v višini 53,5 mio EUR, ki je bil pravtako podaljšan, in sicer do 30.9.2011. Vsi ostali kratkoročni krediti, v skupni višini 75,8 mio EUR, ki so zapadli v prvem četrtletju letošnjega leta, so bili glede na posamezne pogodbene zapadlosti podaljšani, in sicer za obdobje od 3 mesecev do enega leta.

4.1.9 IZJAVA POSLOVODSTVA

Uprava družbe Pivovarna Laško, d. d., je odgovorna za pripravo letnega poročila družbe ter računovodskih izkazov na način, ki daje resnično in pošteno sliko premoženjskega stanja in izidov poslovanja družbe, v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska unija in Zakonom o gospodarskih družbah za leto 2010.

Uprava Pivovarne Laško, d. d., potrjuje poslovno poročilo in računovodske izkaze s pojasnili za leto končano 31.12.2010 in izjavlja:

- ☞ da so računovodski izkazi pripravljeni ob predpostavki, da bo Pivovarna Laško, d. d., nadaljevala poslovanje tudi v prihodnje,
- ☞ da dosledno uporablja izbrane računovodske politike in da razkriva morebitne spremembe v računovodskih politikah,
- ☞ da so računovodske ocene pripravljene pošteno in premišljeno ter v skladu z načeli previdnosti in dobrega gospodarja.

Uprava je odgovorna za izvajanje ukrepov, s katerimi zagotavljajo ohranjanje vrednosti premoženja družbe ter za preprečevanje in odkrivanje prevar in drugih nepravilnosti.

Laško, 28. marec 2011

mag. Dušan Zorko
predsednik uprave

Robert Šega
član uprave

Gorazd Lukman
član uprave

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA lastnikom družbe PIVOVARNA LAŠKO d.d.

Poročilo o računovodskih izkazih

Revidirali smo priložene nekonsolidirane računovodske izkaze družbe Pivovarna Laško d.d., ki vključujejo izkaz finančnega položaja na dan 31. decembra 2010, izkaz poslovnega izida, izkaz drugega vseobsegajočega donosa, izkaz gibanja kapitala in izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter povzetek bistvenih računovodskih usmeritev in druge pojasnjevalne opombe.

Odgovornost posloводства za računovodske izkaze

Poslovodstvo je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh računovodskih izkazov v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU, in za takšen notranji nadzor, ki je po mnenju posloводства potreben za pripravo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Revizorjeva odgovornost

Naša odgovornost je izraziti mnenje o teh računovodskih izkazih na podlagi revizije. Revizijo smo opravili v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja. Ti standardi zahtevajo od nas izpolnjevanje etičnih zahtev ter načrtovanje in izvedbo revizije za pridobitev sprejemljivega zagotovila, da računovodski izkazi ne vsebujejo pomembno napačne navedbe.

Revizija vključuje izvajanje postopkov za pridobitev revizijskih dokazov o zneskih in razkritjih v računovodskih izkazih. Izbrani postopki so odvisni od revizorjeve presoje in vključujejo tudi ocenjevanje tveganj napačne navedbe v računovodskih izkazih zaradi prevare ali napake. Pri ocenjevanju teh tveganj prouči revizor notranje kontroliranje, povezano s pripravljanjem in poštenim predstavljanjem računovodskih izkazov družbe, da bi določil okoliščinam ustrezne revizijske postopke, ne pa, da bi izrazil mnenje o uspešnosti notranjega kontroliranja družbe. Revizija vključuje tudi ovrednotenje ustreznosti uporabljenih računovodskih usmeritev in utemeljenosti računovodskih ocen posloводства kot tudi ovrednotenje celotne predstavitve računovodskih izkazov.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naše revizijsko mnenje.

Mnenje

Po našem mnenju nekonsolidirani računovodski izkazi podajajo resničen in pošten prikaz finančnega položaja družbe Pivovarna Laško d.d. na dan 31. decembra 2010 ter njenega poslovnega izida in denarnih tokov za tedaj končano leto v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU.

Poudarjanje zadeve

Opozarjamo na naslednje:

a) Konsolidirani računovodski izkazi

Gospodarska družba Pivovarna Laško d.d. je obvladujoča družba v skupini Pivovarna Laško. Konsolidirani računovodski izkazi skupine Pivovarna Laško, pripravljeni v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU, so predstavljeni ločeno. Revidirali smo konsolidirane računovodske izkaze skupine Pivovarna Laško in 28. marca 2011 izdali mnenje brez pridržkov.

b) Delujoče podjetje

Kot je navedeno v pojasnilu 28.d) *Likvidnostno tveganje* k nekonsolidiranim računovodskim izkazom, družba na dan 31. decembra 2010 izkazuje presežek kratkoročnih obveznosti nad kratkoročnimi sredstvi v višini 121.620 tisoč EUR. Poslovodstvo družbe razkriva aktivnosti za poravnavo kratkoročnih obveznosti v istem pojasnilu. Te okoliščine nakazujejo negotovost, zaradi katere obstaja dvom o sposobnosti gospodarske družbe nadaljevati kot delujoče podjetje. Računovodski izkazi ne vsebujejo morebitnih popravkov, ki bi utegnili biti posledica te negotovosti.

c) Denacionalizacijski zahtevki

Kot je navedeno v pojasnilu 4.A *Dolgoročne finančne naložbe v odvisne družbe* k nekonsolidiranim računovodskim izkazom, družba na dan 31. decembra 2010 izkazuje finančno naložbo v odvisno družbo Radenska d.d. v višini 50.024 tisoč EUR. Proti odvisni družbi Radenska d.d. so sproženi različni zahtevki za denacionalizacijo. Pričakuje se dolgotrajni proces razreševanja zahtevkov, ki lahko pomembno vplivajo na prihodnje poslovanje odvisne družbe in posledično na vrednotenje finančne naložbe. Računovodski izkazi ne vsebujejo morebitnih popravkov, ki bi utegnili biti posledica te negotovosti.

Naše mnenje v zvezi s poudarjenimi zadevami ni prilagojeno.

Poročilo o drugih zakonskih in regulativnih zahtevah

V skladu s prvim odstavkom 57. člena Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1) smo pregledali poslovno poročilo družbe. Po našem mnenju je poslovno poročilo usklajeno z revidiranimi računovodskimi izkazi.

DELOITTE REVIZIJA d.o.o.

Katarina Kadunc
Pooblaščen revizorka

Dušan Hartman
Član uprave

Ljubljana, 28. marec 2011

Deloitte.

DELOITTE REVIZIJA D.O.O.
Ljubljana, Slovenija 1

4.2 Revidirani konsolidirani računovodski izkazi Skupine Pivovarna Laško za poslovno leto 2010, po MSRP

4.2.1 KONSOLIDIRAN IZKAZ FINANČNEGA POLOŽAJA SKUPINE PIVOVARNA LAŠKO NA DAN 31.12.2010

(v EUR)	Pojasnilo	2010	2009
SREDSTVA			
Dolgoročna sredstva		265.643.825	564.998.357
Neopredmetena sredstva	1	66.016.523	133.038.904
Opredmetena osnovna sredstva	2	153.632.750	226.947.462
Naložbene nepremičnine	3	4.656.484	7.398.396
Dolgoročne finančne naložbe v odvisne družbe	4.A	207.148	258.918
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	4.B	718.449	30.829.924
Dolgoročne finančne naložbe v pridružene družbe	4.C	317.148	138.836.076
Dolgoročna posojila	5	10.444.245	6.603.695
Dolgoročne poslovne terjatve	6	717.347	744.239
Dolgoročne terjatve za odloženi davek	7,18.C	28.933.731	20.340.743
Kratkoročna sredstva brez kratkoročnih aktivnih časovnih razmejitev		370.997.307	116.256.468
Nekratkoročna sredstva za prodajo	8	286.684.408	12.874.507
Zaloge	9	21.376.855	37.987.391
Kratkoročne terjatve iz poslovanja	10.A	30.660.793	49.764.422
Kratkoročne terjatve za preveč plačan davek od dohodka	10.B	1.595.596	2.338.805
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	12.A	24.554.570	-
Kratkoročna posojila	11	4.733.715	11.086.139
Izvedeni finančni instrumenti	12.B	-	1.213.547
Dobroimetje pri bankah, čeki in gotovina	13	1.391.370	991.657
Kratkoročne aktivne časovne razmejitve	14	210.569	541.321
Skupaj kratkoročna sredstva		371.207.876	116.797.789
SKUPAJ SREDSTVA		636.851.701	681.796.146

**4.2.1 KONSOLIDIRAN IZKAZ FINANČNEGA POLOŽAJA
SKUPINE PIVOVARNA LAŠKO
NA DAN 31.12.2010**

(n a d a l j e v a n j e)

(v EUR)	Pojasnilo	2010	2009
KAPITAL		131.889.003	162.594.380
Manjšinski kapital	16	9.557.633	9.977.067
Večinski kapital	15	122.331.370	152.617.313
Osnovni kapital		36.503.305	36.503.305
Kapitalske rezerve		78.908.924	78.908.924
Rezerve iz dobička		3.650.330	3.650.330
Presežek iz prevrednotenja		42.217.836	40.453.825
Čisti poslovni izid preteklih let		110.742	-
Čisti poslovni izid		(25.574.602)	-
Prevedbena rezerva		(13.485.165)	(6.899.071)
OBVEZNOSTI		504.962.698	519.201.766
Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve	17	4.805.958	9.716.064
Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	17.A	2.788.161	6.325.573
Dolgoročne pasivne časovne razmejitve	17.B	2.017.797	3.390.491
Dolgoročne obveznosti	18	84.263.898	127.272.882
Dolgoročne finančne obveznosti	18.A	84.263.898	127.261.406
Dolgoročne poslovne obveznosti	18.B	-	11.476
Kratkoročne obveznosti	19	411.167.663	373.324.159
Obveznosti skupine za odtujitev	8	67.250.490	-
Kratkoročne poslovne obveznosti	19.A	30.636.500	44.823.086
Kratkoročne obveznosti za plačilo davka	19.B	-	1.651.622
Kratkoročne finančne obveznosti	19.C	313.280.673	326.849.451
Kratkoročne pasivne časovne razmejitve	20	4.725.179	8.888.661
Skupaj kratkoročne obveznosti		415.892.842	382.212.820
SKUPAJ OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV		636.851.701	681.796.146

Usmeritve in pojasnila na straneh od 199 do 262 so sestavni del konsolidiranih računovodskih izkazov Skupine Pivovarna Laško.

4.2.2. KONSOLIDIRAN IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA SKUPINE PIVOVARNA LAŠKO ZA OBDOBJE 1.1. – 31.12.2010

(v EUR)	Pojasnilo	2010	2009
Čisti prihodki od prodaje	21	306.418.155	327.026.846
Sprememba vrednosti zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje	21	(1.027.370)	1.316.584
Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve	21	53.278	35.818
Drugi poslovni prihodki	21	4.744.413	8.428.658
Stroški blaga, materiala in storitev	21	(197.692.079)	(200.785.891)
Stroški dela	21	(59.939.251)	(64.471.310)
Amortizacija neopredmetenih dolgoročnih in opredmetenih osnovnih sredstev	21	(24.441.457)	(28.000.182)
Prevrednotovalni poslovni odhodki		(28.382.288)	(39.862.267)
Dolgoročne rezervacije	21	(2.287.988)	(1.085.846)
Drugi poslovni odhodki	21	(7.331.428)	(7.832.328)
POSLOVNI IZID IZ POSLOVANJA		(9.886.015)	(5.229.918)
Finančni prihodki	22	2.334.858	5.622.536
Finančni odhodki	22	(27.407.847)	(210.561.567)
Delež (izgube) / dobička v pridruženih družbah	23	4.112.331	10.271.857
POSLOVNI IZID PRED OBDAVČITVIJO		(30.846.673)	(199.897.092)
Odloženi davek	24	6.033.538	40.576.837
Davek od dohodka	24	(1.005.670)	(2.779.391)
ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA		(25.818.805)	(162.099.646)
Delež manjšinskih lastnikov v čistem dobičku		(244.203)	(5.149.147)
Delež večinskih lastnikov v čistem dobičku		(25.574.602)	(156.950.499)
Čisti dobiček / izguba na delnico večinskih lastnikov			
Čisti dobiček / izguba na delnico	27	(2,94)	(18,03)
Popravljen čisti dobiček / izguba na delnico	27	(2,94)	(18,03)

Usmeritve in pojasnila na straneh od 199 do 262 so sestavni del konsolidiranih računovodskih izkazov Skupine Pivovarna Laško.

4.2.3. KONSOLIDIRAN IZKAZ DRUGEGA VSEOBSEGAJOČEGA DONOSA SKUPINE PIVOVARNA LAŠKO ZA OBDOBJE 1.1. – 31.12.2010

(v EUR)	2010	2009
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	(25.818.805)	(162.099.646)
DRUGI VSEOBSEGAJOČI DONOS		
Prevredbena rezerva od pridruženih družb	69.307	-
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	(3.207.490)	10.921.674
Dobički / (izgube) iz naslova prevrednotenja nepremičnin	489.485	-
Odloženi davki iz naslova prevrednotenja	132.347	(1.946.192)
Drugi vseobsegajoči donos - pridružene družbe	(2.442.531)	22.665.474
DRUGI VSEOBSEGAJOČI DONOS	(4.958.882)	31.640.956
CELOTNI VSEOBSEGAJOČI DONOS	(30.777.687)	(130.458.690)
Drugi vseobsegajoči donos	(4.958.882)	31.640.956
Delež manjšinskih lastnikov	(247.540)	116.823
Delež večinskih lastnikov	(4.711.342)	31.524.133
Celotni vseobsegajoči donos	(30.777.687)	(130.458.690)
Delež manjšinskih lastnikov	(491.743)	(5.032.324)
Delež večinskih lastnikov	(30.285.944)	(125.426.366)
Celotni vseobsegajoči donos večinskih lastnikov na delnico	(3,48)	(14,41)
Popravljen celotni vseobsegajoči donos večinskih lastnikov na delnico	(3,48)	(14,41)

Usmeritve in pojasnila na straneh od 199 do 262 so sestavni del konsolidiranih računovodskih izkazov Skupine Pivovarna Laško.

4.2.4 KONSOLIDIRAN IZKAZ SPREMEMB LASTNIŠKEGA KAPITALA SKUPINE PIVOVARNA LAŠKO ZA OBDOBJE 1.1. – 31.12.2010

(v EUR)	Osnovni kapital	Kapitalske rezerve	Zakonske rezerve	Rezerve za lastne deleže	Lastne delnice	Skupaj rezerve iz dobička	Čisti poslovni izid preteklih let	Čisti poslovni izid	Presežek iz prevrednotenja	Prevredbena rezerva	Skupaj kapital večinskega lastnika	Manjšinski kapital	SKUPAJ KAPITAL
ZAČETNO STANJE na dan 1. januar 2010	36.503.305	78.908.924	3.650.331	1.363.200	(1.363.200)	3.650.331	-	-	40.453.825	(6.899.071)	152.617.314	9.977.067	162.594.381
Transakcije z lastniki													
Odtujitev lastnih delnic (deležev)	-	-	-	(52.587)	52.587	-	-	-	-	-	-	-	-
Izplačilo dividend	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(75.112)	(75.112)
Povečanje / zmanjšanje kapitala	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	147.422	147.422
Druge spremembe	-	-	-	-	498.309	498.309	-	-	-	-	498.309	-	498.309
Skupaj transakcije z lastniki	-	-	-	(52.587)	550.896	498.309	-	-	-	-	498.309	72.310	570.619
Spremembe v vseobsegajočem donosu													
Čisti poslovni izid poslovnega leta	-	-	-	-	-	-	-	(25.574.602)	-	-	(25.574.602)	(244.204)	(25.818.806)
Presežek prevrednotenja neopredmetenih sredstev	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(93.903)	(93.903)
Presežek prevrednotenja opredmetenih osnovnih sredstev	-	-	-	-	-	-	-	-	531.334	-	531.334	51.796	583.130
Presežek prevrednotenja naložbenih nepremičnin	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	258	258
Presežek prevrednotenja finančnih naložb MELR	-	-	-	-	-	-	-	-	(3.015.100)	-	(3.015.100)	(192.390)	(3.207.490)
Davki povezani s posameznimi postavkami vseobsegajočega donosa	-	-	-	-	-	-	-	-	145.648	-	145.648	(13.301)	132.347
Prevredbena rezerva	-	-	-	-	-	-	-	-	-	69.307	69.307	-	69.307
Drugi vseobsegajoči donos - kapitalska metoda Mercator	-	-	-	-	-	-	-	-	4.212.870	(6.655.401)	(2.442.531)	-	(2.442.531)
Skupaj spremembe v vseobsegajočem donosu v letu 2010	-	-	-	-	-	-	-	(25.574.602)	1.874.752	(6.586.094)	(30.285.944)	(491.744)	(30.777.688)
Spremembe v kapitalu													
Oblikovanje rezerv za lastne delnice (deležev)	-	-	-	(498.309)	-	(498.309)	-	-	-	-	(498.309)	-	(498.309)
Drugo	-	-	-	-	-	-	110.742	-	(110.742)	-	-	-	-
Skupaj spremembe v kapitalu	-	-	-	(498.309)	-	(498.309)	110.742	-	(110.742)	-	(498.309)	-	(498.309)
KONČNO STANJE na dan 31. december 2010	36.503.305	78.908.924	3.650.331	812.304	(812.304)	3.650.331	110.742	(25.574.602)	42.217.835	(13.485.165)	122.331.370	9.557.633	131.889.003

Usmeritve in pojasnila na straneh od 199 do 262 so sestavni del konsolidiranih računovodskih izkazov Skupine Pivovarna Laško.

4.2.5 KONSOLIDIRAN IZKAZ SPREMEMB LASTNIŠKEGA KAPITALA SKUPINE PIVOVARNA LAŠKO ZA OBDOBJE 1.1. – 31.12.2009

(v EUR)	Osnovni kapital	Kapitalske rezerve	Zakonske rezerve	Rezerve za lastne deleže	Lastne delnice	Druge rezerve iz dobička	Skupaj rezerve iz dobička	Čisti poslovni izid preteklih let	Čisti poslovni izid	Presežek iz prevrednotenja	Prevredbena rezervaa	Skupaj kapital večinskega lastnika	Manjšinski kapital	SKUPAJ KAPITAL
ZAČETNO STANJE na dan 1. januar 2009	36.503.305	102.377.721	25.606.794	509.192	(509.192)	18.798.802	44.405.596	92.268.710	1.635.129	2.030.621	-	279.221.082	16.756.301	295.977.383
Transakcije z lastniki														
Povečanje lastnih delnic (deležev)	-	-	-	-	(1.175.347)	-	(1.175.347)	-	-	-	-	(1.175.347)	-	(1.175.347)
Odtujitev lastnih delnic (deležev)	-	-	-	-	189.384	-	189.384	-	-	-	-	189.384	-	189.384
Izplačilo dividend	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(145.374)	(145.374)
Povečanje / zmanjšanje kapitala	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(370.917)	(370.917)
Druge povečanja / zmanjšanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(1.230.619)	(1.230.619)
Skupaj transakcije z lastniki	-	-	-	-	(985.963)	-	(985.963)	-	-	-	-	(985.963)	(1.746.910)	(2.732.873)
Spremembe v vseobsegajočem donosu														
Čisti poslovni izid poslovnega leta	-	-	-	-	-	-	-	-	(156.950.499)	-	-	(156.950.499)	(5.149.147)	(162.099.646)
Presežek prevrednotenja finančnih naložb	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10.775.646	-	10.775.646	146.028	10.921.674
Davki povezani s posameznimi postavkami vseobsegajočega donosa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(1.916.987)	-	(1.916.987)	(29.205)	(1.946.192)
Drugo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	29.564.545	(6.899.071)	22.665.474	-	22.665.474
Skupaj spremembe v vseobsegajočem donosu v letu 2009	-	-	-	-	-	-	-	-	(156.950.499)	38.423.204	(6.899.071)	(125.426.366)	(5.032.324)	(130.458.690)
Spremembe v kapitalu														
Razporeditev preostalega dela čistega dobička po sklepu uprave in NS	-	(23.468.797)	(21.956.464)	-	-	(17.614.513)	(39.570.977)	(93.910.725)	156.950.499	-	-	-	-	-
Pokrivanje izgube	-	-	-	-	-	-	-	1.635.129	(1.635.129)	-	-	-	-	-
Oblikovanje rezerv za lastne delnice (deleže)	-	-	-	1.190.962	-	(964.843)	226.119	146.260	-	-	-	372.379	-	372.379
Črpanje rezerv za lastne delnice (deleže)	-	-	-	(336.954)	-	-	(336.954)	-	-	-	-	(336.954)	-	(336.954)
Drugo	-	-	-	-	131.955	(219.446)	(87.491)	(139.374)	-	-	-	(226.865)	-	(226.865)
Skupaj spremembe v kapitalu	-	(23.468.797)	(21.956.464)	854.008	131.955	(18.798.802)	(39.769.303)	(92.268.710)	155.315.370	-	-	(191.440)	-	(191.440)
KONČNO STANJE na dan 31. december 2009	36.503.305	78.908.924	3.650.330	1.363.200	(1.363.200)	-	3.650.330	-	-	40.453.825	(6.899.071)	152.617.313	9.977.067	162.594.380

Usmeritve in pojasnila na straneh od 199 do 262 so sestavni del konsolidiranih računovodskih izkazov Skupine Pivovarna Laško.

4.2.6 KONSOLIDIRANI IZKAZ DENARNIH TOKOV SKUPINE PIVOVARNA LAŠKO ZA OBDOBJE 1.1. – 31.12.2010

(v EUR)	Pojasnilo	2010	2009
DENARNI TOKOVI PRI POSLOVANJU			
Denar ustvarjen pri poslovanju	25	54.712.234	60.689.273
Izdatki za davke		(1.005.670)	(2.478.505)
Pobotan denar ustvarjen iz poslovanja		53.706.564	58.210.768
DENARNI TOKOVI PRI NALOŽBENJU			
Izdatki za finančne naložbe v pridružene družbe	4C	-	(3.837.454)
Nakupi opredmetenih osnovnih sredstev	2	(10.964.743)	(11.663.967)
Dobički / izgube pri odtujitvi opredmetenih osnovnih sredstev	2	65.533	193.774
Nakupi neopredmetenih dolgoročnih sredstev	1	(527.742)	(1.929.325)
Nakupi / prodaje finančnih sredstev	4.B,11	1.067.114	(48.577.164)
Prejete obresti	22	1.718.756	4.648.146
Prejete dividende in kapitalski dobički	22	616.102	-
Neto denarni tok iz naložbenja		(8.024.980)	(61.165.990)
DENARNI TOKOVI PRI FINANCIRANJU			
Plačane obresti	22	(22.074.537)	(22.972.652)
Nakup lastnih delnic	15	52.587	(985.963)
Zmanjšanje kapitala		(132.705)	-
Povečanje dolgov	18,19	320.568.418	258.537.166
Odplačila dolgov	18,19	(342.902.172)	(232.677.404)
Dividende izplačane lastnikom	15	(75.112)	(145.374)
Neto denarni tok iz financiranja		(44.563.521)	1.755.773
NETO POVEČANJE / ZMANJŠANJE DENARJA IN DENARNIH USTREZNIKOV		1.118.063	(1.199.449)
Denar in denarni ustrezniki na začetku leta		991.658	2.191.107
Denar in denarni ustrezniki na koncu leta		2.109.721	991.658

Usmeritve in pojasnila na straneh od 199 do 262 so sestavni del konsolidiranih računovodskih izkazov Skupine Pivovarna Laško.

4.2.7 USMERITVE IN POJASNILA H KONSOLIDIRANIM RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

SPLOŠNI PODATKI

Glavne dejavnosti Skupine Pivovarna Laško (Skupine) so: proizvodnja piva, mineralnih in izvirskih vod, brezalkoholnih pijač in sirupov za proizvodnjo pijač, žganih pijač, trgovina na veliko ter časopisno založniška dejavnost.

Pivovarna Laško, d. d. (Družba) je obvladujoča družba Skupine Pivovarna Laško s sedežem v Sloveniji: Trubarjeva ulica 28, 3270 Laško, Slovenija.

Navadne delnice Družbe so uvrščene na Ljubljansko borzo vrednostnih papirjev pod oznako "PILR". Osnovni kapital Družbe znaša 36.503.304,96 EUR, kar predstavlja 8.747.652 navadnih prosto prenosljivih imenskih kosovnih delnic. Ni omejitev pri izplačilu dividend in drugih izplačil kapitala.

Skupina deluje na podlagi predpostavke o neomejenem poslovanju.

Konsolidirani računovodski izkazi so bili potrjeni 28. marca 2011 s strani Uprave družbe.

RAČUNOVODSKE USMERITVE

1. Podlaga za izdelavo poročila

V letu 2010 so bile uporabljene iste računovodske usmeritve kot v preteklih letih.

Ti obvezni konsolidirani računovodski izkazi so pripravljeni za potrebe izpolnjevanja zakonskih zahtev. V skladu z zakonodajo mora družba zagotoviti neodvisno revizijo teh računovodskih izkazov. Revizija je omejena na revidiranje obveznih računovodskih izkazov za splošne potrebe, s čimer se izpolni zakonska zahteva po reviziji obveznih računovodskih izkazov. Revizija obravnava obvezne računovodske izkaze kot celoto in ne daje zagotovila o posameznih vrstičnih postavkah, kontih ali poslih. Revidirani računovodski izkazi niso namenjeni uporabi s strani katerekoli stranke za potrebe odločanja v zvezi z lastništvom, financiranjem in katerimikoli drugimi konkretnimi posli, ki se nanašajo na družbo. Zaradi tega se uporabniki obveznih računovodskih izkazov ne smejo zanašati izključno na računovodske izkaze in morajo pred sprejemanjem odločitev izvesti druge ustrezne postopke.

Konsolidirani računovodski izkazi so pripravljeni v skladu z MSRP kot jih je sprejel Odbor za mednarodne računovodske standarde (IASB) in tolmačenji Odbora za pojasnjevanje mednarodnih standardov računovodskega poročanja (OPMSRP), kot jih je sprejela Evropska unija, in sicer:

a) Trenutno veljavni standardi in pojasnila

Trenutno so veljavne naslednje dopolnitve obstoječih standardov, ki jih je izdal IASB in sprejela EU:

- ✎ **MSRP 1 (popravljen) »Prva uporaba Mednarodnih standardov računovodskega poročanja«**, ki ga je EU sprejela 25.11.2009 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1.1.2010 ali kasneje),
- ✎ **MSRP 3 (popravljen) »Poslovne združitve«**, ki ga je EU sprejela 3.7.2009 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1.7.2009 ali kasneje),
- ✎ **Spremembe MSRP 1 »Prva uporaba Mednarodnih standardov računovodskega poročanja«** - Dodatne izjeme za uporabnike, ki prvič uporabljajo MSRP, ki ga je EU sprejela 23.6.2010 (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1.1.2010 ali kasneje),
- ✎ **Spremembe MSRP 2 »Plačilo na podlagi delnic«** - Z denarjem poravnane plačilne transakcije za delnice v skupini, ki ga je EU sprejela 23.3.2010 (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1.1.2010 ali kasneje),
- ✎ **Spremembe MRS 27 »Konsolidirani in ločeni računovodski izkazi«**, ki jih je EU sprejela 3.6.2009 (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1.7.2009 ali kasneje),
- ✎ **Spremembe MRS 39 »Finančni instrumenti: pripoznavanje in merjenje«** - Postavke, ki izpolnjujejo pogoje za varovanje pred tveganjem, ki jih je EU sprejela 15.9.2009 (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1.7.2009 ali kasneje),
- ✎ **Spremembe različnih standardov in pojasnil »Izboljšave MSRP (2009)«**, ki izhajajo iz letnega projekta za izboljšanje MSRP, objavljenega 16.4.2009 (MSRP 2, MSRP 5, MSRP 8, MRS 1, MRS 7, MRS 17, MRS 18, MRS 36, MRS 38, MRS 39, OPMSRP 9 in OPMSRP 16), predvsem z namenom odpravljanja neskladnosti in razlage besedila, in ki jih je EU sprejela 23.3.2010 (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1.1.2010 ali kasneje),
- ✎ **OPMSRP 12 »Dogovori o koncesiji storitev«**, ki ga je EU sprejela 25.3.2009 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 30.3.2009 ali kasneje),
- ✎ **OPMSRP 15 »Dogovori o izgradnji nepremičnin«**, ki ga je EU sprejela 22.7.2009 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1.1.2010 ali kasneje),
- ✎ **OPMSRP 16 »Zavarovanje čistih finančnih naložb v poslovanje v tujini pred tveganji«**, **OPMSRP 17 »Razdelitev nadenarnih sredstev lastnikom«**, ki ga je EU sprejela 26.11.2009 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1.11.2009 ali kasneje),
- ✎ **OPMSRP 18 »Prenosi sredstev od odjemalcev«**, ki ga je EU sprejela 27. 11.2009 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1.11.2009 ali kasneje).

Sprejetje dopolnitev obstoječih standardov ni privedlo do nikakršnih sprememb v računovodskih usmeritvah Skupine.

b) Standardi in pojasnila, ki jih je izdal OMRS in sprejela EU, ki še niso v veljavi

Na dan odobritve the računovodskih izkazov je EU sprejela naslednje standarde, popravke standardov in pojasnila, ki še niso v veljavi:

- ✎ **Spremembe MRS 24 »Razkrivanje povezanih strank«** - Poenostavitev zahtev po razkritju za podjetja, povezana z vlado, in razlaga opredelitve povezane stranke, ki jih je EU sprejela 19.7.2010 (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1.1.2011 ali kasneje),

- ✎ **Spremembe MRS 32 »Finančni instrumenti: predstavljanje«** - Obračunavanje izdaje delniških pravic, ki jih je EU sprejela 23.12.2009 (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1.2.2010 ali kasneje),
- ✎ **Spremembe MSRP 1 »Prva uporaba Mednarodnih standardov računovodskega poročanja«** - Omejeno izvzetje od primerjalnih razkritij po MSRP 7 za uporabnike, ki prvič uporabljajo MSRP, ki jih je EU sprejela 30.6.2010 (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1.7.2010 ali kasneje),
- ✎ **Spremembe OPMSRP 14 »MRS 19 – Omejitev sredstva za določeni zaslužek, zahteve glede minimalnega financiranja in njihove medsebojne povezanosti«** - Vnaprejšnja plačila zahtev glede minimalnega financiranja, ki jih je EU sprejela 19.7.2010 (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1.1.2011 ali kasneje),
- ✎ **OPMSRP 19 »Poravnava finančnih obveznosti s kapitalskimi instrumenti«**, ki ga je EU sprejela 23.7.2010 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1.7.2010 ali kasneje).

Skupina se je odločila, da ne bo uporabila teh standardov, popravkov in pojasnil preden stopijo v veljavo. Skupina ocenjuje, da prva uporaba teh standardov, prenovitev standardov in pojasnil ne bo imela pomembnega vpliva na računovodske izkaze Skupine.

c) Standardi in pojasnila, ki jih je izdal OMRS in jih še ni sprejela EU

Na dan odobritve računovodskih izkazov obstajajo naslednji izdani računovodski standardi, popravki in pojasnila, ki še niso stopili v veljavo:

- ✎ **MSRP 9 »Finančni instrumenti«** (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1.1.2013 ali kasneje),
- ✎ **Spremembe MSRP 7 »Finančni instrumenti: Razkritja«** – Prenosi finančnih sredstev (velja za letna obdobja, ki se pričnejo 1.7.2011 ali kasneje).
- ✎ **Spremembe različnih standardov in pojasnil »Izboljšave MSRP (2010)«,** ki izhajajo iz letnega projekta za izboljšanje MSRP, objavljenega 6.5.2010 (MSRP 1, MSRP 3, MSRP 7, MRS 1, MRS 27, MRS 34, OPMSRP 13), predvsem z namenom odpravljanja neskladnosti in razlage besedila, (večino sprememb je potrebno uporabljati za letna obdobja, ki se začnejo 1.1.2011 ali kasneje).

2. Konsolidacija

Odvisne družbe, v katerih ima Skupina neposredno ali posredno lastniški delež večji od polovice glasovalnih pravic ali pa lahko na kakšen drug način vpliva na poslovanje, se konsolidirajo. V izkaze Skupine se konsolidirajo od dne, ko Skupina prevzame kontrolni delež v njih, njihovo konsolidiranje pa se preneha, ko Skupina v njih nima več kontrolnega deleža. Vse transakcije ter terjatve in obveznosti med družbami v skupini se za namene konsolidiranja izločijo. Izločena je tudi slabitev dolgoročnih finančnih naložb v družbo Delo, d. d., in v družbo Fructal, d. d., njeno zmanjšanje na pošteno vrednost pa se v konsolidaciji odraža kot slabitev blagovnih znamk in dobrega imena, ki je nastal ob prevzemu omenjene družbe. Prav tako so izločene prejete dividende od odvisnih družb. Zaradi zagotavljanja konsistentnih in pravilnih podatkov za potrebe

konsolidacije in računovodskega poročanja Skupine je bilo v odvisnih družbah treba uskladiti računovodske usmeritve z usmeritvami obvladujoče družbe.

Pri obračunavanju prevzemov družb se v Skupini uporablja nakupna metoda. Nabavna vrednost prevzema se meri kot poštena vrednost danih sredstev, kapitalskih instrumentov in prevzetih obveznosti na dan transakcije, skupaj s stroški, ki se jih da neposredno pripisati prevzemu. Prevzeta sredstva, obveznosti in pogojne obveznosti pri prevzemu so v začetni fazi evidentirane po pošteni vrednosti na dan prevzema, ne glede na velikost manjšinskega deleža. Presežek nabavne vrednosti nad pošteno vrednostjo deleža Skupine v neto sredstvih prevzetega podjetja se evidentira kot dobro ime. Če je nabavna vrednost nižja od poštene vrednosti neto sredstev prevzete družbe, se razlika pripozna neposredno v izkazu poslovnega izida.

Skupina obravnava transakcije z manjšinskimi lastniki enako kot transakcije z zunanjimi partnerji. Dobički in izgube manjšinskih lastnikov se kažejo v izkazu poslovnega izida Skupine.

3. Sestava skupine povezanih družb

Povezano skupino družb, Skupino Pivovarna Laško, v katerih ima družba Pivovarna Laško, d. d., svoje finančne naložbe, sestavljajo naslednje družbe:

Ime družbe	Dejavnost družbe	Država	Odstotek udeležbe	Vrednost celotnega kapitala v EUR	Dobiček/izguba leta 2010 v EUR
ODVISNE DRUŽBE					
Vital Mestinje, d. o. o.	proizvodnja pijač	Slovenija	96,920 %	3.357.788	(81.667)
Radenska, d. d., Radenci	proizvodnja pijač	Slovenija	93,810 %	81.102.108	456.936
Firma Del, d. o. o., Laško	proizvodnja piva	Slovenija	100,000 %	51.540	(182)
Jadranska pivovara - Split, d. d.	proizvodnja piva	Hrvaška	99,106 %	(890.772)	(5.382.618)
RA&LA, d. o. o., Sarajevo	prodaja na veliko	BiH	69,230 %	124.063	(5.207)
Skupina Union	proizvodnja piva in pijač	Slovenija	97,892 %	70.930.827	436.185
Skupina Delo	časopisna in založ. dejav.	Slovenija	80,834 %	19.796.225	(2.330.603)
Laško Grupa, d. o. o., Zagreb	trgovsko posredovanje	Hrvaška	100,000 %	2.709	-

Pivovarna Laško, d. d., Trubarjeva 28, Laško, sestavlja konsolidirano letno poročilo za matično in odvisne družbe v Skupini Pivovarna Laško. Zaradi materialne nepomembnosti v konsolidacijo niso vključene družbe: Firma Del, d. o. o., Laško, družba RA&LA, d. o. o., Sarajevo in družba Laško Grupa, d. o. o., Zagreb.

4. Pripoznavanje prihodkov

Prihodki se pripoznajo na osnovi prodaje proizvodov, storitev in trgovskega blaga in prevzema le teh s strani kupcev (brez DDV in trošarine), predvidenih reklamacij, rabatov in diskontov ter izločitev prodaje znotraj Skupine. Prihodki iz prodaje so pripoznani, ko se pomembno tveganje in koristi lastništva blaga prenese od prodajalca na kupca.

Skupinski prihodki so seštevek prihodkov posameznih družb, vključenih v Skupino. Iz skupinskih prihodkov se izključijo prihodki, doseženi znotraj skupine družb. Ostali realizirani prihodki so pripoznani na sledečih osnovah:

- ☞ prihodki iz obresti – pripoznajo se ob nastanku, razen če obstaja dvom v izterjavo, ko se znesek odpiše na nadomestitveno vrednost. Prihodki iz obresti se od takrat dalje pripoznajo na osnovi obrestne mere, ki služi za diskontiranje prihodnjih denarnih tokov,
- ☞ prihodki iz naslova dividend – ko nastane pravica Skupine do prejema plačil iz naslova dividend.

5. Naložbe v odvisne družbe

Uskupinjena odvisna družba je družba, v kateri ima obvladujoča družba prevladujoč kapitalski delež ali prevladujoč vpliv iz drugih razlogov in, ki vstopa v skupino, za katero se sestavljajo skupinski računovodski izkazi.

Naložba v odvisno družbo se vrednoti po izvirni zgodovinski nakupni vrednosti. Prihodki iz naslova udeležbe v dobičku se pripoznajo kot finančni prihodek, ko so nakazani oz. ko skupščine teh družb sprejmejo sklep o delitvi dobička in izplačilu dividend. Naložbe se slabijo, kadar je nadomestljiva vrednost naložbe manjša od njene knjigovodske vrednosti. Izguba zaradi slabitve se takoj pripozna v izkazu poslovnega izida

6. Naložbe v pridružene družbe

Pridružene družbe so družbe, v katerih ima Družba med 20 % in 50 % glasovalnih pravic in v katerih pomembno vpliva na poslovanje, vendar jih ne obvladuje. Finančne naložbe v pridružene družbe so vrednotene po nabavni vrednosti, vendar se mora vsako leto preveriti, če morda ne obstajajo okoliščine, ki nakazujejo na potrebo po slabitvi. V ta namen se izvajajo cenoitve naložb v pridružene družbe s strani pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti podjetij. V primeru, da je ocenjena vrednost naložb nižja kot nabavna vrednost, se razlika pripozna kot finančni odhodek in vpliva na višino izkazanega poslovnega izida.

Naložbe v pridružene družbe se obračunavajo na osnovi kapitalске metode. Pridružene družbe so družbe, v katerih ima Skupina med 20 % in 50 % glasovalnih pravic, in v katerih pomembno vpliva na poslovanje, vendar jih ne obvladuje.

Finančna naložba v pridruženo družbo se v skladu z MRS 28 obračuna po kapitalski metodi od datuma, na katerega postane pridružena družba. Po kapitalski metodi se finančna naložba najprej evidentira po nabavni vrednosti, knjigovodska vrednost pa se poveča ali zmanjša, tako da se pripozna naložbenikov delež v dobičku ali izgubi družbe, v kateri ima naložbenik pomemben vpliv, ki nastane po datumu, ko je bila finančna naložba opravljena. Znesek, dobljen iz razdelitve čistega dobička družbe, v kateri ima naložbenik pomemben vpliv, zmanjšuje knjigovodsko vrednost finančne naložbe. Preračuni knjigovodske vrednosti so prav tako potrebni, če se spremeni naložbenikov sorazmerni delež v kapitalu druge družbe, a te spremembe niso vključene v izkaz poslovnega izida. Med takimi spremembami so tudi tiste, ki so posledica prevrednotenja opredmetenih osnovnih sredstev in finančnih naložb, tečajnih razlik in preračunavanja razlik, ki nastanejo pri poslovni združitvi.

Ob pridobitvi finančne naložbe se vsaka razlika med stroškom finančne naložbe in naložbenikovim deležem v čisti poštenu vrednosti opredeljivih sredstev, dolgovi in

pogojnih obveznosti pridruženega podjetja obračuna v skladu z MSRP 3 – poslovne združitve.

Dobro ime, povezano s pridruženo družbo, se vključi v knjigovodsko vrednost finančne naložbe. Vendar amortizacija tega dobrega imena ni dovoljena in zato ni vključeno v ugotavljanje naložbenikovega deleža v dobičkih ali izgubah pridružene družbe.

Vsak presežek naložbenikovega deleža v čisti pošteni vrednosti opredeljivih sredstev, dolgov in pogojnih obveznosti pridruženega podjetja nad stroški finančne naložbe se izključi iz knjigovodske vrednosti finančne naložbe in namesto tega vključi kot prihodek v ugotavljanje naložbenikovega deleža v dobičkih ali izgubah pridružene družbe za obdobje, v katerem je bila finančna naložba pridobljena.

Ime družbe	Dejavnost družbe	Država	Odstotek udeležbe	Vrednost celotnega kapitala v EUR	Dobiček/izguba leta 2010 v EUR
PRIDRUŽENE DRUŽBE					
Thermana, d. d., Laško	dejavnost zdravilišč, hotelov in podobnih nastanitvenih obratov	Slovenija	20,630 %	28.535.802	(1.695.168)
Skupina Mercator Ljubljana	trgovska družba	Slovenija	23,340 %	798.165.000	30.387.000
Birra Peja, Sh. a., Peč	proizvodnja piva in pijač	Kosovo	39,550 %	3.561.879	(8.242.579)
Slopak, d. o. o., Ljubljana	ravnanje z odpadno embalažo	Slovenija	38,960 %	1.166.620	(771.740)

Na dan 31.12.2010 Skupina med dolgoročnimi finančnimi naložbami v pridružene družbe izkazuje naložbo v kapital družbe Birra Peja, Sh. a., Peč, Kosovo in naložbo v družbo Thermana, d. d., Laško.

Delež v lastništvu pridružene družbe Birra Peja, Sh. a., Peč, Kosovo na zadnji dan leta 2010 znaša 39,55 %, delež v družbi Slopak znaša 38,96 %, delež v Thermani pa 20,63 % in se je v primerjavi s preteklim letom zaradi izvedene dokapitalizacije zmanjšal za 1,94 %.

Skupina Pivovarna Laško je v letu 2010 naložbo v 23,34 % delnic Poslovnega sistema Mercator (MELR) vrednotila v skladu s kapitalsko metodo – povečala za udeležbo v dobičku in zmanjšala za izplačane dividende ter povečala oz. zmanjšala za sorazmerni del sprememb drugega vseobsegajočega donosa Skupine Mercator. Na dan 31.12.2010 je po kapitalski metodi prevrednoteno naložbo razporedila med kratkoročna sredstva, namenjena prodaji.

7. Valuta poročanja

a) Funkcijska in predstavitevna valuta

Postavke prikazane v finančnih izkazih posameznih družb Skupine so nominirane v valuti primarnega okolja – države, v kateri posluje posamezna družba (ta valuta je t. i. »funkcijska valuta«). Konsolidirani izkazi so izkazani v evrih, ki so funkcijska in predstavitevna valuta obvladujoče družbe (Pivovarne Laško, d. d.).

b) Transakcije in stanja

Devizne transakcije so preračunane v predstavitveno valuto na podlagi tečaja, veljavnega na dan transakcije. Dobički in izgube, ki nastanejo pri teh transakcijah in pri pretvorbi denarnih sredstev ter obveznosti, denominiranih v tuji valuti, so pripoznane v izkazu poslovnega izida.

Tečajne razlike, izhajajoče iz dolžniških vrednostnih papirjev in drugih monetarnih finančnih sredstev, pripoznanih po pošteni vrednosti, so vključene v dobičke in izgube pri transakcijah s tujimi valutami. Tečajne razlike pri nemonetarnih postavkah, kot so delnice v posesti za trgovanje, so prikazane kot del povečanja ali zmanjšanja poštene vrednosti. Tečajne razlike pri za prodajo razpoložljivih vrednostnih papirjih so vključene v prevrednotovalnih rezervah na kapitalu.

c) Družbe v Skupini

Izkazi poslovnega izida in izkazi denarnega toka odvisnih družb v tujini so preračunani v poročevalsko valuto obvladujoče družbe na podlagi povprečnega deviznega tečaja, bilance stanja pa so preračunane v poročevalsko valuto z uporabo tečaja, veljavnega na dan 31. decembra. V primeru, da pride do prodaje družbe v tujini, se tečajne razlike, realizirane pri prodaji, pripoznajo v izkazu poslovnega izida kot del dobička / izgube iz prodaje.

8. Neopredmetena sredstva

Neopredmetena sredstva zajemajo naložbe v pridobljene patente, licence, blagovne znamke, dobro ime, neopredmetena sredstva v razvijanju, programsko računalniško opremo in druga neopredmetena sredstva (MRS 38). Neopredmeteno sredstvo se pripozna kot sredstvo izključno, če je verjetno, da bodo bodoče gospodarske koristi pritekale v družbo in, če je nabavno vrednost mogoče zanesljivo izmeriti.

Pivovarna Laško, d. d., uporablja model nabavne vrednosti (MRS 38.74.), zato so neopredmetena sredstva izkazana po njihovih nabavnih vrednostih, zmanjšani za amortizacijski popravek vrednosti in nabrano izgubo zaradi oslabitve.

a) Dobro ime

Dobro ime predstavlja presežek nabavne vrednosti prevzete družbe nad pošteno vrednostjo deleža neto sredstev prevzete družbe na dan prevzema. Dobro ime, nastalo ob prevzemu odvisnih družb, je izkazano med neopredmetenimi sredstvi. Dobro ime se letno preverja, testira zaradi slabitev in se meri po začetni vrednosti, zmanjšani za kumulirane oslabitve. Dobički in izgube pri odprodaji družbe vključujejo sedanjo vrednost dobrega imena, ki se nanaša na prodano družbo. Na dan 31.12.2010 je bila opravljena ponovna cenitev oziroma preizkus slabitve dobrega imena za naložbo v Delo, d. d., in Fructal, d. d. Iz cenitev, ki jo je opravil pooblaščen ocenjevalec vrednosti podjetij, izhaja potreba po slabitvi v višini 11.741.105 EUR, in sicer iz naslova naložbe v Fructal, d. d., v vrednosti 8.216.215 EUR ter iz naložbe v Delo, d. d., v vrednosti 3.524.890 EUR.

b) Patenti, blagovne znamke in licence

Izdatki za nakup patentov, blagovnih znamk in licenc se kapitalizirajo in amortizirajo z uporabo linearne amortizacijske metode v obdobju njihove »življenjske dobe« (amortizacijske dobe). V primeru, da življenjska doba ni določljiva, se ne amortizirajo temveč se letno opravi samo preizkus slabitve.

V primeru, da je zaslediti potrebo po prevrednotenju, je treba oceniti vrednost neopredmetenih dolgoročnih sredstev in jih odpisati do višine njihove nadomestljive vrednosti. Za blagovne znamke življenjska doba ni določljiva, zato je bil opravljen preizkus slabitve. Na osnovi cenitve, ki jo je na dan 31.12.2010 opravil pooblaščen ocenjevalec vrednosti podjetij, je bila opravljena slabitev blagovnih znamk družbe Delo, d. d., v vrednosti 5.019.001 EUR in blagovnih znamk družbe Fructal, d. d., v vrednosti 7.668.902 EUR.

Druga neopredmetena sredstva imajo življenjsko dobo od 3 do 10 let.

c) Ostala neopredmetena sredstva

Kadar računalniški programi niso sestavni del ustrezne računalniške strojne opreme, se obravnavajo kot neopredmetena sredstva. Ostala neopredmetena sredstva so izkazana po nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek vrednosti in nabrane izgube zaradi oslabitve. Ostala neopredmetena dolgoročna sredstva imajo življenjsko dobo 10 let.

9. Finančna sredstva

Skupina klasificira svoje naložbe v sledeče kategorije: finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi poslovni izid, posojila in terjatve, finančne naložbe v posesti do zapadlosti v plačilo in za prodajo razpoložljiva finančna sredstva. Klasifikacija je odvisna od namena, za katerega je bila investicija pridobljena.

a) Finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi poslovni izid

Kategorija se deli v dve podkategoriji: finančna sredstva, namenjena trgovanju in sredstva, določena po pošteni vrednosti skozi poslovni izid ob pripoznanju. Naložbe pridobljene z namenom ustvarjanja dobička iz kratkoročnih (manj kot eno leto) fluktuacij v ceni so klasificirane kot namenjena trgovanju in spadajo med kratkoročna sredstva. Ta sredstva se merijo po pošteni vrednosti, realizirani / nerealizirani dobički in izgube izhajajoče iz sprememb v pošteni vrednosti pa so vključene v izkaz poslovnega izida v obdobju v katerem so nastale. V letu 2010 Skupina ni imela nobenih naložb v okviru te kategorije.

b) Posojila in terjatve

Posojila in terjatve so neizpeljana finančna sredstva z nespremenljivimi ali določljivimi plačili, ki ne kotirajo na delujočem trgu. Vključene so med kratkoročna sredstva, razen za zapadlosti večje od 12 mesecev po datumu bilance stanja. V tem primeru so razvrščene med dolgoročna sredstva. Posojila in terjatve so v bilanci stanja izkazane med

poslovnimi in drugimi terjatvami po odplačni vrednosti z upoštevanjem efektivne obrestne mere.

c) Finančne naložbe v posesti do zapadlosti v plačilo

Naložbe s fiksno zapadlostjo, ki jih uprava družbe namerava zadržati do zapadlosti so klasificirane kot naložbe v posesti do zapadlosti v plačilo in so vključene med dolgoročna sredstva. V tekočem obdobju Skupina ni imela nobenih naložb v okviru te kategorije.

d) Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva

Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva so tista neizpeljana finančna sredstva, ki so označena kot razpoložljiva za prodajo, ali pa niso uvrščena v nobeni od ostalih kategorij. Vrednotena so prav tako po pošteni vrednosti, če je pošteno vrednost mogoče ugotoviti. V primeru, da se z naložbo trguje na organiziranem trgu vrednostnih papirjev, se kot poštena vrednost obravnava tržna cena. Pošteno vrednost posamezne naložbe je mogoče tudi oceniti. Cenitve opravljajo ocenjevalci vrednosti podjetij, ki so registrirani pri Slovenskem institutu za revizijo. V letu 2010 so pooblaščen ocenjevalci ocenili naložbo v družbo Elektro Maribor, d. d. Učinki prevrednotenja na nove poštene vrednosti povečujejo ali zmanjšujejo vrednost kapitala – presežek iz prevrednotenja. Slabitve za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev pa povečujejo finančne odhodke in vplivajo na poslovni izid.

Finančna sredstva, za katera ni mogoče ugotoviti poštene vrednosti, so vrednotena po nabavni vrednosti.

Na vsak datum bilance stanja družba oceni, ali obstaja objektiven dokaz, da je vrednost finančnega sredstva ali skupine finančnih sredstev oslABLJENA. V primeru za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev se značilno ali dolgotrajno pomanjšanje poštene vrednosti pod nabavno vrednostjo upošteva kot kazalec slabitve delnic. V primeru, ko obstaja takšen dokaz za finančna sredstva razpoložljiva za prodajo, se kumulativna izguba – merjena kot razlika med nabavno vrednostjo in tekočo pošteno vrednostjo kot izguba zaradi slabitve finančnega sredstva pripoznana v izkazu poslovnega izida – izloči iz kapitala oz. vseobsegajočega donosa in pripozna v izkazu poslovnega izida. Odprave slabitve, pripoznane v izkazu poslovnega izida za kapitalske inštrumente, ni mogoče razveljaviti.

10. Izpeljani finančni inštrumenti

Izpeljani finančni inštrumenti so inštrumenti, ki jih uporabljamo za varovanje pred izpostavljenostjo finančnim tveganjem. Uporabljajo se kot orodje za varovanje pred spremembo poštene vrednosti ali denarnega toka, tveganju izpostavljene varovane postavke. Kot predmet trgovanja predstavlja samostojen finančni inštrument, ki je izpostavljen tveganjem.

Na začetku se pripoznajo po nabavni vrednosti, kasneje pa se prevrednotijo na pošteno vrednost. Dobiček ali izguba iz prevrednotenja izpeljanega finančnega inštrumenta za varovanje poštene vrednosti pred tveganjem se pripozna v poslovnem izidu. Prevrednotenje finančnega inštrumenta, ki se uporablja za varovanje denarnega toka, se

pripozna neposredno v kapitalu, kadar je varovanje uspešno, medtem ko se neuspešni del dobička ali izgube iz inštrumenta za varovanje pred tveganjem pripozna v poslovnem izidu.

Skupina uporablja izpeljane finančne inštrumente za varovanje pred izpostavljenostjo pred valutnim in obrestnim tveganjem ter za varovanje denarnega toka pred tveganjem. Vgrajene izpeljane finančne inštrumente je treba ločiti od gostiteljske pogodbe in obračunati kot izpeljani finančni inštrument, samo če gospodarske značilnosti in tveganja vgrajenega izpeljanega finančnega inštrumenta niso tesno povezani z gospodarskimi značilnostmi in tveganji gostiteljske pogodbe, če poseben inštrument z enakimi določbami kot vgrajeni izpeljani finančni inštrument zadošča opredelitvi izpeljanega finančnega inštrumenta ter če se sestavljeni inštrument ne izmeri po pošteni vrednosti skozi poslovni izid.

11. Opredmetena osnovna sredstva

Opredmetena osnovna sredstva vključujejo nepremičnine, opremo in drobni inventar. Nepremičnine (zemljišča in zgradbe) so v letu 2008 vrednotene po modelu prevrednotenja, v preteklih letih pa so bile vrednotene po modelu nabavne vrednosti. Oprema in drobni inventar sta vrednotena po modelu nabavne vrednosti, zmanjšani za amortizacijo in slabitve.

Amortizacija se obračunava na osnovi linearne metode. Pričakovane funkcionalne življenjske dobe po posameznih skupinah sredstev znašajo:

Nepremičnine	20 - 40 let
Proizvajalne naprave in stroji	4 - 10 let
Računalniška oprema	2 - 4 let
Motorna vozila	4 - 8 let
Druga oprema	3 - 7 let

Zemljišča se ne amortizirajo, saj se zanje predpostavlja neomejena življenjska doba. Ravno tako se ne amortizirajo sredstva v pridobivanju; do takrat, ko so razpoložljiva za uporabo.

Kjer je knjigovodska vrednost sredstva večja od ocenjene nadomestljive vrednosti, se sredstvo prevrednoti na ocenjeno nadomestljivo vrednost (oslabiti) – MRS 36. Nadomestljiva vrednost sredstva je večja izmed dveh postavk: njene poštene vrednosti, zmanjšane za stroške prodaje ali njene vrednosti pri uporabi.

Dobički in izgube, nastale pri odtujitvi zemljišč, zgradb in opreme se ugotavljajo na osnovi njihove knjigovodske vrednosti in vplivajo na poslovni izid iz poslovanja. Povratna embalaža (sodi, steklenice in zaboji) so izkazani med opredmetenimi osnovnimi sredstvi z upoštevanjem življenjske dobe 3 oz. 5 let.

Stroški finančnih obveznosti za financiranje investicij v opredmetena osnovna sredstva se kapitalizirajo. Kasnejši stroški so vključeni v knjigovodsko vrednost sredstva ali pa so prepoznani kot posebno sredstvo, kar je primerno samo v primeru, ko se pričakuje, da se bodo prihodnje ekonomske koristi povezane s tem predmetom upoštevale v Skupini in se stroški tega predmeta lahko zanesljivo izmerijo. Knjigovodska vrednost nadomestnih

delov ni posebej izkazana. Stroški vseh ostalih popravil in vzdrževanja se vključijo v izkaz poslovnega izida v obdobju, v katerem nastane.

12. Naložbene nepremičnine

Naložbene nepremičnine so nepremičnine (zemljišča in zgradbe – ali deli zgradb – ali oboje), ki jih ima Skupina v lasti ali v finančnem najemu z namenom pridobivanja najemnin ali večanja vrednosti premoženja. Naložbene nepremičnine se ne uporabljajo za proizvodnjo in prodajo blaga oz. storitev ter za administrativne namene ali za običajno poslovanje.

Za naložbeno nepremičnino se določi zemljišče in zgradba, posredovana za povečanje vrednosti dolgoročne naložbe ali dana v poslovni najem in ne za prodajo v bližnji prihodnosti. Naložbena nepremičnina se pripozna kot sredstvo izključno, če je verjetno, da bodo bodoče gospodarske koristi pritekale v družbo in če je nabavno vrednost mogoče zanesljivo izmeriti.

Za merjenje naložbenih nepremičnin je Skupina v letu 2008 prešla iz modela nabavne vrednosti na model poštene vrednosti. Ob pripravi letnih računovodskih izkazov se vsako leto opravi preverjanje znakov slabitve. Naložbene nepremičnine se zmanjšujejo za amortizacijski popravek po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti posamezne naložbene nepremičnine ter nabrane izgube zaradi slabitve. Ob upoštevanju spremenjene politike vrednotenja na model poštene vrednosti se učinki prevrednotenja (slabitve in krepitve) odražajo v izkazu poslovnega izida.

13. Oslabitev nefinančnih sredstev

Sredstva, ki imajo neomejeno življenjsko dobo in se ne amortizirajo, se letno preizkušajo za oslabitev. Sredstva, ki se amortizirajo, se preverjajo za oslabitev, kadarkoli dogodki ali okoliščine nakazujejo, da je sredstvo oslabiljeno. Izguba zaradi oslabitve se pripozna v višini, za katero knjigovodska vrednost sredstva presega njegovo nadomestitveno vrednost. Nadomestitvena vrednost je višja izmed poštene vrednosti sredstva, zmanjšane za stroške prodaje in vrednosti pri uporabi.

Za namene ugotavljanja oslabiljenosti, se sredstva razporedijo na najmanjše enote, za katere je mogoče opredeliti denarne tokove, neodvisne od drugih enot (denar ustvarjajoče enote). Vrednost dobrega imena se letno presoja glede potrebe po slabitvi.

14. Nekratkoročna sredstva za prodajo

Nekratkoročna sredstva (skupina za odtujitev) za prodajo so tista nekratkoročna sredstva, za katerih knjigovodsko vrednost se utemeljeno predvideva, da bo poravnana predvsem s prodajo v naslednjih dvanajstih mesecih in ne z nadaljnjo uporabo. Nekratkoročna sredstva za prodajo se vrednotijo po nižji izmed dveh vrednosti: knjigovodske vrednosti ali poštene vrednosti, zmanjšane za stroške prodaje. V letu 2010 je Skupina med nekratkoročna sredstva, namenjena prodaji, zaradi nameravane prodaje, razvrstila naložbo v družbo Večer, d. d., Maribor, v družbo Poslovni sistem Mercator, sredstva in z

njimi povezane obveznosti družbe Delo, d. d., ter sredstva in z njimi povezane obveznosti družbe Fructal, d. d., in Jadranske pivovare – Split, d. d.

15. Zaloge

Zaloge so vodene po nižji izmed nabavne in iztržljive vrednosti, z uporabo metode povprečnih cen. Vrednost gotovih proizvodov in proizvodnje v teku vključuje celotne proizvodne stroške, ki vključujejo stroške izdelavnega materiala, proizvodne stroške dela, amortizacije, storitev in druge proizvodne stroške. Neto iztržljiva vrednost je ocenjena na podlagi prodajne cene v običajnem poslovanju, zmanjšane za stroške dokončanja in prodaje.

16. Poslovne terjatve

Poslovne terjatve se na začetku pripoznajo po pošteni vrednosti, potem pa se merijo po odplačni vrednosti z uporabo metode veljavnih obresti, zmanjšani za oslabitev. Oslabitev poslovnih terjatev se oblikuje, ko Skupina pričakuje, da ne bo sposobna izterjati celotnega zneska zapadlih terjatev. Višina oslabitve predstavlja razliko med knjigovodsko vrednostjo in sedanjo vrednostjo (pričakovanih) ocenjenih prihodnjih denarnih tokov, diskontiranih po veljavni obrestni meri. Znesek oslabitve se pripozna v izkazu poslovnega izida.

17. Denar in denarni ustrezniki

Za namene izkaza denarnih tokov, denar in denarni ustrezniki obsegajo gotovino v blagajni, depozite na vpogled pri bankah in naložbe v instrumente denarnega trga, brez prekoračitev bančnih računov. Prekoračitve stanj na bančnih računih so v bilanci stanja vključena med kratkoročne finančne obveznosti.

18. Rezervacije

Rezervacije so pripoznane, ko Skupina izkazuje pravno obveznost kot rezultat preteklih dogodkov za katere obstaja v prihodnosti velika verjetnost, da bo morala to obveznost poravnati, in je možna zanesljiva ocena te obveznosti. Rezervacije se ne smejo oblikovati za kritje prihodnjih izgub iz poslovanja.

19. Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade

Neto obveznost Skupinev zvezi z dolgoročnimi ugodnostmi iz naslova delovne dobe, razen pokojninskih shem, je znesek zaslužkov, ki naj bi jih zaposlenci dobili v zameno za svoje službovanje v tekočem in preteklih obdobjih. Obveznost se izračunava z uporabo metode predvidene pomembnosti enot in se diskontira na sedanjo vrednost.

20. Odloženi davki

Odloženi davek je izkazan v celoti z upoštevanjem metode obveznosti na podlagi začasnih razlik med davkom, ki temelji na sredstvih in obveznostih in izkazanih zneskov davka v konsolidiranih računovodskih izkazih. Odloženi davek je obračunan pri prevzemih iz naslova začetnega pripoznanja sredstev in obveznosti, ki nimajo vpliva niti na poslovni, niti na davčni dobiček ali izgubo. Odloženi davek je izračunan z uporabo davčne stopnje (in zakonodaje), ki je zakonsko določena in veljavna na dan bilance stanja

in se pričakuje, da bo uporabljena, ko bo terjatev za odloženi davek realizirana oz. obveznost za odloženi davek poravnana.

Terjatev za odloženi davek se pripozna, če obstaja verjetnost, da bo v prihodnosti na razpolago davčni dobiček, iz katerega bo mogoče koristiti začasne razlike. Obveznost za odloženi davek se pripozna ob prevrednotju sredstev. Odloženi davek je izkazan na osnovi začasnih razlik, ki izhajajo iz naložb v odvisne družbe, razen kadar je časovna uskladitev ukinitve začasnih razlik pod kontrolo Skupine in obstaja verjetnost, da se začasne razlike ne bodo ukinile v bližnji prihodnosti. V bilanci stanja sta terjatev in obveznost za odloženi davek izkazana v pobotnem znesku. V letu 2010 znaša davčna stopnja 20 %.

21. Poslovne obveznosti

Poslovne obveznosti so dobaviteljski krediti za kupljeno blago ali kupljene storitve ter obveznosti do zaposlencev, države, lastnikov in drugih. Obenem se kot poslovne obveznosti obravnavajo kratkoročne pasivne časovne razmejitve. Obveznosti se v poslovnih knjigah pripoznajo, če je verjetno, da se bodo zaradi njihove poravnave zmanjšali dejavniki, ki omogočajo gospodarske koristi in je znesek za poravnavo mogoče zanesljivo izmeriti. Na začetku pripoznajo po pošteni vrednosti, potem pa se merijo po odplačni vrednosti z uporabo metode veljavnih obrestnih mer.

22. Finančne obveznosti

Finančne obveznosti so pripoznane ob nastanku po pošteni vrednosti, brez pri tem nastalih transakcijskih stroškov. V naslednjih obdobjih so finančne obveznosti merjene po odplačni vrednosti z uporabo metode veljavnih obresti. Vsakršna razlika med prejemki (brez transakcijskih stroškov) in obveznostmi je pripoznana v izkazu poslovnega izida skozi obdobje celotne finančne obveznosti.

23. Delniški kapital

Navadne delnice se razvrščajo med kapital. Transakcijski stroški, ki so neposredno povezani z izdajo novih delnic, ki ni povezana s prevzemom podjetja, so prikazani kot zmanjšanje kapitala. Vsakršni presežki poštene vrednosti prejetega vplačanega zneska nad knjigovodsko vrednostjo izdanih novih delnic je pripoznano kot vplačani presežek kapitala.

24. Lastne delnice

Če je družba v poslovnem letu pridobila lastne delnice (PILR), se plačan znesek, vključno s transakcijskimi stroški brez davka, odšteje od celotnega kapitala kot lastne delnice (trezorske delnice), vse dokler se teh delnic ne umakne, ponovno izda ali proda. Družba mora v bilanci stanja za to poslovno leto oblikovati rezerve za lastne deleže v enaki višini. Obenem mora oblikovati rezerve za lastne delnice še za delnice PILR, ki so v lasti odvisnih družb. Rezerve za lastne delnice se sprostijo, ko se lastne delnice odtujijo ali umaknejo, v dobro vira iz katerega so bile oblikovane. Ob prodaji se razlika med prodajno in knjigovodsko vrednostjo lastnih delnic poračuna direktno v kapitalu in ne vpliva na poslovni izid. Lastne delnice se porabljajo za namene iz 247. člena ZGD.

25. Dividende

Dokler niso odobrene na skupščini delničarjev, so predvidene dividende obravnavane kot zadržani dobički.

26. Poročanje po odsekih

Poslovni odseki proizvajajo / izvajajo proizvode oz. storitve, ki so po tveganjih in koristih drugačni od proizvodov in storitev drugih odsekov. Območni (geografski) odseki zagotavljajo proizvode oz. storitve znotraj specifičnega ekonomskega okolja, ki je podvrženo tveganjem in koristim, ki se razlikujejo od tveganj in koristi v drugih ekonomskih okoljih.

27. Davčna politika

Davčni izkazi Pivovarne Laško, d. d. in družb Skupine Pivovarna Laško v Sloveniji so pripravljeni v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, ki jih je sprejela EU in Zakonom o davku od dohodkov pravnih oseb.

Stopnja davka od dohodkov pravnih oseb v letu 2010 je 20 %. Davčna osnova je dobiček kot presežek prihodkov nad odhodki, po Zakonu o davku od dohodkov pravnih oseb, pri čemer se kot osnova za pripoznavanje v davčnem obračunu še vedno priznavajo prihodki in odhodki, prikazani v izkazu poslovnega izida, ugotovljeni na osnovi zakona ali računovodskih standardov.

Davčna osnova se zmanjša za priznane davčne olajšave in za pokrivanje izgube iz preteklih let.

28. Ocena vrednosti posameznih postavk

Na osnovi ocene posloводства, cenilcev, aktuarjev in drugih strokovnjakov za vrednotenje so ocenjene naslednje postavke: neopredmetena dolgoročna sredstva, nepremičnine, naložbene nepremičnine, finančne naložbe in rezervacije. Ker gre za oceno, obstaja določena negotovost glede uresničitve posameznih predpostavk, uporabljenih pri ocenjevanju.

POJASNILA H KONSOLIDIRANIM RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

1. Neopredmetena sredstva

Leto 2010	Blagovne znamke	Dobro ime	Licence in druga NS	Premoženjske pravice	NS v pridobivanju	Skupaj
NABAVNA VREDNOST						
31. december 2009	98.707.783	28.938.487	9.409.880	234.083	2.105.152	139.395.385
Sprememba SRS	-	-	(27.388)	-	-	(27.388)
1. januar 2010	98.707.783	28.938.487	9.382.492	234.083	2.105.152	139.367.997
Neposredne pridobitve	-	-	360.694	59.677	130.246	550.617
Prenos z investicij v teku	-	-	637.177	-	(637.177)	-
Slabitve	(12.687.903)	(11.741.105)	-	-	-	(24.429.008)
Prenos iz opredmetenih osnovnih sredstev	-	-	224	-	-	224
Odtujitve	-	-	(539.896)	(529.411)	-	(1.069.307)
Prenos na nekratkoročna sredstva za prodajo - FRUCTAL	(14.530.530)	-	(4.191)	(1.056.209)	-	(15.590.930)
Prenos na nekratkoročna sredstva za prodajo - SPLIT	-	-	(227.143)	-	-	(227.143)
Prenos na nekratkoročna sredstva za prodajo - DELO	(24.515.021)	-	(3.094.072)	-	(71.924)	(27.681.017)
31. december 2010	46.974.329	17.197.382	6.515.285	(1.291.860)	1.526.297	70.921.433
NABRANI POPRAVEK VREDNOSTI						
31. december 2009	-	-	6.229.553	126.928	-	6.356.481
Prenos	-	-	(5.249)	-	-	(5.249)
1. januar 2010	-	-	6.224.304	126.928	-	6.351.232
Amortizacija v letu	-	-	891.443	224.709	-	1.116.152
Odtujitve	-	-	(523.066)	(547.163)	-	(1.070.229)
Prenos na nekratkoročna sredstva za prodajo - FRUCTAL	-	-	-	(394.202)	-	(394.202)
Prenos na nekratkoročna sredstva za prodajo - SPLIT	-	-	(164.025)	-	-	(164.025)
Prenos na nekratkoročna sredstva za prodajo - DELO	-	-	(934.021)	-	-	(934.021)
31. december 2010	-	-	5.494.635	(589.728)	-	4.904.907
SEDANJA VREDNOST						
31. december 2010	46.974.329	17.197.382	1.020.650	(702.132)	1.526.297	66.016.526
1. januar 2010	98.707.783	28.938.487	3.180.327	107.155	2.105.152	133.038.904

Leto 2009	Blagovne znamke	Dobro ime	Licence in druga NS	Premoženjske pravice	NS v pridobivanju	Skupaj
NABAVNA VREDNOST						
31. december 2008	128.285.761	34.854.083	7.100.443	234.083	1.340.571	171.814.941
Izločitev Fr. Zg. iz konsolidacije	-	-	(22.914)	-	-	(22.914)
1. januar 2009	128.285.761	34.854.083	7.077.529	234.083	1.340.571	171.792.027
Neposredne pridobitve	-	-	-	-	1.770.964	1.770.964
Prenos z investicij v teku	-	-	1.006.383	-	(1.006.383)	-
Slabitve	(29.577.978)	(5.915.596)	-	-	-	(35.493.574)
Prenos iz opredmetenih osnovnih sredstev	-	-	1.805.801	-	-	1.805.801
Odtujitve	-	-	(479.833)	-	-	(479.833)
31. december 2009	98.707.783	28.938.487	9.409.880	234.083	2.105.152	139.395.385
NABRANI POPRAVEK VREDNOSTI						
31. december 2008	153.981	-	4.488.460	108.897	-	4.751.338
Izločitev Fr. Zg. iz konsolidacije	-	-	(20.446)	-	-	(20.446)
1. januar 2009	153.981	-	4.468.014	108.897	-	4.730.892
Amortizacija v letu	-	-	532.528	18.031	-	550.559
Pridobitve	51.327	-	159.035	-	-	210.362
Prevrednotenja	307.962	-	106.229	-	-	414.191
Prenos iz opredmetenih osnovnih sredstev	-	-	1.055.367	-	-	1.055.367
Odtujitve	-	-	(604.890)	-	-	(604.890)
31. december 2009	513.270	-	5.716.283	126.928	-	6.356.481
SEDANJA VREDNOST						
31. december 2009	98.194.513	28.938.487	3.693.597	107.155	2.105.152	133.038.904
1. januar 2009	128.131.780	34.854.083	2.611.983	125.186	1.340.571	167.063.603

Vsa neopredmetena dolgoročna sredstva so izkazana po modelu nabavne vrednosti. Med neopredmetenimi dolgoročnimi sredstvi predstavljajo največjo vrednost blagovne znamke in dobro ime, katerih vrednost se vsako leto presoja in ugotavlja morebitna potreba po slabitvah. Na dan 31.12.2010 je bila opravljena preveritev poštene vrednosti dobrega imena in vrednosti blagovnih znamk s strani pooblaščenega ocenjevalca, ki je vpisan pri Slovenskem institutu za revizijo. Osnova za preveritev potrebe po slabitvi vrednosti blagovnih znamk in dobrega imena je bila ocena vrednosti Skupine Union in družbe Delo, d. d. Pri oceni vrednosti je bila uporabljena metoda sedanje vrednosti pričakovanih prostih denarnih tokov.

Na osnovi cenitve je Skupina v letu 2010 izkazala slabitev blagovnih znamk družbe Delo, d. d., v vrednosti 5.019.001 EUR in blagovnih znamk družbe Fructal v vrednosti 7.668.902 EUR ter slabitev dobrega imena iz naslova naložbe v Fructal, d. d., v vrednosti 8.216.215 EUR in iz naložbe v Delo v vrednosti 3.524.890 EUR.

Vrednost blagovnih znamk družbe Delo, d. d., na dan 31.12.2010 znaša 24.515.021 EUR, družbe Union, d. d., 46.461.058 EUR ter družbe Fructal, d. d., 14.530.530 EUR. Zaradi nameravane prodaje je Skupina v celoti med kratkoročna sredstva na zadnji dan leta 2010 prenesla tudi celotno vrednost blagovnih znamk družb Delo, d. d., in Fructal, d. d. Med neopredmetenimi dolgoročnimi sredstvi je na dan 31.12.2010 izkazana samo še vrednost blagovnih znamk Pivovarne Union.

Iz naslova prevzema Skupine Union v konsolidiranih izkazih Skupina Pivovarne Laško na dan 31.12.2010 izkazuje dobro ime v vrednosti 17.197.382 EUR. Na osnovi cenitve je bila pripoznana slabitev dobrega imena, ki se nanaša na družbo Fructal v vrednosti

8.216.215 EUR. Prav tako je bilo v celoti oslavljenodobro ime iz naslova prevzema družbe Delo, d. d., in sicer v vrednosti 3.524.890 EUR.

Za zavarovanje svojih posojil pri bankah je obvladujoča družba, Pivovarna Laško, d. d., zastavila blagovne znamke v vrednosti 50.000.000 EUR, ki so sestavni del premoženja Skupine in v skladu z računovodskimi standardi niso izkazane v računovodskih izkazih.

2. Opredmetena osnovna sredstva

Leto 2010 (v EUR)	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalne naprave in stroji	Druge naprave in oprema	Drobni inventar	Osnovna sredstva v pridobivanju	Skupaj
NABAVNA VREDNOST							
31. december 2009	52.785.951	166.845.146	402.888.484	54.131.632	22.207.872	3.103.025	701.962.110
Tečajne razlike	(6.369)	185.030	(24.498)	(198.684)	-	(12)	(44.533)
Prenos na neopredmetena sredstva	-	-	-	27.388	-	-	27.388
1. januar 2010	52.779.582	167.030.176	402.863.986	53.960.336	22.207.872	3.103.013	701.944.965
Neposredne pridobitve	554.624	504.394	1.335.343	967.930	109.241	10.938.928	14.410.460
Prekvalifikacije	-	-	-	-	-	(3.210)	(3.210)
Prenos z investicij v teku	11.787	1.817.769	6.117.261	1.794.887	1.240.773	(10.982.477)	-
Prevrednotenja	310.042	170.056	(555.825)	-	-	-	(75.727)
Slabitve	-	(458.378)	(1.610.200)	-	-	-	(2.068.578)
Prenos na naložbene nepremičnine	(11.787)	(830.191)	-	(166.664)	29.063	-	(979.579)
Prenos na nekratkoročna sredstva za prodajo 31.12.2010	(8.312.952)	(27.398.543)	(52.870.012)	(7.483.020)	-	(9.290)	(96.073.817)
Odtujitve	(89.487)	(156.497)	(6.323.040)	(2.857.914)	(700.235)	(187.214)	(10.314.387)
Prenos na nekratkoročna sredstva za prodajo - SPLIT	(3.866.721)	(11.328.728)	(32.188.270)	-	-	(11.783)	(47.395.502)
Prenos na nekratkoročna sredstva za prodajo - DELO	(2.738.234)	(21.393.975)	(16.800.972)	(8.179.213)	-	(20.048)	(49.132.442)
31. december 2010	38.636.854	107.956.083	299.968.271	38.036.342	22.886.714	2.827.919	510.312.183
NABRANI POPRAVEK VREDNOSTI							
31. december 2009	-	69.097.378	349.783.946	41.414.562	14.716.513	2.249	475.014.648
Tečajne razlike	-	186.782	(13.660)	(192.406)	-	(13)	(19.297)
Prenos iz neopredmetenih sredstev	-	-	-	5.249	-	-	5.249
1. januar 2010	-	69.284.160	349.770.286	41.227.405	14.716.513	2.236	475.000.600
Amortizacija v letu	-	4.493.191	12.159.990	3.539.338	3.132.759	27	23.325.305
Prekvalifikacije	-	(327)	-	-	-	-	(327)
Prevrednotenja	-	20.757	(179.706)	-	(1.284)	-	(160.233)
Prenos na naložbene nepremičnine	-	(34.869)	-	(88.499)	29.063	-	(94.305)
Prenos na nekratkoročna sredstva za prodajo 31.12.2010	-	(20.031.583)	(45.746.391)	(6.112.153)	-	(1.286)	(71.891.413)
Odtujitve	-	(18.014)	(6.015.793)	(2.783.862)	(670.517)	(977)	(9.489.163)
Prenos na nekratkoročna sredstva za prodajo - SPLIT	-	(7.619.261)	(29.945.143)	-	-	-	(37.564.404)
Prenos na nekratkoročna sredstva za prodajo - DELO	-	(2.382.983)	(13.413.551)	(6.650.093)	-	-	(22.446.627)
31. december 2010	-	43.711.071	266.629.692	29.132.136	17.206.534	-	356.679.433
SEDANJA VREDNOST							
31. december 2010	38.636.854	64.245.012	33.338.579	8.904.206	5.680.180	2.827.919	153.632.750
Tečajne razlike	-	-	-	-	-	-	-
1. januar 2010	52.779.582	97.746.016	53.093.700	12.732.931	7.491.359	3.100.777	226.944.365

Letno poročilo 2010 / Računovodsko poročilo – Skupina Pivovarna Laško

Leto 2009 (v EUR)	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalne naprave in stroji	Druge naprave in oprema	Drobni inventar	Osnovna sredstva v pridobivanju	Skupaj
NABAVNA VREDNOST							
31. december 2008	43.724.986	173.735.066	405.915.988	62.938.484	20.621.195	11.342.974	718.278.693
Tečajne razlike	4.597	6.229	17.725	2.174	-	9	30.734
Prenos na neopredmetena sredstva	-	-	(1.460.710)	(119.408)	-	-	(1.580.118)
Izločitev Fr. Zg. iz konsolidacije	-	-	-	(607.145)	-	-	(607.145)
Prenos na naložbene nepremičnine	-	(44.705)	-	-	-	-	(44.705)
Prevrednotenje - okrepitev	-	(16.813.550)	-	-	-	-	(16.813.550)
Prekvalifikacije	-	-	-	473.679	-	-	473.679
1. januar 2009	43.729.583	156.883.040	404.473.003	62.687.784	20.621.195	11.342.983	699.737.588
Neposredne pridobitve	-	1.482.841	568.349	1.470.757	223.705	11.568.271	15.313.923
Prekvalifikacije	-	1.098.684	(3.636.025)	889.681	(389.706)	203.354	(1.834.012)
Prenos z investicij v teku	5.176.552	9.006.503	4.500.869	1.262.332	1.360.688	(20.011.583)	1.295.361
Prevrednotenja	83.329	(196.381)	-	137.390	-	-	24.338
Slabitve	-	-	-	(4.457.580)	-	-	(4.457.580)
Odprava slabitve	1.633.590	1.765.827	3.687.112	24.604	-	-	7.111.133
Prenos na ...	2.738.234	(2.738.234)	-	-	1.803.933	-	1.803.933
Odtujitve	(575.337)	(457.134)	(6.704.824)	(7.883.336)	(1.411.943)	-	(17.032.574)
31. december 2009	52.785.951	166.845.146	402.888.484	54.131.632	22.207.872	3.103.025	701.962.110
NABRANI POPRAVEK VREDNOSTI							
31. december 2008	-	80.384.959	345.048.525	44.300.098	11.639.111	2.196	481.374.889
Tečajne razlike	-	942	8.507	1.266	-	8	10.723
Popravek za leto 2008	-	-	(1.460.710)	(119.408)	-	-	(1.580.118)
Izločitev Fr. Zg. iz konsolidacije	-	-	-	(696.638)	-	-	(696.638)
Prenos na naložbene nepremičnine	-	(27.026)	-	-	-	-	(27.026)
Prevrednotenje - okrepitev	-	(16.812.221)	-	-	-	-	(16.812.221)
Prekvalifikacije	-	-	-	473.679	-	-	473.679
1. januar 2009	-	63.546.654	343.596.322	43.958.997	11.639.111	2.204	462.743.288
Pridobitve	-	-	374	-	-	-	374
Amortizacija v letu	-	4.783.959	16.085.667	3.399.319	2.980.790	45	27.249.780
Prekvalifikacije	-	996.272	(3.537.210)	1.545.641	(389.704)	-	(1.385.001)
Prevrednotenja	-	(181.058)	-	133.375	-	-	(47.683)
Prenos na ...	-	-	-	-	1.807.133	-	1.807.133
Odtujitve	-	(48.449)	(6.361.207)	(7.622.770)	(1.320.817)	-	(15.353.243)
31. december 2009	-	69.097.378	349.783.946	41.414.562	14.716.513	2.249	475.014.648
SEDANJA VREDNOST							
31. december 2009	52.785.951	97.747.768	53.104.538	12.717.070	7.491.359	3.100.776	226.947.462
Tečajne razlike	4.597	5.287	9.219	908	-	-	20.011
Izločitev Fr. Zg. iz konsolidacije	-	-	-	(544)	-	-	(544)
Prenos na naložbene nepremičnine	-	(17.679)	-	-	-	-	(17.679)
1. januar 2009	43.729.583	93.336.386	60.876.681	18.728.787	8.982.084	11.340.779	236.994.300

Odtujitve opredmetenih osnovnih sredstev predstavlja prodaja in odpisi opredmetenih osnovnih sredstev. Skupina nima osnovnih sredstev v najemu. Za vrednotenje nepremičnin Skupina od leta 2008 dalje uporablja model prevrednotenja, medtem ko je oprema in drobni inventar vrednoten po modelu nabavne vrednosti.

Od prodaje opredmetenih osnovnih sredstev je Skupina realizirala dobiček v vrednosti 45.336 EUR, ki je izkazan kot prevrednotovalni poslovni prihodek in 110.869 EUR izgube, ki je izkazana kot prevrednotovalni poslovni odhodek.

Skupina je za zavarovanje dolgoročnih in kratkoročnih posojil zastavila opredmetena osnovna sredstva, katerih sedanja vrednost na dan 31.12.2010 znaša 100.293.645 EUR. Knjigovodska vrednost zastavljenih nepremičnin znaša 93.470.076 EUR, knjigovodska vrednost zastavljene opreme pa 6.823.569 EUR.

Kot je pojasnjeno v poslovnem delu letnega poročila so proti odvisni družbi Radenska, d. d., sproženi denacionalizacijski zahtevki. Upravičenci so po ZIKS-u opravili vpis v zemljiški knjigi v obliki plombe kot zaznambo spora na vseh zemljiščih, ki so predmet denacionalizacijskega postopka. Vpis zaznambe spora je bil opravljen tudi pri omenjenih blagovnih znamkah Radenske, d. d., Radenci.

Skupina na dan 31.12.2010 izkazuje obveznost za opredmetena osnovna sredstva v vrednosti 852.558 EUR.

3. Naložbene nepremičnine

Leto 2010				
(v EUR)		Zemljišča	Zgradbe	Skupaj
NABAVNA VREDNOST				
1. januar 2010		1.158.911	6.943.312	8.102.223
Prevrednotenje - okrepitev / oslabitev	(79.717)	(268.385)	(348.102)	
Prenos iz OOS	11.786	996.971	1.008.757	
Prenos na sredstva za prodajo	-	(2.943.324)	(2.943.324)	
Zmanjšanje vrednosti	-	(109.465)	(109.465)	
Prenos na kratkoročna sredstva za prodajo - FRUCTAL	-	(44.705)	(44.705)	
Prenos na kratkoročna sredstva za prodajo - DELO	-	(80.159)	(80.159)	
31. december 2010		1.090.980	4.494.245	5.585.225
NABRANI POPRAVEK VREDNOSTI				
1. januar 2010	-	703.827	703.827	
Amortizacija	-	7.217	7.217	
Slabitve	-	368.721	368.721	
Odtujitve	-	(5.388)	(5.388)	
Prenos iz OOS	-	123.484	123.484	
Prenos na sredstva za prodajo	-	(240.612)	(240.612)	
Prenos na kratkoročna sredstva za prodajo - FRUCTAL	-	(27.026)	(27.026)	
Prenos na kratkoročna sredstva za prodajo - DELO	-	(1.482)	(1.482)	
31. december 2010	-	928.741	928.741	
SEDANJA VREDNOST				
31. december 2010		1.090.980	3.565.504	4.656.484
1. januar 2010		1.158.911	6.239.485	7.398.396

Leto 2009			
(v EUR)	Zemljišča	Zgradbe	Skupaj
NABAVNA VREDNOST			
31. december 2008	6.161.601	11.625.984	17.787.585
Prevrednotenje - okrepitev / oslabitev	(1.310.126)	(1.359.492)	(2.669.618)
Tečajne razlike	-	44.705	44.705
1. januar 2009	4.851.475	10.311.197	15.162.672
Prevrednotenje - okrepitev / oslabitev	(14.244)	(1.049.966)	(1.064.210)
Prekvalifikacije	-	(1.068.930)	(1.068.930)
Zmanjšanje vrednosti	(3.678.321)	(1.248.988)	(4.927.309)
31. december 2009	1.158.910	6.943.313	8.102.223
NABRANI POPRAVEK VREDNOSTI			
31. december 2008	-	4.294.637	4.294.637
Prevrednotenje - okrepitev / oslabitev	-	(2.669.506)	(2.669.506)
Tečajne razlike	-	27.026	27.026
1. januar 2009	-	1.652.157	1.652.157
Amortizacija	-	223.183	223.183
Prekvalifikacije	-	(988.526)	(988.526)
Zmanjšanje popravka vrednosti	-	(182.987)	(182.987)
31. december 2009	-	703.827	703.827
SEDANJA VREDNOST			
31. december 2009	1.158.910	6.239.486	7.398.396
1. januar 2009	4.851.475	8.659.040	13.510.515

V letu 2010 je Skupina iz naslova naložbenih nepremičnin ustvarila 368.766 EUR prihodkov ter 704.547 EUR odhodkov. Prihodki so bili ustvarjeni iz naslova najemnin, medtem ko se odhodki nanašajo na slabitve. Na osnovi cenitev je Pivovarna Laško, d. d., izkazala slabitev naložbenih nepremičnin v vrednosti 302.339 EUR, odvisna družba Radenska, d. d., pa v vrednosti 402.208 EUR.

Med naložbenimi nepremičninami so evidentirane nepremičnine, ki se ne uporabljajo za opravljanje osnovne dejavnosti temveč jih Skupina daje v najem. Kot naložbene nepremičnine so v Pivovarni Laško, d. d., evidentirane naslednje nepremičnine: športna dvorana Tri Lilije, gostinski objekti (Hotel Hum, Hotel Savinja in Grad Tabor) ter počitniške kapacitete; v Radenski, d. d., pa poslovna stavba v Radencih ter poslovni objekti v Boračevi, Petanjcih in Sarajevu. Naložbene nepremičnine je na dan 31.12.2010 ocenil pooblaščen ocenjevalec vrednosti nepremičnin.

Uprava družbe Pivovarne Laško, d. d., je v začetku leta 2011 pričela s postopki prodaje gostinskih objektov – Hotela Hum in Hotela Savinja ter športne dvorane Tri Lilije. Pri tem ocenjuje, da obstaja verjetnost, da bosta oba Hotela prodana v roku enega leta, če se bo našel primeren kupec, medtem ko je izvedba prodaje športne dvorane zelo zahtevna in zapletena. Zaradi teh predpostavk je vrednost obeh hotelov, katerih ocenjena vrednost na dan 31.12.2010 znaša 2.702.713 EUR v bilanci stanja na zadnji dan leta 2010 prenesena iz naložbenih nepremičnin in izkazana med nekratkoročnimi sredstvi za prodajo.

Za merjenje naložbenih nepremičnin je Skupina v letu 2008 prešla iz modela nabavne vrednosti na model poštene vrednosti. Naložbene nepremičnine so se ob upoštevanja modela nabavne vrednosti zmanjševale za amortizacijski popravek po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti posamezne naložbene nepremičnine.

Za zavarovanje dolgoročnih in kratkoročnih posojil je Skupina zastavila naložbene nepremičnine v vrednosti 1.992.335 EUR.

4. A. Dolgoročne finančne naložbe v odvisne družbe

(v EUR)	Delež v kapitalu	2010	2009
DELEŽI V DRUŽBAH V SKUPINI			
V državi:			
Firma Del, d. o. o., Laško	100 %	7.427	7.427
Radenska, d. o. o., Zagreb	100 %	4.907	4.907
Radenska, d. o. o., Beograd	100 %	250	250
		12.584	12.584
V tujini:			
Laško Grupa, d. o. o., Zagreb	100 %	2.707	-
RA&LA, d. o. o., Sarajevo	100 %	232.241	232.241
Eurofruit Sarajevo, d. o. o.	100 %	-	14.093
		234.948	246.334
Prenos na sredstva za prodajo - FRUCTAL		(40.384)	-
		(40.384)	-
Skupaj		207.148	258.918

Skupina v skladu z MRS 27 vrednoti dolgoročne finančne naložbe v odvisna podjetja po modelu nabavne vrednosti.

Skupina zaradi materialne nepomembnosti ne konsolidira družbe Firma Del, d. o. o., Laško, družbe RA&LA, d. o. o., Sarajevo ter družb Radenska, d. o. o., Zagreb in Radenska, d. o. o., Beograd. Vse ostale odvisne družbe konsolidira z uporabo metode popolne konsolidacije.

Dolgoročne finančne naložbe v odvisna podjetja so se v letu 2010 povečale za 2.707 EUR za ustanovitveni vložek v družbo Laško Grupa, d. o. o., na Hrvaškem. Zaradi postopka prodaje družbe Fructal, d. d., je Skupina iz dolgoročnih finančnih naložb med kratkoročna finančna sredstva, namenjena prodaji, prenesla delež v družbi RA&LA v vrednosti 40.384 EUR.

4. B. Dolgoročne finančne naložbe v pridružene družbe

(v EUR)	Delež v kapitalu/glasovalne pravice	2010	2009
Thermana, d. d., Laško	20,630 %	-	1.594.000
Poslovni sistem Mercator, d. d., Ljubljana	24,340 %	132.934.216	134.612.076
Birra Peja, Sh. a., Peč, Kosovo	39,550 %	-	2.630.000
Slopak, d. o. o., Ljubljana	38,960 %	317.148	-
Prenos na kratkoročne finančne naložbe - MELR		(132.934.216)	-
Skupaj		317.148	138.836.076

Na dan 31.12.2010 ima Skupina v lasti 878.841 delnic oz. 23,34 % Poslovnega sistema Mercator, d. d., Ljubljana (Pivovarna Laško, d. d., 8,43 %, Pivovarna Union, d. d., 12,33 % in Radenska, d. d. 2,57 %), 645.003 delnic oz. 20,63 % Thermane, d. d., Laško in 700 delnic (39,55 %) družbe Birra Peja, Sh. a., Peč, Kosovo ter 38,96 % delež družbe Slopak, d. o. o., Ljubljana.

Naložbe v pridružene družbe so vrednotene v skladu s kapitalsko metodo. Vrednost naložb se je v letu 2010 povečala oz. zmanjšala za pripadajoči del dobička oz. izgube. Ta vrednost se je ustrezno znižala, v primeru, če je bila ugotovljena poštena vrednost nižja. Prevrednotenje na višjo pošteno vrednost v skladu z MSRP ne pripozna. Poštena vrednost naložb, s katerimi se trguje na organiziranem trgu vrednostnih papirjev je znana na osnovi tečaja delnic na Ljubljanski borzi, za ostale naložbe pa se poštena vrednost ugotavlja na osnovi cenitev.

Iz naslova udeležbe v dobičku Poslovnega sistema Mercator se je naložba v letu 2010 povečala za 7.092.326 EUR in zmanjšala za izplačane dividende v vrednosti 6.327.655 EUR. Obenem se je naložba zmanjšala še za pripadajoči del drugega vseobsegajočega donosa v vrednosti 2.442.531 EUR. Vrednost naložbe v delnice MELR na zadnji dan leta 2010 znaša **132.934.216 EUR** oz. **151,26 EUR** na delnico. Poštena vrednost omenjene naložbe na osnovi borznega tečaja znaša **138.593.226 EUR** oz. **157,7 EUR** na delnico. Ob upoštevanju pravil kapitalske metode naložba ni bila prevrednotena na višjo pošteno vrednost. Zaradi načrtovane prodaje je Skupina Pivovarna Laško konec leta 2010 v skladu z MSRP 5 med kratkoročne sredstva za prodajo prenesla naložbo v Poslovni sistem Mercator v vrednosti **132.934.216 EUR**.

Naložba v pridruženo družbo Thermana, d. d.

Na dan 31.12.2010 ima Skupina v lasti 645.003 delnic družbe Thermana, d. d., kar predstavlja 20,63 % lastniški delež. Izvirna nabavna vrednost naložbe znaša 6.897.921 EUR. Na osnovi cenitve je skupina v letu 2009 opravila slabitev naložbe za 5.303.921 EUR, v letu 2010 pa je naložbo oslabil v celoti še za preostanek, in sicer 1.594.000 EUR. Oslabitev je bi la pripoznana ob upoštevanju cenitve za preteklo leto ter preveritve v cenitvi upoštevanih projekcij poslovanja. Obenem se je Thermana v letu 2010 dodatno zadolžila, kar ima negativni vpliv na denarne tokove v prihodnjih letih. V letu 2010 je Thermana, d. d., ustvarila izgubo v višini 1.695.168 EUR.

Skupina se z ostalimi lastniki dogovarja za možnost prodaje naložbe, in sicer je podelila mandat za organizacijo prodaje NLB, d. d., Ljubljana. Sporazum o izvedbi prodaje je pripravljen in posredovan lastnikom, ki imajo v lasti več kot 50 % naložbe in so zainteresirani za skupinsko prodajo svojega deleža v paketu. S strani Pivovarne Laško, d. d., je bil sporazum podpisan 20.12.2010. V mesecu februarju 2011 je potekalo pridobivanje soglasja naročnikov za prodajo. Dne 28.2.2011 je bil podpisan in usklajen sporazum s strani NLB, d. d., Pivovarne Laško, d. d., in Zavarovalnice Triglav, d. d., kar skupaj predstavlja 44,85 % delež lastništva Thermane, d. d. Nadaljujejo se usklajevalne aktivnosti s preostalimi potencialnimi podpisniki sporazuma o izvedbi prodaje delnic.

Naložba v pridruženo družbo Birra Peja, Sh. a., Peč

Družba Birra Peja, Sh. a., Peč je pridružena družba Pivovarne Union, d. d., ki ima v lasti 700 delnic oz. njen 39,55 % delež. Na dan 31.12.2010 so znašala vsa sredstva družbe Birra Peja, Sh. a., 30.046.130 EUR, vse dolgoročne in kratkoročne obveznosti 26.484.251 EUR. Družba je v letu 2010 realizirala 16.136.629 EUR celotnih prihodkov in čisto izgubo v višini 8.242.578 EUR.

Skupina je v letu 2010 pripoznala zmanjšanje dolgoročne finančne naložbe v pridruženo družbo v višini 2.630.000 EUR in zmanjšanje izvedenega finančnega instrumenta (opcijske vrednosti za nakup dodatnega deleža) v vrednosti 1.202.286 EUR. Skupina je skupno pripoznala 3.832.286 EUR finančnih odhodkov.

Na zadnji dan leta 2010 je bila opravljena cenitev naložbe, ki jo je opravil pooblaščen ocenjevalec vrednosti podjetij pri Slovenskem inštitutu za revizijo. S pomočjo metode sedanje vrednosti pričakovanih prostih denarnih tokov je ocenil, da je na dan 31.12.2010 tržna vrednost 39,55 % lastniškega kapitala družbe Birra Peja, Sh. a., Peč, za namen računovodskega poročanja enaka nič.

Najpomembnejši elementi in ugotovitve pri cenitvi družbe Birra Peja, Sh. a.:

- ✎ predmet vrednotenja je manjšinski lastniški delež družbe (39,55 %) z lastnostmi večinskega deleža, saj ima Pivovarna Union, d. d. preko svojega vodstva v družbi pomemben vpliv na sprejemanje odločitev na organih upravljanja družbe in vplivanje na oblikovanje strategije in poslovnih odločitev (o investicijah, zadolževanju,...),
- ✎ cenilci menijo, da je tržna vrednost podjetja enaka sedanji vrednosti pričakovanih prostih denarnih tokov, saj s finančnega vidika velja, da je vrednost podjetja enaka vsoti bodočih koristi, ki jih to podjetje prinaša svojemu(im) lastniku(om),
- ✎ pri oceni vrednosti podjetja so cenilci uporabili »metodo sedanje vrednosti pričakovanih prostih denarnih tokov brez upoštevanja zadolženosti«. Pri tej metodi najprej ocenijo sedanjo vrednost prostih denarnih tokov brez odplačil obresti in glavnice (vrednost celotnega kapitala), nato pa zaradi predmeta vrednotenja, to je lastniški kapital podjetja, odštejejo vse finančne obveznosti podjetja. Tako dobljeno vrednost še popravijo za morebitne potencialne obveznosti, premije in diskonte,
- ✎ kot kontrolne metode so cenilci pri ocenjevanju vrednosti uporabili tudi metodo primerljivih podjetij in primerljivih transakcij. Vrednosti deleža, dobljene na

podlagi kazalnika MVIC/Sales, MVIC/EBIT in EVIC/EBITDA, so primerljive ocenjenim na podlagi denarnih tokov,

- ✎ zahtevana stopnja donosa lastniškega kapitala se giblje med 14,3 % in 18,4 %,
- ✎ zahtevana stopnja donosa celotnega dolžniškega kapitala se v obdobju projekcij znižuje iz 8,9 % v letu 2010 na 7,0 % v letu 2015,
- ✎ zahtevana stopnja donosa celotnega (lastniškega + dolžniškega) kapitala je med 12,5 % in 16 %,
- ✎ pri cenitvi bodočih donosov so cenilci upoštevali načrt poslovanja in potencial podjetja, pri čemer so izhajali iz dosedanjega poslovanja podjetja ter spoznanj iz analize dejavnosti,
- ✎ rast prihodkov iz naslova prodaje pijač so cenilci v obdobju od 2011 do 2015 načrtovali v povprečju med 7,7 % in 9,1 % letno, kar je predvsem posledica krepitve tržnega deleža na kosovskem trgu ter vstop na trg Albanije. Cenilci so pri optimističnem planu kot osnovo vzeli plan vodstva družbe Birra peja, po katerem bo podjetje povečalo prodajo v vseh segmentih pijač. Pri pesimističnem scenariju pa so upoštevali bolj umirjeno rast pijač v vseh segmentih,
- ✎ stroški poslovanja bodo zaostajali za rastjo prihodkov, predvsem na račun relativnega nižanja stroškov dela, storitev ter nižanja amortizacije (relativno, kot delež v prihodkih od prodaje), ki je posledica manjšega obsega investicij v bodoče,
- ✎ EBIT marža bo v obdobju projekcij narasla od -17 % v letu 2010 na 9,6 % v letu 2015 (7,5 % po pesimističnem scenariju). EBITDA marža pa bo narasla iz 4,9 % (prilagojeno) v letu 2010 na 19,7 % v letu 2015 (18,2 % po pesimističnem scenariju). Družba bo po projekcijah dosegla nižjo EBITDA maržo kot primerljiva podjetja v regiji, saj je bila družba Birra Peja na dan 31.10.2010 v izjemno slabem finančnem stanju,
- ✎ kot presežni sredstvi so cenilci upoštevali del zemljišča (4617/1 v velikosti 36.268 m²) in zgradbo »Stara restavracija«, in sicer v skupni vrednosti 467.000 EUR,
- ✎ diskont za manjšinskega lastnika cenilci niso upoštevali saj kljub dejstvu, da ima Pivovarna Union, d. d., pravno formalno manjšinski delež, že sedaj aktivno upravlja s podjetjem (vodstvo podjetja, distribucijo pijač Pivovarne Union, ipd.) in ima opcijo za nakup večinskega deleža,
- ✎ cenilci ocenjujejo, da so potencialni investitorji predvsem strateški investitorji (zlasti v trenutnih pogojih na trgih kapitala), zato so na osnovi analize lastnosti delnice podjetja, ki ne kotira na borzi, pri ocenitvi vrednosti manjšinskega paketa delnic upoštevali diskont za pomanjkanje tržnosti v višini 20 %.

4. C. Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva

(v EUR)	2010	2009
Ostale naložbe v delnice in deleže po nabavni vrednosti	727.345	12.261.500
Ostale naložbe v delnice in deleže po poštenu vrednosti	568.136	18.568.424
Skupaj	1.295.481	30.829.924
Prenos na sredstva za prodajo - DELO	(577.032)	-
Skupaj	718.449	30.829.924

Dolgoročne finančne naložbe so opredeljene kot naložbe za prodajo. Za naložbe, katerih pošteno vrednost je mogoče zanesljivo izmeriti, se poštena vrednost dobičkov in izgub odraža direktno v lastniškem kapitalu.

Med dolgoročnimi finančnimi naložbami za prodajo, ki so vrednotene po poštenu vrednosti so na dan 31.12.2010 izkazane naložbe v vrednosti 82.107 EUR.

Za naložbe po nabavni vrednosti, zaradi nepomembnega deleža v lastništvu poštene vrednosti, ni bilo mogoče zanesljivo oceniti. Po nabavni vrednosti ima Skupina evidentiranih več naložb manjših vrednosti.

Gibanje za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev

(v EUR)	2010	2009
Stanje 1. januarja	30.829.924	197.281.029
Spremembe v letu:		
Prenos iz DFN v pridružene družbe (MELR) + Thermana, d. d.	(317.148)	(142.764.639)
Pridobitve	825	4.030.884
Prevrednotenje	(1.238.150)	(8.707.648)
Prenos na nekratkoročna sredstva za prodajo	(26.896.371)	(18.998.291)
Prenos na nekratkoročna sredstva za prodajo 31.12.2010	(724.539)	-
Prenos na nekratkoročna sredstva za prodajo - DELO	(577.032)	-
Prodaja	(359.060)	(11.411)
Stanje 31. december	718.449	30.829.924

Vrednost za prodajo razpoložljivih dolgoročnih finančnih sredstev se je v primerjavi s preteklim letom znižala za 30.111.475 EUR. Zaradi načrtovane odprodaje večine naložb je skupina med kratkoročna finančna sredstva, namenjeni prodaji, prenesla dolgoročne finančne naložbe v vrednosti 26.896.371 EUR. Skupina je med kratkoročna sredstva prenesla naslednje naložbe: naložbo v delnice Elektro Maribor, d. d., v vrednosti 6.728.124 EUR (5,74 %), v delnice Zavarovalnice Triglav v vrednosti 6.771.869 EUR (1,7 %), v delnice Probanke, d. d., v vrednosti 5.217.259 EUR (6,27 %), v delnice Premogovnika Velenje v vrednosti 4.000.000 EUR (7,09 %), v delnice Elektra Gorenjska, d. d., v vrednosti 947.333 EUR (1,6 %), v delnice družbe Ceste Mostovi Celje, d. d., v vrednosti 238.355 EUR (5,49 %) ter naložbe v vzajemne sklade Probanka Alfa, Perspektiva, Triglav renta, NLB skladi in vzajemni sklad Primus.

Vrednost za prodajo razpoložljivih dolgoročnih finančnih sredstev se je zmanjšala še za prevrednotenja naložb na nižje poštene vrednosti v višini 1.238.150 EUR. Skupina je prodala naložbe v vrednosti 359.060 EUR. Zaradi načrtovane prodaje je Skupina v Skladu z MSRP 5 med sredstva za prodajo prenesla dolgoročne finančne naložbe družb Delo, d. d., Fructal, d. d., in Jadranska pivovara – Split, d. d., v vrednosti 1.302.571 EUR.

Slabitev naložbe v družbo Elektro Maribor, d. d.

Na osnovi ocene vrednosti, ki jo je opravil pooblaščen ocenjevalec vrednosti podjetij, znaša vrednost naložbe **6.728.124 EUR** oz. **3,5 EUR** na delnico, kar je za 384.464 EUR manj kot na dan 31.12.2009. Skupina pa za to vrednost izkazala slabitev in pripoznala finančne odhodke.

Uporabljena metoda ocenitve vrednosti

Za izračun končne vrednosti delnice podjetja Elektro Maribor, d. d., so cenilci enakovredno upoštevali ocene vrednosti na podlagi vseh treh uporabljenih metod, to je metode primerljivih borznih podjetij, metode primerljivih transakcij ter gibanja delnice na sivem trgu. Tako so vrednost, izračunano po posamezni metodi, uporabili s ponderjem 33,3 % pri izračunu končne vrednosti. Cenilci so ocenili, da je bila tržna vrednost delnice manjšinskega (5,74 %) lastniškega kapitala podjetja Elektro Maribor na dan 31.10.2010, za namen računovodskega poročanja, enaka aritmetičnemu povprečju vrednosti dobljenih s pomočjo zgoraj omenjenih metod – to je 3,5 EUR. Hkrati pa cenilci menijo, da je bil možen razpon vrednosti med 3,0 EUR (sivi trg) in 4,0 EUR (primerljive transakcije).

Najpomembnejši elementi in ugotovitve pri cenitvi družbe Elektro Maribor, d. d.:

- ✎ predmet vrednotenja je manjšinski lastniški delež podjetja (5,74 %), ki Pivovarni Union, d. d., ne omogoča vplivati na sprejemanje odločitev na organih upravljanja družbe in vplivanje na oblikovanje strategije in poslovnih odločitev (o investicijah, zadolževanju, ...),
- ✎ z vidika standardnih metod ocenjevanja vrednosti podjetja lahko podjetje Elektro Maribor, d. d., uvrstimo med podjetja, s katerih lastniškimi deleži se ne trguje prosto na trgu vrednostnih papirjev (»closely held companies«). Za ocenjevanje vrednosti takšnih podjetij obstaja vrsta metod. Običajno te metode temeljijo na neki obliki vrednotenja sposobnosti podjetja ustvarjati zaslužek za lastnike iz poslovanja ali iz likvidacije podjetja,
- ✎ v državah z razvitim trgom kapitala se za oceno vrednosti podjetij pogosto uporabljajo metode ocenjevanja vrednosti, ki temeljijo na tržnih primerjavah podobnih podjetij, katerih delnice se javno prodajajo na trgu vrednostnih papirjev (metode primerljivih borznih podjetij), ali pa podjetij, ki so bila (v čim bližji preteklosti) prodana ali združena z drugimi podjetji (metode primerljivih transakcij). Tržna vrednost lastniškega kapitala teh podjetij je tako namreč (bolj ali manj) znana. Poleg tega so cenilci pri ocenjevanju vrednosti uporabili analizo gibanja vrednosti delnice na sivem trgu,
- ✎ na osnovi analize obravnavanega podjetja in panoge so cenilci izračunali večkratnike (multiplikatorje), ki se uporabljajo za vrednotenje podjetij:

- o multiplikator vrednosti celotnega kapitala glede na prihodke od prodaje (MVIC/Sales);
 - o multiplikator vrednosti celotnega kapitala glede na dobiček pred obrestmi, davki in amortizacijo (MVIC/EBITDA);
- ✎ za izračun vrednosti so ključni izbor primerljivih podjetij, izbor ustreznih multiplikatorjev in izračun, njihova prilagoditev posebnostim obravnavanega podjetja (politično in makroekonomsko tveganje) in ocenitev končne vrednosti, z upoštevanjem diskonta za pomanjkanje tržnosti in diskonta za manjšinskega lastnika,
- ✎ sklepi analize lastnosti delnice oziroma manjšinskega deleža (5,74 %) so:
- o ne kotira na borzi,
 - o malo transakcij na sivem trgu,
 - o večinski lastnik obvladuje več kot 75 % kapitala, manjšinski lastniški delež (5,74 %) pa ne omogoča statutarnih sprememb,
 - o obstaja interes strateških lastnikov vendar za večinski delež in v dogovoru z Republiko Slovenijo. Obstaja tudi občasni interes večinskega lastnika (RS) za menjavo (nakup) manjšinskega deleža, ki pa je bil do sedaj le na načelni ravni,
 - o omejeno število finančnih investitorjev s prostimi denarnimi sredstvi v Sloveniji ter omejen interes tujih finančnih investitorjev za nakup manjšinskega deleža,
 - o tako so cenilci na osnovi analize lastnosti delnice oziroma manjšinskega deleža (5,74 %) ustrezno uporabili diskonte za pomanjkanje tržnosti in sicer 30 % pri primerljivih podjetjih, ki kotirajo na borzi, 20 % pri primerljivih transakcijah z večinskimi deleži in 15 % pri primerljivih transakcijah z manjšinskimi deleži,
- ✎ pri oceni vrednosti Elektro Maribor so cenilci pri uporabi metode primerljivih transakcij z večinskimi deleži upoštevali tudi 20 % diskont za manjšinskega lastnika.

Za zavarovanje prejetega posojila ima Skupina zastavljene vse delnice EMAG.

5. Dolgoročna posojila

(v EUR)	2010	2009
Dolgoročna posojila pridruženim družbam	9.871.580	5.870.650
Druga dolgoročna posojila	628.740	733.045
Prenos na sredstva za prodajo - SPLIT	(56.075)	-
Skupaj	10.444.245	6.603.695

Med dolgoročnimi posojili Skupina izkazuje posojilo Pivovarne Union, d. d., družbi Birra Peja, Sh. a., Peč, ki skupaj z obrestmi znašajo 9.871.580 EUR. Posojilo je

zavarovano z menicami in zastavo nepremičnin in zapade leta 2014. Obrestna mera se giblje med 6-mesečni EURIBOR + 0,9 % do 6-mesečni EURIBOR + 3,8 %.

Ostala dolgoročna posojila se nanašajo predvsem na dolgoročna stanovanjska posojila zaposlenim. Obrestna mera v povprečju znaša 6-mesečni EURIBOR + 1 %.

6. Dolgoročne poslovne terjatve

(v EUR)	2010	2009
Dolgoročne poslovne terjatve do drugih	718.008	744.239
Prenos na sredstva za prodajo - DELO	(661)	-
Skupaj	717.347	744.239

Dolgoročne poslovne terjatve se nanašajo na opremo za proizvodnjo blagovne znamke Bandidos, dano v finančni najem poslovnemu partnerju iz Belorusije.

7. Dolgoročne terjatve za odložen davek

Dolgoročne terjatve za odloženi davek so izračunane na osnovi začasnih razlik, z upoštevanjem metode obveznosti ter davčnih stopenj, ki bodo veljale v letu, ko bodo terjatve oz. obveznosti za odloženi davek realizirane. Davčna stopnja za obračun davka od dohodka pravnih oseb je v letu 2010 znašala 20 %.

(v EUR)	Rezervacije	Obveznosti do zaposlencev	Poštena vrednost (finančna sredstva)	Ostalo	Skupaj
TERJATVE ZA ODLOŽENI DAVEK					
1. januar 2009	195.388	1.377.385	7.696.027	2.749.627	12.018.427
Sprememba v izkazu poslovnega izida	(79.399)	(71.426)	34.822.646	(1.582.676)	33.089.145
Sprememba v izkazu vseobsegajočega donosa	-	-	(624.647)	-	(624.647)
31. december 2009	115.989	1.305.959	41.894.026	1.166.951	44.482.925
Sprememba v izkazu poslovnega izida	12.045	(138.092)	2.053.962	328.281	2.256.196
Sprememba v izkazu vseobsegajočega donosa	-	-	273.465	-	273.465
31. december 2010	128.034	1.167.867	44.221.453	1.495.232	47.012.586
Prenos na nekratkoročna sredstva za prodajo - FRUCTAL	(95.576)	(171.338)	(3.119.890)	(514.039)	(3.900.843)
Prenos na nekratkoročna sredstva za prodajo - DELO	-	(383.719)	(2.272.041)	(172.820)	(2.828.580)
31. december 2010	32.458	612.810	38.829.522	808.373	40.283.163

Na dan 31.12.2010 Skupina izkazuje neto dolgoročno terjatev iz naslova odloženih davkov v vrednosti 28.933.731 EUR, kar je za 8.591.988 EUR več kot v preteklem letu.

Med dolgoročnimi terjatvami za odložene davke je na dan 31.12.2010 izkazana terjatev za odloženi davek iz naslova slabitev finančnih naložb v vrednosti 38.829.522 EUR, iz naslova obveznosti do zaposlencev za odpravnine, jubilejne nagrade in neizkoriščene dopuste v vrednosti 612.810 EUR ter ostalo v vrednosti 840.031 EUR.

Med dolgoročnimi terjatvami za odložene davke ni izkazana terjatev iz naslova davčne izgube odvisne družbe Jadranska pivovara – Split, d. d., ki je znašala 30.152.142 EUR, ker odvisna družba iz tega naslova ne pričakuje v prihodnosti obdavčljivih dohodkov. Iz naslova davčne izgube bi ob upoštevanju 20 % davčne stopnje znašala terjatev za odloženi davek 6.030.428 EUR.

Dolgoročne terjatve za odloženi davek so se v primerjavi s preteklim letom povečale za 2.529.661 EUR. Prevsim so se povečale terjatve za odloženi davek iz naslova prevrednotenja finančnih sredstev na pošteno vrednost, in sicer v vrednosti 2.327.427 EUR. Povečanje terjatev za odloženi davek v vrednosti 2.053.962 EUR povečuje poslovni izid, medtem ko povečanje v vrednosti 273.465 povečuje vseobsegajoči donos in se odraža neposredno v izkazu gibanja kapitala.

Zaradi prenosa na nekratkoročna sredstva za prodajo je Skupina na dan 31.12.2010 prenesla v celoti terjatve za odloženi davek družbe Fructal, d. d., v vrednosti 3.900.843 EUR in družbe Delo, d. d., v vrednosti 2.828.580 EUR.

8. Nekratkoročna sredstva za prodajo

(v EUR)	2010	2009
Nekratkoročna sredstva za prodajo - nepremičnine	3.634.713	12.874.507
Nekratkoročna sredstva za prodajo - MERCATOR	132.934.216	-
Nekratkoročna sredstva za prodajo - FRUCTAL	67.052.031	-
Nekratkoročna sredstva za prodajo - DELO	72.242.335	-
Nekratkoročna sredstva za prodajo - SPLIT	10.821.113	-
Skupaj	286.684.408	12.874.507

Med nekratkoročnimi sredstvi za prodajo so zaradi načrtovane prodaje v letu 2011 izkazana vsa sredstva družbe Delo, d. d., v vrednosti 72.242.335 EUR, družbe Fructal, d. d., v vrednosti 67.052.031 EUR in Jadranske pivovare – Split, d. d., v vrednosti 10.821.113 EUR. Poleg sredstev omenjenih družb je med nekratkoročnimi sredstvi izkazana še vrednost nepremičnin, ki jih namerava skupina odtujiti v roku enega leta, in sicer poslovno-skladiščni prostori s pripadajočim zemljiščem v Ljubljani, Hotel Hum in Hotel Savinja. Vrednost nepremičnin je izkazana po ocenjeni pošteni vrednosti in znaša 3.634.713 EUR. Skupina je na dan 31.12.2010, zaradi načrtovane prodaje med nekratkoročna sredstva za prodajo, prenesla naložbo v pridruženo družbo Poslovni sistem Mercator v vrednosti 132.934.216 EUR.

Nekratkoročna sredstva za prodajo v vrednosti 2.702.713 EUR so zastavljena za zavarovanje dolgoročnih in kratkoročnih posojil pri bankah.

V preteklem letu 2009 je imela Skupina med nekratkoročnimi sredstvi za prodajo izkazano naložbo v ČZP Večer v vrednosti 11.208.000 EUR, ki je zaradi težav pri pridobitvi soglasij s strani uradnih institucij do dneva izdelave konsolidiranega letnega poročila, kljub podpisani zavezujoči pogodbi in položeni varščini kupca, ni uspela prodati. Prav tako še ni realizirala prodaje nepremičnin v vrednosti 1.666.507 EUR. V zvezi s prodajo nepremičnin tečejo aktivni postopki prodaje.

Skupina sredstev in obveznosti za odtujitev

(v EUR)	Fructal, d. d.	Delo, d. d.	Jadranska pivovara, d. d.	Skupaj
SKUPINA SREDSTEV ZA ODTUJITEV				
Vrednost blagovne znamke in dobrega imena	14.530.530	24.515.021	-	39.045.551
Neopredmetena sredstva in dolgoročne AČR	666.199	2.231.419	63.118	2.960.736
Opredmetena osnovna sredstva	24.182.404	26.685.815	9.831.072	60.699.291
Naložbene nepremičnine	17.679	78.677	-	96.356
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva in l	724.539	577.032	-	1.301.571
Dolgoročna posojila	-	-	56.075	56.075
Dolgoročne poslovne terjatve	85.403	661	-	86.064
Odložene terjatve za davek	3.165.283	1.185.546	-	4.350.829
Nekratkoročna sredstva za prodajo	583.200	9.178.904	-	9.762.104
Zaloge	11.607.022	1.236.600	722.424	13.566.046
Kratkoročne poslovne terjatve	10.985.405	5.741.988	132.712	16.860.105
Kratkoročna posojila	-	300.000	-	300.000
Kratkoročne terjatve za preveč plačan davek od dohodka	-	17.365	-	17.365
Denarna sredstva	475.607	232.179	10.565	718.351
Kratkoročne aktivne časovne razmejitve	28.760	261.128	5.147	295.035
Skupaj	67.052.031	72.242.335	10.821.113	150.115.479
OBVEZNOSTI, POVEZANE S SKUPINO SREDSTEV ZA ODTUJITEV				
Rezervacije in dolgoročne PČR	1.911.719	2.533.273	1.190.343	5.635.335
Dolgoročne finančne obveznosti	5.244.454	3.158.602	1.221.184	9.624.240
Dolgoročne poslovne obveznosti	-	-	6.501	6.501
Obveznosti za odloženi davek	2.530.762	4.095.373	-	6.626.135
Kratkoročne finančne obveznosti	8.804.938	13.664.790	2.138.564	24.608.292
Kratkoročne poslovne obveznosti	8.822.095	6.089.094	2.298.029	17.209.218
Kratkoročne pasivne časovne razmejitve	1.303.978	2.227.039	9.752	3.540.769
Skupaj	28.617.946	31.768.171	6.864.373	67.250.490
Vrednost skupine sredstev za odtujitev	38.434.085	40.474.164	3.956.740	82.864.989

Ker skupina vrednoti sredstva družb, ki bodo v letu 2011 predmet prodaje po pošteni vrednosti, so bila opravljena vrednotenja posameznih družb.

1. Sredstva in obveznosti družbe Delo, d. d., Ljubljana

a) Postopki pri prodaji 100 % deleža v družbi Delo, d. d., Ljubljana

Skupina Pivovarna Laško prodaja celotni 100 % delež družbe Delo, d. d. Poleg Pivovarne Laško, d. d., ki ima v lasti 80,13 % lastniški delež v omenjeni družbi, je 19,17 % lastnik družbe Delo, d. d., tudi odvisna družba Radenska, d. d.

Postopki v zvezi s prodajo naložbe so se pričeli v oktobru 2010, ko je bil mandat za organizacijo prodaje podeljen družbi KPMG, d. o. o., Ljubljana. Novembra 2010 je bil opravljen finančni in davčni skrbni pregled poslovanja, ki sta ga opravili družbi Ernest&Young, d. o. o., Ljubljana in Schonherr (Austria). Dne 30.11.2010 je bil objavljen poziv za javno zbiranje pisnih ponudb v časniku Delo in Financial Times (UK). Rok za oddajo interesa za sodelovanje je bil 14.12.2010. Dne 21.12.2010 je bil potencialnim investitorjem poslan informacijski memorandum, podpisanih je bilo sedem NDA. Rok

za oddajo nezavezujočih ponudb je bil 28.1.2011. Do tega datuma je prispelo več nezavezujočih ponudb, vendar so ponujene cene nižje od pričakovanih.

V mesecu februarju so bili opravljeni pogovori s ponudniki glede možnosti zvišanja nezavezujočih ponudb. Do 1.3.2011 je bil opravljen razgovor s tremi ponudniki, ki bodo dodatno v vpogled dobili Vendor due diligence, nato pa se bodo udeležili prezentacije s strani uprave družbe (management presentation). Rok za oddajo izboljšanih nezavezujočih ponudb je 8.4.2011. V primeru, da bo sprejeta odločitev, da se nadaljuje s postopki prodaje, bo v mesecu maju 2011 potekal skrbni pregled poslovanja ter do konca junija 2011 podpisana pogodba o prodaji naložbe. Datum končnega plačila je odvisen od pridobivanja soglasja Urada za varstvo konkurence in Ministrstva za kulturo.

b) Ocena vrednosti družbe Delo, d. d., Ljubljana

Cenitev je opravila pooblaščenca ocenjevalka vrednosti podjetij, vpisana pri Slovenskem inštitutu za revizijo. Predmet cenitve je večinski lastniški delež podjetja, saj ima Skupina Pivovarna Laško skupaj 100 % delež, ki lastniku omogoča vplivati na sprejemanje odločitev na organih upravljanja družbe ter vplivanje na oblikovanje strategije in poslovnih odločitev. Cenitev je zasnovana na metodi sedanje vrednosti pričakovanih prostih denarnih tokov, kot kontrolni metodi pa sta bili uporabljeni še: metoda primerljivih podjetij in metoda primerljivih transakcij.

Cenilka je izhajala iz predpostavke, da je tržna vrednost podjetja enaka sedanji vrednosti pričakovanih prostih denarnih tokov, saj s finančnega vidika velja, da je vrednost podjetja enaka vsoti bodočih koristi, ki jih to podjetje prinaša svojemu lastniku.

Pri oceni vrednosti podjetja je bila uporabljena »metoda sedanje vrednosti pričakovanih prostih denarnih tokov brez upoštevanja zadolženosti«. Ocena temelji na računovodskih izkazih podjetja Delo, d. d. Na tej osnovi je izračunana sedanja vrednost prostih denarnih tokov brez odplačil obresti in glavnice. Nato se od te vrednosti odštejejo vse finančne obveznosti podjetja ter tako dobljena vrednost popravi še za morebitne potencialne obveznosti, premije in diskonte ter poveča za vrednost presežnih sredstev in finančnih naložb.

Pri ocenjevanju je bil upoštevana ocena poslovanja družbe Delo, d. d., za leto 2010 in poslovni načrt poslovanja družbe Delo v letu 2011, ki je po oceni ocenjevalke optimističen. Pri ocenitvi bodočih donosov je upoštevan tudi Strateški poslovni načrt 2010-2014 ter potencial Skupine na podlagi analize panoge, v kateri podjetje posluje, načrti poslovanja torej niso natančne napovedi prihodnjega poslovanja.

Ocenjevalka ocenjuje, da je Strateški poslovni načrt družbe Delo, d. d., 2010-2014 optimističen in odraža potencial podjetja. Zaradi upada prodaje in neizpolnjevanja plana v letu 2010 je strateški načrt v projekcijah vrednotenja upoštevan z zamikom (enega oz. dveh let). Čisti prihodki od prodaje bodo v obdobju napovedi (od 2010 do 2016) rasli s povprečno letno stopnjo rasti 4,9 % po optimističnem scenariju, oziroma 3,8 % po pesimističnem scenariju. Največ bo k rasti prihodkov prispevala rast prihodkov od oglaševanja, še posebej od interneta, kjer bo podjetje nadaljevalo z razvijanjem novih spletnih strani za vse Delove edicije. Na rast prihodkov od naklade (povprečna letna rast je 3,0 % oz. 2,5 %) naj bi poleg izboljšanih gospodarskih razmer, kvalitete vsebin,

vsebinske in grafične preнове edicij, krepitev blagovnih znamk in uvedbe novega redakcijskega informacijskega sistema dodatno vplivala tudi dostopnost Dela na večih medijskih platformah (internet, mobilni tel.) in možnost zaračunavanja digitalnih vsebin uporabnikom. Raven dobička iz poslovanja (EBIT) v prihodkih iz prodaje v letu 2016 po optimističnem scenariju je planirana v višini 10,9 %, po pesimističnem scenariju pa 8,3 %, kar je v skladu z dolgoročnim in trenutnim (leto 2010) povprečjem v panogi.

Del ocenjene vrednosti izhaja iz presežnih finančnih naložb in presežnih sredstev podjetja Delo. Vrednost finančne naložbe v podjetje Večer je upošteva v višini knjigovodske vrednosti 9.250.000 EUR, ki odraža prodajno ceno. Prav tako del ocenjene vrednosti predstavlja tržna vrednost odvisnega podjetja Izberi, d. o. o., (v 100 % lasti Delo, d. d.) na dan 31.12.20102.

Pri oceni je bila uporabljena zahtevana stopnja donosa lastniškega kapitala 11,7 % in celotnega kapitala (WACC) 9,9 % in upoštevan diskont za pomanjkanje likvidnosti v višini 10 %.

Pri tem je upoštevan tržni delež podjetja na trgu (vodilna časopisna hiša), moč blagovnih znamk podjetja in siceršnja strateško-politična pozicija podjetja. Dodatno je pri določitvi diskonta upoštevano tudi dejstvo, da cenilka ni upoštevala polnega potenciala podjetja predvidenega v strateškem planu podjetja (tudi v optimističnem scenariju ni v celoti upoštevan strateški plan podjetja).

Na osnovi teh predpostavk, znaša na dan 31.12.2010 tržna vrednost za 100 % lastniški delež **45.708.000 EUR oz 68,5 EUR na delnico.**

Zaradi pričetih postopkov prodaje, je Pivovarna Laško, d. d., dolžna v skladu z MSRP 5 (nekratkoročna sredstva za prodajo in ustavljeno poslovanje) meriti nekratkoročno sredstvo (ali skupino za odtujitev), razvrščeno med sredstva za prodajo, po knjigovodski vrednosti ali poštene vrednosti, zmanjšani za stroške prodaje, katera je nižja. Poštena vrednost po računovodskih standardih je po svoji vsebini običajno enaka tržni vrednosti, kot podlagi vrednosti v okviru standardov za vrednotenje podjetij. Zato je cenilka v okviru te vrednosti ocenjevala tržno vrednost zmanjšano za stroške prodaje, ki zajemajo neposredne stroške prodaje oz. odtujitve.

Poštena vrednost, zmanjšana za stroške prodaje, za 100 % lastniški kapital podjetja Delo na dan 31.12.2010 za namen računovodskega poročanja v skladu z MSRP 5 pa znaša 44.560.000 EUR oz. 67 EUR na delnico.

c) Finančna naložba v družbo Večer, d. d., Maribor

Med kratkoročnimi sredstvi za prodajo je v okviru sredstve družbe Delo, d. d., izkazana tudi vrednost naložbe v delnice družbe ČZP Večer, d. d. Družba Delo, d. d., je leta 2008 pridobila 79,243-odstotni delež družbe ČZP Večer, d. d. Družba Delo iz naslova imetništva delnic ČZP Večer, d. d., nad 19,9 % na skupščini ČZP Večer, d. d., nima glasovalnih pravic zaradi določbe 44. člena Zakona o preprečevanju omejevanja konkurence, zato skupinski računovodski izkazi niso bili izdelani.

Družba Delo, d. d., je za izpolnitev odločbe Urada RS za varstvo konkurence začela postopke prodaje delnic. Nadzorni svet je na seji 6.1.2010 imenoval strokovno komisijo

za pripravo strokovnih izhodišč za prodajo deleža v družbi Večer, d. d. Zunanji svetovalci so opravili ekonomski in pravni pregled družbe Večer, d. d. V domačih in tujih medijih je bil objavljen poziv za javno zbiranje pisnih ponudb za nakup najmanj 191.943 delnic (75 %) družbe Večer, d. d.

Dne 10. in 11. marca 2010 je družba Delo, d. d., na podlagi soglasja Nadzornega sveta k predlogu Komisije za prodajo vsaj 75-odstotnega od skupaj 79,24-odstotnega deleža v družbi Večer, d. d., (v nadaljevanju: Komisija) začela mednarodni razpis in objavila njegovo besedilo v Delu, Večeru ter v spletni in tiskani izdaji Financial Timesa. Delo Komisije je potekalo v sodelovanju z družbo KPMG, ki je vodila prodajni postopek, ter odvetniško pisarno Senica in partnerji. Komisija za prodajo je prek zavezujočih sklepov usmerjala prodajni proces.

V prvi fazi prodajnega postopka izražen interes za nakup večinskega deleža v Večeru je bil rezultat obsežnih prodajnih aktivnosti KPMG-ja, ki je neposredno in prek svojih pisarn v drugih evropskih državah obvestil prek 120 relevantnih potencialnih interesentov, zlasti še druga evropska medijska in založniška podjetja ter investicijske sklade, ki so dejavni tudi v tej dejavnosti. Po plačilu kavcije in prejemu celotne razpisne dokumentacije s strani petih ponudnikov je Delo prejelo štiri neobvezujoče ponudbe, ki so se po vrednosti močno razlikovale med seboj, in sicer: (1) konzorcij štajerskih podjetij in bank pod vodstvom Pošte Slovenije, (2) Medijski partner, (3) DZS in (4) Tomaž Županec, s. p. Na povabilo za predstavitev svojih ponudb so se odzvali trije, medtem ko je konzorcij štajerskih podjetij opustil nadaljnje korake. Potem ko je skrbni pregled družbe opravila le DZS, do razpisnega roka 10. junija noben od naštetih interesentov ni oddal zavezujoče ponudbe. Na dodaten poziv s strani KPMG niso želeli nadaljevati procesa prodaje.

Komisija je na svojem sestanku v ponedeljek, 14.6.2010, ugotovila, da do roka prispelih zavezujočih ponudb ni. Vendar je dan za tem na KPMG prispela pisna zavezujoča ponudba računalniške družbe 3Lan, d. o. o. Na naslednji seji komisije v sredo, 16.6.2010, je Komisija to ponudbo obravnavala in ugotovila, da je ustrezna, ter jo ne glede na to, da je prispela po razpisnem roku, naknadno vključila v prodajni postopek. Ponudba vsebuje ponujeno ceno 9,25 mio EUR za 79,24-odstotni delež družbe Večer in izraža pripravljenost iskanja sinergij med prodajalcem, kupcem in Večerom.

O prodaji je odločal NS na svoji seji dne 22.6.2010 in pooblastil predsednika uprave družbe Delo, da podpiše kupoprodajno pogodbo. Pogodba je sklenjena pod odložnimi pogoji (pogoj za uveljavitev so soglasja pristojnih organov in sicer UVK in MK).

Dne 23.6.2010 je bila z družbo 3Lan sklenjena pogodba o prodaji naložbe v družbo Večer. Pogodba postane veljavna, ko so izpolnjeni kumulativno vsi pogoji:

- ☞ položena varščina v višini 10 % pogodbene vrednosti do 15. 7. 2010,
- ☞ da bo UVK na podlagi 2. točke izreka odločbe št. 306-195/2008-57 z dne 23.9.2009 izdal soglasje k odsvojitvi delnic,
- ☞ da bo UVK v zvezi s koncentracijo, nastalo na podlagi pogodbe, izdal odločbo v skladu z Zakonom o preprečevanju omejevanja konkurence, s katero bo ugotovil, da je priglašena koncentracija skladna s pravili konkurence,

- ☞ da bo Ministrstvo za kulturo izdalo soglasje kupcu za pridobitev več kot 20 % lastninskega ali upravljskega deleža oz. deleža glasovalnih pravic v družbi ČZP Večer, d. d., skladno z Zakonom o medijih.

Dne 15.7.2010 smo prejeli potrdilo, iz katerega je razvidno, da je kupec položil pri Banki Koper aro v višini 925.000 EUR.

Dne 23.12.2010 je UVK izdal sklep, s katerim je rok za odsvojitev delnic podjetja Večer, d. d., določen v odločbi podaljšan do vključno 28.2.2011.

Dne 25.1.2011 je bil podpisan aneks št. 2 k pogodbi o prodaji delnic družbe ČZP Večer z družbo 3Lan, d. o. o., in notarske izjave o deponiranju are.

Dne 28.2.2010 je UVK izdalo soglasje za prodajo, odločbo MK pa do dneva oddaje poročila še nismo prejeli.

Vrednotenje naložbe v družbo Večer je bilo opravljeno v skladu z MSRP 5. Naložba je izmerjena po pošteni vrednosti, zmanjšana za stroške prodaje.

Vrednost naložbe v družbo Večer je 9.178.904 EUR in temelji na pogodbi o prodaji delnic ČZP Večer družbi 3Lan. Na podlagi prodajne pogodbe in MSRP 5 smo naložbo v letu 2010 slabili za 2.029.096 EUR. Slabitev se kaže v finančnih odhodkih. Oblikovana je bila terjatev za odloženi davek v višini 202.910 EUR.

Delnice družbe Večer, d. d., so bile ob najetu posojila za njihov nakup zastavljene pri NLB, d. d. V primeru prodaje delnic družbe Večer, bodo sredstva nakazana na NLB, d. d., za pokritje kratkoročnega kredita.

Zaradi pričetih postopkov prodaje, je Pivovarna Laško, d. d., dolžna v skladu z MSRP 5 (nekratkoročna sredstva za prodajo in ustavljeno poslovanje) meriti nekratkoročno sredstvo (ali skupino za odtujitev), razvrščeno med sredstva za prodajo, po knjigovodski vrednosti ali pošteni vrednosti, zmanjšani za stroške prodaje, katera je nižja. Poštena vrednost po računovodskih standardih je po svoji vsebini običajno enaka tržni vrednosti kot podlagi vrednosti v okviru standardov za vrednotenje podjetij. Zato je cenilka v okviru te vrednosti ocenjevala tržno vrednost zmanjšano za stroške prodaje, ki zajemajo neposredne stroške prodaje oz. odtujitve.

Poštena vrednost, zmanjšana za stroške prodaje, za 100 % lastniški kapital podjetja Delo na dan 31.12.2010, za namen računovodskega poročanja v skladu z MSRP 5 pa znaša 44.428.000 EUR oz. 67 EUR na delnico.

Skupina ima za zavarovanje posojil pri bankah zastavljene nepremičnine in premičnine Skupine Delo v vrednosti 15.690.885 EUR.

2. Sredstva in obveznosti družbe Fructal, d. d., Ajdovščina

a) Postopki pri prodaji 93,73 % deleža družbe Fructal, d. d., Ajdovščina

Skupina Pivovarna Laško prodaja 93,73 % lastniški delež v omenjeni družbi, ki je v lasti odvisne družbe Pivovarne Union, d. d.

Postopki v zvezi s prodajo naložbe so se pričeli v decembru 2010. V mesecu januarju 2011 je bil izbran finančni svetovalec – družba Unicredit CAIB. Skrbni finančni in davčni pregled je opravila revizijska družba BDO, d. o. o., in je bil zaključen v mesecu februarju. Skrbni pravni pregled pa je opravila družba Wolf Theiss, d. o. o., Ljubljana. Poziv za javno zbiranje pisnih ponudb je bil objavljen 18.2.2011 v časniku Delo. Rok za oddajo nezavezujočih ponudb je 15.4.2011, rok za oddajo zavezujočih ponudb pa 31.5.2011. Konec junija naj bi bila podpisana pogodba s kupcem, konec avgusta pa naj bi prispela kupnina.

b) Ocena vrednosti družbe Fructal, d. d., Ajdovščina

Najpomembnejši elementi in ugotovitve postopka vrednotenja so:

- ✎ predmet vrednotenja je 93,02 % lastniški delež podjetja, ki omogoča lastniku vplivati na sprejemanje odločitev na organih upravljanja družbe in vplivanje na oblikovanje strategije in poslovnih odločitev (o investicijah, zadolževanju, itd.),
- ✎ ocenjevalec meni, da je tržna vrednost podjetja enaka sedanji vrednosti pricakovanih prostih denarnih tokov, saj s finančnega vidika velja, da je vrednost podjetja enaka vsoti bodočih koristi, ki jih to podjetje prinaša svojemu(im) lastniku(om),
- ✎ pri oceni vrednosti podjetja je uporabljena metoda sedanje vrednosti pričakovanih prostih denarnih tokov brez upoštevanja zadolženosti, pri čemer služijo kot osnova konsolidirani računovodski izkazi skupine Fructal na dan 31.12.2010. Pri tej metodi je najprej ocenjena sedanja vrednost prostih denarnih tokov brez odplačil obresti in glavnice (vrednost celotnega kapitala), ki je nato zmanjšana za vse finančne in potencialne obveznosti. Tako dobljena vrednost je povečana še za sedanjo vrednost presežnih finančnih naložb in poslovno nepotrebnih sredstev. Tako dobljena vrednost je nato popravljena še za ustrezne premije in diskonte,
- ✎ pri ocenjevanju podjetja je uporabljena tudi metode tržnih primerjav, kot kontrolne metode, saj je zelo težko dobiti povsem primerljiva podjetja s podobno strukturo prodaje in/ali stroškov oziroma povsem primerljive transakcije,
- ✎ zahtevana stopnja donosa lastniškega kapitala je med 8,6 % in 9,6 %,
- ✎ pri izdelavi projekcij se je ocenjevalec sredotočil le na najpomembnejše dejavnike vrednosti ("key value drivers") in tako predvidel dva scenarija poslovanja v prihodnje (optimističnega in pesimističnega),
- ✎ kot izhodišče pri izdelavi projekcij so uporabljeni izkazi poslovnega izida in bilance stanja Skupine Fructal za obdobje 2005 – 2010,
- ✎ pri izdelavi projekcij je ocenjevalec izhajal iz potenciala podjetja v prihodnje (glede na prednosti, slabosti, priložnosti in nevarnosti), analize podjetja, analize razmer v panogi in analize konkurenčnih podjetij, nacrt poslovanja torej niso natančne napovedi prihodnjega poslovanja,
- ✎ poslovni nacrt podjetja za leto 2010 ni upoštevan, ker je po mnenju ocenjevalca zelo optimističen. Razlog za neupoštevanje plana poslovanja za leto 2010 je dejstvo, da dejanski podatki za leto 2010 bistveno odstopajo od plana za leto 2010,

- ☞ glede na podatke iz analize panoge in pričakovanja vodstva podjetja je ocenjevalec za leto 2011 upošteval plan posloводства družbe, in sicer, da bodo prihodki ostali na podobni ravni kot v letu 2009 (optimistični scenarij), po pesimističnem scenariju pa je upošteval nekoliko nižjo rast. Na gibanje prihodkov bo v večji meri vplivalo nadaljevanje krize in spremenjenih potrošniških navad, uspešnost prodaje preko novih distributerjev ter vlaganja v ohranjanje in povečevanje tržnih deležev na ključnih trgih. Srednjeročno je načrtovano, da bo podjetje dosegalo po optimističnem scenariju višjo rast prihodkov predvsem na račun povečanja prodaje v tujini, ohranjanja tržnih deležev na domačem trgu ter deloma razvoju novih produktov. Tako je po optimističnem scenariju načrtovana bo povprečna rast prihodkov v obdobju 2011 – 2016 znašala 3,8 %, oziroma 3,2 % po pesimističnem scenariju.
- ☞ EBITDA marža se bo srednjeročno gibala med 9,9 % in 13,5 % po optimističnem scenariju, oziroma med 9,3 % in 12,1 % po pesimističnem scenariju, kar je rahlo pod povprečjem marž tujih konkurentov. EBITDA marža se bo izboljševala z nadaljevanjem racionalizacije poslovanja,
- ☞ pri načrtovanju investicij so za leto 2011 upoštevani načrti posloводства, srednjeročno pa naj bi podjetje postopoma letno namenilo za investicije tretjino ustvarjenega EBITDA,
- ☞ pri izračunu sprememb čistih poslovnih kratkoročnih sredstev je cenilec izhajal iz konsolidirane bilance stanja na dan 31.12.2010 in iz predvidenih sprememb v politikah upravljanja s posameznimi vrstami kratkoročnih sredstev in kratkoročnih obveznosti. Upoštevan je tudi plan posloводства za leto 2011. Delež obratnega kapitala v čistih prihodkih od prodaje skozi obdobje projekcij postopoma upada in doseže normalizirano raven v višini 18,7 %,
- ☞ rast reziduala je po obeh scenarijih upoštevan v višini 2 %,
- ☞ vse finančne naložbe skupine Fructal in presežna osnovna sredstva so ocenjene v višini njihove tržne vrednosti,
- ☞ pri določitvi finančnih obveznosti so služili kot osnova konsolidirani izkazi skupine Fructal na dan 31.12.2010,
- ☞ premija za kontrolo je upoštevana v velikosti 0 %, ker so že v osnovi izdelani prihodnji donosi za povprečnega večinskega strateškega lastnika,
- ☞ ocenjevalec meni, da obstaja interes potencialnih investorjev (strateški in finančni), zato je na osnovi analize lastnosti podjetja, ki ne kotira na borzi, pri ocenitvi vrednosti večinskega paketa delnic upoštevan diskont za pomanjkanje likvidnosti (večinski delež) v višini 10 %.

Poštena vrednost, zmanjšana za stroške prodaje, za 93,73 % lastniški kapital podjetja Fructal na dan 31.12.2010 za namen računovodskega poročanja v skladu z MSRP 5, je enaka **17 EUR na delnico** z možnim razponom med **14 EUR na delnico** po pesimističnem scenariju in **20 EUR na delnico** po optimističnem scenariju.

Skupina ima za zavarovanje posojil pri bankah zastavljene vrednostne papirje in nepremičnine družbe Fructal, d. d., v vrednosti 14.038.882 EUR.

3. Sredstva in obveznosti družbe Jadranska pivovara – Split, d. d.

a) Postopki pri prodaji 99,11 % deleža v družbi Jadranska pivovara – Split, d. d.

Vodstvo Pivovarne Laško se je že v letu 2009 odločilo, da zaradi slabega finančnega položaja in racionalizacije preneha s proizvodnjo v Jadranski pivovari in proizvodnjo prenese v Laško, naložbo oz. proizvodni obrat pa proda najugodnejšemu ponudniku. Svojo napoved glede selitve proizvodnje je Družba v letu 2010 uresničila. V mesecu aprilu 2010 je Jadranska pivovara prenehala proizvajati, v jeseni 2010 pa tudi polniti pivo. Družba je vse leto intenzivno iskala kupca, vendar s posameznimi kupci, ki so bili zainteresirani za nakup proizvodnega obrata, ni prišlo do sklenitve posla.

Zato je bil v jeseni 2010 mandat za prodajo 99,11 % deleža v Jadranski pivovari – Split, d. d., podeljen družbi Caper, d. o. o., Zagreb. Dne 26.11.2010 je bila v hrvaškem časniku Poslovni Dnevnik in na poslovnem portalu Mergemarkt objavljena javna prodaja namere za prodajo. Družba Caper je do 17.12.2010 pripravila seznam potencialnih kupcev, ki jim je poslala teaser. Informacijski memorandum, ki je bil pripravljen 24.12.2010, sta prevzela dva potencialna kupca, in sicer SABMiler in Bavaria NV. Rok za oddajo nezavezujočih ponudb je bil 2.3.2011, pred tem pa je bil opravljen ogled Jadranske pivovare s strani zainteresiranih kupcev. Rok za oddajo nezavezujočih ponudb je bil dvakrat podaljšan. V tem času sta od ponudbe odstopila SABMiler in Bavaria NV, pojavil pa se je nov kupec – Arena, d. o. o., Split. Kljub podaljšanju roka za oddajo ponudbe do 25.3.2011, Arena, d. o. o., ni posredovala ponudbe. Uprava Družbe ugotavlja, da prodajni postopek ni bil uspešen in bo sprejela odločitev o nadaljnjih postopkih.

b) Ocena vrednosti družbe Jadranska pivovara – Split, d. d.

Na osnovi cenitve naložbe iz leta 2008 je njena vrednost v poslovnih knjigah Pivovarne Laško, d. d., enaka nič. Vletu 2009 cenitev naložbe ni bila opravljena, je pa bila opravljena cenitev nepremičnin in premičnin. V letu 2010 je Družba sama preverila zadnje cenitve in ocenila, da ni novih okoliščin in dejstev, ki bi kazala na to, da bi se vrednost premeičnin in nepremičnin bistveno spremenila glede na zadnje cenitve. Glede na to, da je naložba v poslovnih knjigah Pivovarne Laško, d. d., izkazana v vrednosti nič, tudi ni potrebe po novi cenitvi naložbe, saj ni znakov, ki bi kazali na izboljšanje finančnega stanja omenjene družbe.

4. Finančna naložba v družbo Poslovni sistem Mercator, d. d., Ljubljana

Na dan 31.12.2010 ima Skupina v lasti **878.841** delnic oz. **23,34 %** lastniški delež Poslovnega sistema Mercator, d. d., Ljubljana (Pivovarna Laško, d. d., 8,43 %, Pivovarna Union, d. d., 12,33 % in Radenska, d. d., 2,57 %). Zaradi pomembnega lastniškega deleža je Poslovni sistem Mercator pridružena družba Skupine Pivovarna Laško, naložba pa se vrednoti v skladu s kapitalsko metodo. Vrednost naložbe se poveča za pripadajoči del dobička in zmanjša za izplačane dividende ter spremeni za pripadajoči del vseobsegajočega donosa. Tako ugotovljena vrednost naložbe se primerja s tržno vrednostjo naložbe. V primeru, da je tržna vrednost nižja, se pripozna slabitev. Prevrednotenje na višjo pošteno vrednost se v skladu z MSRP ne pripozna. Poštena vrednost naložbe se odraža v tečaju delnic na Ljubljanski borzi.

Delnice MELR so v celoti zastavljene za zavarovanje bančnih posojil.

a) Postopki pri prodaji 23,43 % deleža v družbi PS Mercator, d. d., Ljubljana

Po neuspešnem dogovarjanju z bankami je nadzorni svet Pivovarne Laško, d. d., naložil upravi prodajo delnic MELR v javni prodaji. V ta namen je bila z NLB, d. d., Ljubljana dne 3.2.2011 podpisana pogodba o svetovanju pri prodaji. Dne 4.2.2011 je bil objavljen javni razpis za prodajo 23,43 % deleža družbe PS Mercator, ki je v lasti družb Skupine Pivovarne Laško. V javnem razpisu je bil določen rok za oddajo zavezujočih ponudb, in sicer 9.3.2011. Vzporedno z javno prodajo v mesecu februarju potekajo pogajanja s finančnim skladom Mid Europa Partners LTD iz Velike Britanije.

9. Zaloge

(v EUR)	2010	2009
Material in surovine	19.831.502	21.851.699
Nedokončana proizvodnja	3.938.198	4.670.334
Proizvodi	10.646.983	10.968.816
Trgovsko blago	526.218	496.542
Prenos na sredstva za prodajo - FRUCTAL	(11.607.022)	-
Prenos na sredstva za prodajo - SPLIT	(722.424)	-
Prenos na sredstva za prodajo - DELO	(1.236.600)	-
Skupaj	21.376.855	37.987.391

Vrednost zalog se je glede na preteklo leto zmanjšala za 3.044.790 EUR oziroma za 8,7 %. Predvsem se je zmanjšala vrednost surovin in materiala. Na dan 31.12.2010 ni bilo zastavljenih zalog, prav tako ni bilo oblikovanih popravkov vrednosti zalog. Knjigovodska vrednost ne presega čiste iztržljive vrednosti zalog.

Pri rednem letnem popisu je skupina ugotovila za 174.614 EUR inventurnih viškov in za 120.581 EUR inventurnih primanjkljajev.

10. A. Kratkoročne poslovne terjatve

(v EUR)	2010	2009
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev:		
na domačem trgu	43.446.494	41.309.633
na tujem trgu	12.501.896	15.653.684
Manj popravek vrednosti	(11.892.159)	(12.015.127)
Skupaj	44.056.231	44.948.190
Kratkoročne poslovne terjatve do drugih:		
Predujmi	5.486.328	5.678.861
Manj popravek vrednosti	292.599	1.440.389
Stanje terjatev 31.12.	(2.248.059)	(2.303.018)
	47.587.099	49.764.422
Prenos na sredstva za prodajo - FRUCTAL	(11.053.442)	-
Prenos na sredstva za prodajo - SPLIT	(132.711)	-
Prenos na sredstva za prodajo - DELO	(5.740.153)	-
Stanje terjatev 31.12.	30.660.793	49.764.422

Na dan 31.12.2010 pred prenosom na kratkoročna sredstva zas prodajo Skupina izkazuje 47.144.143 EUR kratkoročnih terjatev iz poslovanja, kar je za 2.620.279 EUR manj kot na zadnji dan preteklega leta. Zmanjšale so se predvsem terjatve na tujem trgu. Med kratkoročna sredstva za prodajo je Skupina na zadnji dan leta 2010 prnesla 16.875.496 EUR kratkoročnih terjatev iz poslovanja.

Izkazana vrednost vseh kratkoročnih poslovnih in drugih terjatev odraža pošteno vrednost.

Popravki vrednosti kratkoročnih poslovnih terjatev

(v EUR)	2010	2009
Stanje 1. januarja	12.015.127	10.024.807
Izterjane odpisane terjatve	(336.055)	(313.481)
Dokončen odpis terjatev	(858.531)	(3.276.399)
Oblikovanje popravkov vrednosti v letu	1.418.423	4.765.742
Povečanje popravka iz naslova toženih	1.048.057	544.198
Zmanjšanje popravka vrednosti v letu	91.652	(178.451)
Prevrednotenje	52.496	447.941
Prenos obresti na tožene	289	770
Prenos na nekratkoročna sredstva za prodajo 31.12.2010	(1.772.990)	-
Ostalo	479.627	-
Skupaj	12.138.095	12.015.127
Prenos na nekratkoročna sredstva za prodajo - DELO	(819.785)	-
Stanje 31. decembra	11.318.310	12.015.127

Zapadlost terjatev do kupcev

(v EUR)	2010	2009
ZAPADLOST TERJATEV DO KUPCEV		
nezapadle	31.481.677	34.157.631
do 30 dni	7.503.176	6.960.617
od 30 do 60 dni	2.594.445	3.089.329
od 60 do 90 dni	767.103	1.025.185
nad 90 dni	13.601.989	11.730.555
Stanje 31. decembra 2010	55.948.390	56.963.317
Prenos na sredstva za prodajo - FRUCTAL	(12.826.432)	-
Prenos na sredstva za prodajo - SPLIT	(81.901)	-
Prenos na sredstva za prodajo - DELO	(5.930.460)	-
Stanje 31. decembra 2010	37.109.597	56.963.317

Na dan 31.12.2010 znašajo zapadle terjatve do kupcev Skupine pred prenosom na nekratkoročna sredstva za prodajo 24.466.713 EUR. Za zapadle terjatve v vrednosti 12.138.095 EUR je bil oblikovan popravek vrednosti terjatev, za razliko v vrednosti 12.328.618 EUR pa popravek vrednosti ni bil oblikovan.

Terjatve do kupcev v vrednosti 3.274.170 EUR so zavarovane s prejetimi garancijami, Skupina ima del poslovnih terjatev na tujih trgih v vrednosti 2.131.500 EUR zavarovanih pri SID – Prva kreditna zavarovalnica, d. d., Ljubljana.

Terjatve do kupcev v vrednosti 9.500.000 EUR so uporabljene za zavarovanje prejetih posojil od bank.

10. B. Kratkoročne terjatve za preveč plačan davek od dohodka pravnih oseb

(v EUR)	2010	2009
Terjatve za preveč plačan davek od dohodka	1.612.961	2.338.805
Prenos na sredstva za prodajo - DELO	(17.365)	-
Skupaj	1.595.596	2.338.805

Kratkoročne terjatve za preveč plačan davek od dohodka pravnih oseb se nanašajo na preveč plačane akontacije davka, ki so obračunane na osnovi obveznosti za leto 2009. Terjatev iz naslova preveč plačanega davka od dohodka pravnih oseb izkazuje družbi Radenska, d. d., in Pivovarna Union, d. d.

11. Kratkoročna posojila

(v EUR)	2010	2009
Kratkoročni del dolgoročno danih posojil	346	1.163.519
Kratkoročni depoziti	4.186.633	5.982.140
Obresti od posojil drugim	39.936	-
Kratkoročna posojila	83.961.209	96.720.084
Manj popravkov vrednosti	(83.154.409)	(92.779.604)
Stanje 31.12.2010	5.033.715	11.086.139
Prenos na sredstva za prodajo - DELO	(300.000)	-
Stanje 31.12.2010	4.733.715	11.086.139

Na dan 31.12.2010 izkazuje Skupina 806.800 EUR kratkoročno danih posojil in 4.186.633 EUR kratkoročnih depozitov.

Skupina na zadnji dan leta 2010 izkazuje popravek vrednosti danih posojil v višini 83.154.409 EUR. V letu 2009 je Skupina družbama, ki sta bili v času odobritve njeni nadrejeni družbi, odobrila skupaj 92.050.000 EUR, in sicer: družbi Infond Holding, d. d., 54.250.000 EUR in družbi Center naložbe, d. d. 37.800.000 EUR. kratkoročnih posojil. V letu 2009 je skupina zaradi objave insolventnosti ter uvedbe postopka stečaja in prisilne poravnave za celotno vrednost posojil, danih obema povezanima družbama, oblikovala popravek vrednosti posojil in izkazala finančne odhodke. Skupina na dan 31.12.2010 izkazuje manjšo vrednost posojil in popravka vrednosti danih posojil v višini 9.400.000 EUR, zaradi prenosa sredstev družbe Frucatl med kratkoročna sredstva za odtujitev. Obenem je v letu 2010 skupina odpravila popravek vrednosti za posojilo dano nepovezani osebi v vrednosti 525.000 EUR, ker je bilo posojilo vrnjeno.

Obrestna mera za kratkoročne depozite se giblje med 0,5 % do 2,65 %, za kratkoročno dana posojila pa med 5,7 % in 6,10 %. Izkazana vrednost kratkoročnih posojil odraža pošteno vrednost.

12. A. Za prodajo razpoložljiva kratkoročna finančna sredstva

(v EUR)	2010	2009
Za prodajo razpoložljiva kratkor. finančna sredstva - poštena vrednost	7.255.113	-
Za prodajo razpoložljiva kratkor. finančna sredstva - nabavna vrednost	17.299.457	-
Skupaj	24.554.570	-

Na zadnji dan leta 2010 znaša vrednost kratkoročnih, za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev 24.554.570 EUR in so bila v letu 2010 v celoti prenesena iz dolgoročnih finančnih naložb, zaradi predvidene prodaje v letu 2011.

Gibanje za prodajo razpoložljivih kratkoročnih finančnih sredstev

(v EUR)	2010	2009
Stanje 1. januarja	-	-
Spremembe v letu:		
Prenos iz DFN	24.554.570	-
Stanje 31. december	24.554.570	-

1. Ostale finančne naložbe za prodajo

V letu 2010 je Skupina, zaradi nameravane prodaje iz dolgoročnih finančnih naložb, med za prodajo razpoložljiva kratkoročna finančna sredstva sredstva prenesla še naslednje naložbe: naložbo v delnice Elektro Maribor, d. d., v vrednosti 6.728.124 EUR (5,74 %), v delnice Zavarovalnice Triglav v vrednosti 6.771.869 EUR (1,7 %), v delnice Probanke, d. d., v vrednosti 5.217.259 EUR (6,27 %), v delnice Premogovnika Velenje v vrednosti 4.000.000 EUR (7,09 %), v delnice Elektra Gorenjska, d. d., v vrednosti 947.333 EUR (1,6 %), v delnice družbe Ceste Mostovi Celje, d. d., v vrednosti 238.355 EUR (5,49 %) ter naložbe v vzajemne sklade Probanka Alfa, Perspektiva, Triglav rentna, NLB skladi in vzajemni sklad Primus.

V letu 2011 je Skupina že realizirala prodajo naložb v Zavarovalnico Triglav, v NLB sklad naložbo v Vzajemni sklad Primus.

Za zavarovanje dolgoročnih in kratkoročnih posojil pri bankah je Skupina zastavila: 213.115 delnic (6,27 %) Probanke, d. d., Maribor, 270.648 delnic Elektro Gorenjske oz. 1,6 % vseh delnic, 307.623 delnic Zavarovalnice Triglav, d. d., (1,15 %) in 1.271 delnic Telekomu v skupni vrednosti 11.691.074 EUR.

12. B. Izvedeni finančni instrumenti

(v EUR)	2010	2009
Izvedeni finančni instrumenti	-	1.213.547
Skupaj	-	1.213.547

Skupina med izvedenimi finančnimi instrumenti izkazuje opcijsko pogodbo za nakup delnic družbe Birra Peja, Sh. a., Peč, ki je bila konec leta 2010 ocenjena s strani pooblaščenega ocenjevalca vrednosti podjetij. Na osnovi cenoitve znaša njegova poštena vrednost nič EUR, zato je Skupina med finančnimi odhodki izkazala slabitev omenjenega instrumenta v vrednosti 1.202.286 EUR.

13. Dobroimetje pri bankah, čeki in gotovina

(v EUR)	2010	2009
Dobroimetje pri bankah	1.208.426	809.445
Gotovina v blagajni in prejeti čeki	33.280	32.550
Denarna sredstva v tuji valuti	37.248	75.539
Denar na poti	355.159	74.123
Prenos na nekratkoročna sredstva za prodajo - SPLIT	(10.564)	-
Prenos na nekratkoročna sredstva za prodajo - DELO	(232.179)	-
Skupaj	1.391.370	991.657

Dobroimetje pri bankah, čeki in gotovina odražajo pošteno vrednost.

14. Aktivne časovne razmejitve

(v EUR)	2010	2009
Aktivne časovne razmejitve	476.844	541.321
Prenos na sredstva za prodajo - SPLIT	(5.147)	-
Prenos na sredstva za prodajo - DELO	(261.128)	-
Skupaj	210.569	541.321

Aktivne časovne razmejitve se nanašajo na kratkoročno odložene stroške oz. odhodke in kratkoročno nezaračunane prihodke.

15. Kapital večinskega lastnika

Kapital Skupine sestavljajo vpoklicani kapital, kapitalske rezerve, rezerve iz dobička, preneseni dobiček ali izguba iz prejšnjih let, presežek iz prevrednotenja finančnih naložb, razvrščenih v skupino za prodajo ter predhodno še ne razdeljeni dobiček ali še neporavnana izguba poslovnega leta.

Osnovni kapital se pojavlja kot delniški kapital (kapital z deleži ali kapitalska vloga). Deli se na vpoklicani osnovni kapital in nevpoklicani osnovni kapital. Nevpoklicani osnovni kapital je odbitna postavka od osnovnega kapitala.

Vpoklicani kapital Skupine je opredeljen v statutu družbe in znaša 36.503.305 EUR. Razdeljen je na 8.747.652 navadnih prosto prenosljivih imenskih kosovnih delnic. Vsaka delnica daje lastniku pravico glasovanja na letni skupščini delničarjev in do udeležbe v dobičku.

Kapitalske rezerve na dan 31.12.2010 znašajo 78.908.924 EUR. Kapitalske rezerve so bile v preteklih letih oblikovane iz naslova vplačanega presežka kapitala, nastalega ob obeh izvedenih dokapitalizacijah iz vplačil delničarjev, ki so presegala nominalno vrednost vplačanih delnic ter iz splošnega prevrednotovalnega popravka kapitala. Vrednost vplačanega presežka kapitala je znašala 79.231.564 EUR, vrednost splošnega prevrednotovalnega popravka kapitala pa 23.146.157 EUR.

Med rezervami so izkazane zakonske rezerve v vrednosti 3.650.330 EUR, rezerve za lastne delnice v vrednosti 812.304 EUR, lastne delnice kot odbitne postavke v vrednosti 812.304 EUR ter druge rezerve iz dobička. Zakonske rezerve se smejo porabiti za pokrivanje izgub in dokapitalizacijo. V letu 2010 se vrednost rezerv ni spremenila. Med lastnimi delnicami so izkazane delnice PILR, RARG, PULG in FRAG. Skupina ima na zadnji dan leta 2010 v lasti 41.324 lastnih delnic PILR, 85 delnic PULG, 13.194 delnic RARG in 1.646 delnic FRAG. Vrednost delnic PILR na dan 31.12.2010 znaša 660.564 EUR, vrednost delnic odvisnih družb pa 151.740 EUR. V lasti Pivovarne Laško, d. d., je 755 delnic PILR v vrednosti 20.498 EUR in v odvisnih družbah pa 40.569 delnic v vrednosti 1.138.375 EUR. Skupina je v letu 2010 odtujila 3.297 lotov lastnih delnic PILR v vrednosti 52.587 EUR.

Čisti poslovni izid iz preteklih let se je povečal iz naslova črpanja presežka iz prevrednotenja za del amortizacije prevrednotenih nepremičnin.

Presežek iz prevrednotenja se je zmanjšal za učinke prevrednotenja finančnih sredstev, namenjenih prodaji, na novo pošteno vrednost v višini 2.935.277 EUR ter povečal za sorazmerni del učinka iz naslova prevrednotenij opredmetenih osnovnih sredstev v vrednosti 5.684.863 EUR, pri čemer znaša delež v prevrednotenju osnovnih sredstev Skupine Mercator 5.157.440 EUR. Iz naslova prevrednotenij je Skupina v letu 2010 oblikovala terjatve za odloženi davek v vrednosti 878.745 EUR, ki znižujejo presežek iz prevrednotenja.

Kapital skupine se je v letu 2010 znižal za prevedbene rezerve iz naslova tečajnih razlik pri prevedbi tujih podjetij v vrednosti 6.586.094 EUR. Iz naslova udeležbe v spremembah kapitala Skupine Mercator se je kapital Skupine Pivovarna Laško zmanjšal za 6.655.401 EUR.

Lastniška struktura kapitala na dan 31. decembra 2010 je naslednja:

Delničar	Udeležba v %
NLB, d. d.	23,512 %
Kapitalska družba, d.d.	7,059 %
Hypo Alpe-Adria-Bank AG	7,036 %
Probanka, d. d.	7,029 %
GB, d. d. Kranj	6,201 %
Skagen Kon-tiki Verdipapirfond	5,708 %
NFD 1 Delniški investicijski sklad, d. d.	5,104 %
Abanka, d. d.	3,263 %
Banka Celje, d. d.	2,886 %
Banka Koper, d. d., Dvojezična firma: Banka	2,635 %
Infond Holding, d. d., - v stečaju	2,330 %
CPM, d. d.	1,622 %
D.S.U., d. o. o.	1,557 %
Infond, d. o. o., - PE Uravnoteženi vzajemni	1,410 %
Probanka upravljanje, d. o. o., - PE Vzajemni	1,129 %
Nova KBM, d. d.	1,002 %
Ostali mali delničarji	20,516 %
Skupaj	100,000 %

16. Kapital manjšinskih lastnikov

Kapital manjšinskih lastnikov na zadnji dan leta 2010 znaša 9.557.633 EUR in je v primerjavi z letom 2009 manjši za 419.434 EUR. Manjšinski kapital se je v letu 2010 zmanjšal za ugotovljeno izgubo v vrednosti 244.204 EUR, za izplačilo dividend v višini 75.112 EUR ter za prevrednotenje osnovnih sredstev v višini 41.849 EUR in finančnih naložb na pošteno vrednost v višini 205.691 EUR.

17. Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve

17. A. Dolgoročne obveznosti do zaposlencev

(v EUR)	2010	2009
Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	6.972.137	6.325.573
Prenos na obveznosti za nekratkoročna sredstva za prodajo - FRUCTAL	(1.163.282)	-
Prenos na obveznosti za nekratkoročna sredstva za prodajo - SPLIT	(956.251)	-
Prenos na obveznosti za nekratkoročna sredstva za prodajo - DELO	(2.064.443)	-
Skupaj	2.788.161	6.325.573

Rezervacije so oblikovane za ocenjene obveznosti izplačila odpravnin in jubilejnih nagrad, kot dolgoletnega službovanja zaposlenih, na dan bilance stanja, diskontirano na sedanjo vrednost in temeljijo na aktuarskih izračunih. Posamezne družbe v Skupini so same opravile izračun rezervacij za ocenjene pokojnine in jubilejne nagrade na podlagi izračuna in metodologije pooblaščenega aktuarja iz preteklih let.

Zaposlenim po kolektivni pogodbi in zaposlenim po individualni pogodbi, razen upravi, pripada ob upokojitvi odpravnina v višini dveh povprečnih mesečnih bruto plač v

Republiki Sloveniji za pretekle tri mesece, oziroma v višini dveh delavčevih plač, če je to zanj ugodnejše. Jubilejne nagrade se zaposlenim izplačujejo glede na skupno delovno dobo, in sicer 50 % ali 75 % ali 100 % povprečne neto plače v družbi za pretekle tri mesece za dopolnjenih 10 ali 20 ali 30 let skupne delovne dobe. Izbrana diskontna stopnja znaša 4,9 %.

17. B. Rezervacije

(v EUR)	2010	2009
Dolgoročne pasivne časovne razmejitve	3.469.156	3.390.491
Prenos na obveznosti za nekratkoročna sredstva za prodajo - FRUCTAL	(748.437)	-
Prenos na obveznosti za nekratkoročna sredstva za prodajo - SPLIT	(234.092)	-
Prenos na obveznosti za nekratkoročna sredstva za prodajo - DELO	(468.830)	-
Skupaj	2.017.797	3.390.491

Dolgoročne rezervacije se nanašajo na nerešene tožbe v odvisnih družbah in so oblikovane na podlagi odvetniških mnenj in ocen.

Gibanje dolgoročnih rezervacij in pasivnih časovnih razmejitev

(v EUR)	Odpravnine ob upokojitvi	Jubilejne nagrade	Drugo	Skupaj
Stanje 1.1.2010	5.261.155	1.064.418	3.390.491	9.716.064
Povečanje	1.585.293	636.367	415.414	2.637.074
Zmanjšanje - črpanje	(524.242)	(163.922)	(414.083)	(1.102.247)
Zmanjšanje - odpravljene	(522.109)	(7.386)	(280.103)	(809.598)
Stanje 31.12. 2010	5.800.097	1.529.477	3.111.719	10.441.293
Prenos na obveznosti za nekratkor. sredstva za prodajo - FRUCTAL	(788.592)	(374.690)	(748.437)	(1.911.719)
Prenos na obveznosti za nekratkor. sredstva za prodajo - SPLIT	(956.251)	-	(234.092)	(1.190.343)
Prenos na obveznosti za nekratkor. sredstva za prodajo - DELO	(2.064.443)	-	(468.830)	(2.533.273)
Stanje 31.12. 2010	1.990.811	1.154.787	1.660.360	4.805.958

V letu 2010 je Skupina dodatno oblikovala dolgoročne rezervacije za odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade v vrednosti 2.221.660 EUR ter le-te črpala oz. odpravila v vrednosti 1.217.659 EUR. Druge rezervacije so se v letu 2010 zmanjšale za 278.772 EUR.

18. Dolgoročne obveznosti

18. A. Dolgoročne finančne obveznosti

(v EUR)	2010	2009
Dolgoročno dobljena posojila pri bankah	163.007.254	267.156.576
Dolgoročno dobljena posojila pri drugih družbah	71.019	-
Skupaj	163.078.273	267.156.576
Prenos na kratkoročne finančne obveznosti	(69.190.134)	(139.895.170)
Skupaj	93.888.139	127.261.406
Prenos na obveznosti za nekratkoročna sredstva za prodajo - FRUCTAL	(5.244.452)	-
Prenos na obveznosti za nekratkoročna sredstva za prodajo - SPLIT	(1.221.187)	-
Prenos na obveznosti za nekratkoročna sredstva za prodajo - DELO	(3.158.602)	-
Skupaj	84.263.898	127.261.406

Zapadlost dolgoročnih finančnih obveznosti

(v EUR)	2010	2009
Zapadlost od 4 do 6 let	5.316.174	8.561.596
Zapadlost od 2 do 4 let	34.019.778	53.797.560
Zapadlost od 1 do 2 let	54.481.168	64.902.313
Kratkoročni del dolgoročnih finančnih obveznosti	69.190.134	139.895.175
Skupaj	163.007.254	267.156.644

Obrestna mera za dolgoročna posojila Skupine se je v letu 2010 v povprečju gibala med 4,12 % in 5,6 % oziroma 6-mesečni EURIBOR + 3,25 % do 4 %.

Gibanje dolgoročnih finančnih obveznosti

(v EUR)	Glavnica dolga 1.1.2010	Nova posojila v letu 2010	Spremembe iz kratkoroč- nega	Prenos med kratkoročna pos.	Odplačila v letu 2010	Glavnica dolga 31.12.2010	Del, ki zapade v letu 2011	Dolgoročni del
Banka 1	19.934.459	2.000.000	-	-	5.228.488	16.705.971	6.056.931	10.649.040
Banka 2	145.209.450	8.577.229	-	22.289.371	30.796.557	100.700.751	40.109.797	60.590.954
Banka 3	3.254.856	386.000	2.500.000	-	2.084.103	4.056.753	1.279.582	2.777.171
Banka 4	-	-	5.230.000	-	220.000	5.010.000	1.320.000	3.690.000
Banka 5	85.571	5.000.000	-	-	74.414	5.011.157	814.727	4.196.430
Banka 6	5.000.000	-	-	-	2.000.000	3.000.000	2.000.000	1.000.000
Banka 7	58.500.000	-	-	58.500.000	-	-	-	-
Banka 8	7.000.000	-	-	-	7.000.000	-	-	-
Banka 9	2.187.500	-	-	-	625.000	1.562.500	1.562.500	-
Banka 10	4.500.000	-	-	-	700.000	3.800.000	3.800.000	-
Banka 11	5.000.000	1.000.000	-	-	-	6.000.000	3.280.303	2.719.697
Banka 12	6.557.376	-	-	-	1.442.624	5.114.752	5.114.752	-
Banka 13	-	-	5.000.000	-	-	5.000.000	1.170.213	3.829.787
Banka 14	1.846.000	-	-	-	1.117.103	728.897	710.884	18.013
Banka 15	3.268.864	-	-	-	733.641	2.535.223	1.332.052	1.203.171
Banka 16	4.812.500	-	-	-	1.031.250	3.781.250	638.393	3.142.857
Skupaj banke	267.156.576	16.963.229	12.730.000	80.789.371	53.053.180	163.007.254	69.190.134	93.817.120

V letu 2010 je Skupina najela 16.963.229 EUR novih dolgoročnih posojil. Iz kratkoročnih posojil je pridobila 12.730.000 EUR dolgoročnih posojil ter odplačala je

53.026.599 EUR obstoječih posojil. V letu 2010 zapade v plačilo 69.190.134 EUR dolgoročnih dolgov, ki so izkazana kot kratkoročna posojila.

Dolgoročne finančne obveznosti Skupine so zavarovane z zastavo vrednostnih papirjev, nepremičnin in premičnin. Za zavarovanje dolgoročnih dolgov je Skupina zastavila 429.339 delnic Pivovarne Union, d. d., oz. 95,2 % vseh delnic, 644.794 delnic Poslovnega sistema Mercator, d. d., oz. 17,2 % vseh delnic omenjene družbe in 464.390 delnic družbe Fructal, d. d., oz. 18,53 % vseh delnic in 270.648 delnic Elektro Gorenjske oz. 1,6 % vseh delnic. Knjigovodska vrednost zastavljenih delnic na dan 31.12.2010 znaša 269.336.026 EUR. Del dolgoročnih dolgov je zavarovan s hipoteko v vrednosti 18.621.404 EUR, del pa z zastavo premičnin, katerih vrednost na zadnji dan leta 2010 znaša 2.463.153 EUR. Vrednost vseh neodplačanih, z delnicami, hipoteko, zastavo premičnin in terjatev zavarovanih dolgoročnih dolgov na dan 31.12.2010 znaša 82.701.398 EUR, medtem ko je posojilo v vrednosti 1.562.500 EUR nezavarovano.

Izkazana vrednost dolgoročnih finančnih obveznosti odraža pošteno vrednost.

18. B. Dolgoročne poslovne obveznosti

(v EUR)	2010	2009
Druge dolgoročne poslovne obveznosti	6.501	11.476
Prenos na obveznosti za nekratkoročna sredstva za prodajo - SPLIT	(6.501)	
Skupaj	-	11.476

18. C. Dolgoročne obveznosti za odloženi davek

Dolgoročne obveznosti za odloženi davek so izračunane na osnovi začasnih razlik z upoštevanjem metode obveznosti ter davčnih stopenj, ki bodo veljale v letu, ko bodo terjatve oz. obveznosti za odloženi davek realizirane. Davčna stopnja za obračun davka od dohodka pravnih oseb v letu 2010 znaša 20 %.

(v EUR)	Poštena vrednost (zemljišča zgradbe)	Poštena vrednost (finančna sredstva)	Poštena vrednost (blagovne znamke)	Ostalo	Skupaj
OBVEZNOST ZA ODLOŽENI DAVEK					
1. januar 2009	4.264.229	84.030	25.554.498	133.088	30.035.845
Sprememba v izkazu poslovnega izida	(93.172)	-	(5.915.596)	(20.443)	(6.029.211)
Sprememba v izkazu vseobseg. donosa	37.847	97.739	-	(41)	135.545
31. december 2009	4.208.904	181.769	19.638.902	112.604	24.142.179
Sprememba v izkazu poslovnega izida	(11.746)	-	(3.793.887)	28.291	(3.777.342)
Sprememba v izkazu vseobseg. donosa	53.688	(73.863)	-	(41)	(20.216)
31. december 2010	4.250.846	107.906	15.845.015	140.854	20.344.621
Prenos na obvez. povezane s skupino sred. za odtujitev - FRUCTAL	(762.910)	(36.442)	(2.466.967)	-	(3.266.319)
Prenos na obvez. povezane s skupino sred. za odtujitev - DELO	(1.643.034)	-	(4.085.836)	-	(5.728.870)
31. december 2010	1.844.902	71.464	9.292.212	140.854	11.349.432

Dolgoročna obveznost za odloženi davek na dan 31.12.2010 znaša 11.349.432 EUR in se nanaša na vrednost ugotovljenega presežka iz prevrednotenja za finančna sredstva, namenjena prodaji v vrednosti 71.464 EUR, na prevrednotenje blagovnih znamk Pivovarne Union v vrednosti 9.292.212 EUR, na prevrednotenje nepremičnin Skupine v vrednosti 1.844.902 EUR ter na ostala prevrednotenja v vrednosti 140.854 EUR. Dolgoročne obveznosti za odloženi davek v izkazu finančnega položaja znižujejo dolgoročne terjatve za odloženi davek.

19. Kratkoročne obveznosti

19. A. Kratkoročne poslovne obveznosti

(v EUR)	2010	2009
Kratkoročne obveznosti do družb v Skupini kot dobaviteljev	68.946	1.228.415
Kratkoročne obveznosti do drugih dobaviteljev	30.386.922	26.917.991
Kratkoročne poslovne obveznosti do drugih:		
do zaposlencev	4.897.704	5.176.881
do države	9.284.076	8.328.506
Kratkoročne obveznosti za predujme	707.106	617.804
Druge kratkoročne obveznosti	2.716.187	2.553.489
Skupaj	48.060.941	44.823.086
Prenos na obveznosti za nekratkoročna sredstva za prodajo - FRUCTAL	(9.040.150)	-
Prenos na obveznosti za nekratkoročna sredstva za prodajo - SPLIT	(2.298.029)	-
Prenos na obveznosti za nekratkoročna sredstva za prodajo - DELO	(6.086.262)	-
Skupaj	30.636.500	44.823.086

Kratkoročne poslovne obveznosti na dan 31.12.2010 znašajo pred prenosom na obveznosti za nekratkoročna sredstva za prodajo 48.060.941 EUR, kar je 3.237.855 EUR več kot na zadnji dan preteklega leta. Skupina Pivovarna Laško je na dan 31.12.2010 v skladu z MSRP 5 na obveznosti, povezane s skupino sredstev za odtujitev prenesla 17.424.441 EUR kratkoročnih poslovnih obveznosti.

19. B. Kratkoročne obveznosti za plačilo davkov

(v EUR)	2010	2009
Kratkoročne obveznosti za plačilo davka	9.537	1.651.622
Prenos na obveznosti za nekratkoročna sredstva za prodajo - DELO	(9.537)	-
Skupaj	-	1.651.622

19. C. Kratkoročne finančne obveznosti

(v EUR)	2010	2009
Kratkoročni del dolgoročnih finančnih obveznosti	69.190.134	139.868.585
Kratkoročne finančne obveznosti za obresti iz posojil	2.538.036	2.945.214
Kratkoročno dobljena posojila pri družbah v Skupini	-	2.045.977
Kratkoročno dobljena posojila pri bankah	259.895.460	176.956.656
Druge kratkoročne obveznosti iz financiranja	6.265.335	5.033.019
Skupaj	337.888.965	326.849.451
Prenos na obveznosti za nekratkoročna sredstva za prodajo - FRUCTAL	(8.804.938)	-
Prenos na obveznosti za nekratkoročna sredstva za prodajo - SPLIT	(2.138.564)	-
Prenos na obveznosti za nekratkoročna sredstva za prodajo - DELO	(13.664.790)	-
Skupaj	313.280.673	326.849.451

Kratkoročne finančne obveznosti Skupine na dan 31.12.2010 pred prenosom na obveznosti za nekratkoročna sredstva za prodajo znašajo 337.888.965 EUR in so se v primrjavi s preteklim letom povečale za 11.039.514 EUR. Skupina Pivovarna Laško je na dan 31.12.2010 v skladu z MSRP 5 na obveznosti, povezane s skupino sredstev za odtujitev prenesla 24.608.292 EUR kratkoročnih finančnih obveznosti.

Gibanje kratkoročnih obveznosti

(v EUR)	Stanje dolga 1.1.2010	Nova posojila v letu 2010	Kratkor. del dolgoročnih fin. obveznosti	Prenos na dolgoročna posojila	Odplačila v letu 2010	Stanje dolga 31.12.2010
Banka 1	111.182.610	43.860.700	40.109.797	-	73.637.609	121.515.498
Banka 2	7.532.634	217.435	1.279.582	-	4.750.069	4.279.582
Banka 3	17.352.882	94.035.730	6.056.931	-	90.431.122	27.014.421
Banka 4	-	2.497.454	-	-	-	2.497.454
Banka 5	70.900.000	-	-	-	5.000.000	65.900.000
Banka 6	7.400.000	-	-	-	69.817	7.330.183
Banka 7	11.573.771	27.724.000	5.114.752	-	30.297.771	14.114.752
Banka 8	8.326.667	-	3.280.303	-	1.546.667	10.060.303
Banka 9	10.080.535	28.945.000	814.727	-	34.025.535	5.814.727
Banka 10	5.780.000	-	1.320.000	-	5.780.000	1.320.000
Banka 11	-	2.000.000	-	-	-	2.000.000
Banka 12	15.000.000	7.000.000	-	-	7.600.000	14.400.000
Banka 13	7.000.000	-	2.000.000	-	2.000.000	7.000.000
Banka 14	-	1.000.000	-	-	-	1.000.000
Banka 15	25.288.453	4.200.000	1.170.213	5.000.000	7.048.571	18.610.095
Banka 16	14.618.658	-	710.884	-	1.218.658	14.110.884
Banka 17	863.031	2.131.720	-	-	-	2.994.751
Banka 18	800.000	2.000.000	3.800.000	-	1.100.000	5.500.000
Banka 19	625.000	-	1.562.500	-	625.000	1.562.500
Banka 20	1.036.000	-	1.332.052	-	1.036.000	1.332.052
Banka 21	1.375.000	-	638.393	-	1.375.000	638.393
Banka 22	90.000	-	-	-	-	90.000
Skupaj banke	316.825.241	215.612.039	69.190.134	5.000.000	267.541.819	329.085.595

Izkazana vrednost kratkoročnih finančnih obveznosti odraža pošteno vrednost.

Za zavarovanje kratkoročnih posojil pri bankah je Skupina zastavila 667.444 delnic (100 %) Dela, d. d., 3.739.803 delnic (73,88 %) Radenske, d. d., 10.956 delnic (2,4%) Pivovarne Union, d.d., 217.531 delnic (5,78%) Poslovnega sistema Mercator, d.d., 213.115 delnic (6,27 %) Probanke, d. d., Maribor ter 645.003 delnic (20,6 %) Thermane, d. d., Laško, 1.219.513 delnic Fructala, d. d., (48,67 %), 307.623 delnic Zavarovalnice Triglav, d. d. in 1.271 delnic Telekom. Knjigovodska vrednost zastavljenih delnic na osnovi podatkov iz posamičnih računovodskih izkazov, v katerih so določene delnice vrednotene po zgodovinskih nabavnih vrednostih, znaša na dan 31.12.2010 151.441.306 EUR. Del kratkoročnih dolgov je zavarovan še s hipoteko in z zastavo premičnin ter naložbenih nepremičnin. Knjigovodska vrednost zastavljenih nepremičnin premičnin, naložbenih nepremičnin na dan 31.12.2010 znaša 54.668.176 EUR. Kratkoročna posojila družbe so zavarovana še s terjatvami, katerih vrednost na dan 31.12.2010 znaša 21.860.000 EUR ter z zastavo blagovnih znamk Pivovarne Laško, d. d., v vrednosti 50.000.000 EUR. Vrednost vseh neodplačanih, z delnicami, hipoteko, zastavo premičnin, naložbenih nepremičnin in terjatev zavarovanih kratkoročnih dolgov na dan 31.12.2010 znaša 329.085.594 EUR.

Povprečna efektivna obrestna mera za najeta kratkoročna posojila se giblje med 5,25 in 5,9 % fiksno oz. variabilno 3-mesečni EURIBOR, povečan za 5,15 odstotne točke.

20. Pasivne časovne razmejitve

(v EUR)	2010	2009
Kratkoročne pasivne časovne razmejitve	6.961.970	8.888.661
Prenos na obveznosti za nekratkoročna sredstva za prodajo - SPLIT	(9.752)	-
Prenos na obveznosti za nekratkoročna sredstva za prodajo - DELO	(2.227.039)	-
Skupaj	4.725.179	8.888.661

Pasivne časovne razmejitve se nanašajo predvsem na vnaprej vračunane stroške za neizkoriščene dopuste zaposlenih in obračunane odpravnine za tehnološke viške.

21. Analiza prihodkov iz prodaje in stroškov

21. A. Analiza prihodkov iz prodaje po trgih

(v EUR)	2010	2009
Prihodki od prodaje proizvodov in storitev v Sloveniji	259.541.341	252.285.574
Prihodki od prodaje proizvodov in storitev na tujem trgu	45.053.217	47.015.590
Prihodki od prodaje materiala in trgovskega blaga v Sloveniji	1.453.757	25.177.112
Prihodki od prodaje materiala in trgovskega blaga na tujem trgu	369.839	2.548.570
Skupaj	306.418.154	327.026.846

21. B. Analiza prihodkov iz prodaje po državah

(v EUR)	2010	2009
Prihodki iz prodaje v Sloveniji	260.995.099	277.462.685
Prihodki iz prodaje na tujem trgu	45.423.056	49.564.161
Skupaj	306.418.155	327.026.846

Prihodki iz prodaje na tujih trgih so bili realizirani pretežno iz prodaje na trge bivše Jugoslavije in trge Evropske unije.

21. C. Drugi poslovni prihodki

Drugi poslovni prihodki znašajo 4.744.413 EUR. Med drugimi poslovnimi prihodki so izkazani prihodki od prodaje osnovnih sredstev, izterjane terjatve, za katere je bil v preteklih letih oblikovan popravek vrednosti terjatev, prihodki iz odprave dolgoročnih rezervacij ter prejete subvencije.

21. D. Analiza stroškov po kategorijah

(v EUR)	2010	2009
Stroški materiala, surovin in trgovskega blaga	114.878.082	126.255.327
Stroški storitev	82.813.997	74.530.564
Amortizacija	24.441.457	28.000.182
Stroški plač	43.425.485	44.566.288
Dajatve na plače za socialno varnost	7.816.758	7.638.151
Drugi stroški dela	8.697.008	12.266.871
Prevrednotovalni poslovni odhodki pri stalnih sredstvih	27.209.030	36.883.116
Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih	1.173.258	2.979.151
Stroški rezervacij	2.287.988	1.085.846
Drugi poslovni odhodki	7.331.428	7.832.328
Skupaj	320.074.491	342.037.824

Poslovni odhodki znašajo brez slabitve blagovnih znamk in dobrega imena Dela in Fructala 295.644.929 EUR. V letu 2010 je Skupina slabila dobro ime in blagovno znamko družbe Delo, d. d., v vrednosti 8.543.891 EUR ter dobro ime in blagovno znamko družbe Fructal, d. d., v vrednosti 15.885.671 EUR. Stroški materiala, surovin in trgovskega blaga, so v primerjavi s preteklim letom manjši za 11.377.245 EUR, kar je predvsem posledica zmanjšane obsega prodaje. Stroški storitev so v primerjavi s preteklim letom večji za 8.283.433 EUR, predvsem na račun stroškov marketinga.

21. E. Stroški po funkcionalnih skupinah

Leto 2010 (v EUR)	Proizvajalni stroški prodanih proizvodov in blaga	Stroški prodajanja	Stroški splošnih dejavnosti	Skupaj
Stroški materiala in surovin in trgovskega blaga	108.365.808	2.391.772	4.120.502	114.878.082
Stroški storitev	24.048.304	47.234.280	11.531.413	82.813.997
Amortizacija	19.193.525	2.390.953	2.856.979	24.441.457
Stroški dela	37.170.981	9.616.971	13.151.299	59.939.251
Prevred. poslovni odhodki pri stalnih sredstvih	66.985	30.185	27.111.860	27.209.030
Prevred. poslovni odhodki pri obratnih sredstvih	4.831	1.055.717	112.710	1.173.258
Stroški rezervacij	193.661	95.282	1.999.045	2.287.988
Drugi stroški	2.707.780	1.598.795	3.024.853	7.331.428
Skupaj	191.751.875	64.413.955	63.908.661	320.074.491

Stroški revizije Skupine Pivovarna Laško za leto 2010 so znašali 174.223 EUR in drugih revizijskih storitev 14.000 EUR.

Leto 2009 (v EUR)	Proizvajalni stroški prodanih proizvodov in blaga	Stroški prodajanja	Stroški splošnih dejavnosti	Skupaj
Stroški materiala in surovin in trgovskega blaga	112.228.473	10.826.574	3.200.280	126.255.327
Stroški storitev	21.140.387	42.562.360	10.827.817	74.530.564
Amortizacija	22.391.098	2.729.421	2.879.663	28.000.182
Stroški dela	40.863.933	8.834.470	14.772.907	64.471.310
Prevred. poslovni odhodki pri stalnih sredstvih	93.129	780.870	36.009.117	36.883.116
Prevred. poslovni odhodki pri obratnih sredstvih	-	1.886.356	1.092.795	2.979.151
Stroški rezervacij	460.135	50.425	575.286	1.085.846
Drugi stroški	3.517.986	434.958	3.879.384	7.832.328
Skupaj	200.695.141	68.105.434	73.237.249	342.037.824

22. Neto finančni odhodki

(v EUR)	2010	2009
Finančni prihodki brez tečajnih razlik	2.275.371	5.572.492
Finančni prihodki na podlagi deležev iz dobička	589.378	321.820
Finančni prihodki iz danih posojil	1.455.427	5.088.402
Finančni prihodki iz poslovnih terjatev	228.210	162.270
Finančni prihodki iz prodaje vrednostnih papirjev	2.356	-
Finančni odhodki brez tečajnih razlik	(27.130.311)	(210.387.002)
Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb	(5.273.215)	(187.453.091)
Finančni odhodki iz finančnih obveznosti	(21.763.578)	(22.529.632)
Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	(93.518)	(404.279)
Tečajne razlike iz financiranja	(218.049)	11.305
Negativne tečajne razlike	(277.536)	(38.739)
Pozitivne tečajne razlike	59.487	50.044
Neto finančni odhodki	(25.072.989)	(204.803.205)

Presežek finančnih odhodkov brez udeležbe v dobičku pridruženih družb nad finančnimi prihodki za leto 2010 znaša 25.072.989 EUR in so predvsem posledica presežka finančnih odhodkov iz naslova prejetih posojil nad finančnimi prihodki iz naslova danih posojil. Negativni rezultat iz naslova obresti znaša 21.763.578 EUR.

Obenem skupina izkazuje finančne odhodke iz naslova oslabitev finančnih naložb v vrednosti 5.273.215 EUR. Slabitev se nanašajo na slabitev naložb v delnice družb: Večer, d. d., v vrednosti 2.029.096 EUR, Thermane, d. d., v vrednosti 1.244.287 EUR, Elektro Maribor v vrednosti 384.464 EUR, Elektro Gorenjska, d. d., v vrednosti 27.065 EUR, Zvon ena v vrednosti 371.385 EUR in Eurofruit, d. d., v vrednosti 14.093 EUR. Na osnovi cenitve pooblaščenega ocenjevalca vrednosti podjetij je Skupina pripoznala slabitev opcije za nakup dodatnega deleža družbe Birra Peja v vrednosti 1.202.286 EUR.

23. Delež (izgube) / dobička v pridruženih družbah

(v EUR)	2010	2009
Delež (izgube) / dobička v pridruženih družbah	4.112.331	10.136.031
Skupaj	4.112.331	10.136.031

Delež v dobičku pridruženih družb se nanaša na udeležbo v dobičku Poslovnega sistema Mercator, d. d., v vrednosti 7.092.044 EUR in na udeležbo v izgubi Thermane, d. d., v vrednosti 349.713 EUR ter na udeležbo v izgubi Birre Peje, Sh. a., v vrednosti 2.630.000 EUR.

24. Davek iz dobička

(v EUR)	2010	2009
Tekoči davek	1.005.670	2.779.391
Odloženi davek	(6.033.538)	(40.576.837)
Skupaj	(5.027.868)	(37.797.446)

Odloženi davek, ki vpliva na poslovni izid, je prikazan v tabeli gibanja dolgoročnih terjatev za odloženi davek (pojasnilo 7) in v tabeli gibanja dolgoročnih obveznosti za odloženi davek (pojasnilo 18. C).

Davek od dobička Skupine se razlikuje od teoretičnega zneska davka, ki bi se pojavil ob uporabi temeljne davčne stopnje domače države. Davčna osnova je izračunana kot razlika med davčno priznanimi prihodki in davčno priznanimi odhodki na ravni vsake posamične družbe v Skupini. V primeru presežka davčno priznanih odhodkov nad prihodki družbe izkažejo davčno izgubo, ki jo bo mogoče pokriti iz prihodnjih obdavčljivih prihodkov. V Skupini Pivovarna Laško na dan 31.12.2010 izkazujejo nepokrito davčno izgubo naslednje družbe: Pivovarna Laško, d. d., v višini 1.274.977 EUR, Jadranska pivovara – Split, d. d., v višini 27.561.633 EUR in Fructal, d. d., v višini 521.384,89 EUR.

Davčno osnovo znižujejo davčne olajšave, ki se nanašajo na:

- ✎ olajšave za raziskave in razvoj,
- ✎ olajšave za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje,
- ✎ olajšavo za zaposlovanje invalidnih oseb in
- ✎ olajšave za donacije.

Oblasti lahko preverijo poslovanje družbe, v okviru katere lahko nastanejo dodatne obveznosti plačila davka, obresti za nazaj ali kazni v zvezi z davkom na dobiček ali drugimi davki in prispevki kadarkoli v roku petih let po letu, v katerem bi moral biti davek odmerjen. Uprava podjetja ne pozna nobenih okoliščin, ki bi lahko predstavljale pomembne obveznosti iz tega naslova.

25. Denarni tok iz poslovanja

(v EUR)	2010	2009
Dobiček iz poslovanja obdobja	(9.945.684)	(5.229.918)
Prilagoditve za:		
Amortizacijo opredmetenih OS in naložbenih nepremičnin	23.345.636	27.538.653
Amortizacijo neopredmetenih sredstev	1.095.821	460.450
Odpise dolgoročnih sredstev	27.244.086	36.883.116
Odpise kratkoročnih sredstev	1.138.202	2.979.151
Neto gibanje v rezervacijah	725.229	(661.982)
Izplačilo udeležbe v dobičku pridruženih družb	6.327.373	4.929.175
	59.876.347	72.128.563
Spremembe obratnega kapitala		
Zaloge in nekratkoročna sredstva za prodajo	15.918.998	(8.334.290)
Poslovne terjatve in druge terjatve	(27.406.638)	10.374.438
Poslovne obveznosti in druge obveznosti	16.269.211	(8.249.520)
	4.781.571	(6.209.372)
Denar ustvarjen pri poslovanju	54.712.234	60.689.273

26. Poročanje po odsekih

26. A. Poslovni odseki

Leto 2010 (v EUR)	Pivo	Ostale pijače	Časopisno založniška dejavnost	Ostalo	Skupaj
Čisti prihodki od prodaje po odsekih	143.429.829	106.686.671	53.728.877	26.021.672	329.867.049
Prihodki med odseki	15.820.442	7.239.026	69.171	320.257	23.448.896
Čisti prihodki od prodaje	127.609.387	99.447.645	53.659.706	25.701.415	306.418.153
Poslovni izid iz poslovanja	18.125.778	(18.558.836)	(8.201.132)	(1.251.825)	(9.886.015)
Finančni odhodki (neto)					(27.702.989)
Delež (izgube) / dobička v pridruženih družbah					6.742.331
Poslovni izid pred davki					(30.846.673)
Davek					5.027.868
Poslovni izid obračunskega obdobja					(25.818.805)
Sredstva po odsekih	159.068.556	159.390.693	72.240.500	182.493.514	573.193.263
Blagovne znamke					46.461.058
Dobro ime					17.197.380
Obveznosti po odsekih	355.378.409	75.327.350	34.296.101	39.960.838	504.962.698
Investicije	8.739.010	4.088.024	1.452.545	373.665	14.653.244
Amortizacija	12.920.819	7.976.004	2.920.426	624.208	24.441.457
Prevrednotovalni poslovni odhodki	3.777.707	133.297	41.722	-	3.952.726

Leto 2009 (v EUR)	Pivo	Ostale pijače	Časopisno založniška dejavnost	Ostalo	Skupaj
Čisti prihodki od prodaje po odsekih	150.804.759	112.316.232	53.686.373	36.873.654	353.681.018
Prihodki med odseki	18.560.224	7.699.985	25.480	368.483	26.654.172
Čisti prihodki od prodaje	132.244.535	104.616.247	53.660.893	36.505.171	327.026.846
Poslovni izid iz poslovanja	22.705.007	5.332.510	477.987	(33.745.422)	(5.229.918)
Finančni odhodki (neto)					(204.803.205)
Delež (izgube) / dobička v pridruženih družbah					6.317.072
Poslovni izid pred davki					(203.716.051)
Davek					37.797.446
Poslovni izid obračunskega obdobja					(165.918.605)
Sredstva po odsekih	392.964.881	154.003.298	80.254.884	54.573.083	681.796.146
Obveznosti po odsekih	375.322.378	70.058.403	33.562.043	40.258.942	519.201.766
Investicije	9.714.243	3.711.223	3.699.845	885.904	18.011.215
Amortizacija	13.171.304	8.998.774	2.876.080	781.462	25.827.620
Prevrednotovalni poslovni odhodki	3.494.228	649.407	628.010	-	4.771.645

Prodaja po geografskih odsekih je razkrita v pojasnilu 26. B.

26. B. Geografski odseki

(v EUR)	2010	2009
Čisti prihodek iz prodaje		
Slovenija	258.752.009	277.462.686
Tuji trg	47.666.144	49.564.160
Skupaj	306.418.153	327.026.846
Sredstva		
Slovenija	525.763.815	384.467.058
Tuji trg	47.112.300	36.360.012
Naložbe v pridružene družbe	317.148	138.836.076
Blagovne znamke (Slovenija)	46.461.058	93.194.513
Dobro ime (Slovenija)	17.197.380	29.938.487
Skupaj	636.851.701	682.796.146
Investicije		
Slovenija	13.979.725	16.697.344
Tuji trg	673.519	1.313.871
Skupaj	14.653.244	18.011.215

Čisti prihodki iz prodaje na tujih trgih so bili realizirani pretežno na trgih bivše Jugoslavije, sredstva na tujih trgih pa se nanašajo izključno na sredstva v državah bivše Jugoslavije.

27. Dobiček / izguba na delnico

Čista izguba na delnico se izračuna iz čiste izgube, ki pripada delničarjem, s tehtanim povprečnim številom delnic, ki so v prometu med letom, pri čemer se izključi povprečno število lastnih delnic.

(v EUR)	2010	2009
Dobiček (izguba) večinskih lastnikov	(25.574.602)	(156.950.499)
Število vseh izdanih navadnih delnic	8.747.652	8.747.652
Lastne delnice	42.973	44.621
Tehtano število izdanih navadnih delnic	8.704.679	8.703.031
Čisti dobiček na delnico	(2,94)	(18,03)
Popravljeni čisti dobiček na delnico	(2,94)	(18,03)

28. Celotni vseobsegajoči donos na delnico

(v EUR)	2010	2009
Celotni vseobsegajoči donos večinskih lastnikov	(30.285.944)	(125.426.366)
Število vseh izdanih navadnih delnic	8.747.652	8.747.652
Lastne delnice	42.973	44.621
Tehtano število izdanih navadnih delnic	8.704.679	8.703.031
Vseobsegajoči donos na delnico	(3,48)	(14,41)
Popravljeni vseobsegajoči donos na delnico	(3,48)	(14,41)

29. Dividende na delnico

Matična družba Pivovarna Laško, d. d., v letu 2010 ni izplačala dividend, prav tako jih ni izplačala v letu 2009. V letu 2010 je izplačala dividende le odvisna družba Radenska, d. d. Manjšinski lastniki družbe Radenska, d. d., so prejeli dividendo v vrednosti 75.112 EUR.

30. Finančna tveganja

30. A. Kreditno tveganje

Kreditna tveganja zajemajo vsa tveganja, ki vplivajo na zmanjšanje gospodarske koristi družbe zaradi plačilne nesposobnosti poslovnih partnerjev (kupcev) in neizpolnjevanja njihovih pogodbenih obveznosti. V ta namen Skupina redno nadzira in spremlja finančne terjatve kupcev, tako grosistov kot tudi kupcev detajlistične prodaje. Večinoma posluje Skupina z znanimi in preverjenimi poslovnimi partnerji, katerih boniteto sproti spremlja. Glede na navedeno je za vsakega partnerja določen limit, do katerega je posameznim kupcem dovoljena dobava blaga. Pri kupcih z izrazito nizko stopnjo bonitete pa se poslužuje dobave na osnovi avansnega plačila. Na ta način so kupci omejeni pri dobavah preko njihovih zmožnosti za plačilo. V okviru obvladovanja kreditnega tveganja se Skupina poslužuje medsebojnih in verižnih kompenzacij, ki imajo prav tako pozitivne učinke na zagotavljanje ustreznega denarnega toka Skupine. Terjatve so zavarovane z običajnimi instrumenti za zavarovanje terjatev kot so: menica, bančna garancija in hipoteka. Finančne službe posameznih družb tekoče spremljajo terjatve po poslovnih partnerjih in po zapadlosti ter s sprotno izterjavo tako interno preko lastne službe izterjave kot tudi preko zunanje agencije, velik del terjatev izterja pred sodno izterjavo. Z zaračunavanjem zamudnih obresti, pisnim opominjanjem in v zaključni fazi tudi s sodno izterjavo zapadlih terjatev dosega boljšo plačilno disciplino kupcev in odpise neizterljivih terjatev omejuje na minimum. V letu 2010 Skupina ni zabeležila vrednostno pomembnejših odpisov terjatev zaradi neplačil kupcev. Kreditna tveganja Skupina bvladuje in pomenijo zmerno stopnjo izpostavljenosti.

30. B. Tveganje obrestnih mer

Tveganje obrestnih mer predstavlja možnost spremembe višine referenčne obrestne mere na finančnem trgu, predvsem zaradi že najetih dolgoročnih kreditov v EUR, vezanih na spremenljivo obrestno mero (EURIBOR), ki je sicer v prvi polovici leta 2010 še kazala malenkosten trend padanja, v drugi polovici leta pa se je krivulja gibanja obrnila rahlo navzgor in v tej smeri vztrajala do konca leta. Trend rasti referenčne obrestne mere pa se nadaljuje tudi v letu 2011. Financiranje pod pogoji variabilne obrestne mere predstavlja eno tretjino vsega financiranja Skupine, dve tretjini zadolženosti pa predstavljajo posojila s fiksno obrestno mero. V letu 2010 je Skupina sklenila več poslov obrestne zamenjave in tako zaščitila dobrih 20 % dolgoročnih kreditov pred rastjo referenčne obrestne mere v naslednjih treh letih. V skladu z dolgoročno strategijo Skupine Pivovarne Laško, se v letu 2011 pričakuje znižanje zadolžitve na segmentu financiranja pod variabilnimi pogoji, zato se za sklenitev dodatnih poslov ščitenja obrestne mere Skupina ni odločila. Izpostavljenost Skupine do obrestnih tveganj je še zmeraj visoka vendar obvladljiva.

(v EUR)	Višina obresti	Povprečna obrestna mera v %	Razlika obresti	Zaščita obrestne mere	Zmanjšanje obresti	Sprememba fin.odhodkov - obresti
Dejanski odhodki financiranja iz naslova obresti	20.410.364	5,18	-	-	20.410.364	-
Odhodki v primeru povečanja obrestne mere za 1 %	24.350.589	6,18	3.940.225	(1.032.000)	23.318.589	2.908.225
Odhodki v primeru zmanjšanja obrestne mere za 1 %	16.470.139	4,18	(3.940.225)	-	16.470.139	(3.940.225)
Odhodki v primeru povečanja obrestne mere za 1,5 %	26.320.701	6,68	5.910.337	(1.620.000)	24.700.701	4.290.337
Odhodki v primeru zmanjšanja obrestne mere za 1,5 %	14.500.027	3,68	(5.910.337)	-	14.500.027	(5.910.337)

V primeru, da bi se povprečna obrestna mera povečala za 1 %, bi se odhodki povečali za 3.940.225 EUR, pri 1,5 % pa za 5.910.337 EUR.

Če bi se obrestna mera znižala za 1 % oz 1,5 % bi se odhodki financiranja zmanjšali za 3.940.225 EUR oz. 5.910.337 EUR

30. C. Valutno tveganje

Valutno tveganje je bilo pri poslovanju Skupine v letu 2010 zanemarljivo, saj je bila struktura poslov s tujino pretežno vezana na evro.

30. D. Likvidnostno tveganje

Na dan 31.12.2010 izkazuje Skupina Pivovarna Laško presežek kratkoročnih obveznosti nad kratkoročnimi sredstvi v višini 44.684.966 EUR in predstavlja bistveno zmanjšano likvidnostno tveganje v primerjavi s preteklim letom, ko je znašal presežek kratkoročnih obveznosti 265.956.352 EUR. V skladu s sprejeto petletno strategijo poslovanja Skupine Pivovarne Laško so se v letu 2010 pričeli intenzivno izvajati postopki prodaje vseh nestrategijskih naložb. V teku so postopki prodaje 79,25 % deleža v časopisni družbi Večer, d. d., in 100 % deleža v družbi Delo, d. d. Obenem se intenzivno išče strateški partner za družbo Fructal, d. d. Vzporedno potekajo še postopki prodaje 23,34 % deleža v družbi Poslovni sistem Mercator, d. d., ter vseh ostalih naložb in poslovno nepotrebnega premoženja. V primeru uspešno zaključenih prodajnih postopkov bo Skupina močno zmanjšala svojo zadolženost ter s tem izpostavljenost likvidnostnemu tveganju. Vendar pa se bo znotraj Skupine zadolženost posameznih družb zmanjšala različno. Obstajajo negotovosti o uspešno izvedeni odprodaji finančnih naložb in nepotrebnega premoženja, in tudi ob uspešno izvedenemu dezinvestiranju bo obvladujoča družba Pivovarna Laško, d. d., še vedno ostala prezadolžena, medtem ko bodo imele posamezne odvisne družbe viške prostih likvidnih sredstev. Zato je v planu finančnega prestrukturiranja predvideno izplačilo dividend odvisnih družb. S tem bi obvladujoča družba delno izboljšala svoj likvidnostni položaj in poslovni rezultat. S povečanjem trajnih virov pa bi omogočila ohranjanje in povečevanje vrednosti premoženja svojim lastnikom.

V času do uspešno izvedenih zaključkov prodaj posameznih naložb bo imela Skupina resne likvidnostne težave, ki jih bo lahko uspešno reševala le ob dogovoru z bankami (le-

te nastopajo tako v vlogi upnikov kot tudi v vlogi pomembnih lastnikov Skupine). V primeru neuspešne prodaje premoženja pa je možna rešitev likvidnostnega položaja Skupine le s pridobitvijo novih trajnih virov (dokapitalizacija). V okviru strateških ukrepov finančnega prestrukturiranja pa kot dopolnilo stalnih usklajevanj z bankami o podaljševanju poplačila zapadlih obrokov posojil na nivoju celotne Skupine Pivovarna Laško z bankami potekajo dogovori o možnostih obsežnejšega reprogramiranja posojil na dolgi rok. Dogovori v zvezi z reprogramom dolgov potekajo dnevno, medtem ko do dogovorov glede pridobivanja novih trajnih virov Skupine še ni prišlo.

30. E. Tveganje denarnega toka

Tveganje denarnega toka se odraža v tveganju poštene vrednosti sredstev. Tveganju je mogoče obvladati z izvedenimi finančnimi instrumenti. Skupina v letu 2010 tveganja poštene vrednosti finančnih sredstev ni zavarovala, zato obstaja tveganje, ki je opredeljeno v spodnji tabeli, in se nanaša na delnice Poslovnega sistema Mercator (MELR). Naložba v delnice MELR je sicer vrednotena v skladu s kapitalsko metodo vrednotenja, vendar je potrebno sprotno preverjanje znakov slabitve v primerjavi s tržno vrednostjo, ki je dosežena na organiziranem trgu vrednostnih papirjev na Ljubljanski borzi.

(v EUR)	Pošena vrednost na dan 31.12.2010	Razlika - vpliv na vrednost DFN	Razlika - vpliv na presežek iz prevrednotenja	Razlika - vpliv na obveznost za odloženi davek
Vredn. MELR po kapitalski metodi	132.934.216			
Tržna vrednost MELR na dan 31.12.2010	138.593.226	-	-	-
Povečanje cene za 10 %	152.452.549	13.859.323	11.087.458	2.771.865
Zmanjšanje cene za 10 %	124.733.903	(13.859.323)	(11.087.458)	(2.771.865)
Povečanje cene za 5 %	145.522.887	6.929.661	5.543.729	1.385.932
Zmanjšanje cene za 5 %	131.663.565	(6.929.661)	(5.543.729)	(1.385.932)

V primeru povečanja oz. zmanjšanja vrednosti finančnih naložb, ki so vrednotene po poštenu vrednosti se odraža na povečanju oz. zmanjšanju presežka iz prevrednotenja direktno v kapitalu ter obenem na obveznosti za odloženi davek. V izračun tveganja niso zajete naložbe, vrednotene po nabavni vrednosti, prav tako ne naložbe v pridružene družbe, ki se vrednotijo v skladu s pravili kapitalске metode.

31. Potencialne obveznosti

Potencialne obveznosti se nanašajo na dane garancije oz. poročila v vrednosti 2.083.516 EUR pridruženim družbam za najeta posojila pri bankah ter drugim nepovezanim osebam v vrednosti 470.000 EUR.

Med pogojnimi obveznostmi je potrebno posebej omeniti še potencialno obveznost iz naslova patronatske izjave, ki jo je podpisal g. Boško Šrot, bivši direktor Pivovarne laško, d. d., v januarju leta 2009 in je bila naslovljena na družbo Perutnina Ptuj, d. d. S to izjavo obvladujoča družba Pivovarna Laško, d. d., jamči Perutnini Ptuj, d. d., za izpolnitev obveznosti v višini 20 mio EUR s pripadajočimi obrestmi. Potencialne obveznosti Skupine v letnem poročilu za leto, končano 31.12.2008, niso bile razkrite v

skladu z MSRP. Dne 20.11.2009 je družba Perutnina Ptuj, d. d., na obvladujočo družbo Pivovarno Laško, d. d., naslovila zahtevo za vračilo 11.600.120 EUR. Omenjeni znesek se nanaša na dana posojila, ki jih je na osnovi podpisane patronatske izjave Perutnina Ptuj, d. d., odobrila družbama Center naložbe, d. d., in Infond Holding, d. d. Skupina s pomočjo pravnih strokovnjakov zahtevke proučuje in želi ugotoviti, kakšna je verjetnost, da bo morala zahtevani znesek vrniti. V ta namen je pridobila več pravnih mnenj. Poslovodstvo Skupine na osnovi pridobljenih pravnih mnenj ocenjuje, da za Skupino iz tega naslova ne obstaja obveznost za plačilo zahtevanega zneska, Skupina zato v svojih računovodskih izkazih za zahtevani znesek ni izkazala obveznosti.

Dne 15.2.2011 je Pivovarna Laško, d. d., od Okrožnega sodišča v Celju prejela tožbo v zvezi s patronatsko izjavo, ki naj bi jo g. Boško Šrot kot direktor Pivovarne Laško, d. d., podpisal dne 10.1.2009. V tožbi tožeča stranka Perutnina Ptuj, d. d., zahteva plačilo v višini 10.116.489 EUR z zakonskimi zamudnimi obrestmi od 1.1.2010 dalje do plačila. Pivovarna Laško, d. d., je zoper tožbo vložila na sodišče odgovor na tožbo.

ATVP je dne 9.12.2008 izdala odločbo o Prekršku št. 014-1080-60/2008 zaradi kršitve prevzemne zakonodaje (v Odločbi so odgovorne osebe Pivovarna Union, d. d., Pivovarna Laško, d. d., Radenska, d. d., in odgovorne osebe pri pravnih osebah) in naložilo Skupini plačilo 510.000 EUR globe. Zoper odločbo je bila vložena zahteva za sodno varstvo. Dne 30.11.2010 je bila vložena pritožba, dne 10.12.2010 je ATVP še dodatno vročila citirano sodbo.

Družba Pivovarna Laško, d. d., je skupaj z ostalimi toženimi strankami (Pivovarna Union, d. d., Radensko, d. d., in Infond Holdingom, d. d., v stečaju) prejela s strani 28 tožnikov zahteve za plačilo različnih zneskov odškodnine (skupna višina 408.218,05 EUR), zaradi domnevnega kršenja prevzemne zakonodaje, domnevnega usklajenega delovanja in domnevnega doseženega prevzemnega praga, s strani posameznih delničarjev. Zoper tožbe so bili s strani družbe podani odgovori na tožbo, v nekaterih zadevah pa so že vložene pripravljalne vloge.

Denacionalizacijska upravičenca Michael Wiesler in Barbara Purre-Wiesler (vnuka dr. Antona Šariča) sta dne 20.12.2010 v sodnem nepravdnem postopku na podlagi Zakona o izvrševanju kazenskih sankcij vložila zahtevke za vrnitev zaplenjenega premoženja, ki je bilo podržavljeno Antonu Šariču s sodbo Sodišča slovenske narodne časti. Upravičenca sta ovrednotila premoženje na 14, 5 mio EUR. Dodatno uveljavljata vrnitev 12 blagovnih znamk Radenske, d. d., Radenci in plačilo odškodnine za pravico do mineralne vode oz. zemljišč, na katerih se nahajajo vrelci mineralne vode. Dne 23.12.2010 sta upravičenca po ZIKS opravila vpis v zemljiški knjigi v obliki plombe kot zaznambo spora na vseh zemljiščih, ki so predmet denacionalizacijskega postopka. Vpis zaznambe spora je bil opravljen tudi pri omenjenih blagovnih znamkah Radenske, d. d., Radenci. Pričakuje se dolgotrajen proces razreševanja denacionalizacijskih zahtevkov, ki lahko pomembno vplivajo na poslovanje odvisne družbe Radenska, d. d., in Skupine Pivovarna Laško.

32. Poslovne združitve

V letu 2010 ni bilo poslovnih združitvev.

33. Prejemki posloводства in zaposlenih po individualni pogodbi

Matično družbo Pivovarno Laško, d. d. upravljata uprava in nadzorni svet, prav tako večino družb, povezanih v Skupino Pivovarna Laško in njihove zaslužke za leto 2010 predstavljajo spodnje tabele:

(v EUR)	Fiksni del prejemkov	Drugi prejemki (bonitete)	Odpravnine	Skupaj
POSLOVODSTVO				
Pivovarna Laško, d. d.				
Dušan Zorko	192.000	600	-	192.600
Gorazd Lukman	40.000	600	-	40.600
Robert Šega	40.000	2.004	-	42.004
Skupaj	272.000	3.204	-	275.204
Pivovarna Union, d. d., Ljubljana				
Dušan Zorko	55.800	16.256	-	72.056
Skupaj	55.800	16.256	-	72.056
Skupina Fructal				
Anton Balažič	49.563	6.460	-	56.023
Ales Škraba	50.805	-	-	50.805
Drago Kavšekl	99.000	4.902	-	103.902
Emilija Mitevska	24.249	-	-	24.249
Ilija Vidoevski	23.971	-	-	23.971
Skupaj	247.588	11.362	-	258.950
Radenska, d. d., Radenci				
Zvonko Murgelj	61.400	8.350	-	69.750
Skupaj	61.400	8.350	-	69.750
Skupina Delo				
Jurij Giacomelli	131.400	13.795	-	145.195
Samo Čok	87.475	10.171	-	97.646
Skupaj	218.875	23.966	-	242.841
Vital Mestinje, d. o. o.				
Zvonko Murgelj	89.513	-	41.630	131.143
Mira Močnik	7.001	243	-	7.244
Skupaj	96.514	243	41.630	138.387
Skupaj	952.177	63.381	41.630	1.057.188
(v EUR)			2010	2009
INDIVIDUALNE POGODBE				
Fiksni del prejemkov			3.705.769	5.662.498
Drugi prejemki (bonitete)			194.878	283.230
Variabilni del (stimulacija)			175.494	172.422
Odpravnine			238.875	1.757.173
Skupaj			4.315.016	7.875.323

(v EUR)	2010	2009
NADZORNI SVET		
Sejnine	119.682	160.603
Skupaj	119.682	160.603

(v EUR)	2010	2009
NADZORNI SVET		
Marjan Mačkošek	4.845	990
Vladimir Malenković	4.080	1.096
Peter Groznik	3.018	-
Bojan Košak	3.762	4.158
Andrej Kebe	4.270	4.158
Aleksander Svetelšek	1.351	362
Marjeta Zevnik	14.896	12.850
Mirjam Hočevar	8.434	8.660
Terezija Peterka	11.400	6.724
Robert Šega	6.194	1.482
Dragica Čepin	9.183	2.847
Sonja Tominec	2.559	1.297
Franko Lipičar	2.895	1.192
Omar Dominik	2.895	1.192
Pavel Teršek	2.286	64
Boško Šrot	-	9.852
Jože Sadar	-	2.456
Gorazd Šetina	1.978	2.520
Tadeja Filipič Stojanovič	2.156	2.520
Branko Šafarič	2.156	2.520
Anton Medvešek	4.003	4.143
Vilijam Iztok Počkaj	1.110	894
Jure Jež	1.110	671
Lilijana Ipavec	889	894
Franc Rojnik	4.258	5.020
Anton Turnšek	7.417	10.468
Boris Završnik	-	4.388
Iztok Seničar	-	1.937
Dušan Zorko	-	11.884
Rebeka Lah	-	9.661
Branimir Piano	5.419	22.926
Janko Remic	4.258	-
Jure Ferlin	2.860	-
Andrijana Starina Kosem	-	19.919
Simon Zdolšek	-	858
Skupaj	119.682	160.603

(v EUR)	2010	2009
REVIZIJSKA KOMISIJA NADZORNEGA SVETA		
Sejnine	2.879	-
Skupaj	2.879	-

(v EUR)	2010	2009
REVIZIJSKA KOMISIJA NADZORNEGA SVETA		
Marko Koleša	1.012	-
Peter Groznik	349	-
Bojan Košak	990	-
Marjan Mačkošek	528	-
Skupaj	2.879	-

34. Posli s povezanimi osebami

Nabava pri povezanih osebah

(v EUR)	2010	2009
Nabave pri odvisnih družbah (RA&LA)	163.978	380.206
Nabave pri pridruženih in drugih povezanih osebah	9.916.991	11.279.801
Skupaj	10.080.969	11.660.007

(v EUR)	2010	2009
Obveznosti do odvisnih družb (RA&LA)	23.664	6.516
Obveznosti od nabav pri pridruženih in drugih povezanih osebah	2.569.364	1.820.449
Skupaj	2.593.028	1.826.965

Prodaja povezanim osebam

(v EUR)	2010	2009
Prodaja pridruženim in drugim povezanim osebam	142.031.437	130.970.739
Skupaj	142.031.437	130.970.739

(v EUR)	2010	2009
Terjatve od prodaje pridruženim in drugim povezanim osebam	19.105.523	19.763.325
Skupaj	19.105.523	19.763.325

35. Poslovni dogodki po preteku poslovnega leta

Poslovni dogodki po preteku poslovnega leta v Skupini Pivovarna Laško so opisani na straneh 107 in 108 poslovnega dela letnega poročila, poglavje 2.13. Po preteku poslovnega leta ni bilo poslovnih dogodkov, ki bi vplivali na računovodske izkaze.

Vsa posojila oz. obroki posojil, ki so zapadli v palčilo v prvem četrtletju letošnjega leta v skupni višini 205,3 mio EUR, so bili glede na posamezne pogodbene zapadlosti podaljšani za obdobje do največ enega leta.

Radenska, d. d., Radenci je februarja 2011 prodala vse delnice Zavarovalnice Triglav, d. d. S prodajo je bil dosežen dobiček v višini 821.955 EUR. Zaradi odtujitve delnic so se

zmanjšale dolgoročne terjatve za odloženi davek v breme čistega dobička v višini 1.024.637 EUR.

Dne 24.1.2011 je bil podpisan aneks št. 2 k Pogodbi o prodaji delnic ČZP Večer, d. d., z dne 23.6.2010 z družbo 3Lan, d. o. o. in podaljšana depozitna pogodba pri notarju, ki ureja razpolaganje s plačano aro.

Dne 28.2.2011 je UVK izdal soglasje za prodajo delnic ČZP Večer, d. d., družbi 3Lan, d.o.o. MK odločbe še ni izdalo. To pomeni, da do sedaj odložni pogoji iz pogodbe o prodaji delnic z dne 23.6.2010 še niso izpolnjeni in Pogodba o prodaji delnic še ni stopila v veljavo.

Lastnici družbe Delo, d. d., Pivovarna Laško, d. d., in Radenska, d. d, sta v novembru 2010 objavili razpis za prodajo 100 % delnic družbe Delo, d. d. 26.1.2011 je bil rok za oddajo nezavezujočih ponudb. Z zainteresiranimi kupci bodo opravljeni pogovori. Od njih je odvisno nadaljevanje postopka.

IZJAVA POSLOVODSTVA

Uprava družbe Pivovarna Laško, d. d. je odgovorna za pripravo letnega poročila Skupine Pivovarna Laško ter konsolidiranih računovodskih izkazov na način, ki daje resnično in pošteno sliko premoženjskega stanja in izidov poslovanja družbe, v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska unija in Zakonom o gospodarskih družbah za leto 2010.

Uprava Pivovarne Laško, d. d., potrjuje poslovno poročilo in konsolidirane računovodske izkaze Skupine Pivovarna Laško s pojasnili za leto končano 31.12.2010 in izjavlja:

- ☞ da so konsolidirani računovodski izkazi pripravljeni ob predpostavki, da bo Skupina Pivovarna Laško nadaljevala poslovanje tudi v prihodnje,
- ☞ da dosledno uporablja izbrane računovodske politike in da razkriva morebitne spremembe v računovodskih politikah,
- ☞ da so računovodske ocene pripravljene pošteno in premišljeno ter v skladu z načeli previdnosti in dobrega gospodarja.

Uprava je odgovorna za izvajanje ukrepov, s katerimi zagotavljajo ohranjanje vrednosti premoženja Skupine Pivovarna Laško ter za preprečevanje in odkrivanje prevar in drugih nepravilnosti.

Laško, 28. marec 2011

mag. Dušan Zorko
predsednik uprave

Robert Šega
član uprave

Gorazd Lukman
član uprave

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA **lastnikom družbe PIVOVARNA LAŠKO d.d.**

Poročilo o računovodskih izkazih

Revidirali smo priložene konsolidirane računovodske izkaze Skupine Pivovarna Laško d.d., ki vključujejo izkaz finančnega položaja na dan 31. decembra 2010, izkaz poslovnega izida, izkaz drugega vseobsegajočega donosa, izkaz gibanja kapitala in izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter povzetek bistvenih računovodskih usmeritev in druge pojasnjevalne opombe.

Odgovornost posloводства za računovodske izkaze

Posloводство je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh konsolidiranih računovodskih izkazov v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU, in za takšen notranji nadzor, ki je po mnenju posloводства potreben za pripravo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Revizorjeva odgovornost

Naša odgovornost je izraziti mnenje o teh računovodskih izkazih na podlagi revizije. Revizijo smo opravili v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja. Ti standardi zahtevajo od nas izpolnjevanje etičnih zahtev ter načrtovanje in izvedbo revizije za pridobitev sprejemljivega zagotovila, da računovodski izkazi ne vsebujejo pomembno napačne navedbe.

Revizija vključuje izvajanje postopkov za pridobitev revizijskih dokazov o zneskih in razkritjih v računovodskih izkazih. Izbrani postopki so odvisni od revizorjeve presoje in vključujejo tudi ocenjevanje tveganj napačne navedbe v računovodskih izkazih zaradi prevare ali napake. Pri ocenjevanju teh tveganj prouči revizor notranje kontroliranje, povezano s pripravljanjem in poštenim predstavljanjem računovodskih izkazov skupine, da bi določil okoliščinam ustrezne revizijske postopke, ne pa, da bi izrazil mnenje o uspešnosti notranjega kontroliranja skupine. Revizija vključuje tudi ovrednotenje ustreznosti uporabljenih računovodskih usmeritev in utemeljenosti računovodskih ocen posloводства kot tudi ovrednotenje celotne predstavitve računovodskih izkazov.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naše revizijsko mnenje.

Mnenje

Po našem mnenju konsolidirani računovodski izkazi podajajo resničen in pošten prikaz finančnega položaja Skupine Pivovarna Laško na dan 31. decembra 2010 ter njenega vseobsegajočega donosa in denarnih tokov za tedaj končano leto v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU.

Poudarjanje zadeve

Opozarjamo na naslednje:

a) Delujoče podjetje

Kot je navedeno v pojasnilu 30.d) *Likvidnostno tveganje* h konsolidiranim računovodskim izkazom skupina na dan 31. decembra 2010 izkazuje presežek kratkoročnih obveznosti nad kratkoročnimi sredstvi v višini 44.685 tisoč EUR. Poslovodstvo obvladujoče družbe razkriva aktivnosti za poravnavo kratkoročnih obveznosti v istem pojasnilu. Te okoliščine nakazujejo negotovost, zaradi katere obstaja dvom o sposobnosti skupine nadaljevati kot delujoče podjetje. Računovodski izkazi ne vsebujejo morebitnih popravkov, ki bi utegnili biti posledica te negotovosti.

b) Denacionalizacijski zahtevki

Kot je navedeno v pojasnilu 31. *Potencialne obveznosti* h konsolidiranim računovodskim izkazom, so proti odvisni družbi Radenska d.d. sproženi različni zahtevki za denacionalizacijo. Ker ni možno zanesljivo oceniti prihodnje obveznosti niti napovedati verjetnosti poravnave obveznosti, niso izpolnjeni pogoji za pripoznavanje rezervacij. Pričakuje se dolgotrajni proces razreševanja zahtevkov, ki lahko pomembno vplivajo na prihodnje poslovanje odvisne družbe. Računovodski izkazi ne vsebujejo morebitnih popravkov, ki bi utegnili biti posledica negotovosti, kot je podrobneje navedeno v pojasnilu 31. *Potencialne obveznosti*.

Naše mnenje v zvezi s poudarjenima zadevama ni prilagojeno.

Poročilo o drugih zakonskih in regulativnih zahtevah

V skladu s prvim odstavkom 57. člena Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1) smo pregledali poslovno poročilo skupine. Po našem mnenju je poslovno poročilo usklajeno z konsolidiranimi revidiranimi računovodskimi izkazi.

DELOITTE REVIZIJA d.o.o.

Katarina Kadunc
Pooblaščenka revizorka

Dušan Hartman
Član uprave

Ljubljana, 28. marec 2011

Deloitte.

DELOITTE REVIZIJA D.O.O.
Ljubljana, Slovenija 1